

**PARLAMENT FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE**

600

Na osnovu člana IV.B.7. a)(IV) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, donosim

**UKAZ
O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENI ZAKONA O
DOPRINOSIMA**

Proglašava se Zakon o izmjeni Zakona o doprinosima, koji je usvojio Parlament Federacije Bosne i Hercegovine na sjednici Predstavničkog doma od 18.04.2018. godine i na sjednici Doma naroda od 19.04.2018. godine.

Broj 01-02-1-230-01/18
26. aprila 2018. godine
Sarajevo

Predsjednik
Marinko Čavara, s. r.

**ZAKON
O IZMJENI ZAKONA O DOPRINOSIMA**

Član 1.

U Zakonu o doprinosima ("Službene novine Federacije BiH", br. 35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 1/02, 17/06, 14/08, 91/15 i 104/16) u članu 20a. riječi: "24 mjeseca" zamjenjuju se riječima: "60 mjeseci".

Član 2.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamenta Federacije BiH
Edin Mušić, s. r.

Predsjedavajuća
Doma naroda
Parlamenta Federacije BiH
Lidija Bradara, s. r.

Temeljem članka IV.B.7. a)(IV) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, donosim

**UKAZ
O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENI ZAKONA O
DOPRINOSIMA**

Proglašava se Zakon o izmjeni Zakona o doprinosima, koji je usvojio Parlament Federacije Bosne i Hercegovine na sjednici Zastupničkog doma od 18.4.2018. godine i na sjednici Doma naroda od 19.4.2018. godine.

Broj 01-02-1-230-01/18
26. travnja 2018. godine
Sarajevo

Predsjednik
Marinko Čavara, v. r.

**ZAKON
O IZMJENI ZAKONA O DOPRINOSIMA**

Članak 1.

U Zakonu o doprinosima ("Službene novine Federacije BiH", br. 35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 1/02, 17/06, 14/08, 91/15 i 104/16) u članku 20a. riječi: "24 mjeseca" zamjenjuju se riječima: "60 mjeseci".

Članak 2.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".

Predsjedatelj
Zastupničkog doma
Parlamenta Federacije BiH
Edin Mušić, v. r.

Predsjedateljica
Doma naroda
Parlamenta Federacije BiH
Lidija Bradara, v. r.

На основу члана IV.B.7. a)(IV) Устава Федерације Босне и Херцеговине, доносим

**UKAZ
O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENI ZAKONA O
DOPRINOSIMA**

Proglašava se Zakon o izmjeni Zakona o doprinosima, koji je usvojio Parlament Federacije Bosne i Hercegovine na sjednici Zastupničkog doma od 18.4.2018. godine i na sjednici Doma naroda od 19.4.2018. godine.

Članak 3.

U članku 2c. iza stavka (1) dodaje se novi stavak (2) koji glasi:

"(2) Porezna uprava će po službenoj dužnosti izdati rješenje o otpisu kamata za porezne obveznike iz članka 2b. stavak (2) ovog Zakona."

Dosadašnji stavak (2) postaje stavak (3).

Članak 4.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".

Predsjedatelj Zastupničkog doma Parlamenta Federacije BiH Edin Mušić, v. r.	Predsjedateljica Doma naroda Parlamenta Federacije BiH Lidija Bradara, v. r.
---	--

На основу члана IV.В.7. а)(IV) Устава Федерације Босне и Херцеговине, доносим

**УКАЗ
О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ИЗМЈЕНАМА И
ДОПУНАМА ЗАКОНА О ВИСИНИ СТОПЕ ЗАТЕЗНЕ
КАМАТЕ НА ЈАВНЕ ПРИХОДЕ**

Проглашава се Закон о измјенама и допунама Закона о висини стопе затезне камате на јавне приходе, који је усвојио Парламент Федерације Босне и Херцеговине на сједници Представничког дома од 18.04.2018. године и на сједници Дома народа од 19.04.2018. године.

Број 01-02-1-231-01/18
26. априла 2018. године
Сарајево

Председник
Маринко Чавара, с. р.

**ЗАКОН
О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ВИСИНИ
СТОПЕ ЗАТЕЗНЕ КАМАТЕ НА ЈАВНЕ ПРИХОДЕ**

Члан 1.

У Закону о висини стопе затезне камате на јавне приходе ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 48/01, 52/01, 42/06, 28/13, 66/14 и 86/15), у члану 2. став (2) мијења се и гласи:

"(2) Камата из става (1) овог члана, која је настала по основу доспјелих, пријављених а ненаплаћених јавних прихода са стањем на дан 31.12.2016. године, отписује се у висини прописаној овим законом, под условима да порески обавезник своје обавезе по основу главног дуга измири најкасније на дан истека рока од 12 мјесеци од дана ступања на снагу овог закона."

Члан 2.

Члан 2б. мијења се и гласи:

"Члан 2б.

- (1) Подносиоцу захтјева који је испунио услове за отпис камата прописаних чланом 2а. овог Закона, те у цијелости измири обавезе главног дуга најкасније до дана истека рока од 12 мјесеци од дана ступања на снагу овог закона, обрачуната а неплаћена камата отписаће се у целокупном износу.
- (2) Порески обавезници који су у потпуности измирили свој главни дуг у периоду од 01.01.2017. године до 30.06.2017. године, и имају правоснажно рјешење о отпису обрачунате а неплаћене камате у висини од 50%, преостала обрачуната а неплаћена камата ће се отписати у целокупном износу.

- (3) Под обрачунатом а неплаћеном каматом из ст. (1) и (2) овог члана, подразумејива се неплаћена камата на неправовремено плаћене јавне приходе до дана њихове уплате."

Члан 3.

У члану 2ц. иза става (1) додаје се нови став (2) који гласи:

"(2) Пореска управа ће по службеној дужности издати рјешење о отпису камата за пореске обавезнике из члана 2б. став (2) овог Закона."

Досадашњи став (2) постаје став (3).

Члан 4.

Овај закон ступа на снагу narednog дана од дана објаве у "Службеним новинама Федерације БиХ".

Председавајући Представничког дома Парламента Федерације БиХ Един Мушић, с. р.	Председавајућа Дома народа Парламента Федерације БиХ Лидија Брадара, с. р.
--	--

**VLADA FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE**

602

Na osnovu člana 16. stav (2) Zakona o Finansijsko-informatičkoj agenciji ("Službene novine Federacije BiH", broj 80/11), Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, na 111. hitnoj sjednici, održanoj 12.04.2018. godine, donosi

**ODLUKU
O DAVANJU SAGLASNOSTI NA ODLUKU O
NAKNADAMA ZA USLUGE FINANSIJSKO-
INFORMATIČKE AGENCIJE**

I.

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine daje saglasnost na Odluku o naknadama za usluge Finansijsko-informatičke agencije, broj UO-01-01-2-967-1/2018 od 27.02.2018. godine, koju je donio Upravni odbor Finansijsko-informatičke agencije.

II.

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

V. broj 508/2018
12. aprila 2018. godine
Sarajevo

Premijer
Fadil Novalić, s. r.

Na temelju članka 16. stavak (2) Zakona o Finansijsko-informatičkoj agenciji ("Službene novine Federacije BiH", broj 80/11), Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, na 111. žurnoj sjednici, održanoj 12.04.2018. godine, donosi

**ODLUKU
O DAVANJU SUGLASNOSTI NA ODLUKU O
NAKNADAMA ZA USLUGE FINANSIJSKO-
INFORMATIČKE AGENCIJE**

I.

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine daje suglasnost na Odluku o naknadama za usluge Finansijsko-informatičke agencije, broj UO-01-01-2-967-1/2018 od 27.02.2018. godine, koju je donio Upravni odbor Finansijsko-informatičke agencije.

II.

Union banka d.d. Sarajevo će na osnovu donesene i objavljene Odluke i Rješenja vršiti ugovaranje sa korisnikom sredstava po svim bitnim elementima za zaključenje ugovora o kreditu (naziv, adresa i JIB korisnika sredstava, iznos kredita, rok otplate, kamatna stopa, namjena kredita, instrumenti obezbjeđenja kredita sa pratećom dokumentacijom), u skladu sa bankarskom procedurom, u roku ne dužem od 15 dana od dana objave rješenja u "Službenim novinama Federacije BiH", izuzev ukoliko od strane korisnika sredstava ne budu ispunjeni svi uslovi za potpisivanje ugovora.

III.

Za realizaciju ove odluke zadužuju se Federalno ministarstvo finansija - Federalno ministarstvo finansija, Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije i Union banka d.d. Sarajevo, svako u okviru svoje nadležnosti.

IV.

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

V. broj 510/2018
12. aprila 2018. godine
Sarajevo

Premijer
Fadil Novalić, s. r.

Na temelju članka 19. stavak (2) Zakona o Vladi Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 i 8/06) i točke 10. stavak (12) Programa utroška sredstava Trajnog revolving fonda kod Union banke d.d. Sarajevo, Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije za dugoročno financiranje projekata putem dodjele kredita za 2017. godinu ("Službene novine Federacije BiH", broj 34/17), na prijedlog federalnog ministra energije, rudarstva i industrije, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, na 111. hitnoj sjednici, održanoj 12.04.2018. godine, donosi

ODLUKU

O DAVANJU PRETHODNE SUGLASNOSTI NA PRIJEDLOG RJEŠENJA O DODJELI DIJELA SREDSTAVA TRAJNOG REVOLVING FONDA KOD UNION BANKE D.D. SARAJEVO FEDERALNOG MINISTARSTVA ENERGIJE, RUDARSTVA I INDUSTRIJE ZA DUGOROČNO FINANCIRANJE PROJEKATA PUTEM DODJELE KREDITA ZA 2017. GODINU GOSPODARSKOM DRUŠTVU SARAJ-KOMERC D.O.O. GORNJI VAKUF-USKOPLJE U IZNOSU OD 290.117,88 KM

I.

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine daje prethodnu suglasnost na Prijedlog rješenja o dodjeli dijela sredstava Trajnog revolving fonda kod Union banke d.d. Sarajevo Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije za dugoročno financiranje projekata putem dodjele kredita za 2017. godinu gospodarskom društvu SARAJ-KOMERC d.o.o. Gornji Vakuf-Uskoplje, u iznosu od 290.117,88 KM.

Dodjela sredstava iz stavka (1) ove točke, sukladno odredbama Ugovora o komisionim poslovima zaključenog dana 15.04.2014. godine, Aneksa 1. Ugovora o komisionim poslovima zaključenog dana 22.12.2014. godine i Aneksa 2. Ugovora o komisionim poslovima zaključenog dana 14.08.2017. godine između Union banke d.d. Sarajevo kao komisionara i Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije kao komitenta, izvršiti će se putem Union banke d.d. Sarajevo.

II.

Union banka d.d. Sarajevo će na temelju donesene i objavljene Odluke i Rješenja vršiti ugovaranje sa korisnikom

sredstava po svim bitnim elementima za zaključenje ugovora o kreditu (naziv, adresa i JIB korisnika sredstava, iznos kredita, rok otplate, kamatna stopa, namjena kredita, instrumenti osiguranja kredita sa pratećom dokumentacijom), sukladno bankarskoj proceduri, u roku ne dužem od 15 dana od dana objave rješenja u "Službenim novinama Federacije BiH", izuzev ukoliko od strane korisnika sredstava ne budu ispunjeni svi uvjeti za potpisivanje ugovora.

III.

Za realizaciju ove odluke zadužuju se Federalno ministarstvo finansija - Federalno ministarstvo finansija, Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije i Union banka d.d. Sarajevo, svatko u okviru svoje nadležnosti.

IV.

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".

V. broj 510/2018
12. travnja 2018. godine
Sarajevo

Premijer
Fadil Novalić, v. r.

Na osnovu člana 19. stav (2) Zakona o Vladi Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 i 8/06) i točke 10. stav (12) Programa utroška sredstava Trajnog revolving fonda kod Union banke d.d. Sarajevo, Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije za dugoročno financiranje projekata putem dodjele kredita za 2017. godinu ("Službene novine Federacije BiH", broj 34/17), na prijedlog federalnog ministra energije, rudarstva i industrije, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, na 111. hitnoj sjednici, održanoj 12.04.2018. godine, donosi

ODLUKU

O DAVANJU PRETHODNE SUGLASNOSTI NA PRIJEDLOG RJEŠENJA O DODJELI DIJELA SREDSTAVA TRAJNOG REVOLVING FONDA KOD UNION BANKE D.D. SARAJEVO FEDERALNOG MINISTARSTVA ENERGIJE, RUDARSTVA I INDUSTRIJE ZA DUGOROČNO FINANCIRANJE PROJEKATA PUTEM DODJELE KREDITA ZA 2017. GODINU PRIVREDNOM DRUŠTVU SARAJ-KOMERЦ D.O.O. GORNJI VAKUF-USKOPLJE U IZNOSU OD 290.117,88 KM

I

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine daje prethodnu suglasnost na Prijedlog rješenja o dodjeli dijela sredstava Trajnog revolving fonda kod Union banke d.d. Sarajevo Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije za dugoročno financiranje projekata putem dodjele kredita za 2017. godinu Privrednom društvu SARAJ - KOMERЦ d.o.o. Gornji Vakuf - Uskoplje, u iznosu od 290.117,88 KM.

Dodjela sredstava iz stava (1) ove točke, u skladu sa odredbama Ugovora o komisionim poslovima zaključenog dana 15.04.2014. godine, Aneksa 1. Ugovora o komisionim poslovima zaključenog dana 22.12.2014. godine i Aneksa 2. Ugovora o komisionim poslovima zaključenog dana 14.08.2017. godine između Union banke d.d. Sarajevo kao komisionara i Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije kao komitenta, izvršit će se putem Union banke d.d. Sarajevo.

II

Union banka d.d. Sarajevo će na osnovu donesene i objavljene Odluke i Rješenja vršiti ugovaranje sa korisnikom sredstava po svim bitnim elementima za zaključenje

уговора о кредиту (назив, адреса и ЈИБ корисника средстава, износ кредита, рок отплате, каматна стопа, намјена кредита, инструменти обезбјеђења кредита са пратећом документацијом), у складу са банкарском процедуром, у року не дужем од 15 дана од дана објаве рјешења у "Службеним новинама Федерације БиХ", изузев уколико од стране корисника средстава не буду испуњени сви услови за потписивање уговора.

III

За реализацију ове одлуке задужују се Федерално министарство финансија - Федерално министарство финансија, Федерално министарство енергије, рударства и индустрије и Унион банка д.д. Сарајево, свако у оквиру своје надлежности.

IV

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеним новинама Федерације БиХ".

В. број 510/2018
12. априла 2018. године
Сарајево

Премијер
Фадил Новалић, с. р.

605

Na osnovu člana 19. stav (2) Zakona o Vladi Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 i 8/06), Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, na 111. hitnoj sjednici, održanoj 12.04.2018. godine, donosi

ODLUKU

**O ODOBRAVANJU REALIZACIJE PROJEKTA
REHABILITACIJA REGIONALNE CESTE R425a,
DIONICA TROMEDA-TREBIŽAT**

I.

Odobrava se realizacija Projekta "Rehabilitacija regionalne ceste R425a, dionica Tromeda – Trebižat", a za implementatora ovoga projekta se određuje JP Autoceste Federacije BiH d.o.o. Mostar.

II.

Sredstva za realizaciju Projekta iz tačke I. ove odluke u iznosu od 5.000.000 KM će se osigurati iz sredstava Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine za 2018. godinu ("Službene novine Federacije BiH", broj 5/18) i vlastitih prihoda JP Autoceste Federacije BiH d.o.o. Mostar namijenjenih za finansiranje autocesta i brzih cesta.

III.

JP Autoceste Federacije BiH d.o.o. Mostar se zadužuju za namjensko investiranje odobrenih sredstava i da kvartalno izvještavaju o realizaciji Projekta Federalno ministarstvo finansija i Federalno ministarstvo prometa i komunikacija.

IV.

Za provođenje ove odluke zadužuju se Federalno ministarstvo finansija, Federalno ministarstvo prometa i komunikacija, JP Autoceste Federacije BiH d.o.o. Mostar i Vlada Hercegovacko-neretvanskog kantona.

V.

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavlivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

V. broj 512/2018
12. aprila 2018. godine
Saraјеvo

Premijer
Fadil Novalić, s. r.

Na temelju članka 19. stavak (2) Zakona o Vladi Federacije Bosne i Hercegovine (Službene novine Federacije BiH", br. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 i 8/06), Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, na 111. žurnoj sjednici, održanoj 12.04.2018. godine, donosi

ODLUKU

**O ODOBRAVANJU REALIZACIJE PROJEKTA
REHABILITACIJA REGIONALNE CESTE R425a,
DIONICA TROMEDA-TREBIŽAT**

I.

Odobrava se realizacija Projekta "Rehabilitacija regionalne ceste R425a, dionica Tromeda-Trebižat", a za implementatora ovoga projekta se određuje JP Autoceste Federacije BiH d.o.o. Mostar.

II.

Sredstva za realizaciju Projekta iz tačke I. ove odluke u iznosu od 5.000.000 KM će se osigurati iz sredstava Proračuna Federacije Bosne i Hercegovine za 2018. godinu ("Službene novine Federacije BiH", broj 5/18) i vlastitih prihoda JP Autoceste Federacije BiH d.o.o. Mostar namijenjenih za financiranje autocesta i brzih cesta.

III.

JP Autoceste Federacije BiH d.o.o. Mostar se zadužuju za namjensko investiranje odobrenih sredstava i da kvartalno izvješćuju o realizaciji Projekta Federalno ministarstvo finansija i Federalno ministarstvo prometa i komunikacija.

IV.

Za provedbu ove odluke zadužuju se Federalno ministarstvo finansija, Federalno ministarstvo prometa i komunikacija, JP Autoceste Federacije BiH d.o.o. Mostar i Vlada Hercegovacko-neretvanskog kantona.

V.

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".

V. broj 512 /2018
12. travnja 2018. godine
Saraјеvo

Premijer
Fadil Novalić, v. r.

Na osnovu člana 19. stav (2) Zakona o Vladi Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 i 8/06), Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, na 111. hitnoj sjednici, održanoj 12.04.2018. godine, donosi

ODLUKU

**O ODOBRAVANJU REALIZACIJE PROJEKTA
REHABILITACIJA REGIONALNE CESTE R425a,
DIONICA TROMEDA-TREBIŽAT**

I.

Odobrava se realizacija Projekta "Rehabilitacija regionalne ceste R425a, dionica Tromeda-Trebižat", a za implementatora ovoga projekta se određuje JP Autoceste Federacije BiH d.o.o. Mostar.

II.

Sredstva za realizaciju Projekta iz tačke I ove odluke u iznosu od 5.000.000 KM će se osigurati iz sredstava Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine za 2018. godinu ("Službene novine Federacije BiH", broj 5/18) i vlastitih prihoda JP Autoceste Federacije BiH d.o.o. Mostar namijenjenih za finansiranje autocesta i brzih cesta.

invaliditet ne može se povećavati u skladu sa stavom 1. ovog člana.

Procenat vojnog invaliditeta povećan u smislu st. 1. i 2. ovog člana može iznositi najviše do 100% - II grupa.

Povećanje procenta vojnog invaliditeta iz st. 1. i 2. ovog člana, može se koristiti samo po jednom osnovu."

Član 2.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Broj 01-41-965/2018
25. aprila 2018. godine
Sarajevo

Ministar
Doc. dr. **Salko Bukvarević**, s. r.

Na temelju članka 55. stavak 1. Zakona o pravima branitelja i članova njihovih obitelji ("Službene novine Federacije BiH", br. 33/04, 56/05, 70/07, 9/10 i 90/17), federalni ministar za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata donosi

PRAVILNIK O IZMJENI PRAVILNIKA O UTVRĐIVANJU POSTOTKA VOJNOG INVALIDITETA

Članak 1.

U Pravilniku o utvrđivanju postotka vojnog invaliditeta ("Službene novine Federacije BiH", br. 41/04 i 17/13), članak 9. mijenja se i glasi:

"Članak 9.

Ratnom vojnom invalidu koji je kao malodobnik ili kao ratni zatočenik bio izložen teškim životnim uvjetima za vrijeme rata i zbog toga zadobio oštećenje organizma psihičkog ili psihosomatskog karaktera, postotak vojnog invaliditeta može se povećati za 10 ili 20%.

Ratnom vojnom invalidu koji je kao malodobnik dobrovoljno stupio u Oružane snage, bez obzira na osnov vojnog invaliditeta utvrđen konačnim rješenjem, postotak vojnog invaliditeta povećava se za 10%.

Ratnom vojnom invalidu koji je vojni invaliditet ostvario temeljem zatočeništva sukladno članku 3. stavak 5. Zakona o pravima branitelja i članova njihovih obitelji utvrđeni vojni invaliditet ne može se povećavati sukladno stavku 1. ovog članka.

Postotak vojnog invaliditeta povećan u smislu st. 1. i 2. ovog članka može iznositi najviše do 100% - II grupa.

Povećanje postotka vojnog invaliditeta iz st. 1. i 2. ovog članka, može se koristiti samo po jednom osnovu."

Članak 2.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Broj 01-41-965/2018
25. travnja 2018. godine
Sarajevo

Ministar
Doc. dr. **Salko Bukvarević**, v. r.

Na osnovu člana 55. stavak 1. Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica ("Službene novine Federacije BiH", br. 33/04, 56/05, 70/07, 9/10 i 90/17), federalni ministar za pitanja borača i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata donosi

PRAVILNIK O IZMJENI PRAVILNIKA O UTVRĐIVANJU PROCENTA VOJNOG INVALIDITETA

Члан 1.

У Правилнику о утврђивању процента војног инвалидитета ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 41/04 и 17/13), члан 9. мијења се и гласи:

"Члан 9.

Ратном војном инвалиду који је као малољетник или као ратни заробљеник био изложен тешким животним увјетима за вријеме рата и због тога задобио оштећење организма психичког или психосоматског карактера, проценат војног инвалидитета може се повећати за 10 или 20%.

Ратном војном инвалиду који је као малољетник добровољно ступио у Оружане снаге, без обзира на основ војног инвалидитета утврђен коначним рјешењем, проценат војног инвалидитета повећава се за 10%.

Ратном војном инвалиду који је војни инвалидитет остварио по основу заробљеништва у складу са чланом 3. став 5. Закона о правима бранилаца и чланова њихових породица утврђени војни инвалидитет не може се повећавати у складу са ставом 1. овог члана.

Процент војног инвалидитета повећан у смислу ст. 1. и 2. овог члана може износити највише до 100% - II група.

Повећање процента војног инвалидитета из ст. 1. и 2. овог члана, може се користити само по једном основу."

Члан 2.

Овај Правилник ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеним новинама Федерације БиХ".

Broj 01-41-965/2018
25. aprila 2018. godine
Sarajevo

Ministar
Doc. dr. **Salko Bukvarević**, s. r.
(SI-490/18-F)

FEDERALNO MINISTARSTVO ZDRAVSTVA 608

Na osnovu člana 52c. stav (4) Zakona o zaštiti osoba sa duševnim smetnjama ("Službene novine Federacije BiH", br. 37/01, 40/02, 52/11 i 14/13) i člana 9. stav (1) Pravilnika o izboru, organizaciji i radu Komisije za praćenje zaštite prava osoba sa duševnim smetnjama Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 44/13), a u vezi sa članom 200. Zakona o upravnom postupku ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/98 i 48/99), federalni ministar zdravstva donosi

RJEŠENJE

1. Imenuje se Komisija za praćenje zaštite prava osoba sa duševnim smetnjama Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federalna komisija), u sljedećem sastavu:

- 1) Dr. sci. prim. Dubravka Salčić, spec. neuropsihijatar, član
Dr. Zlatko Kalabić, spec. neuropsihijatar, zamjenik člana
- 2) Remzija Šetić, dipl. psiholog, član
Esmir Brodlija, dipl. psiholog, zamjenik člana
- 3) Magbula Grabovica, dipl. med. sestra, član
Kata Bešker, dipl. med. sestra, zamjenik člana
- 4) Zikreta Ibrahimović, dipl. pravnik, član
Ervin Mujkić, dipl. pravnik, zamjenik člana
- 5) Suvada Sofić, dipl. socijalni radnik, član
Nikolina Palameta, dipl. socijalni radnik, zamjenik člana
- 6) Halida Vejzagić, predstavnik udruženja korisnika, član

- Vahid Đulović, predstavnik udruženja korisnika, zamjenik člana.
2. Federalna komisija imenuje se na period od četiri godine.
  3. Za predsjednika Federalne komisije imenuje se Ervin Mujkić, dipl. pravnik.
  4. Za tehničkog sekretara Federalne komisije imenuje se Milada Simeunović.
  5. Zadatak Federalne komisije je da: poduzima mjere za sprječavanje nastanka duševnih bolesti i drugih duševnih smetnji; unaprjeđuje postupanje prema osobama sa duševnim smetnjama; prati provođenje postupaka propisanih zakonom i predlaže zdravstvenoj ustanovi i nadležnom organu uprave mjere za otklanjanje uočenih nezakonitosti; prati poštivanje ljudskih prava i sloboda i dostojanstva osoba sa duševnim smetnjama; kontinuirano surađuje sa komisijom za zaštitu prava osoba sa duševnim smetnjama, komisijom za prigovore pacijenata, komisijom za kvalitet i sigurnost zdravstvenih usluga osnovanim pri zdravstvenim ustanovama, etičkim komitetima osnovanim u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti ("Službene novine Federacije BiH", br. 46/10 i 75/13), zdravstvenim savjetima jedinica lokalne samouprave kantonalnih ministarstava zdravstva i Federalnog ministarstva zdravstva osnovanim u skladu sa Zakonom o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata ("Službene novine Federacije BiH", broj 40/10), kao i drugim subjektima u zajednici.
  6. Za svoj rad Federalna komisija, kao i tehnički sekretar ostvaruju pravo na naknadu u visini koju posebnim rješenjem utvrdi federalni ministar zdravstva.
  7. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a dispozitiv istog objavit će se u "Službenim novinama Federacije BiH".

Broj 01-37-6393-6/18

24. aprila 2018. godine
Sarajevo

Ministar

Doc. dr. **Vjekoslav Mandić**, s. r.

- Vahid Đulović, predstavnik udruženja korisnika, zamjenik člana.
2. Federalno povjerenstvo imenuje se na razdoblje od četiri godine.
  3. Za predsjedatelja Federalnog povjerenstva imenuje se Ervin Mujkić, dipl. pravnik.
  4. Za tehničkog sekretara Federalnog povjerenstva imenuje se Milada Simeunović.
  5. Zadatak Federalnog povjerenstva je da: poduzima mjere za sprječavanje nastanka duševnih bolesti i drugih duševnih smetnji; unaprjeđuje postupanje prema osobama sa duševnim smetnjama; prati provođenje postupaka propisanih zakonom i predlaže zdravstvenoj ustanovi i nadležnom organu uprave mjere za otklanjanje uočenih nezakonitosti; prati poštivanje ljudskih prava i sloboda i dostojanstva osoba sa duševnim smetnjama; kontinuirano surađuje sa povjerenstvom za zaštitu prava osoba sa duševnim smetnjama, povjerenstvom za prigovore pacijenata, povjerenstvom za kvalitet i sigurnost zdravstvenih usluga osnovanim pri zdravstvenim ustanovama, etičkim komitetima osnovanim sukladno Zakonu o zdravstvenoj zaštiti ("Službene novine Federacije BiH", br. 46/10 i 75/13), zdravstvenim savjetima jedinica lokalne samouprave kantonalnih ministarstava zdravstva i Federalnog ministarstva zdravstva osnovanim sukladno Zakonu o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata ("Službene novine Federacije BiH", broj 40/10), kao i drugim subjektima u zajednici.
  6. Za svoj rad Federalno povjerenstvo, kao i tehnički sekretar ostvaruju pravo na naknadu u visini koju posebnim rješenjem utvrdi federalni ministar zdravstva.
  7. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a dispozitiv istog objavit će se u "Službenim novinama Federacije BiH".

Broj 01-37-6393-6/18

24. travnja 2018. godine
Sarajevo

Ministar

Doc. dr. **Vjekoslav Mandić**, v. r.

Na temelju članka 52c. stavak (4) Zakona o zaštiti osoba sa duševnim smetnjama ("Službene novine Federacije BiH", br. 37/01, 40/02, 52/11 i 14/13) i članka 9. stavak (1) Pravilnika o izboru, organizaciji i radu Povjerenstva za praćenje zaštite prava osoba sa duševnim smetnjama Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 44/13), a u svezi sa člankom 200. Zakona o upravnom postupku ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/98 i 48/99), federalni ministar zdravstva donosi

RJEŠENJE

1. Imenuje se Povjerenstvo za praćenje zaštite prava osoba sa duševnim smetnjama Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federalna komisija), u sljedećem sastavu:
  - 1) Dr. sci. prim. Dubravka Salčić, spec. neuropsihijatar, član
Dr. Zlatko Kalabić, spec. neuropsihijatar, zamjenik člana
  - 2) Remzija Šetić, dipl. psiholog, član
Esmin Brodlija, dipl. psiholog, zamjenik člana
  - 3) Magbula Grabovica, dipl. med. sestra, član
Kata Bešker, dipl. med. sestra, zamjenik člana
  - 4) Zikreta Ibrahimović, dipl. pravnik, član
Ervin Mujkić, dipl. pravnik, zamjenik člana
  - 5) Suvada Sofić, dipl. socijalni radnik, član
Nikolina Palameta, dipl. socijalni radnik, zamjenik člana
  - 6) Halida Vejzagić, predstavnik udruženja korisnika, član

На основу члана 52ц. став (4) Закона о заштити особа са душевним сметњама ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 37/01, 40/02, 52/11 и 14/13) и члана 9. став (1) Правилника о избору, организацији и раду Комисије за праћење заштите права особа са душевним сметњама Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", број 44/13), а у вези са чланом 200. Закона о управном поступку ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 2/98 и 48/99), федерални министар здравства доноси

РЈЕШЕЊЕ

1. Именује се Комисија за праћење заштите права особа са душевним сметњама Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Федерална комисија), у слjedeћем саставу:
  - 1) Др сс. прим. Дубравка Салчић, спец. неуропсихијатар, члан
Др Златко Калабић, спец. неуропсихијатар, замјеник члана
  - 2) Ремзија Шетић, дипл. психолог, члан
Есмин Бродлија, дипл. психолог, замјеник члана
  - 3) Магбула Грабовица, дипл. мед. сестра, члан
Ката Бешкер, дипл. мед. сестра, замјеник члана
  - 4) Зикрета Ибрахимовић, дипл. правник, члан
Ервин Мујкић, дипл. правник, замјеник члана
  - 5) Сувада Софић, дипл. социјални радник, члан
Николина Паламета, дипл. социјални радник, замјеник члана

- 6) Халида Вејзагић, представник удружења корисника, члан
Вахид Туловић, представник удружења корисника, замјеник члана.
- Федерална комисија именује се на период од четири године.
  - За предсједника Федералне комисије именује се Ервин Мујкић, дипл. правник.
  - За техничког секретара Федералне комисије именује се Милада Симеуновић.
  - Задатак Федералне комисије је да: предузима мјере за спречавање настанка душевних болести и других душевних сметњи; унапређује поступање према особама са душевним сметњама; прати провођење поступака прописаних законом и предлаже здравственој установи и надлежном органу управе мјере за отклањање учених незаконитости; прати поштивање људских права и слобода и достојанства особа са душевним сметњама; континуирано сарађује са комисијом за заштиту права особа са душевним сметњама, комисијом за приговоре пацијената, комисијом за квалитет и сигурност здравствених услуга основаним при здравственим установама, етичким комитетима основаним у складу са Законом о здравственој заштити ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 46/10 и 75/13), здравственим савјетима јединица локалне самоуправе кантоналних министарстава здравства и Федералног министарства здравства основаним у складу са Законом о правима, обавезама и одговорностима пацијената ("Службене новине Федерације БиХ", број 40/10), као и другим субјектима у заједници.
  - За свој рад Федерална комисија, као и технички секретар остварују право на накнаду у висини коју посебним рјешењем утврди федерални министар здравства.
  - Ово рјешење ступа на снагу даном доношења, а диспозитив истог објавиће се у "Службеним новинама Федерације БиХ".

Број 01-37-6393-6/18

24. априла 2018. године
Сарајево

Министар

Доц. др **Вјекослав Мандић**, с. р.

AGENCIJA ZA NADZOR OSIGURANJA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

609

Агенција за надзор осигурања Федерације Босне и Херцеговине, поступајући по захтјеву Sparkasse Bank d.d. БиХ, ул. Змаја од Босне бр. 7, Сарајево, на основу члана 200. Закона о управном поступку Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 2/98 и 48/99) и члана 6. став 2. Закона о посредовању у приватном осигурању ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 22/05, 8/10 и 30/16), доноси

РЈЕШЕЊЕ

- Укида се Рјешење Агенције за надзор осигурања Федерације Босне и Херцеговине о одобрењу обављања послова заступања у осигурању број: 1.0.-021-2952/16 од 17.03.2017. године и Рјешење Агенције за надзор осигурања Федерације Босне и Херцеговине о упису у Регистар физичких лица заступника у осигурању-подрегистар заступника физичких лица/зaposленика банке број: 1.0.-021-2952-1/16 од 01.08.2017. године.
- Брише се из Регистра физичких лица заступника у осигурању-подрегистар заступника физичких лица/зaposленика банке Злата Топић из Широког Бријега, ул. Кнешполје bb, Широки Бријег,

- као zaposленик Sparkasse Bank d.d. БиХ, уписана под бројем ZFL 587.
- Брисање је извршено са даном 28.02.2018. године.
- Dispozitiv ovog Rješenja objavit će se u "Službenim novinama Federacije BiH".
- Ovo Rješenje je konačno.

Број 01-05.3-059-1033/18

16. априла 2018. године
Сарајево

Директор

Dinko Musulin, с. р.

Агенција за надзор осигурања Федерације Босне и Херцеговине, поступајући по захтјеву Sparkasse Bank d.d. БиХ, ул. Змаја од Босне бр. 7, Сарајево, на основу члана 200. Закона о управном поступку Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 2/98 и 48/99) и члана 6. ставак 2. Закона о посредовању у приватном осигурању ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 22/05, 8/10 и 30/16), доноси

РЈЕШЕЊЕ

- Укида се Рјешење Агенције за надзор осигурања Федерације Босне и Херцеговине о одобрењу обављања послова заступања у осигурању број: 1.0.-021-2952/16 од 17.03.2017. године и Рјешење Агенције за надзор осигурања Федерације Босне и Херцеговине о упису у Регистар физичких лица заступника у осигурању-подрегистар заступника физичких лица/зaposленика банке број: 1.0.-021-2952-1/16 од 01.08.2017. године.
- Брише се из Регистра физичких лица заступника у осигурању-подрегистар заступника физичких лица/зaposленика банке Злата Топић из Широког Бријега, ул. Кнешполје bb, Широки Бријег, као zaposленик Sparkasse Bank d.d. БиХ, уписана под бројем ZFL 587.
- Брисање је извршено са даном 28.02.2018. године.
- Izreka ovog Rješenja objavit će se u "Službenim novinama Federacije BiH".
- Ovo Rješenje je konačno.

Број 01-05.3-059-1033/18

16. травња 2018. године
Сарајево

Директор

Dinko Musulin, в. р.

Агенција за надзор осигурања Федерације Босне и Херцеговине, поступајући по захтјеву Спаркассе Банк д.д. БиХ, ул. Змаја од Босне бр. 7, Сарајево, на основу члана 200. Закона о управном поступку Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 2/98 и 48/99) и члана 6. став 2. Закона о посредовању у приватном осигурању ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 22/05, 8/10 и 30/16), доноси

РЈЕШЕЊЕ

- Укида се Рјешење Агенције за надзор осигурања Федерације Босне и Херцеговине о одобрењу обављања послова заступања у осигурању број: 1.0.-021-2952/16 од 17.03.2017. године и Рјешење Агенције за надзор осигурања Федерације Босне и Херцеговине о упису у Регистар физичких лица заступника у осигурању-подрегистар заступника физичких лица/зaposленика банке број: 1.0.-021-2952-1/16 од 01.08.2017. године.
- Брише се из Регистра физичких лица заступника у осигурању-подрегистар заступника физичких лица/зaposленика банке Злата Топић из Широког Бријега, ул. Кнешполје bb, Широки Бријег, као zaposленик Спаркассе Банк д.д. БиХ, уписана под бројем ЗФЛ 587.

5. Ovo Rješenje je konačno.

Broj 01-05.3-059-1054/18

16. aprila 2018. godine
Sarajevo

Direktor
Dinko Musulin, s. r.

Agencija za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine, postupajući po zahtjevu Addiko Bank d.d. Sarajevo, ul. Trg solidarnosti broj 12, Sarajevo, na temelju članka 200. Zakona o upravnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/98 i 48/99) i članka 6. stavak 2. Zakona o posredovanju u privatnom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", br. 22/05, 8/10 i 30/16), donosi

RJEŠENJE

1. Ukida se Rješenje Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine o odobrenju obavljanja poslova zastupanja u osiguranju broj: 01-05.3-059-3071/16 od 20.11.2017. godine i Rješenje Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine o upisu u Registar fizičkih lica zastupnika u osiguranju-podregistar zastupnika fizičkih lica/zaposlenika banke broj: 01-05.3-059-3071-1/16 od 20.11.2017. godine.
2. Briše se iz Registra fizičkih lica zastupnika u osiguranju-podregistra zastupnika fizičkih lica/zaposlenika banke Kimeta Dilberović iz Mostara, ul. Braće Šarića broj 5, Mostar, kao zaposlenik Addiko Bank d.d. Sarajevo, upisana pod brojem ZFL 828.
3. Brisanje je izvršeno sa danom 28.02.2018. godine.
4. Izreka ovog Rješenja objavit će se u "Službenim novinama Federacije BiH".
5. Ovo Rješenje je konačno.

Broj 01-05.3-059-1054/18

16. travnja 2018. godine
Sarajevo

Direktor
Dinko Musulin, v. r.

Агенција за надзор осигурања Федерације Босне и Херцеговине, поступајући по захтјеву Аддико Банк д.д. Сарајево, ул. Трг солидарности број 12, Сарајево, на основу члана 200. Закона о управном поступку Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 2/98 и 48/99) и члана 6. став 2. Закона о посредовању у приватном осигурању ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 22/05, 8/10 и 30/16), доноси

РЈЕШЕЊЕ

1. Укида се Рјешење Агенције за надзор осигурања Федерације Босне и Херцеговине о одобрењу обављања послова заступања у осигурању број: 01-05.3-059-3071/16 од 20.11.2017. године и Рјешење Агенције за надзор осигурања Федерације Босне и Херцеговине о упису у Регистар физичких лица заступника у осигурању-подрегистар заступника физичких лица/зaposленика банке број: 01-05.3-059-3071-1/16 од 20.11.2017. године.
2. Брише се из Регистра физичких лица заступника у осигурању-подрегистра заступника физичких лица/зaposленика банке Кимета Дилберовић из Мостара, ул. Браће Шарића број 5, Мостар, као запосленик Аддико Банк д.д. Сарајево, уписана под бројем ЗФЛ 828.
3. Брисање је извршено са даном 28.02.2018. године.
4. Диспозитив овог Рјешења објавит ће се у "Службеним новинама Федерације БиХ".

5. Ово Рјешење је коначно.

Број 01-05.3-059-1054/18

16. априла 2018. године
Сарајево

Директор
Динко Мусулин, с. р.

612

Agencija za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine, postupajući po zahtjevu Addiko Bank d.d. Sarajevo, ul. Trg solidarnosti broj 12, Sarajevo, na osnovu člana 200. Zakona o upravnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/98 i 48/99) i člana 6. stav 2. Zakona o posredovanju u privatnom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", br. 22/05, 8/10 i 30/16), donosi

RJEŠENJE

1. Ukida se Rješenje Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine o odobrenju obavljanja poslova zastupanja u osiguranju broj: 01-05.3-059-3077/16 od 20.11.2017. godine i Rješenje Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine o upisu u Registar fizičkih lica zastupnika u osiguranju-podregistar zastupnika fizičkih lica/zaposlenika banke broj: 01-05.3-059-3077-1/16 od 20.11.2017. godine.
2. Briše se iz Registra fizičkih lica zastupnika u osiguranju-podregistra zastupnika fizičkih lica/zaposlenika banke Sanja Marić iz Širokog Brijega, ul. Petra Svačića bb, Široki Brijeg, kao zaposlenik Addiko Bank d.d. Sarajevo, upisana pod brojem ZFL 833.
3. Brisanje je izvršeno sa danom 26.01.2018. godine.
4. Dispozitiv ovog Rješenja objavit će se u "Službenim novinama Federacije BiH".
5. Ovo Rješenje je konačno.

Broj 01-05.3-059-1054-1/18

16. aprila 2018. godine
Sarajevo

Direktor
Dinko Musulin, s. r.

Агенција за надзор осигурања Федерације Босне и Херцеговине, поступајући по захтјеву Аддико Банк д.д. Сарајево, ул. Трг солидарности број 12, Сарајево, на основу члана 200. Закона о управном поступку Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 2/98 и 48/99) и члана 6. ставак 2. Закона о посредовању у приватном осигурању ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 22/05, 8/10 и 30/16), доноси

RJEŠENJE

1. Ukida se Rješenje Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine o odobrenju obavljanja poslova zastupanja u osiguranju broj: 01-05.3-059-3077/16 od 20.11.2017. godine i Rješenje Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine o upisu u Registar fizičkih lica zastupnika u osiguranju-podregistar zastupnika fizičkih lica/zaposlenika banke broj: 01-05.3-059-3077-1/16 od 20.11.2017. godine.
2. Briše se iz Registra fizičkih lica zastupnika u osiguranju-podregistra zastupnika fizičkih lica/zaposlenika banke Sanja Marić iz Širokog Brijega, ul. Petra Svačića bb, Široki Brijeg, kao zaposlenik Addiko Bank d.d. Sarajevo, upisana pod brojem ZFL 833.
3. Brisanje je izvršeno sa danom 26.01.2018. godine.
4. Izreka ovog Rješenja objavit će se u "Službenim novinama Federacije BiH".

5. Ovo Rješenje je konačno.

Broj 01-05.3-059-1054-2/18

16. aprila 2018. godine
Sarajevo

Директор
Динко Мусулин, с. р.

5. Ovo Rješenje je konačno.

Broj 01-05.3-059-1054-3/18

16. travnja 2018. godine
Sarajevo

Директор
Динко Мусулин, в. р.

614

Agencija za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine, postupajući po zahtjevu Addiko Bank d.d. Sarajevo, ul. Trg solidarnosti broj 12, Sarajevo, na osnovu člana 200. Zakona o upravnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/98 i 48/99) i člana 6. stav 2. Zakona o posredovanju u privatnom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", br. 22/05, 8/10 i 30/16), donosi

RJEŠENJE

1. Ukida se Rješenje Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine o odobrenju obavljanja poslova zastupanja u osiguranju broj: 01-05.3-059-1942/17 od 20.11.2017. godine i Rješenje Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine o upisu u Registar fizičkih lica zastupnika u osiguranju-podregistar zastupnika fizičkih lica/zaposlenika banke broj: 01-05.3-059-1942-1/17 od 20.11.2017. godine.
2. Briše se iz Registra fizičkih lica zastupnika u osiguranju-podregistra zastupnika fizičkih lica/zaposlenika banke Dragica Oršolić iz Donje Mahale, ul. Stjepana Radića broj 121, Donja Mahala, kao zaposlenik Addiko Bank d.d. Sarajevo, upisana pod brojem ZFL 793.
3. Brisanje je izvršeno sa danom 28.12.2017. godine.
4. Dispozitiv ovog Rješenja objavit će se u "Službenim novinama Federacije BiH".
5. Ovo Rješenje je konačno.

Broj 01-05.3-059-1054-3/18

16. aprila 2018. godine
Sarajevo

Директор
Динко Мусулин, с. р.

Agencija za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine, postupajući po zahtjevu Addiko Bank d.d. Sarajevo, ul. Trg solidarnosti broj 12, Sarajevo, na temelju članka 200. Zakona o upravnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/98 i 48/99) i članka 6. stavak 2. Zakona o posredovanju u privatnom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", br. 22/05, 8/10 i 30/16), donosi

RJEŠENJE

1. Ukida se Rješenje Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine o odobrenju obavljanja poslova zastupanja u osiguranju broj: 01-05.3-059-1942/17 od 20.11.2017. godine i Rješenje Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine o upisu u Registar fizičkih lica zastupnika u osiguranju-podregistar zastupnika fizičkih lica/zaposlenika banke broj: 01-05.3-059-1942-1/17 od 20.11.2017. godine.
2. Briše se iz Registra fizičkih lica zastupnika u osiguranju-podregistra zastupnika fizičkih lica/zaposlenika banke Dragica Oršolić iz Donje Mahale, ul. Stjepana Radića broj 121, Donja Mahala, kao zaposlenik Addiko Bank d.d. Sarajevo, upisana pod brojem ZFL 793.
3. Brisanje je izvršeno sa danom 28.12.2017. godine.
4. Izreka ovog Rješenja objavit će se u "Službenim novinama Federacije BiH".

Агенција за надзор осигурања Федерације Босне и Херцеговине, поступајући по захтјеву Аддиико Банк д.д. Сарајево, ул. Трг солидарности број 12, Сарајево, на основу члана 200. Закона о управном поступку Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 2/98 и 48/99) и члана 6. став 2. Закона о посредовању у приватном осигурању ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 22/05, 8/10 и 30/16), доноси

РЈЕШЕЊЕ

1. Укида се Рјешење Агенције за надзор осигурања Федерације Босне и Херцеговине о одобрењу обављања послова заступања у осигурању број: 01-05.3-059-1942/17 од 20.11.2017. године и Рјешење Агенције за надзор осигурања Федерације Босне и Херцеговине о упису у Регистар физичких лица заступника у осигурању-подрегистар заступника физичких лица/зaposленика банке број: 01-05.3-059-1942-1/17 од 20.11.2017. године.
2. Брише се из Регистра физичких лица заступника у осигурању-подрегистра заступника физичких лица/зaposленика банке Драгица Оршoлић из Доње Махале, ул. Стјепана Радића број 121, Доња Махала, као запосленик Аддиико Банк д.д. Сарајево, уписана под бројем ЗФЛ 793.
3. Брисање је извршено са даном 28.12.2017. године.
4. Диспозитив овог Рјешења објавит ће се у "Службеним новинама Федерације БиХ".
5. Ово Рјешење је коначно.

Broj 01-05.3-059-1054-3/18

16. aprila 2018. godine
Sarajevo

Директор
Динко Мусулин, с. р.

615

Agencija za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine, postupajući po zahtjevu Addiko Bank d.d. Sarajevo, ul. Trg solidarnosti broj 12, Sarajevo, na osnovu člana 200. Zakona o upravnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/98 i 48/99) i člana 6. stav 2. Zakona o posredovanju u privatnom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", br. 22/05, 8/10 i 30/16), donosi

RJEŠENJE

1. Ukida se Rješenje Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine o odobrenju obavljanja poslova zastupanja u osiguranju broj: 01-05.3-059-1948/17 od 20.11.2017. godine i Rješenje Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine o upisu u Registar fizičkih lica zastupnika u osiguranju-podregistar zastupnika fizičkih lica/zaposlenika banke broj: 01-05.3-059-1948-1/17 od 20.11.2017. godine.
2. Briše se iz Registra fizičkih lica zastupnika u osiguranju-podregistra zastupnika fizičkih lica/zaposlenika banke Ivan Pavlović iz Čapljine, ul. Ante Starčevića broj 23, Čapljina, kao zaposlenik Addiko Bank d.d. Sarajevo, upisan pod brojem ZFL 799.
3. Brisanje je izvršeno sa danom 14.03.2018. godine.
4. Dispozitiv ovog Rješenja objavit će se u "Službenim novinama Federacije BiH".

5. Ovo Rješenje je konačno.

Broj 01-05.3-059-1054-4/18

16. aprila 2018. godine

Sarajevo

Direktor
Dinko Musulin, s. r.

Agencija za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine, postupajući po zahtjevu Addiko Bank d.d. Sarajevo, ul. Trg solidarnosti broj 12, Sarajevo, na temelju članka 200. Zakona o upravnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/98 i 48/99) i članka 6. stavak 2. Zakona o posredovanju u privatnom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", br. 22/05, 8/10 i 30/16), donosi

RJEŠENJE

1. Ukida se Rješenje Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine o odobrenju obavljanja poslova zastupanja u osiguranju broj: 01-05.3-059-1948/17 od 20.11.2017. godine i Rješenje Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine o upisu u Registar fizičkih lica zastupnika u osiguranju-podregistar zastupnika fizičkih lica/zaposlenika banke broj: 01-05.3-059-1948-1/17 od 20.11.2017. godine.
2. Briše se iz Registra fizičkih lica zastupnika u osiguranju-podregistra zastupnika fizičkih lica/zaposlenika banke Ivan Pavlović iz Čapljine, ul. Ante Starčevića broj 23, Čapljina, kao zaposlenik Addiko Bank d.d. Sarajevo, upisan pod brojem ZFL 799.
3. Brisanje je izvršeno sa danom 14.03.2018. godine.
4. Izreka ovog Rješenja objavit će se u "Službenim novinama Federacije BiH".
5. Ovo Rješenje je konačno.

Broj 01-05.3-059-1054-4/18

16. travnja 2018. godine

Sarajevo

Direktor
Dinko Musulin, v. r.

Агенција за надзор осигурања Федерације Босне и Херцеговине, поступајући по захтјеву Аддико Банк д.д. Сарајево, ул. Трг солидарности број 12, Сарајево, на основу члана 200. Закона о управном поступку Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 2/98 и 48/99) и члана 6. став 2. Закона о посредовању у приватном осигурању ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 22/05, 8/10 и 30/16), доноси

РЈЕШЕЊЕ

1. Укида се Рјешење Агенције за надзор осигурања Федерације Босне и Херцеговине о одобрењу обављања послова заступања у осигурању број: 01-05.3-059-1948/17 од 20.11.2017. године и Рјешење Агенције за надзор осигурања Федерације Босне и Херцеговине о упису у Регистар физичких лица заступника у осигурању-подрегистар заступника физичких лица/зaposленика банке број: 01-05.3-059-1948-1/17 од 20.11.2017. године.
2. Брише се из Регистра физичких лица заступника у осигурању-подregistра заступника физичких лица/зaposленика банке Иван Павловић из Чапљине, ул. Анте Старчевића број 23, Чапљина, као запосленик Аддико Банк д.д. Сарајево, уписан под бројем ЗФЛ 799.
3. Брисање је извршено са даном 14.03.2018. године.
4. Диспозитив овог Рјешења објавит ће се у "Службеним новинама Федерације БиХ".

5. Ово Рјешење је коначно.

Број 01-05.3-059-1054-4/18

16. априла 2018. године

Сарајево

Директор
Динко Мусулин, с. р.

616

Agencija za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine, postupajući po zahtjevu Addiko Bank d.d. Sarajevo, ul. Trg solidarnosti broj 12, Sarajevo, na osnovu člana 200. Zakona o upravnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/98 i 48/99) i člana 6. stav 2. Zakona o posredovanju u privatnom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", br. 22/05, 8/10 i 30/16), donosi

RJEŠENJE

1. Ukida se Rješenje Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine o odobrenju obavljanja poslova zastupanja u osiguranju broj: 01-05.3-059-1945/17 od 20.11.2017. godine i Rješenje Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine o upisu u Registar fizičkih lica zastupnika u osiguranju-podregistar zastupnika fizičkih lica/zaposlenika banke broj: 01-05.3-059-1945-1/17 od 20.11.2017. godine.
2. Briše se iz Registra fizičkih lica zastupnika u osiguranju-podregistra zastupnika fizičkih lica/zaposlenika banke Zoran Banduka iz Kiseljaka, ul. Vatroslava Lisinskog broj 8, Kiseljak, kao zaposlenik Addiko Bank d.d. Sarajevo, upisan pod brojem ZFL 796.
3. Brisanje je izvršeno sa danom 29.03.2018. godine.
4. Dispozitiv ovog Rješenja objavit će se u "Službenim novinama Federacije BiH".
5. Ovo Rješenje je konačno.

Broj 01-05.3-059-1054-5/18

16. aprila 2018. godine

Sarajevo

Direktor
Dinko Musulin, s. r.

Агенција за надзор осигурања Федерације Босне и Херцеговине, поступајући по захтјеву Аддико Банк д.д. Сарајево, ул. Трг солидарности број 12, Сарајево, на основу члана 200. Закона о управном поступку Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 2/98 и 48/99) и члана 6. ставак 2. Закона о посредовању у приватном осигурању ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 22/05, 8/10 и 30/16), доноси

RJEŠENJE

1. Ukida se Rješenje Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine o odobrenju obavljanja poslova zastupanja u osiguranju broj: 01-05.3-059-1945/17 od 20.11.2017. godine i Rješenje Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine o upisu u Registar fizičkih lica zastupnika u osiguranju-podregistar zastupnika fizičkih lica/zaposlenika banke broj: 01-05.3-059-1945-1/17 od 20.11.2017. godine.
2. Briše se iz Registra fizičkih lica zastupnika u osiguranju-podregistra zastupnika fizičkih lica/zaposlenika banke Zoran Banduka iz Kiseljaka, ul. Vatroslava Lisinskog broj 8, Kiseljak, kao zaposlenik Addiko Bank d.d. Sarajevo, upisan pod brojem ZFL 796.
3. Brisanje je izvršeno sa danom 29.03.2018. godine.
4. Izreka ovog Rješenja objavit će se u "Službenim novinama Federacije BiH".

5. Ovo Rješenje je konačno.

Broj 01-05.3-059-1054-6/18

16. aprila 2018. godine

Sarajevo

Директор

Динко Мусулин, с. р.

5. Ovo Rješenje je konačno.

Broj 01-05.3-059-1054-7/18

16. travnja 2018. godine

Sarajevo

Директор

Динко Мусулин, в. р.

618

Agencija za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine, postupajući po zahtjevu Addiko Bank d.d. Sarajevo, ul. Trg solidarnosti broj 12, Sarajevo, na osnovu člana 200. Zakona o upravnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/98 i 48/99) i člana 6. stav 2. Zakona o posredovanju u privatnom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", br. 22/05, 8/10 i 30/16), donosi

RJEŠENJE

1. Ukida se Rješenje Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine o odobrenju obavljanja poslova zastupanja u osiguranju broj: 01-05.3-059-3056/16 od 20.11.2017. godine i Rješenje Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine o upisu u Registar fizičkih lica zastupnika u osiguranju-podregistar zastupnika fizičkih lica/zaposlenika banke broj: 01-05.3-059-3056-1/16 od 20.11.2017. godine.
2. Briše se iz Registra fizičkih lica zastupnika u osiguranju-podregistra zastupnika fizičkih lica/zaposlenika banke Sanela Grgić iz Zenice, ul. Travnička cesta broj 36, Zenica, kao zaposlenik Addiko Bank d.d. Sarajevo, upisana pod brojem ZFL 814.
3. Brisanje je izvršeno sa danom 20.12.2017. godine.
4. Dispozitiv ovog Rješenja objavit će se u "Službenim novinama Federacije BiH".
5. Ovo Rješenje je konačno.

Broj 01-05.3-059-1054-7/18

16. aprila 2018. godine

Sarajevo

Директор

Динко Мусулин, с. р.

Agencija za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine, postupajući po zahtjevu Addiko Bank d.d. Sarajevo, ul. Trg solidarnosti broj 12, Sarajevo, na temelju članka 200. Zakona o upravnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/98 i 48/99) i članka 6. stavak 2. Zakona o posredovanju u privatnom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", br. 22/05, 8/10 i 30/16), donosi

RJEŠENJE

1. Ukida se Rješenje Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine o odobrenju obavljanja poslova zastupanja u osiguranju broj: 01-05.3-059-3056/16 od 20.11.2017. godine i Rješenje Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine o upisu u Registar fizičkih lica zastupnika u osiguranju-podregistar zastupnika fizičkih lica/zaposlenika banke broj: 01-05.3-059-3056-1/16 od 20.11.2017. godine.
2. Briše se iz Registra fizičkih lica zastupnika u osiguranju-podregistra zastupnika fizičkih lica/zaposlenika banke Sanela Grgić iz Zenice, ul. Travnička cesta broj 36, Zenica, kao zaposlenik Addiko Bank d.d. Sarajevo, upisana pod brojem ZFL 814.
3. Brisanje je izvršeno sa danom 20.12.2017. godine.
4. Izreka ovog Rješenja objavit će se u "Službenim novinama Federacije BiH".

Агенција за надзор осигурања Федерације Босне и Херцеговине, поступајући по захтјеву Аддико Банк д.д. Сарајево, ул. Трг солидарности број 12, Сарајево, на основу члана 200. Закона о управном поступку Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 2/98 и 48/99) и члана 6. став 2. Закона о посредовању у приватном осигурању ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 22/05, 8/10 и 30/16), доноси

РЈЕШЕЊЕ

1. Укида се Рјешење Агенције за надзор осигурања Федерације Босне и Херцеговине о одобрењу обављања послова заступања у осигурању број: 01-05.3-059-3056/16 од 20.11.2017. године и Рјешење Агенције за надзор осигурања Федерације Босне и Херцеговине о упису у Регистар физичких лица заступника у осигурању-подрегистар заступника физичких лица/зaposленика банке број: 01-05.3-059-3056-1/16 од 20.11.2017. године.
2. Брише се из Регистра физичких лица заступника у осигурању-подрегистра заступника физичких лица/зaposленика банке Санела Гргић из Зенице, ул. Травничка цеста број 36, Зеница, као запосленик Аддико Банк д.д. Сарајево, уписана под бројем ЗФЛ 814.
3. Брисање је извршено са даном 20.12.2017. године.
4. Диспозитив овог Рјешења објавит ће се у "Службеним новинама Федерације БиХ".
5. Ово Рјешење је коначно.

Број 01-05.3-059-1054-7/18

16. априла 2018. године

Сарајево

Директор

Динко Мусулин, с. р.

619

Agencija za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine, postupajući po zahtjevu Addiko Bank d.d. Sarajevo, ul. Trg solidarnosti broj 12, Sarajevo, na osnovu člana 200. Zakona o upravnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/98 i 48/99) i člana 6. stav 2. Zakona o posredovanju u privatnom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", br. 22/05, 8/10 i 30/16), donosi

RJEŠENJE

1. Ukida se Rješenje Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine o odobrenju obavljanja poslova zastupanja u osiguranju broj: 01-05.3-059-1951/17 od 20.11.2017. godine i Rješenje Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine o upisu u Registar fizičkih lica zastupnika u osiguranju-podregistar zastupnika fizičkih lica/zaposlenika banke broj: 01-05.3-059-1951-1/17 od 20.11.2017. godine.
2. Briše se iz Registra fizičkih lica zastupnika u osiguranju-podregistra zastupnika fizičkih lica/zaposlenika banke Elvir Inajetović iz Zenice, ul. Mehmeda Spahe broj 16, Zenica, kao zaposlenik Addiko Bank d.d. Sarajevo, upisan pod brojem ZFL 802.
3. Brisanje je izvršeno sa danom 17.01.2018. godine.
4. Dispozitiv ovog Rješenja objavit će se u "Službenim novinama Federacije BiH".

5. Ovo Rješenje je konačno.

Broj 01-05.3-059-1054-8/18

16. aprila 2018. godine
Sarajevo

Direktor
Dinko Musulin, s. r.

Agencija za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine, postupajući po zahtjevu Addiko Bank d.d. Sarajevo, ul. Trg solidarnosti broj 12, Sarajevo, na temelju članka 200. Zakona o upravnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/98 i 48/99) i članka 6. stavak 2. Zakona o posredovanju u privatnom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", br. 22/05, 8/10 i 30/16), donosi

RJEŠENJE

1. Ukida se Rješenje Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine o odobrenju obavljanja poslova zastupanja u osiguranju broj: 01-05.3-059-1951/17 od 20.11.2017. godine i Rješenje Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine o upisu u Registar fizičkih lica zastupnika u osiguranju-podregistar zastupnika fizičkih lica/zaposlenika banke broj: 01-05.3-059-1951-1/17 od 20.11.2017. godine.
2. Briše se iz Registra fizičkih lica zastupnika u osiguranju-podregistra zastupnika fizičkih lica/zaposlenika banke Elvir Inajetović iz Zenice, ul. Mehmeda Spahe broj 16, Zenica, kao zaposlenik Addiko Bank d.d. Sarajevo, upisan pod brojem ZFL 802.
3. Brisanje je izvršeno sa danom 17.01.2018. godine.
4. Izreka ovog Rješenja objavit će se u "Službenim novinama Federacije BiH".
5. Ovo Rješenje je konačno.

Broj 01-05.3-059-1054-8/18

16. travnja 2018. godine
Sarajevo

Direktor
Dinko Musulin, v. r.

Агенција за надзор осигурања Федерације Босне и Херцеговине, поступајући по захтјеву Аддиико Банк д.д. Сарајево, ул. Трг солидарности број 12, Сарајево, на основу члана 200. Закона о управном поступку Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 2/98 и 48/99) и члана 6. став 2. Закона о посредовању у приватном осигурању ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 22/05, 8/10 и 30/16), доноси

РЈЕШЕЊЕ

1. Укида се Рјешење Агенције за надзор осигурања Федерације Босне и Херцеговине о одобрењу обављања послова заступања у осигурању број: 01-05.3-059-1951/17 од 20.11.2017. године и Рјешење Агенције за надзор осигурања Федерације Босне и Херцеговине о упису у Регистар физичких лица заступника у осигурању-подрегистар заступника физичких лица/зaposленика банке број: 01-05.3-059-1951-1/17 од 20.11.2017. године.
2. Брише се из Регистра физичких лица заступника у осигурању-подрегистра заступника физичких лица/зaposленика банке Елвир Инајетовић из Зенице, ул. Мехмеда Спахе број 16, Зеница, као запосленик Аддиико Банк д.д. Сарајево, уписан под бројем ЗФЛ 802.
3. Брисање је извршено са даном 17.01.2018. године.
4. Диспозитив овог Рјешења објавит ће се у "Службеним новинама Федерације БиХ".

5. Ово Рјешење је коначно.

Број 01-05.3-059-1054-8/18

16. априла 2018. године
Сарајево

Директор
Динко Мусулин, с. р.

620

Agencija za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine, postupajući po zahtjevu Addiko Bank d.d. Sarajevo, ul. Trg solidarnosti broj 12, Sarajevo, na osnovu člana 200. Zakona o upravnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/98 i 48/99) i člana 6. stav 2. Zakona o posredovanju u privatnom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", br. 22/05, 8/10 i 30/16), donosi

RJEŠENJE

1. Ukida se Rješenje Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine o odobrenju obavljanja poslova zastupanja u osiguranju broj: 01-05.3-059-1976/17 od 20.11.2017. godine i Rješenje Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine o upisu u Registar fizičkih lica zastupnika u osiguranju-podregistar zastupnika fizičkih lica/zaposlenika banke broj: 01-05.3-059-1976-1/17 od 20.11.2017. godine.
2. Briše se iz Registra fizičkih lica zastupnika u osiguranju-podregistra zastupnika fizičkih lica/zaposlenika banke Tatjana Plavčić iz Zenice, ul. Crkvice broj 15A, Zenica, kao zaposlenik Addiko Bank d.d. Sarajevo, upisana pod brojem ZFL 805.
3. Brisanje je izvršeno sa danom 26.12.2017. godine.
4. Dispozitiv ovog Rješenja objavit će se u "Službenim novinama Federacije BiH".
5. Ovo Rješenje je konačno.

Broj 01-05.3-059-1054-9/18

16. aprila 2018. godine
Sarajevo

Direktor
Dinko Musulin, s. r.

Агенција за надзор осигурања Федерације Босне и Херцеговине, поступајући по захтјеву Аддиико Банк д.д. Сарајево, ул. Трг солидарности број 12, Сарајево, на основу члана 200. Закона о управном поступку Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 2/98 и 48/99) и члана 6. ставак 2. Закона о посредовању у приватном осигурању ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 22/05, 8/10 и 30/16), доноси

RJEŠENJE

1. Ukida se Rješenje Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine o odobrenju obavljanja poslova zastupanja u osiguranju broj: 01-05.3-059-1976/17 od 20.11.2017. godine i Rješenje Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine o upisu u Registar fizičkih lica zastupnika u osiguranju-podregistar zastupnika fizičkih lica/zaposlenika banke broj: 01-05.3-059-1976-1/17 od 20.11.2017. godine.
2. Briše se iz Registra fizičkih lica zastupnika u osiguranju-podregistra zastupnika fizičkih lica/zaposlenika banke Tatjana Plavčić iz Zenice, ul. Crkvice broj 15A, Zenica, kao zaposlenik Addiko Bank d.d. Sarajevo, upisana pod brojem ZFL 805.
3. Brisanje je izvršeno sa danom 26.12.2017. godine.
4. Izreka ovog Rješenja objavit će se u "Službenim novinama Federacije BiH".

5. Ovo Rješenje je konačno.

Broj 01-05.3-059-1087/18
16. aprila 2018. godine
Sarajevo

Директор
Динко Мусулин, с. р.

5. Ovo Rješenje je konačno.

Broj 01-05.3-059-1087-1/18
16. travnja 2018. godine
Sarajevo

Директор
Dinko Musulin, v. r.

622

Agencija za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine, postupajući po zahtjevu Vakufske banke d.d. Sarajevo, ul. Maršala Tita broj 13, Sarajevo, na osnovu člana 200. Zakona o upravnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/98 i 48/99) i člana 6. stav 2. Zakona o posredovanju u privatnom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", br. 22/05, 8/10 i 30/16), donosi

RJEŠENJE

1. Ukida se Rješenje Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine o odobrenju obavljanja poslova zastupanja u osiguranju broj: 1.0.-021-314/17 od 31.03.2017. godine i Rješenje Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine o upisu u Registar fizičkih lica zastupnika u osiguranju-podregistar zastupnika fizičkih lica/zaposlenika banke broj: 1.0.-021-314-1/17 od 31.03.2017. godine.
2. Briše se iz Registra fizičkih lica zastupnika u osiguranju-podregistra zastupnika fizičkih lica/zaposlenika banke Dina Trgo iz Ilidže, ul. Aleja Bosne Srebrene broj 48, Ilidža, kao zaposlenik Vakufske banke d.d. Sarajevo, upisana pod brojem ZFL 551.
3. Brisanje je izvršeno sa danom 29.09.2017. godine.
4. Dispozitiv ovog Rješenja objavit će se u "Službenim novinama Federacije BiH".
5. Ovo Rješenje je konačno.

Broj 01-05.3-059-1087-1/18
16. aprila 2018. godine
Sarajevo

Директор
Dinko Musulin, s. r.

Agencija za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine, postupajući po zahtjevu Vakufske banke d.d. Sarajevo, ul. Maršala Tita broj 13, Sarajevo, na temelju članka 200. Zakona o upravnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/98 i 48/99) i članka 6. stavak 2. Zakona o posredovanju u privatnom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", br. 22/05, 8/10 i 30/16), donosi

RJEŠENJE

1. Ukida se Rješenje Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine o odobrenju obavljanja poslova zastupanja u osiguranju broj: 1.0.-021-314/17 od 31.03.2017. godine i Rješenje Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine o upisu u Registar fizičkih lica zastupnika u osiguranju-podregistar zastupnika fizičkih lica/zaposlenika banke broj: 1.0.-021-314-1/17 od 31.03.2017. godine.
2. Briše se iz Registra fizičkih lica zastupnika u osiguranju-podregistra zastupnika fizičkih lica/zaposlenika banke Dina Trgo iz Ilidže, ul. Aleja Bosne Srebrene broj 48, Ilidža, kao zaposlenik Vakufske banke d.d. Sarajevo, upisana pod brojem ZFL 551.
3. Brisanje je izvršeno sa danom 29.09.2017. godine.
4. Izreka ovog Rješenja objavit će se u "Službenim novinama Federacije BiH".

Agencija za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine, postupajući po zahtjevu Vakufske banke d.d. Sarajevo, ul. Maršala Tita broj 13, Sarajevo, na osnovu člana 200. Zakona o upravnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/98 i 48/99) i člana 6. stav 2. Zakona o posredovanju u privatnom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", br. 22/05, 8/10 i 30/16), donosi

RJEŠENJE

1. Uklada se Rješenje Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine o odobrenju obavljanja poslova zastupanja u osiguranju broj: 1.0.-021-314/17 od 31.03.2017. godine i Rješenje Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine o upisu u Registar fizičkih lica zastupnika u osiguranju-podregistar zastupnika fizičkih lica/zaposlenika banke broj: 1.0.-021-314-1/17 od 31.03.2017. godine.
2. Briše se iz Registra fizičkih lica zastupnika u osiguranju-podregistra zastupnika fizičkih lica/zaposlenika banke Dina Trgo iz Илиџе, ул. Алеја Босне Сребрење број 48, Илиџа, као запосленик Вакуфске банке д.д. Сарајево, уписана под бројем ЗФЛ 551.
3. Брисање је извршено са даном 29.09.2017. године.
4. Диспозитив овог Рјешења објавит ће се у "Службеним новинама Федерације БиХ".
5. Ово Рјешење је коначно.

Broj 01-05.3-059-1087-1/18
16. aprila 2018. godine
Sarajevo

Директор
Динко Мусулин, с. р.

623

Agencija za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine, postupajući po službenoj dužnosti, na osnovu člana 200. Zakona o upravnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/98 i 48/99) i člana 14. Zakona o posredovanju u privatnom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", br. 22/05, 8/10 i 30/16), donosi

RJEŠENJE

1. Ukida se Rješenje Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine o ostajanju na snazi odobrenja za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju i upisa u Registar fizičkih lica zastupnika u osiguranju-podregistar zastupnika fizičkih lica broj 1.0.-021-815/16 od 13.04.2016. godine.
2. Briše se iz Registra fizičkih lica zastupnika u osiguranju-podregistra zastupnika fizičkih lica Irman Alijagić iz Bihaća, ul. Banijska broj 4, vlasnik "AGENCIJE A", upisan pod brojem ZFL 328.
3. Brisanje je izvršeno sa danom 06.04.2018. godine.
4. Dispozitiv ovog Rješenja objavit će se u "Službenim novinama Federacije BiH".
5. Ovo Rješenje je konačno.

Broj 01-05.3-059-1096/18
12. aprila 2018. godine
Sarajevo

Директор
Dinko Musulin, s. r.

Agencija za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine, postupajući po službenoj dužnosti, na temelju članka 200. Zakona o upravnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH, br. 2/98 i 48/99) i članka 14. Zakona o posredovanju u privatnom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", br. 22/05, 8/10 i 30/16), donosi

RJEŠENJE

1. Ukida se Rješenje Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine o ostajanju na snazi odobrenja za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju i upisa u Registar fizičkih lica zastupnika u osiguranju-podregistar zastupnika fizičkih lica broj: 1.0.-021-815/16 od 13.04.2016. godine.
2. Briše se iz Registra fizičkih lica zastupnika u osiguranju-podregistra zastupnika fizičkih lica Irman Alijagić iz Bihaća, ul. Banijska broj 4, vlasnik "AGENCIJE A", upisan pod brojem ZFL 328.
3. Brisanje je izvršeno sa danom 06.04.2018. godine.
4. Izreka ovog Rješenja objavit će se u "Službenim novinama Federacije BiH".
5. Ovo Rješenje je konačno.

Broj 01-05.3-059-1096/18
12. travnja 2018. godine
Sarajevo

Direktor
Dinko Musulin, v. r.

Агенција за надзор осигурања Федерације Босне и Херцеговине, поступајући по службеној дужности, на основу члана 200. Закона о управном поступку Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ, бр. 2/98 и 48/99) и члана 14. Закона о посредовању у приватном осигурању ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 22/05, 8/10 и 30/16), доноси

РЈЕШЕЊЕ

1. Укида се Рјешење Агенције за надзор осигурања Федерације Босне и Херцеговине о остајању на снази одобрења за обављање послова заступања у осигурању и уписа у Регистар физичких лица заступника у осигурању-подрегистар заступника физичких лица број: 1.0.-021-815/16 од 13.04.2016. године.
2. Брише се из Регистра физичких лица заступника у осигурању-подрегистра заступника физичких лица Ирман Алијагић из Бихаћа, ул. Банијска број 4, власник "АГЕНЦИЈЕ А", уписан под бројем ЗФЛ 328.
3. Брисање је извршено са даном 06.04.2018. године.
4. Диспозитив овог Рјешења објавит ће се у "Службеним новинама Федерације БиХ".
5. Ово Рјешење је коначно.

Број 01-05.3-059-1096/18
12. априла 2018. године
Сарајево

Директор
Динко Мусулин, с. р.

624

Agencija za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine, postupajući po službenoj dužnosti, na osnovu člana 200. Zakona o upravnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH, br. 2/98 i 48/99) i člana 14. Zakona o posredovanju u privatnom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", br. 22/05, 8/10 i 30/16), donosi

RJEŠENJE

1. Ukida se Rješenje Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine o ostajanju na snazi odobrenja za

- obavljanje poslova zastupanja u osiguranju i upisa u Registar fizičkih lica zastupnika u osiguranju-podregistar zastupnika fizičkih lica broj: 1.0.-021-1159/16 od 02.06.2016. godine.
2. Briše se iz Registra fizičkih lica zastupnika u osiguranju-podregistra zastupnika fizičkih lica Alma Škaljić iz Sarajeva, ul. Hakije Kulenovića broj 42, kao ovlaštenu zastupnik-direktor Društva "MAAS AGENCY" d.o.o. za zastupanje u osiguranju, upisana pod brojem ZFL 327.
3. Brisanje je izvršeno sa danom 06.04.2018. godine.
4. Dispozitiv ovog Rješenja objavit će se u "Službenim novinama Federacije BiH".
5. Ovo Rješenje je konačno.

Broj 01-05.3-059-1097/18

12. aprila 2018. godine
Sarajevo

Direktor
Dinko Musulin, s. r.

Agencija za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine, postupajući po službenoj dužnosti, na temelju članka 200. Zakona o upravnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH, br. 2/98 i 48/99) i članka 14. Zakona o posredovanju u privatnom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", br. 22/05, 8/10 i 30/16), donosi

RJEŠENJE

1. Ukida se Rješenje Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine o ostajanju na snazi odobrenja za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju i upisa u Registar fizičkih lica zastupnika u osiguranju-podregistar zastupnika fizičkih lica broj: 1.0.-021-1159/16 od 02.06.2016. godine.
2. Briše se iz Registra fizičkih lica zastupnika u osiguranju-podregistra zastupnika fizičkih lica Alma Škaljić iz Sarajeva, ul. Hakije Kulenovića broj 42, kao ovlaštenu zastupnik-direktor Društva "MAAS AGENCY" d.o.o. za zastupanje u osiguranju, upisana pod brojem ZFL 327.
3. Brisanje je izvršeno sa danom 06.04.2018. godine.
4. Izreka ovog Rješenja objavit će se u "Službenim novinama Federacije BiH".
5. Ovo Rješenje je konačno.

Broj 01-05.3-059-1097/18

12. travnja 2018. godine
Sarajevo

Direktor
Dinko Musulin, v. r.

Агенција за надзор осигурања Федерације Босне и Херцеговине, поступајући по службеној дужности, на основу члана 200. Закона о управном поступку Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ, бр. 2/98 и 48/99) и члана 14. Закона о посредовању у приватном осигурању ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 22/05, 8/10 и 30/16), доноси

РЈЕШЕЊЕ

1. Укида се Рјешење Агенције за надзор осигурања Федерације Босне и Херцеговине о остајању на снази одобрења за обављање послова заступања у осигурању и уписа у Регистар физичких лица заступника у осигурању-подрегистар заступника физичких лица број: 1.0.-021-1159/16 од 02.06.2016. године.
2. Брише се из Регистра физичких лица заступника у осигурању-подрегистра заступника физичких лица Алма Шкаљић из Сарајева, ул. Хакије Куленовића број 42, као овлаштени заступник-директор Друштва

"МААС АГЕНЦИЈУ" д.о.о. за заступање у осигурању, уписана под бројем ЗФЛ 327.

3. Брисање је извршено са даном 06.04.2018. године.
4. Диспозитив овог Рјешења објавит ће се у "Службеним новинама Федерације БиХ".
5. Ово Рјешење је коначно.

Број 01-05.3-059-1097/18
12. априла 2018. године
Сарајево

Директор
Динко Мусулин, с. р.

625

Agencija za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine, postupajući po službenoj dužnosti, na osnovu člana 200. Zakona o upravnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/98 i 48/99) i člana 14. Zakona o posredovanju u privatnom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", br. 22/05, 8/10 i 30/16), donosi

RJEŠENJE

1. Укида се Рјешење Агенције за надзор осигурања Федерације Босне и Херцеговине о остаяњу на снази одобрења за обављање послова заступања у осигурању и уписа у Регистар друштава за заступање у осигурању-подрегистар друштава за заступање број: 1.0.-021-1108/16 од 02.06.2016. године.
2. Брише се из Регистра друштава за заступање у осигурању-подрегистар друштава за заступање Друштво "МААС АГЕНЦИЈУ" д.о.о. за заступање у осигурању Сарајево, ул. Железничка бб, Вогошћа, уписано под бројем ЗД 36.
3. Брисање је извршено са даном 06.04.2018. године.
4. Диспозитив овог Рјешења објавит ће се у "Службеним новинама Федерације БиХ".
5. Ово Рјешење је коначно.

Број 01-05.3-059-1098/18
12. априла 2018. године
Сарајево

Директор
Динко Мусулин, с. р.

Agencija za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine, postupajući po službenoj dužnosti, na temelju članka 200. Zakona o upravnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/98 i 48/99) i članka 14. Zakona o posredovanju u privatnom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", br. 22/05, 8/10 i 30/16), donosi

RJEŠENJE

1. Укида се Рјешење Агенције за надзор осигурања Федерације Босне и Херцеговине о остаяњу на снази одобрења за обављање послова заступања у осигурању и уписа у Регистар друштава за заступање у осигурању-подрегистар друштава за заступање број: 1.0.-021-1108/16 од 02.06.2016. године.
2. Брише се из Регистра друштава за заступање у осигурању-подрегистар друштава за заступање Друштво "МААС АГЕНЦИЈУ" д.о.о. за заступање у осигурању Сарајево, ул. Железничка бб, Вогошћа, уписано под бројем ЗД 36.
3. Брисање је извршено са даном 06.04.2018. године.
4. Изрека овог Рјешења објавит ће се у "Службеним новинама Федерације БиХ".
5. Ово Рјешење је коначно.

Број 01-05.3-059-1098/18
12. травња 2018. године
Сарајево

Директор
Динко Мусулин, в. р.

Агенција за надзор осигурања Федерације Босне и Херцеговине, поступајући по службеној дужности, на основу члана 200. Закона о управном поступку Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ, бр. 2/98 и 48/99) и члана 14. Закона о посредовању у приватном осигурању ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 22/05, 8/10 и 30/16), доноси

РЈЕШЕЊЕ

1. Укида се Рјешење Агенције за надзор осигурања Федерације Босне и Херцеговине о остајању на снази одобрења за обављање послова заступања у осигурању и уписа у Регистар друштава за заступање у осигурању-подрегистар друштава за заступање број: 1.0.-021-1108/16 од 02.06.2016. године.
2. Брише се из Регистра друштава за заступање у осигурању-подрегистар друштава за заступање Друштво "МААС АГЕНЦИЈУ" д.о.о. за заступање у осигурању Сарајево, ул. Железничка бб, Вогошћа, уписано под бројем ЗД 36.
3. Брисање је извршено са даном 06.04.2018. године.
4. Диспозитив овог Рјешења објавит ће се у "Службеним новинама Федерације БиХ".
5. Ово Рјешење је коначно.

Број 01-05.3-059-1098/18
12. априла 2018. године
Сарајево

Директор
Динко Мусулин, с. р.

626

Agencija za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine, postupajući po zahtjevu Intesa Sanpaolo Banke d.d. BiH, ul. Obala Kulina bana broj 9a, Sarajevo, na osnovu člana 200. Zakona o upravnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/98 i 48/99) i člana 6. stav 2. Zakona o posredovanju u privatnom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", br. 22/05, 8/10 i 30/16), donosi

RJEŠENJE

1. Укида се Рјешење Агенције за надзор осигурања Федерације Босне и Херцеговине о одобрењу обављања послова заступања у осигурању број: 01-05.3-059-1513/17 од 07.11.2017. године и Рјешење Агенције за надзор осигурања Федерације Босне и Херцеговине о упису у Регистар физичких лица заступника у осигурању-подрегистар заступника физичких лица/зaposlenika банке број: 01-05.3-059-1513-1/17 од 07.11.2017. године.
2. Брише се из Регистра физичких лица заступника у осигурању-подрегистар заступника физичких лица/зaposlenika банке Nadir Imamović из Сарајева, ул. Ћадорџина број 80, Сарајево, као запосленик Intesa Sanpaolo Banke d.d. BiH, уписан под бројем ZFL 772.
3. Брисање је извршено са даном 06.01.2018. године.
4. Диспозитив овог Рјешења ће се објавити у "Службеним новинама Федерације БиХ".
5. Ово Рјешење је коначно.

Број 01-05.3-059-1137/18
24. априла 2018. године
Сарајево

Директор
Динко Мусулин, с. р.

Agencija za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine, postupajući po zahtjevu Intesa Sanpaolo Banke d.d. BiH, ul. Obala Kulina bana broj 9a, Sarajevo, na temelju članka 200. Zakona o upravnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/98 i 48/99) i članka 6. stavak 2. Zakona o posredovanju u privatnom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", br. 22/05, 8/10 i 30/16), donosi

RJEŠENJE

1. Ukida se Rješenje Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine o odobrenju obavljanja poslova zastupanja u osiguranju broj: 01-05.3-059-1513/17 od 07.11.2017. godine i Rješenje Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine o upisu u Registar fizičkih lica zastupnika u osiguranju-podregistar zastupnika fizičkih lica/zaposlenika banke broj: 01-05.3-059-1513-1/17 od 07.11.2017. godine.
2. Briše se iz Registra fizičkih lica zastupnika u osiguranju-podregistra zastupnika fizičkih lica/zaposlenika banke Nadir Imamović iz Sarajeva, ul. Čadoržina broj 80, Sarajevo, kao zaposlenik Intesa Sanpaolo Banke d.d. BiH, upisan pod brojem ZFL 772.
3. Brisanje je izvršeno sa danom 06.01.2018. godine.
4. Izreka ovog Rješenja će se objaviti u "Službenim novinama Federacije BiH".
5. Ovo Rješenje je konačno.

Broj 01-05.3-059-1137/18
24. travnja 2018. godine
Sarajevo

Direktor
Dinko Musulin, v. r.

Агенција за надзор осигурања Федерације Босне и Херцеговине, поступајући по захтеву Интеса Санпаоло Банке д.д. БиХ, ул. Обала Кулина бана број 9а, Сарајево, на основу члана 200. Закона о управном поступку Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 2/98 и 48/99) и члана 6. став 2. Закона о посредовању у приватном осигурању ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 22/05, 8/10 и 30/16), доноси

РЈЕШЕЊЕ

1. Укида се Рјешење Агенције за надзор осигурања Федерације Босне и Херцеговине о одобрењу обављања послова заступања у осигурању број: 01-05.3-059-1513/17 од 07.11.2017. године и Рјешење Агенције за надзор осигурања Федерације Босне и Херцеговине о упису у Регистар физичких лица заступника у осигурању-подрегистар заступника физичких лица/зaposленика банке број: 01-05.3-059-1513-1/17 од 07.11.2017. године.
2. Брише се из Регистра физичких лица заступника у осигурању-подрегистра заступника физичких лица/зaposленика банке Надир Имамовић из Сарајева, ул. Чадорџина број 80, Сарајево, као запосленик Интеса Санпаоло Банке д.д. БиХ, уписан под бројем ЗФЛ 772.
3. Брисање је извршено са даном 06.01.2018. године.
4. Диспозитив овог Рјешења ће се објавити у "Службеним новинама Федерације БиХ".
5. Ово Рјешење је коначно.

Број 01-05.3-059-1137/18
24. априла 2018. године
Сарајево

Директор
Динко Мусулин, с. р.

FINANSIJSKO-INFORMATIČKA AGENCIJA

627

Na osnovu člana 16. stav (2) Zakona o Finansijsko-informatičkoj agenciji ("Službene novine Federacije BiH", broj 80/11), na prijedlog direktora Finansijsko-informatičke agencije, Upravni odbor Finansijsko-informatičke agencije, na 20. sjednici održanoj dana 27.02.2018. godine, donosi

ODLUKU

O NAKNADAMA ZA USLUGE FINANSIJSKO-INFORMATIČKE AGENCIJE

I.

Naknade za usluge Finansijsko-informatičke agencije (u daljem tekstu: Agencija) naplaćuju se u skladu sa članom 4. stav (2) Zakona o Finansijsko-informatičkoj agenciji ("Službene novine Federacije BiH", broj 80/11 - u daljem tekstu: Zakon) i uslovima utvrđenim ovom odlukom.

ADMINISTRATIVNO-TEHNIČKE USLUGE

II.

- (1) Naknade za usluge blokiranih računa, neaktivnih računa, depozita do iznosa koji postoji na računu utvrđuju se u iznosima:

Redni broj	Opis usluge	Naknada
1.	Vodenje evidencije blokiranih računa, neaktivnih računa i depozita mjesečno po računu/depozitu	5,00 KM
2.	Isplata sa blokiranih računa, depozita i salda neaktivnog računa	50,00 KM
3.	Izdavanje potvrda o deblokadi računa	10,00 KM

- (2) Naplata usluga iz stava (1) ove tačke evidentiranih pod rednim brojem 1. vrši se tromjesečno i pri konačnoj isplati sa blokiranog računa ili depozita, a za ostale usluge iz ove tačke naplata se vrši prije izvršenja usluge.

III.

- (1) Naknade za usluge davanja podataka iz arhive Zavoda za platni promet u Federaciji BiH utvrđuje se u iznosima:

Redni broj	Opis usluge	Naknada
1.	Listing dnevnog prometa računa ili izvod	5,00 KM
2.	Listing godišnjeg prometa računa	100,00 KM
3.	Prepis naloga za plaćanje	5,00 KM
4.	Prepis drugih dokumenata	10,00 KM

- (2) Naknade za usluge iz stava (1) ove tačke naplaćuju se prije davanja podataka.

IV.

- (1) Naknade za usluge iz Jedinственог регистра računa poslovnih subjekata utvrđuju se u iznosima:

Redni broj	Opis usluge	Naknada
1.	Potvrda o glavnom računu	5,00 KM
2.	Potvrda o otvorenim računima	10,00 KM
3.	Potvrda o likvidnosti (period do 3 mjeseca)	20,00 KM
4.	Potvrda o likvidnosti (period do 6 mjeseci)	30,00 KM
5.	Historijska potvrda o promjenama računa (vremenska serija 3 godine)	50,00 KM
6.	Jedan upit preko WEB servisa za banke	0,30 KM

- (2) Naknade za usluge iz stava (1) ove tačke, osim za usluge pod rednim brojem 6., uplaćuju se na račun Agencije prije preuzimanja potvrda.

V.

- (1) Naknade za usluge prijema, kontrole, ispravke, zbirne obrade i čuvanja računovodstvenih iskaza o poslovanju pravnih lica utvrđuju se u iznosima:

Redni broj	Opis usluge	Naknada
1.	Finansijski izvještaj (godišnji, polugodišnji, likvidacioni, konsolidovani) u pisanoj i elektronskoj formi	70,00 KM
2.	Finansijski izvještaj u pisanoj formi (godišnji, polugodišnji, likvidacioni, konsolidovani)	90,00 KM
3.	Revizorski izvještaj u pisanoj formi	50,00 KM

(2) Naknade za usluge iz stava (1) ove tačke uplaćuju se na račun Agencije prije predaje računovodstvenog iskaza.

USTUPANJE PRAVA NA KORIŠTENJE PODATAKA IZ REGISTRA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

VI.

(1) Naknade za usluge izdavanja prepisa računovodstvenog iskaza utvrđuju se u iznosima:

Redni broj	Opis usluge	Naknada
1.	Prepis jednog predatog izvještaja u pisanoj formi (godišnji, polugodišnji, likvidacioni, konsolidovani, revizorski)	70,00 KM
2.	Prepis jednog predatog izvještaja u elektronskoj formi (godišnji, polugodišnji, likvidacioni, konsolidovani, revizorski)	50,00 KM
3.	Prepis jednog predatog izvještaja obvezniku izvještavanja u pisanoj formi (godišnji, polugodišnji, likvidacioni, konsolidovani, revizorski)	50,00 KM
4.	Prepis jednog predatog izvještaja obvezniku izvještavanja u elektronskoj formi (godišnji, polugodišnji, likvidacioni, konsolidovani, revizorski)	30,00 KM

(2) Naknade za usluge iz stava (1) ove tačke uplaćuju se na račun Agencije prije preuzimanja prepisa računovodstvenog iskaza.

VII.

- Naknade za usluge ustupanja prava na korištenje podataka iz Registra finansijskih izvještaja iskazane su u bodovima.
- Novčana vrijednost boda iznosi 1,00 KM.
- Ukupna vrijednost naknade za ustupanje prava na korištenje podataka izračunava se kao umnožak broja podataka, jedinične naknade u bodovima i vrijednosti boda.
- U smislu ove tačke, podatkom se smatra svaka pojedinačna pozicija finansijskih izvještaja iz Registra finansijskih izvještaja, neophodna za sačinjavanje izbora podataka za koji se ustupa pravo na korištenje.
- Naknade za usluge ustupanja prava na korištenje podataka iz Registra finansijskih izvještaja, utvrđuju se u sljedećim jediničnim bodovnim vrijednostima:

Pravo ustupanja	Raspon izbora podataka	Osnov prava ustupanja		
		Naučno-istraživačka obrada	Poslovna obrada	Komercijalna obrada
Bodova po podatku				
Ustupanja prava na korištenje standardnog izbora podataka u masovnom ustupanju	<= 50.000	Nije dostupno	Nije dostupno	0,250
	50.001-100.000			0,225
	100.001-300.000			0,200
	300.001-500.000			0,175
	500.001-700.000			0,150
Ustupanja prava na korištenje standardnog izbora podataka u pojedinačnom ustupanju	700.001-1.000.000	Nije dostupno	Nije dostupno	0,125
	>1.000.000			0,100
	<= 50.000			0,313
	50.001-100.000			0,281
	100.001-300.000			0,250
Ustupanja prava na korištenje posebnog izbora	300.001-500.000	Nije dostupno	Nije dostupno	0,219
	500.001-700.000			0,188
	700.001-1.000.000			0,156
	>1.000.000			0,125
	<= 50.000			0,039
Ustupanja prava na korištenje posebnog izbora	50.001-100.000	0,035	0,070	0,352
	100.001-300.000	0,031	0,063	0,313
	300.001-500.000	0,027	0,055	0,273
	500.001-700.000	0,023	0,047	0,234

podataka u masovnom ustupanju	700.001-1.000.000	0,020	0,039	0,195
	>1.000.000	0,016	0,031	0,156
Ustupanje prava na korištenje posebnog izbora podataka u pojedinačnom ustupanju	<= 50.000	0,049	0,098	0,488
	50.001-100.000	0,044	0,088	0,439
	100.001-300.000	0,039	0,078	0,391
	300.001-500.000	0,034	0,068	0,342
podataka u pojedinačnom ustupanju	500.001-700.000	0,029	0,059	0,293
	700.001-1.000.000	0,024	0,049	0,244
	>1.000.000	0,020	0,039	0,195

OSTALE USLUGE

VIII.

(1) Naknade za usluge analiza utvrđuju se u iznosima:

Redni broj	Opis usluge	Naknada
1.	Potvrda o ocjeni boniteta	50,00 KM
2.	Standardni pregled o ocjeni finansijskog poslovanja pravnog lica	150,00 KM
3.	Standardni pregled finansijskih rezultata poslovanja u privredi	100,00 KM
4.	Standardni pregled finansijskih rezultata poslovanja privredne grane	70,00 KM
5.	Standardni pregled finansijskih rezultata poslovanja djelatnosti	50,00 KM

(2) Naknade za usluge iz stava (1) ove tačke uplaćuju se na račun Agencije prije preuzimanja analiza.

(3) Sve ostale usluge Agencije koje nisu navedene u ovoj odluci, izvršavaju se po posebnom zahtjevu i predmet su posebne odluke direktora Agencije u skladu sa članom 12. stav (1) tačka 3. Zakona o Finansijsko-informatičkoj agenciji.

IZUZEĆA OD PLAĆANJA NAKNADE

IX.

- Od plaćanja naknada za usluge iz tačke VII. oslobođeni su Federalno ministarstvo finansija - Federalno ministarstvo finansija, sudovi i tužilaštva, Obavještajno-sigurnosna agencija Bosne i Hercegovine, Državna agencija za istrage i zaštitu, Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije, Uprava za indirektno oporezivanje, federalni i državni organi uprave i zavodi za statistiku (za zbirne podatke).
- Na obrazloženi zahtjev Agencije, odnosno korisnika usluga, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine ili Federalno ministarstvo finansija - Federalno ministarstvo finansija može dati saglasnost da se od plaćanja naknade za usluge iz tačke VII. oslobodi i korisnik usluga koji nije obuhvaćen stavom (1) ove tačke.

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

X.

Na sve oporezive naknade utvrđene ovom odlukom posebno se obračunava PDV.

XI.

Stupanjem na snagu ove odluke prestaje da važi Odluka o naknadama za usluge Finansijsko-informatičke agencije ("Službene novine Federacije BiH", br. 97/16, 60/17 i 1/18).

XII.

Ova Odluka stupa na snagu danom dobijene saglasnosti Vlade Federacije Bosne i Hercegovine i objaviće se u "Službenim novinama Federacije BiH".

Broj UO-01-01-2-967-1/2018

27. februara/veljače

2018. godine

Sarajevo

Predsjednik

Upravnog odbora

Dr. sci. **Dragan Prusina**, s. r.

(SI-507/18-F)

REGULATORNA KOMISIJA ZA ENERGIJU U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE - FERK

628

Na osnovu člana 21. stav (1) tačka 1) i stav (2) tačka 1) i tačka 6) stav (3) i stav (4), člana 22. tački 1), 3), 4), 7) i 8) Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 66/13 i 94/16), tačke 12. Privremenih smjernica elektroenergetske politike Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 12/14), člana 4., člana 5. stav (2), člana 10., člana 12. stav (2), člana 14. stav (5) i člana 17. Pravilnika za izradu i primjenu dijagrama opterećenja ("Službene novine Federacije BiH", broj 77/14), člana 10., člana 11., člana 23. stav (1) i stav (2) Statuta Regulatorne komisije za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH" broj 24/14, 91/15) i člana 32. stav (3) Poslovnika o radu Regulatorne komisije za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 29/14 i 31/16), Regulatorna komisija za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine - FERK je na VIII redovnoj sjednici, održanoj 20.04.2018. godine, donijela

ODLUKU

O DAVANJU SAGLASNOSTI JAVNOM PODUZEĆU "ELEKTROPRIVREDA HRVATSKE ZAJEDNICE HERCEG BOSNE" DIONIČKO DRUŠTVO MOSTAR NA DIJAGRAME OPTEREĆENJA

Član 1.

- (1) Daje se saglasnost Javnom poduzeću "Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne" dioničko društvo Mostar, na normalizovane dijagrame opterećenja za krajnje kupce, zamjenske dijagrame opterećenja za kategorije i grupe potrošnje, kao i rezultate analize dijagrama opterećenja iz Izvještaja o izradi dijagrama opterećenja za 2017. godinu, koji je FERK primio 03.04.2018. godine pod brojem 01-01-65-05/18.
- (2) Izvještaj o izradi dijagrama opterećenja iz stava (1) ovoga člana sastavni je dio ove odluke i nalazi se u prilogu iste.

Član 2.

Javno poduzeće "Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne" dioničko društvo Mostar, obavezno je na svojoj internet stranici objaviti normalizovane dijagrame opterećenja za svaku kategoriju i grupu potrošnje.

Član 3.

Ova odluka stupna na snagu danom donošenja, te se objavljuje na internet stranici, oglasnoj tabli FERK-a, a dispozitiv ove odluke i u "Službenim novinama Federacije BiH".

Broj 01-01-65-07/18
20. aprila 2018. godine
Mostar

Predsjednik FERK-a
Jasmin Bešo, s. r.

Na temelju članka 21. stavak (1) točka 1) i stavak (2) točka 1) i točka 6) stavak (3) i stavak (4), članka 22. točki 1), 3), 4), 7) i 8) Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 66/13 i 94/16), točke 12. Privremenih smjernica elektroenergetske politike Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 12/14), članka 4., članka 5. stavak (2), članka 10., članka 12. stavak (2), članka 14. stavak (5) i članka 17. Pravilnika za izradu i primjenu krivulje opterećenja ("Službene novine Federacije BiH", broj 77/14), članka 10., članka 11., članka 23. stavak (1) i stavak (2) Statuta Regulatorne komisije za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br.

24/14, 91/15) i članka 32. stavak (3) Poslovnika o radu Regulatorne komisije za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 29/14 i 31/16), Regulatorna komisija za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine - FERK je na VIII redovitoj sjednici, održanoj 20.4.2018. godine, donijela

ODLUKU

O DAVANJU SUGLASNOSTI JAVNOM PODUZEĆU "ELEKTROPRIVREDA HRVATSKE ZAJEDNICE HERCEG BOSNE" DIONIČKO DRUŠTVO MOSTAR NA KRIVULJE OPTEREĆENJA

Članak 1.

- (1) Daje se suglasnost Javnom poduzeću "Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne" dioničko društvo Mostar, na normalizirane krivulje opterećenja za krajnje kupce, zamjenske krivulje opterećenja za kategorije i grupe potrošnje, kao i rezultate analize krivulja opterećenja iz Izvješća o izradi krivulje opterećenja za 2017. godinu, koji je FERK zaprimio 3.4.2018. godine pod brojem 01-01-65-05/18.
- (2) Izvješće o izradi krivulje opterećenja iz stavka (1) ovoga članka sastavni je dio ove odluke i nalazi se u prilogu iste.

Članak 2.

Javno poduzeće "Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne" dioničko društvo Mostar, obavezno je na svojoj internetskoj stranici objaviti normalizirane krivulje opterećenja za svaku kategoriju i grupu potrošnje.

Članak 3.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja, te se objavljuje na internetskoj stranici, oglasnoj tabli FERK-a, a izreka ove odluke i u "Službenim novinama Federacije BiH".

Broj 01-01-65-07/18
20. travnja 2018. godine
Mostar

Predsjednik FERK-a
Jasmin Bešo, v. r.

Na osnovu člana 21. stav (1) tačka 1) i stav (2) tačka 1) i tačka 6) stav (3) i stav (4), člana 22. tački 1), 3), 4), 7) i 8) Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 66/13 i 94/16), tačke 12. Privremenih smjernica elektroenergetske politike Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 12/14), člana 4., člana 5. stav (2), člana 10., člana 12. stav (2), člana 14. stav (5) i člana 17. Pravilnika za izradu i primjenu dijagrama opterećenja ("Službene novine Federacije BiH", broj 77/14), člana 10., člana 11., člana 23. stav (1) i stav (2) Statuta Regulatorne komisije za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 24/14, 91/15) i člana 32. stav (3) Poslovnika o radu Regulatorne komisije za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 29/14 i 31/16), Regulatorna komisija za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine - FERK je na VIII redovnoj sjednici, održanoj 20.04.2018. godine, donijela

ODLUKU

O DAVANJU SAGLASNOSTI JAVNOM PODUZEĆU "ELEKTROPRIVREDA HRVATSKE ZAJEDNICE HERCEG BOSNE" DIONIČKO DRUŠTVO MOSTAR NA DIJAGRAME OPTEREĆENJA

Član 1.

- (1) Daje se saglasnost Javnom poduzeću "Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne" dioničko društvo Mostar, na normalizovane dijagrame opterećenja za

крајње купце, замјенске дијаграме оптерећења за категорије и групе потрошње, као и резултате анализе дијаграма оптерећења из Извјештаја о изради дијаграма оптерећења за 2017. годину, који је ФЕРК примио 03.04.2018. године под бројем 01-01-65-05/18.

- (2) Извјештај о изради дијаграма оптерећења из става (1) овога члана саставни је дио ове одлуке и налази се у прилогу исте.

Члан 2.

Јавно предузеће "Електропривреда Хрватске заједнице Херцег Босне", дионичко друштво Мостар, обавезно је на својој интернет страници објавити нормализоване дијаграме оптерећења за сваку категорију и групу потрошње.

Члан 3.

Ова одлука ступа на снагу даном доношења, те се објављује на интернет страници, огласној табли ФЕРК-а, а диспозитив ове одлуке у "Службеним новинама Федерације БиХ".

Број 01-01- 65-07/18
20. априла 2018. године
Мостар

Предсједник ФЕРК-а
Јасмин Бешо, с. р.

(SI-461/18-F)

629

Na osnovu člana 21. stav (1) tačka 11) i člana 53. stav (3) Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 66/13 i 94/15), člana 10. stav (1) Statuta Regulatorne komisije za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 24/14 i 91/15) i člana 32. stav (1) Poslovnika o radu Regulatorne komisije za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 29/14 i 31/16), na prijedlog Operatora distributivnog sistema Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. – Sarajevo, Regulatorna komisija za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine - FERK je, na VIII redovnoj sjednici održanoj 20.04.2018. године, donijela

MREŽNA PRAVILA

DISTRIBUCIJE OPERATORA DISTRIBUTIVNOG SISTEMA JAVNOG PREDUZEĆA ELEKTROPRIVREDA BOSNE I HERCEGOVINE D.D. – SARAJEVO

DIO PRVI - OPŠTE ODREDBE

Члан 1.

(Predmet Mrežnih pravila distribucije)

- (1) Mrežnim pravilima distribucije Operatora distributivnog sistema Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. – Sarajevo (u daljem tekstu: Mrežna pravila) uređuju se pogon i način vođenja distributivne mreže u elektroenergetskom sistemu u nadležnosti Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. – Sarajevo.
- (2) Mrežna pravila propisuju:
- tehničke i druge uslove za priključak krajnjih kupaca i proizvođača na mrežu,
  - tehničke i druge uslove za siguran pogon elektroenergetskog sistema radi pouzdanog snabdijevanja kvalitetnom električnom energijom,
  - postupke pri pogonu elektroenergetskog sistema u kriznim stanjima,
  - tehničke i druge uslove za međusobno povezivanje i djelovanje mreža,
  - kriterije za pristup mreži i
  - planiranje razvoja i izgradnje distributivne mreže.

Члан 2.

(Cilj Mrežnih pravila distribucije)

Cilj Mrežnih pravila distribucije je definisanje elemenata za sigurno i pouzdano funkcionisanje distributivne mreže u skladu sa usvojenim standardima kvaliteta, uz osiguranje priključka na distributivnu mrežu sadašnjih i budućih krajnjih kupaca i proizvođača, na tehnički ispravan i nediskriminirajući način.

Члан 3.

(Definicije i skraćenice)

Definicije i skraćenice upotrijebljene u ovim Mrežnim pravilima imaju sljedeća značenja:

- APU** znači automatski ponovni uklop prekidača u slučaju prorade zaštite,
- Automatsko podfrekventno rasterećenje** znači automatsko rasterećenje sistema zbog preopterećenja i pada frekvencije u sistemu,
- BAS** znači državni standard Bosne i Hercegovine,
- DCU** znači distributivni centar upravljanja kojim se ostvaruje kontinuirano upravljanje dijelom distributivnog sistema,
- Depeša** znači kratka i sažeta poruka napisana u standardizovanoj formi dokumenta, kojom se izdaju nalozi za vršenje manipulacija ili daju važna saopštenja, zahtjevi ili odobrenja od pogonskog značaja,
- Distributivni sistem** znači infrastruktura potrebna za distribuciju električne energije (srednjenaponski vodovi, transformatorske stanice i niskonaponska mreža),
- Distribuirana elektrana** znači elektrana, odnosno proizvodna jedinica registrovanog proizvođača, priključena na distributivni sistem, koja u sistem isporučuje proizvedenu električnu energiju,
- Elektroenergetska saglasnost** znači dokumenat kojim operator distributivnog sistema definiše tehničko-energetske parametre priključenja na distributivnu mrežu,
- Elektroenergetski objekat** znači građevinsko-elektromontažna cjelina koja služi za prenos, transformaciju ili distribuciju (razvođenje) električne energije,
- Elektroenergetsko postrojenje** znači transformatorska stanica ili razvodno postrojenje - objekat namijenjen za transformaciju, odnosno distribuciju električne energije,
- Elektroprenos BiH** znači Elektroprijenos/Elektroprenos Bosne i Hercegovine a.d. Banja Luka,
- EP BiH** znači Javno preduzeće Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. – Sarajevo,
- EN** znači Evropska norma,
- Faktor snage (cos φ)** znači odnos aktivne snage prema prividnoj snazi,
- FERK** znači Regulatorna komisija za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine,
- Fliker** znači vidom primjetno prekidanje izazvano svjetlosnim podražajem sa vremenskim kolebanjem svjetlosne gustoće ili spektralne razdiobe, a intenzitet smetnje se utvrđuje pomoću sljedećih veličina:
  - kratkotrajna jačina treperenja (P_{st}) tokom vremenskog trajanja od 10 minuta,
  - dugotrajna jačina treperenja mjerenja (P_{lf}) koja se na osnovu niza od 12 vrijednosti P_{st} tokom 2 sata (120 minuta) računa prema relaciji:

$$P_{it} = \sqrt[3]{\sum_{i=1}^{i=12} \frac{P_{st_i}^3}{12}}$$

- q) **FS** znači faktor smetnji izazvan flikerima dugog trajanja, a izračunava se prema relaciji:

$$FS = \left(c_{fn} \cdot \frac{\sum S_n}{S_{ks3}} \right)^3 = \left(\frac{c_{f1}}{\sqrt{n}} \cdot \frac{\sum S_n}{S_{ks3}} \right)^3$$

pri čemu je n broj generatora u distribuiranoj elektrani, c_{fn} koeficijent flikera distribuirane elektrane sa n generatora, c_{f1} koeficijent flikera distribuirane elektrane sa jednim generatorom, $\sum S_n$ ukupna snaga generatora u distribuiranoj elektrani, a S_{ks3} snaga trolnog kratkog spoja na mjestu priključenja distribuirane elektrane,

- r) **Frekvencija** znači broj ciklusa izmjenične struje u sekundi, izražen u hertzima (Hz),
- s) **IEC** znači standarde odobrene od Međunarodne elektrotehničke komisije,
- t) **Ispad** znači neplaniran prelaz mrežnog ili proizvodnog elementa iz pogonskog u vanpogonsko stanje,
- u) **Korisnik sistema** znači svako pravno lice koje snabdijeva, ili pravno i fizičko lice koje biva snabdijevano prenosnim ili distributivnim sistemom,
- v) **Krajnji kupac** znači kupac koji električnu energiju kupuje za vlastite potrebe,
- w) **Kriterij (n-1)** znači kriterij jednostrukog ispada; u SN mreži je zadovoljen ako ispad SN voda ili transformatora ne dovodi do narušavanja normalnog rada distributivne mreže, odnosno ako je moguće spriječiti sljedeće negativne posljedice:
- 1) trajno prekoračenje opterećenja jedinica srednjenaponske mreže i
  - 2) sprječavanje daljeg prekida isporuke električne energije izvan dijela mreže koji je u kvaru,
- x) **Kupac** znači kupca na veliko ili krajnjeg kupca električne energije,
- y) **Kvalitet napona** znači stabilnost fizikalnih veličina napona u odnosu na nazivne vrijednosti (efektivnu vrijednost, frekvenciju, valni oblik, simetričnost faznih vrijednosti napona i dr.),
- z) **Kvar** znači stanje u kojem jedinica mreže ili proizvodna jedinica ne može u pogon bez popravka ili zamjene bar jedne komponente,
- aa) **Mrežni kodeks** znači Mrežni kodeks Nezavisnog operatora sistema u Bosni i Hercegovini,
- bb) **Nazivni napon** znači napon kojim su mreža ili oprema označeni i u odnosu na koji se daju njihove radne karakteristike,
- cc) **Netehnički gubici električne energije** znači gubici električne energije nastali zbog neovlaštene potrošnje električne energije, eventualnih grešaka uzrokovanih pogrešnim očitanjima i obračunima potrošnje električne energije i neispravnosti na obračunskim mjernim mjestima,
- dd) **NN** znači niski napon (napon nazivne vrijednosti do 1.000 V),
- ee) **NOSBiH** znači Nezavisni operator sistema u Bosni i Hercegovini,
- ff) **Obračunsko mjerno mjesto** znači mjesto u mreži na kojem se mjere parametri električne energije radi obračuna,
- gg) **ODS** znači operator distributivnog sistema, odnosno pravno lice koje posjeduje licencu - dozvolu za djelatnost distribucije i nadležno je za pogon, upravljanje, održavanje, izgradnju i razvoj elektrodistributivne mreže i priključenja novih kupaca i proizvođača,
- hh) **Opšti uslovi** znači Opšti uslovi za isporuku električne energije,
- ii) **PJD** znači poslovna jedinica distribucije,
- jj) **Pravilnik o mjernom mjestu** znači Pravilnik o mjernom mjestu krajnjeg kupca (dokumenat Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. – Sarajevo),
- kk) **Pravilnik o održavanju** znači Pravilnik o održavanju elektroenergetskih objekata u elektrodistributivnoj djelatnosti Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. – Sarajevo,
- ll) **Pravilnik o priključku** znači Pravilnik o priključku Elektroprenosa Bosne i Hercegovine,
- mm) **Priključak** znači sklop električnih vodova i uređaja srednjeg i/ili niskog napona, uključujući i obračunsko mjerno mjesto, kojima se objekat kupca/proizvođača priključuje na distributivnu mrežu isključujući glavne razvodne ormare, razvodne ormare, mjerne ormare po etažama i usponske vodove koji su sastavni dio građevine, a preko kojih se povezuje mjerno mjesto kupca,
- nn) **Proizvođač** znači fizičko ili pravno lice koje proizvodi električnu energiju (u slučaju kada proizvođač preuzima električnu energiju za vlastite potrebe u smislu odredbi Opštih uslova, smatra se krajnjim kupcem),
- oo) **SCADA** znači sistem za nadzor, upravljanje i prikupljanje podataka,
- pp) **SDNiU** znači sistem daljinskog nadzora i upravljanja,
- qq) **SN** znači srednji napon (napon nazivnih vrijednosti od 1.000 V do 35.000 V),
- rr) **Tehnički gubici električne energije** znači gubici električne energije na distributivnoj mreži tokom njene eksploatacije koji nastaju isključivo u elementima mreže koji su pod pogonskim naponom i kroz koje se tokovima snaga obavlja distribucija električne energije od ulaznih mjernih mjesta do uključivo izlaznih mjernih mjesta; postoje stalni (gubici u gvožđu transformatora, gubici zbog korone i odvoda preko izolatora kod vodova, dielektrični gubici u kablovima i kondenzatorima, gubici u naponskim zavojima brojila električne energije,...) i tehnički gubici zavisni o opterećenju mreže (gubici u vodičima vodova i namotima transformatora),
- ss) **TS** znači transformatorska stanica,
- tt) **Upravljanje** znači upravljanje proizvodnjom, distribucijom i potrošnjom električne energije,
- uu) **Upravljanje distributivnim sistemom** znači aktivnosti koje omogućavaju prevladavanje i ograničavanje uticaja smetnji i kvarova u okviru raspoloživih pogonskih mogućnosti; u upravljanje distributivnim sistemom spadaju:
- 1) nadzor nad pogonom distributivnog sistema i
  - 2) izvođenje sklopnih manipulacija,
- vv) **Upravljanje potrošnjom** znači skup sistemskih mjera kojima se postiže smanjenje vršnog opterećenja, odnosno bolje usklađivanje potražnje sa raspoloživošću električnom energijom,
- ww) **Zastoj** znači stanje jedinice distributivne mreže ili proizvodne jedinice, van pogona, prouzrokovano nekim od sljedećih razloga:
- 1) neispravnošću posmatrane jedinice,
  - 2) neispravnošću drugih jedinica, ali tako da je to prouzrokovalo i stanje posmatrane jedinice van pogona, odnosno, u slučaju planiranog zastoja,

- 3) potrebnim radovima ili zahvatima na posmatranoj jedinici,
  - 4) potrebnim radovima ili zahvatima van posmatrane jedinice, ali koji se mogu obaviti samo uz stanje posmatrane jedinice van pogona,
- pri čemu zastoj ne predstavlja:
- 1) stavljanje ispravne jedinice u rezervu,
  - 2) stavljanje ispravne jedinice u stanje van pogona radi naponskih prilika, ograničenja struje kratkog spoja i sličnih razloga u distributivnoj mreži.

DIO DRUGI – POGON I UPRAVLJANJE DISTRIBUTIVNOM MREŽOM POGLAVLJE I. POGON DISTRIBUTIVNE MREŽE

Član 4.

(Pogon distributivne mreže)

- (1) ODS realizuje aktivnosti kojima obezbjeđuje optimalno uklopno stanje, nivo sigurnosti i pouzdanosti distributivne mreže, održavanje elemenata mreže, te priključenje novih objekata na distributivnu mrežu i njeno korištenje.
- (2) Kad je riječ o pogonu distributivne mreže, ODS je odgovoran za:
  - a) pogonske manipulacije sklopnim uređajima u postrojenjima distributivne mreže,
  - b) pogonska mjerenja i signalizacije u distributivnoj mreži,
  - c) primjenu pravila i mjera zaštite na radu, zaštite od požara i zaštite okoline,
  - d) analizu gubitaka te provođenje mjera za njihovo smanjenje,
  - e) vođenje statistike pogonskih događaja i
  - f) prekid ili promjenu načina pogona distributivne mreže i isporuke/preuzimanja električne energije krajnjim kupcima/od proizvođača, u skladu sa Opštn uslovima.

Član 5.

(Operativno planiranje)

ODS realizuje aktivnosti operativnog planiranja sa ciljem prognoze količine električne energije i snage koje će se distribuirati do/od krajnjih kupaca/proizvođača, te aktivnosti na izradi investicionih planova i planova održavanja.

Član 6.

(Izrada elektroenergetskog bilansa)

- (1) ODS izrađuje elektroenergetske bilanse sa ciljem obezbjeđenja sigurnog i kvalitetnog rada distributivnog sistema kojim upravlja.
- (2) ODS svake godine priprema trogodišnje elektroenergetske bilanse za mrežu distribucije, sa detaljnijom razradom i naznačenom mjesečnom dinamikom samo za prvu godinu.
- (3) Prilikom pripreme elektroenergetskog bilansa, snabdjevači i proizvođači električne energije čiji su objekti priključeni na mrežu u nadležnosti ODS-a dostavljaju ODS-u, najkasnije do kraja septembra tekuće godine, svoje procjene potrošnje i proizvodnje električne energije za narednu godinu sa naznačenom mjesečnom dinamikom.
- (4) U skladu sa obavezom iz stava (3) ovog člana, snabdjevači dostavljaju i objektivne procjene minimalne i maksimalne snage koju planiraju prenijeti do svog konzuma, za svaki mjesec i za svaku napojnu tačku za snabdjevača, odnosno za svako mjesto priključenja.
- (5) U skladu sa obavezom iz stava (3) ovog člana, proizvođači dostavljaju i objektivne procjene snage za svaku svoju proizvodnu jedinicu, za svaki mjesec.
- (6) ODS vrši procjenu potrebne energije za pokrivanje gubitaka na mreži u svojoj nadležnosti.

- (7) ODS dostavlja NOSBiH-u podatke koji su mu nužni za izradu elektroenergetskog bilansa za mrežu prenosa.

Član 7.

(Usklađivanje planova)

- (1) Rokovi i obim Plana održavanja kojeg priprema ODS usklađeni su sa odredbama Pravilnika o održavanju.
- (2) ODS sa krajnjim kupcima, proizvođačima, susjednim sistemima i Elektroprenosom BiH, u situacijama i na lokacijama gdje je to primjereno, usklađuje investicione planove i planove održavanja.

Član 8.

(Provođenje investicionih planova, planova održavanja, te interventnih aktivnosti na objektima distributivne mreže)

- (1) ODS provodi investicione planove i planove održavanja, te aktivnosti na otkrivanju i otklanjanju uzroka i eliminisanju posljedica kvarova na elementima distributivne mreže, uz osiguranje pouzdanog pogona preostalog dijela distributivne mreže.
- (2) ODS provodi i aktivnosti na otkrivanju i otklanjanju uzroka kvarova na elementima distributivne mreže koji za posljedicu imaju nepravilan rad prenosne mreže kojom se napaja distributivna mreža.

POGLAVLJE II. UPRAVLJANJE PREKIDIMA

Član 9.

(Planirani prekidi isporuke/preuzimanja električne energije)

- (1) ODS izrađuje analize pogona distributivne mreže i usklađuje planove optimalnog rada distributivne mreže.
- (2) Planirani prekidi isporuke/preuzimanja električne energije u distributivnoj mreži od strane ODS-a, provode se prema ranije utvrđenom godišnjem, mjesečnom ili nekom drugom terminskom planu održavanja i/ili planu provođenja investicionih aktivnosti, uz obavezno prethodno obavještanje korisnika distributivnog sistema, proizvođača i drugih subjekata na koje to utiče, na način kako je to propisano u Opštn uslovima.
- (3) ODS planira termine prekida napajanja/preuzimanja u distributivnoj mreži sa ciljem izbjegavanja ugrožavanja bezbjednosti ljudi i oštećenja na postrojenjima krajnjih kupaca/proizvođača električne energije.
- (4) ODS obavještava krajnje kupce/proizvođače o planiranim radovima i obustavama isporuke/preuzimanja električne energije najkasnije 48 sati prije početka obustavljanja isporuke/preuzimanja, i to na internet stranici i u kancelarijama za odnose sa korisnicima distributivnog sistema, putem dnevne štampe ili drugih sredstava javnog informisanja, a proizvođače i krajnje kupce sa kojima je ugovorio poseban način obavještanja, u skladu sa istim.
- (5) ODS obavještava snabdjevače o planiranom obustavljanju prekida isporuke električne energije u roku koji će omogućiti snabdjevačima da o tome obavijeste svoje kupce najkasnije 48 sati prije početka obustavljanja isporuke.

Član 10.

(Neplanirani prekidi isporuke/preuzimanja električne energije)

- (1) Do neplaniranih prekida isporuke/preuzimanja dolazi u slučaju više sile ili kvara u sistemu.
- (2) Ukoliko zbog kvara u elektroenergetskom sistemu koji je posljedica više sile, nije moguće postići standardni napon u sistemu ni nakon primjene svih neophodnih mjera, ODS što je moguće prije o istom obavještava krajnje kupce i proizvođače, da bi se spriječile ili umanjile moguće štete.

Član 11.

(Odobrenje isključenja zbog izvođenja radova)

- (1) Radove koji se izvode na objektima u nadležnosti ODS-a ili su u blizini objekta pod naponom, nije moguće izvesti bez

- prethodnog obezbjeđenja sigurnosnih uslova i izdavanja odgovorajuće dozvole za rad.
- (2) Sve radove na dovođenju mjesta rada u beznaponsko stanje i njegovo ponovno uključenje, odobrava i koordinira teritorijalno nadležni DCU ODS-a.
  - (3) Zahtjev za isključenje unutar ODS-a se podnosi DCU-u na propisanom obrascu, minimalno tri radna dana prije planiranog isključenja.
  - (4) Krajnji kupci i proizvođači moraju radove u okviru svojih investicionih planova i planova održavanja, koji imaju uticaj na distributivnu mrežu, uskladiti sa ODS-om.
  - (5) Kada krajnji kupac/proizvođač planira vršiti radove na elektroenergetskim objektima koji su u njegovom vlasništvu, a koji nisu u nadležnosti ODS-a i za koje je neophodno prethodno isključenje distributivnog objekta čije je upravljanje u nadležnosti ODS-a, obavezan je nadležnom centru upravljanja pri ODS-u uputiti pisani zahtjev za isključenje, minimalno četiri radna dana prije početka planiranih radova.
  - (6) U zahtjevu za isključenje kojeg krajnji kupac/proizvođač upućuje ODS-u, odnosno njegovom nadležnom centru upravljanja, obavezno se navode sljedeći podaci:
    - a) naziv objekta kojeg je potrebno isključiti,
    - b) kratak opis planiranih radova,
    - c) zahtijevano vrijeme isključenja i vrijeme ponovnog uključanja objekta,
    - d) ime kontakt lica i
    - e) ime rukovodioca radova ispred izvođača radova.
  - (7) Nadležni DCU ODS-a obavezan je razmotriti primljeni zahtjev iz stava (5) ovog člana i najkasnije u roku od dva radna dana nakon primanja zahtjeva dostaviti odgovor podnosiocu zahtjeva, koji sadrži mogućnost realizacije zahtijevanog isključenja.
  - (8) Odgovor na zahtjev za isključenje unutar ODS-a se dostavlja najkasnije u roku od 24 sata nakon primanja zahtjeva.
  - (9) Ukoliko DCU ne odobri zahtijevani termin isključenja, podnosilac zahtjeva ima pravo podnijeti novi zahtjev ODS-u i bez dobijanja odgovorajuće dozvole za rad od strane DCU-a ne smije otpočeti sa obavljanjem radova.

Član 12.

(Preduzimanje mjera tokom izvođenja radova)

Tokom izvođenja radova na elektroenergetskim objektima obavezno je poštivanje svih mjera zaštite na radu propisanih odgovarajućim zakonima, pravila i mjera sigurnosti pri radu na objektima ove vrste, kao i odredbi pogonskog uputstva za objekat na kojem se izvode radovi, te korištenje propisanih ličnih i skupnih zaštitnih sredstva.

Član 13.

(Ponovno uključenje objekta nakon završetka radova)

Nakon završetka radova, manipulacija uključanja pod napon ne može započeti dok rukovodilac radova nadležnom centru/jedinici upravljanja ODS-a na pouzdan način (depešom ili odgovarajućim pisanim dokumentom) ne dostavi obavještenje o završetku radova, uključivo da su učesnici radova napustili mjesto rada, da su uklonjene naprave za uzemljenje, kratko spajanje i alat, te da je postrojenje tehnički ispravno i da se može pustiti u funkciju.

Član 14.

(Trajanje prekida isporuke/preuzimanja električne energije)

- (1) ODS preduzima odgovarajuće aktivnosti sa ciljem da trajanje prekida isporuke/preuzimanja električne energije bude svedeno na najmanju moguću opravdanu mjeru, i isporuku odnosno preuzimanje električne energije uspostavi

odmah nakon prestanka razloga za obustavljanje isporuke/preuzimanja.

- (2) U slučajevima planiranih prekida isporuke/preuzimanja električne energije, trajanje prekida ne smije biti duže nego što je to navedeno u odgovarajućem obavještenju koje je prethodilo prekidu.
- (3) Ukoliko tokom izvođenja planiranih radova nastane potreba za produženjem trajanja prekida iz stava (2) ovog člana, ODS je obavezan produženje svesti na minimum i voditi evidenciju ovakvih slučajeva i razloga njihovog pojavljivanja, uz obavještenje korisnika distributivnog sistema i proizvođača o produženju, na svojoj internet stranici i/ili putem medija.
- (4) U slučaju iz stava (3) ovog člana, ODS navodi razloge produženja trajanja planiranih prekida.

Član 15.

(Obavještanje ODS-a o ispadima, od strane proizvođača i Elektroprenosa BiH)

- (1) U slučajevima da proizvođač ima potrebu za neplaniranim isključenjem iz bilo kog razloga, isti o tome mora odmah obavijestiti ODS i zatražiti isključenje, uz objašnjenje razloga za ovakav zahtjev.
- (2) U slučaju da su neki od elemenata prenosne mreže ili proizvodna jedinica priključena na distributivni sistem, pogođena prinudnim isključenjem (ispadom), Elektroprenos BiH ili nadležni proizvođač treba obavijestiti ODS o ovom događaju što je moguće prije, sa procjenom mogućeg trajanja ispada i ostalim odgovarajućim podacima vezanim za konkretan događaj.
- (3) Nadležni proizvođač ili Elektroprenos BiH o događaju iz stava (2) ovog člana redovno obavještava ODS o preduzetim mjerama sve do otklanjanja uzroka prinudnog isključenja.

Član 16.

(Evidentiranje prekida u isporuci električne energije)

- (1) ODS vodi evidenciju podataka na osnovu kojih izračunava statističke pokazatelje koji definišu pouzdanost isporuke električne energije putem distributivne mreže u njegovoj nadležnosti.
- (2) Evidencija iz stava (1) ovog člana podrazumijeva evidentiranje zastoja u radu objekata u distributivnoj mreži, odnosno prekida u isporuci električne energije, kao i razloga zastoja i prekida.

Član 17.

(Primanje informacija o prekidima isporuke električne energije i kvarovima u distributivnoj mreži od strane korisnika distributivnog sistema i proizvođača)

- (1) ODS je obavezan da posjeduje telefonske brojeve na koje korisnici distributivnog sistema i proizvođači mogu tokom 24 sata upućivati hitne pozive.
- (2) Ovi telefonski brojevi se objavljuju u sredstvima javnog informisanja, internet stranici ODS-a i istaknuti su na oglasnim tablama u kancelarijama za odnose sa korisnicima distributivnog sistema.

POGLAVLJE III. KRITERIJI KVALITETA NAPONA

Član 18.

(Kvalitet napona)

- (1) ODS isporučuje električnu energiju čiji kvalitet zadovoljava odredbe Opštih uslova.
- (2) Odstupanje od nazivnog napona na mjestu isporuke električne energije krajnjem kupcu priključenom na distributivnu mrežu, može biti u rasponu (10% (za kupce priključene na SN mrežu), odnosno od -10% do +5% za kupce na NN mreži).

- (3) U poremećenom pogonu prouzrokovanom višom silom, odstupanje napona od propisanog na mjestima isporuke električne energije krajnjem kupcu, može biti veće nego što je propisano i dozvoljeno je samo za vrijeme trajanja posljedica više sile, a o čemu ODS na odgovarajući način obavještava krajnje kupce.
- (4) U slučajevima kad u dijelovima distributivne mreže zbog njene neizgrađenosti nije moguće postići propisani kvalitet napona, način i rokovi dostizanja propisanog kvaliteta napona su definisani odredbama Opštih uslova.

Član 19.

(Simetriranje opterećenja po fazama)

- (1) Prilikom planiranja i izgradnje mreže i priključaka, ODS vodi računa o simetriranju opterećenja mreže po fazama.
- (2) ODS vrši simetriranje opterećenja mreže po fazama, te u skladu sa tim zahtijeva od krajnjih kupaca da opterećenja njihovih trošila budu u najvećoj mogućoj mjeri raspoređena simetrično po fazama.

Član 20.

(Kontrola kvaliteta električne energije)

- (1) ODS vrši evidentiranje i obradu podataka na osnovu kojih se utvrđuje kvalitet isporučene električne energije na mjestima isporuke kupcima.
- (2) Na mjestima na kojima ODS preuzima električnu energiju, evidentiranje i obradu podataka vrši Elektroprenos BiH ili proizvođač priključen na distributivnu mrežu.
- (3) Evidentiranje podataka se vrši u skladu sa odredbama standarda serije IEC/EN 61000-4, odnosno odgovarajućih bosanskohercegovačkih standarda.

Član 21.

(Prigovor krajnjih kupaca/proizvođača na kvalitet napona)

Pisani prigovor na kvalitet napona električne energije se podnosi i rješava u skladu sa Opštim uslovima.

POGLAVLJE IV. UPRAVLJANJE DISTRIBUTIVNOM MREŽOM

Član 22.

(Cilj upravljanja)

ODS vrši upravljanje distributivnom mrežom sa ciljem:

- bezbjednog i pouzdanog pogona mreže,
- ostvarenja uklopnog stanja što je moguće bliže optimalnom,
- osiguranja pouzdanog snabdijevanja kupaca električnom energijom propisanog kvaliteta,
- osiguranja pouzdanog prijema električne energije od proizvođača priključenih na distributivnu mrežu,
- osiguranja minimuma gubitaka električne energije i troškova rada sistema i
- ispunjavanja minimalnih tehničkih i organizacionih zahtjeva za pristup mreži i njeno korištenje.

Član 23.

(Elementi i organizacija upravljanja distributivnom mrežom)

- (1) Elektroenergetski sistem EP BiH je dio jedinstvenog elektroenergetskog sistema u Bosni i Hercegovini.
- (2) ODS upravljanje distributivnom mrežom ostvaruje putem teritorijalno organizovanih DCU, pri čemu se upravljanje NN dijelom sistema može ostvarivati i u teritorijalno nadležnim PJD.
- (3) Teritorijalna organizacija i nadležnost DCU definisana je po kantonalnom principu i podrazumijeva postojanje DCU u sjedištima kantona u kojima ODS vrši svoju djelatnost.

Član 24.

(Zadaci DCU)

- (1) DCU na području svoje nadležnosti kontinuirano upravlja distributivnim sistemom putem SDNiU ili na drugi način,

preko niza aktivnosti sa ciljem obezbjeđenja maksimalne pogonske sigurnosti i raspoloživosti elektroenergetskih postrojenja, odnosno rada distributivnog sistema što je bliže optimalnom, te realizacije svih obaveza iz potpisanih ugovora o korištenju distributivne mreže.

- (2) Sa ciljem ispunjavanja zadataka iz stava (1) ovog člana, DCU čini sljedeće:

- upravlja uklopnim stanjem mreže,
  - prati i upravlja naponskim prilikama dajući naloge za promjenu položaja regulacionih preklopki na transformatorima,
  - prati i upravlja tokovima snaga,
  - prati kvalitet električne energije na mjestima preuzimanja i isporuke električne energije,
  - kontinuirano prati pogonske veličine i stanje uređaja zaštite,
  - vrši lociranje i odvajanje mjesta kvara i uspostavlja novo uklopno stanje sa minimalnim brojem krajnjih kupaca/proizvođača bez isporuke/preuzimanja električne energije,
  - učestvuje u izradi planova ograničenja isporuke/preuzimanja električne energije,
  - vrši provođenje mjera ograničenja isporuke/preuzimanja električne energije,
  - koordinira rad sa nadležnim centrom upravljanja Elektroprenosa BiH u vezi eventualne izmjene uklopnog stanja u dijelu elektroenergetskog sistema nazivnog napona 110 kV,
  - koordinira rad sa drugim DCU u vezi izmjene uklopnog stanja vodova međusobne isporuke energije između njih,
  - vrši prikupljanje podataka i vodi evidenciju o pogonskom stanju objekata, prema jedinstveno utvrđenom obimu pogonske dokumentacije,
  - definiše i provodi optimalni režim rada proizvodnih jedinica priključenih na distributivni sistem u nadležnosti DCU, u kontekstu optimalne proizvodnje/potrošnje reaktivne energije i održavanja naponskih prilika u mreži,
  - po potrebi izdaje dozvole za izvođenje radova u postrojenjima i
  - vodi propisanu dokumentaciju.
- (3) DCU je odgovoran za sadržaje pojedinih naloga za manipulacije.
- (4) Nadležni izvršioci ODS-a, Elektroprenosa BiH, krajnjih kupaca i proizvođača (svako u svojoj nadležnosti) odgovorni su za izvršavanje naloga iz stava (3) ovog člana.

Član 25.

(Upravljanje SN mrežom)

- (1) SN transformatorskim, spojnim i mjernim poljima u TS nazivnog napona 110/x/y kV upravlja dispečerski centar teritorijalno nadležnog operativnog područja Elektroprenosa BiH.
- (2) SN odvodima u TS nazivnog napona 110/x/y kV u vlasništvu Elektroprenosa BiH upravljaju teritorijalno nadležni DCU, direktno putem sistema SCADA ili na način da osposobljeni izvršioci izvršavaju naloge iz izdatih depeša.
- (3) SN odvodima u TS nazivnog napona 35/10(20) kV, vodovima i TS nazivnog napona 10(20)/0,4 kV u vlasništvu ODS-a, učinskim transformatorima, spojnim poljima i podužnim rastavljačima u ovim TS upravljaju teritorijalno nadležni DCU, direktno putem SDNiU ili depešom koju izvršavaju za to osposobljeni izvršioci.
- (4) Vodnim i mjernim poljima u TS nazivnih napona 35/10(20) kV i 10(20)/0,4 kV u vlasništvu trećih lica, linijskim i učinskim linijskim rastavljačima na SN

vodovima, te prekidačima za odvajanje proizvodnih jedinica priključenih na distributivni sistem, upravljaju teritorijalno nadležni DCU.

Član 26.

(Upravljanje NN mrežom)

NN odvodima u TS nazivnog napona 10(20)/0,4 kV i pripadajućom mrežom upravlja teritorijalno nadležni DCU ili PJD.

Član 27.

(Upravljanje postrojenjima krajnjih kupaca/proizvođača)

- (1) Kroz ugovore o korištenju distributivne mreže, ODS i krajnji kupci/proizvođači koji su SN postrojenja zadržali u svom vlasništvu, definišu način upravljanja ovim postrojenjima u sljedećim slučajevima:
  - a) ako je objekat krajnjeg kupca/proizvođača direktno priključen na SN sabirnice u TS u vlasništvu Elektroprenosa BiH ili ODS-a,
  - b) ako ODS procijeni da manipulacije u postrojenju krajnjeg kupca/proizvođača mogu uticati na pouzdan rad distributivne mreže u nadležnosti ODS-a.
- (2) Nadzor nad upravljanjem proizvodnog objekta uređuje se odgovarajućim pogonskim uputstvom, kojeg sačinjava proizvođač i usaglašava sa ODS-om.
- (3) Krajnji kupci i proizvođači koji u svom vlasništvu imaju SN postrojenje izrađuju odgovarajuća pogonska uputstva i usaglašavaju ih sa ODS-om.
- (4) Pogonska uputstva iz stavova (2) i (3) ovog člana trebaju, između ostalog, sadržavati:
  - a) opšte podatke o krajnjem kupcu/proizvođaču,
  - b) detaljne podatke o svim uređajima krajnjeg kupca/proizvođača,
  - c) jednopolne šeme,
  - d) ovlaštena lica krajnjeg kupca/proizvođača (ime i funkcija),
  - e) nadležnost nad upravljanjem rasklopnom opremom,
  - f) definisanje pristupa zaposlenika ODS-a uređajima,
  - g) mjere zaštite na radu,
  - h) uređaji i način komunikacije,
  - i) način vođenja pogonske dokumentacije i razmjene pogonskih podataka i
  - j) podatke o podešenim vrijednostima zaštitnih uređaja tamo gdje ih ima.

Član 28.

(Normalni radni režim)

- (1) Normalni radni režim podrazumijeva stanje sistema u kojem je/su:
  - a) svim korisnicima distributivnog sistema i proizvođačima omogućeno korištenje distributivne mreže u skladu sa potpisanim ugovorima, odnosno svi kupci snabdijevani električnom energijom i omogućeno preuzimanje električne energije od proizvođača,
  - b) parametri kvaliteta električne energije na mjestima priključenja krajnjih kupaca/proizvođača u okviru propisanih vrijednosti,
  - c) opterećenja elemenata mreže manja od maksimalno trajno dozvoljenih vrijednosti,
  - d) pretpostavljene struje kratkih spojeva u čvorovima mreže u okviru dozvoljenih vrijednosti, odnosno manje od nazivne prekidne moći odgovarajućih prekidača,
  - e) oprema za nadzor i upravljanje u normalnom radu,
  - f) ostvareno uklopno stanje što je moguće bliže optimalnom (sa tehnokonomskog i bezbjedonosnog aspekta) i
  - g) realizovani svi planirani radovi.

- (2) Teritorijalno nadležni DCU kontinuirano vrši analizu rada sistema, procjenjuje i realizuje mjere za očuvanje normalnog radnog režima.

Član 29.

(Promjena uklopnog stanja)

- (1) Do promjene uklopnog stanja koje odgovara normalnom radnom režimu može doći zbog pojave nedostataka (kvarova ili preopterećenja) na pojedinim elementima sistema, potrebe isključenja zbog planskih radova, provođenja naloženog ograničenja isporuke električne energije i/ili snage, potrebe za alternativnim uklopnim stanjem radi obezbjeđenja napajanja električnom energijom određenog broja kupaca, odnosno objekata u vanrednim okolnostima, u slučaju prekida rada određenog broja proizvođača, kvarova na VN vodovima kojima se napajaju TS nazivnog napona 110/x/y kV.
- (2) Nakon provedenih analiza, teritorijalno nadležni DCU uspostavlja odgovarajuće novo uklopno stanje na dijelu sistema gdje je to nužno zbog nastalih okolnosti.
- (3) Teritorijalno nadležni DCU se tokom uspostavljanja novog uklopnog stanja rukovodi prvenstveno tehničkim i bezbjedonosnim principima.
- (4) Prednost za obezbjeđenje normalnog rada se daje proizvodnim jedinicama priključenim na distributivni sistem koje koriste obnovljive izvore energije ili otpad i kogeneracijskim postrojenjima, u skladu sa Zakonom o korištenju obnovljivih izvora energije i efikasne kogeneracije.
- (5) Nakon prestanka potrebe za izmijenjenim uklopnim stanjem iz stava (2) ovog člana, DCU bez odlaganja vraća uklopno stanje koje odgovara normalnom radnom režimu.

Član 30.

(Upravljanje sistemom pri preopterećenju elemenata mreže)

- (1) Kroz upravljanje dijelom mreže u svojoj nadležnosti, DCU preduzima odgovarajuće aktivnosti na sprječavanju preopterećenja elemenata distributivne mreže.
- (2) U slučaju pojave preopterećenja iz stava (1) ovog člana, DCU izvodi sve potrebne manipulacije za uspostavljanje pogonskog stanja u kojem će oprema raditi u okviru dopuštenih opterećenja.
- (3) U izuzetnim okolnostima (viša sila, ispadi magistralnih vodova i sl.) teritorijalno nadležni DCU može privremeno realizovati pogon mreže u režimu kratkotrajnog preopterećenja pojedinih elemenata, pri čemu vodi računa o granicnim uslovima rada pripadajuće opreme.
- (4) U slučaju preopterećenja elemenata distributivne mreže koja nije moguće eliminisati odgovarajućim manipulacijama i izmjenom njene konfiguracije, DCU provodi ograničenja u korištenju kapaciteta distributivne mreže.
- (5) Prilikom pripreme i realizacije ograničenja, ODS, odnosno teritorijalno nadležni DCU, vodi računa o zaštiti ugroženih kupaca, u skladu sa posebnim programom koji donosi Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, na osnovu Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine.
- (6) U slučaju da je zbog nastalih okolnosti nemoguće preuzeti proizvedenu električnu energiju iz svih proizvodnih jedinica priključenih na distributivni sistem, DCU pri dispečiranju daje prednost proizvodnim jedinicama koje koriste obnovljive izvore energije ili otpad i kogeneracijskim postrojenjima, a u skladu sa Zakonom o korištenju obnovljivih izvora energije i efikasne kogeneracije i Opštim uslovima.
- (7) U slučajevima iz stava (6) ovog člana, ODS blagovremeno obavještava proizvođače o nastaloj situaciji, preduzetim mjerama i očekivanom terminu ponovnog uspostavljanja normalnog pogona distributivne mreže.

Član 31.

(Ponašanje krajnjih kupaca i proizvođača u poremećenom režimu)

Za vrijeme poremećenog režima rada, odnosno režima koji odstupa od normalnog, krajnji kupci i proizvođači su dužni da se ponašaju u skladu sa nalogom ODS-a, odnosno teritorijalno nadležnog DCU.

Član 32.

(Održavanje opreme za upravljanje distributivnim sistemom)

- (1) ODS je nadležan za održavanje opreme čiji je vlasnik, a koja služi za upravljanje distributivnim sistemom.
- (2) Elementi opreme iz stava (1) ovog člana su sljedeći:
  - a) rasklopna oprema,
  - b) uređaji sistema SCADA,
  - c) zaštitni i uređaji automatike,
  - d) oprema za praćenje parametara kvaliteta električne energije,
  - e) oprema za pogonska i obračunska mjerenja,
  - f) telekomunikaciona oprema i
  - g) uređaji iz sistema za prenos podataka.

DIO TREĆI - USLOVI ZA PRIKLJUČENJE NA DISTRIBUTIVNU MREŽU

Član 33.

(Pravo priključenja na mrežu)

- (1) Ovim Mrežnim pravilima definišu se minimalni kriteriji u pogledu ispunjavanja tehničke sigurnosti za projektovanje i priključenje opreme krajnjih kupaca i proizvođača na distributivnu mrežu.
- (2) ODS definiše tehničko rješenje priključenja opreme krajnjih kupaca i proizvođača na distributivnu mrežu, pri čemu su krajnji kupci i proizvođači obavezni dostaviti ODS-u sve zahtijevane tehničke i druge podatke.

Član 34.

(Minimalni tehnički uslovi za priključenje na distributivnu mrežu)

- (1) Oprema krajnjih kupaca i proizvođača mora zadovoljiti uslove koji se odnose na:
  - a) nazivne vrijednosti i dozvoljena odstupanja naponskih karakteristika,
  - b) nazivne vrijednosti i dozvoljena odstupanja frekvencije,
  - c) odobrenu priključnu snagu,
  - d) dopuštene vrijednosti struja kratkih spojeva u mreži,
  - e) sistem uzemljenja mreže,
  - f) sistem zaštite od kvarova i smetnji u mreži i
  - g) druge uslove koji proističu iz propisanih uslova korištenja mreže.
- (2) Pri analizi mogućnosti priključenja novog krajnjeg kupca/proizvođača, ne smije se narušiti zahtjev da se priključenjem postrojenja novog krajnjeg kupca/proizvođača, vodovi i transformatori u sistemu, u normalnom pogonu ne smiju teretiti iznad njihovih nazivnih vrijednosti struja i snaga.

Član 35.

(Naponske karakteristike)

- (1) Naponske karakteristike se odnose na vrijednosti nazivnih napona, dozvoljenih odstupanja od nazivnih vrijednosti, faktorâ ukupnog harmonijskog izobličenja, faktorâ indeksâ jačine flikera i dozvoljenih faznih nesimetrija.
- (2) Nazivne vrijednosti i dozvoljena odstupanja karakteristika iz stava (1) ovog člana definisane su odredbama standarda BAS EN 60038 i BAS EN 50160.
- (3) Priključenjem opreme novog krajnjeg kupca/proizvođača niti u jednoj tački sistema, niti u situaciji maksimalnog niti

minimalnog opterećenja, ne smije doći do poremećaja naponskih prilika, odnosno napon u svim tačkama smije varirati u obimu $\pm 10\%$ nazivne vrijednosti za SN mrežu, odnosno od -10% do $+5\%$ nazivne vrijednosti za NN mrežu.

- (4) ODS i krajnji kupac mogu dogovoriti i manja dozvoljena odstupanja od onih iz stava (3) ovog člana, ali takav način korištenja mreže ne smije imati negativan uticaj na ostale krajnje kupce i proizvođače, a eventualna dodatna ulaganja obezbjeđuje krajnji kupac.
- (5) U slučaju priključenja novog postrojenja na dio mreže nazivnog napona 10 kV, krajnji kupac/proizvođač mora ugraditi opremu nazivnog napona 20 kV.

Član 36.

(Karakteristike frekvencije)

- (1) Nazivne vrijednosti i dozvoljena odstupanja frekvencije definisane su odredbama Mrežnog kodeksa.
- (2) Nazivna vrijednost frekvencije iznosi 50 Hz.
- (3) U normalnim pogonskim uslovima standardni obim frekvencije iznosi $50 \pm 0,05$ Hz, a maksimalno odstupanje iznosi ± 200 mHz.
- (4) U poremećenim uslovima pogona, frekvencija se može kretati od 47,5 do 49,8 Hz i od 50,2 do 51,5 Hz.

Član 37.

(Struje kratkih spojeva koje mora zadovoljiti oprema krajnjeg kupca/proizvođača)

Zavisno od mjesta priključenja, oprema krajnjeg kupca/proizvođača treba biti dimenzionisana tako da izdrži sve uticaje sljedećih vrijednosti struja trofaznih kratkih spojeva:

- a) u NN mreži: 25 kA,
- b) u mreži nazivnih napona 10 kV i 20 kV: 16 kA,
- c) u mreži nazivnog napona 35 kV: 12,5 kA.

Član 38.

(Sistem uzemljenja kojeg mora ostvariti krajnji kupac/proizvođač)

- (1) ODS određuje način uzemljenja neutralne tačke na dijelu mreže na kojem planira priključiti opremu krajnjeg kupca/proizvođača.
- (2) Krajnji kupac/proizvođač mora izraditi sistem uzemljenja koji će uvažiti sve odgovarajuće tehničke propise i sve uslove koji proisteknu iz načina uzemljenja neutralne tačke na dijelu mreže na kojem će se priključiti oprema krajnjeg kupca/proizvođača.

Član 39.

(Prenos signala kroz elemente distributivne mreže)

- (1) Uređaji krajnjeg kupca/proizvođača ne smiju narušavati i sprečavati prenos informacija i signala upravljanja po distributivnoj mreži.
- (2) ODS obezbjeđuje da krajnji kupci/proizvođači ne ometaju informacije i signale koji se prenose kroz elemente distributivne mreže.
- (3) ODS informiše krajnje kupce/proizvođače o upotrebi elemenata mreže za prenos signala.

Član 40.

(Sistem zaštite od kvarova i smetnji kojeg mora obezbijediti krajnji kupac/proizvođač)

- (1) ODS definiše principe koji se odnose na sistem zaštite postrojenja krajnjeg kupca/proizvođača u pogledu vremena otklanjanja kvara, selektivnosti i pouzdanosti.
- (2) Krajnji kupac/proizvođač je dužan dostaviti ODS-u na odobrenje šeme zaštita svojih postrojenja i njihovo podešenje.
- (3) Krajnji kupac/proizvođač mora ugraditi zaštitne uređaje koji imaju odgovarajući dokaz o kvalitetu.

- (4) Sistem zaštite krajnjeg kupca/proizvođača mora biti izveden tako da se isključenjem rasklopnog uređaja koji razdvaja njegov objekat od distributivne mreže, sprječavaju uticaji kvarova mreže na opremu krajnjeg kupca/proizvođača i obratno.
- (5) Krajnji kupac/proizvođač mora poštivati eventualne zahtjeve ODS-a koji se odnose na izmjene u sistemu zaštite, a usljed promjena pogonskih uslova mreže.
- (6) Održavanje sistema zaštite krajnjeg kupca/proizvođača mora se provoditi u skladu sa odgovarajućim zakonskim odredbama.

Član 41.

(Sistem zaštite od kvarova i smetnji kojeg obezbjeđuje ODS)

- (1) ODS vrši usaglašavanje podešavanja zaštita sa Elektroprenosom BiH u cilju postizanja kriterija selektivnosti.
- (2) Dijelovi distributivnog sistema mogu biti štice sistemima zaštite od preopterećenja, kratkog spoja i zemljospoja.
- (3) Za zračne vodove se može primijeniti APU sa mogućnošću podešavanja u tri stepena, do tri minuta.

Član 42.

(Način potrošnje i proizvodnje reaktivne energije kojeg mora ostvariti krajnji kupac/proizvođač)

- (1) Krajnji kupac reaktivnu energiju preuzima maksimalno u iznosu koji odgovara faktoru snage u iznosu od 0,95.
- (2) Proizvođač treba preuzimanje reaktivne energije iz distributivne mreže svoditi na minimum, prema uslovima iz izdate elektroenergetske saglasnosti.
- (3) Proizvođač treba i proizvodnju/potrošnju reaktivne energije prilagoditi stvarnim potrebama sistema, odnosno održavanju napona i tokova snage u sistemu što bliže optimalnim, uz obavezno pridržavanje uslova i režima rada koje propisuje ODS.

Član 43.

(Mjesto priključenja)

- (1) ODS određuje mjesto priključenja postrojenja i instalacija krajnjeg kupca/proizvođača na distributivnu mrežu.
- (2) Mjesto priključenja postrojenja i instalacija krajnjeg kupca/proizvođača na distributivnu mrežu je u pravilu i mjesto preuzimanja/predaje električne energije.
- (3) Ukoliko je neophodno izvršiti priključenje novog krajnjeg kupca/proizvođača na SN postrojenje u TS koja je u vlasništvu Elektroprenosa BiH, ODS je dužan obezbijediti uslove za priključenje od Elektroprenosa BiH.

Član 44.

(Negativan uticaj na distributivnu mrežu)

- (1) Krajnji kupac/proizvođač treba obezbijediti da njegova postrojenja ili uređaji ne unose smetnje u distributivnu mrežu kako je definisano u ugovoru zaključenom u skladu sa Opštim uslovima i ovim Mrežnim pravilima.
- (2) Negativni uticaji postrojenja ili uređaja krajnjeg kupca/proizvođača na distributivnu mrežu moraju se eliminisati prije mjesta isporuke/preuzimanja električne energije.
- (3) ODS ne razmatra negativni uticaj na distributivnu mrežu ako je priključna snaga objekta u SN mreži manja od 0,10%, odnosno u NN mreži od 0,67% snage kratkog spoja na mjestu priključenja.
- (4) Za priključne snage objekata većih od onih iz stava (3) ovog člana, odnosno za objekte krajnjih kupaca/proizvođača za koje se procjenjuje da bi zbog svoje specifičnosti mogli imati nedozvoljene smetnje (povratne uticaje) na distributivnu mrežu i/ili ostale krajnje kupce/proizvođače, ODS može zahtijevati izradu odgovarajuće analize povratnog uticaja na mrežu.

- (5) ODS dostavlja krajnjem kupcu/proizvođaču sve podatke koji su mu nužni za izradu analize iz stava (4) ovog člana.
- (6) Na osnovu procjene mogućeg nivoa smetnji, krajnji kupac/proizvođač mora provesti odgovarajuće mjere sa ciljem dovođenja nivoa smetnji u dozvoljene okvire.

Član 45.

(Dodatni uslovi za priključenje distribuirane elektrane)

- (1) Ukoliko se nazivni napon generatora u distribuiranoj elektrani razlikuje od vrijednosti nazivnog napona mreže na koju se priključuje, proizvođač mora primjenom odgovarajuće transformacije uskladiti napone i fazne stavove generatora sa vrijednostima nazivnog napona na mjestu priključenja.
- (2) Moguće je korištenje sinhronih i asinhronih generatora i izvora sa elektronskim pretvaračima izlaznog napona 50 Hz.
- (3) ODS može zahtijevati da generatori u distribuiranoj elektrani rade u jednom od sljedećih režima:
  - a) sa konstantnim faktorom snage,
  - b) sa konstantnom reaktivnom snagom,
  - c) sa konstantnim naponom.
- (4) Za odabranu tačku priključenja distribuirana elektrana treba zadovoljiti osnovne kriterije i energetske kriterije mreže.
- (5) Osnovni kriteriji iz stava (4) ovog člana su:
  - a) kriterij dozvoljene snage uzimajući u obzir brzu promjenu napona,
  - b) kriterij snage kratkog spoja,
  - c) kriterij flikera,
  - d) kriterij dozvoljenih struja viših harmonika.
- (6) Energetski kriteriji iz stava (4) ovog člana su:
  - a) kriterij dozvoljene promjene napona u mreži,
  - b) kriterij dozvoljenog termičkog opterećenja vodova,
  - c) kriterij dozvoljenog termičkog opterećenja transformatora.
- (7) Provjeru zadovoljenja kriterija iz stavova (5) i (6) u pokrenutom postupku priključenja distribuirane elektrane se ne radi ukoliko je ispunjen sljedeći uslov:

$$S_{nDE} + S_{\Sigma sDE} < 0,005 \cdot S_{ks3}$$

pri čemu je S_{nDE} nazivna snaga distribuirane elektrane koju se planira priključiti na mrežu, $S_{\Sigma sDE}$ snaga postojećih distribuiranih elektrana na mreži na koju se planira priključiti nova elektrana (uključene su sve distribuirane elektrane u mreži koja gravitira najbližoj TS prenosnog odnosa SN/NN za NN mreže, te TS prenosnog odnosa SN/SN ili VN/SN za priključenje distribuirane elektrane na SN mrežu), S_{ks3} snaga trolnog kratkog spoja na mjestu priključenja distribuirane elektrane na mrežu (uzimaju se u obzir samo izvori kratkospojne struje koji su na elektroenergetski sistem priključeni na naponskim nivoima 110 kV i višim).

- (8) Ukoliko je kriterij iz stava (7) ovog člana zadovoljen, ODS pristupa definisanju tehničkih karakteristika priključka distribuirane elektrane bez analize zadovoljenja kriterija iz stavova (5) i (6) ovog člana.
- (9) U pogledu provjere zadovoljenja kriterija a) iz stava (5) ovog člana, promjena napona na mjestu priključenja distribuirane elektrane pri njenom uključenju ili isključenju ne smije biti veća od 4% (u slučaju priključenja na SN mrežu), odnosno 5% (u slučaju priključenja na NN mrežu).
- (10) Za provjeru uslova iz stava (9) ovog člana za vjetroagregate/vjetroelektrane, proizvođač mora ODS-u od proizvođača agregata obezbijediti vrijednost odgovarajućeg

- koeficijenta koji zavisi od faznog ugla impedanse ekvivalentne distributivne mreže na mjestu priključenja, i to za vrijednosti ovog ugla u iznosima od 30, 50, 70 i 85°.
- (11) U pogledu provjere kriterija b) iz stava (5) ovog člana, priključenje distribuirane elektrane ne smije dovesti do uvećanja snaga kratkog spoja iznad vrijednosti za koje je dimenzionisana postojeća rasklopna oprema u distributivnoj mreži.
- (12) Provjera uslova iz stava (11) ovog člana podrazumijeva provjeru ispunjavanja uslova za svaku tačku analizirane mreže.
- (13) Za fotonaponske elektrane nije potrebno raditi provjeru zadovoljenja kriterija b) iz stava (5) ovog člana.
- (14) Provjera zadovoljenja kriterija c) iz stava (5) ovog člana podrazumijeva provjeru *FS*, pri čemu se distribuiranu elektranu može priključiti na distributivnu mrežu ukoliko *FS* ima vrijednost $\leq 0,1$.
- (15) Sa ciljem provjere uslova iz stava (14) ovog člana za priključenje vjetroagregata/vjetroelektrana, proizvođač mora obezbijediti:
- dokaz o zadovoljenju uslova za *FS* i
  - faktor brojnosti (emisije) flikera za različite vrijednosti faznog ugla impedanse ekvivalentne distributivne mreže na mjestu priključenja (30, 50, 70 i 85°).
- (16) U kontekstu provjere zadovoljenja kriterija d) iz stava (5) ovog člana, prilikom analize vrši se provjera specifičnih struja harmonika (izraženih u $[A/MVA]$) za 3., 5., 7., 11., 13., 17., 19., 23. i 25. harmonik za SN mrežu i za 3., 5., 7., 11. i 13. harmonik za NN mrežu.
- (17) Kriteriji iz stava (6) ovog člana moraju biti zadovoljeni za sve scenarije pogona distributivne mreže sa distribuiranom elektranom, a analiza se vrši za slučaj maksimalne potrošnje u distributivnoj mreži pri isključenoj distribuiranoj elektrani i za slučaj i minimalne potrošnje u distributivnoj mreži pri maksimalnoj proizvodnji distribuirane elektrane.
- (18) Kriterij a) iz stava (6) ovog člana je zadovoljen ako analize iz stava (17) ovog člana pokažu da su odstupanja napona u granicama definisanim u članu 35. stav (3).
- (19) Kriterij b) iz stava (6) ovog člana je zadovoljen ako analize iz stava (17) ovog člana pokažu da su opterećenja vodova u granicama njihovih dozvoljenih termičkih opterećenja.
- (20) Kriterij c) iz stava (6) ovog člana je zadovoljen ako analize iz stava (17) ovog člana pokažu da su opterećenja transformatora u granicama njihovih dozvoljenih termičkih opterećenja, odnosno da su u trajanjima ne dužim od dva sata opterećenja unutar limita od 120% dozvoljenih termičkih opterećenja.
- (21) Ukoliko nije zadovoljen neki od kriterija iz stavova (5) i (6) ovog člana, ODS predviđa odgovarajuća ojačanja mreže i ponovo radi sve analize, pri čemu se iterativni postupak nastavlja dok se ne zadovolje svi kriteriji.
- (22) Eventualno izdavanje odobrenja za priključenje distribuirane elektrane na dio mreže nazivnog napona 35 kV podliježe dodatnim analizama i obrazloženjima, pri čemu se pri tome ne podrazumijeva izgradnju novog priključnog voda ovog naponskog nivoa i/ili nove TS prenosnog odnosa 35/x kV, odnosno razvoj mreže ovog naponskog nivoa.
- (23) Prekidni uređaj u slučaju priključenja distribuirane elektrane na NN mrežu je rastavna sklopka sa mogućnošću daljinskog upravljanja (za snagu elektrane ≤ 23 kW) ili prekidač sa prekostrujnom i naponskom zaštitom (za snagu elektrane > 23 kW).
- (24) Prekidni uređaj u slučaju priključenja distribuirane elektrane na SN mrežu je prekidač sa prekostrujnom i naponskom zaštitom, uveden u SDNiU, a spojni elemenat u vodnim poljima SN postrojenja može biti tropoložajna rastavna sklopka ili prekidač sa prekostrujnom zaštitom.
- (25) Minimalni skup zaštitnih funkcija kojim se obezbjeđuje siguran paralelni pogon distribuirane elektrane i distributivne mreže čine:
- zaštita od odstupanja uslova paralelnog pogona distribuirane elektrane i mreže,
  - zaštita od međusobnih negativnih uticaja distribuirane elektrane i mreže.
- (26) Ukoliko su zaštitni uređaji integrisanog tipa (mikroprocesorski digitalni zaštitni uređaji ili u okviru integrisanog sistema zaštite i upravljanja) djelovanje ovih uređaja mora biti nezavisno od rada sistema mjerenja, sistema upravljanja i sistema komunikacije u okviru distribuirane elektrane.
- (27) ODS dostavlja proizvođaču sve neophodne podatke za izradu elaborata podešenja zaštitnih uređaja, čija je izrada u njegovoj nadležnosti.
- (28) ODS daje saglasnost proizvođaču na elaborat iz stava (27) ovog člana.
- (29) Zaštitne funkcije koje se izvode na mjestu priključenja distribuirane elektrane na distributivnu mrežu trebaju biti sljedeće:
- prekostrujna zaštita, odnosno trofazna maksimalna strujna vremenski nezavisna zaštita, koja reaguje sa vremenskom zadržkom pri strujnim opterećenjima koja prelaze vrijednosti dozvoljenih strujnih opterećenja priključnog voda (prekostrujna zaštita) i trenutno pri bliskim kratkim spojevima (kratkospojna zaštita), pri čemu:
    - mjerni releji prekostrujne zaštite su za struju 5 A i za najmanji obim podešenja $3 \div 9$ A za prekostrujnu zaštitu, odnosno $20 \div 50$ A za kratkospojnu zaštitu,
    - najmanji obim podešenja vremenske zadržke prekostrujne zaštite je $0,2 \div 3$ sekunde,
  - zemljospojna zaštita koja se izvodi zavisno od načina uzemljenja neutralne tačke SN mreže.
- (30) Sistemska zaštita generatora sadrži pojedinačne uređaje ili funkcije integrisanog sistema sa sljedećom namjenom:
- naponska zaštita (prenaponska zaštita sa najmanjim obimom podešavanja zaštitnog uređaja $90 \div 110\%$ nazivnog napona generatora, i podnaponska zaštita sa najmanjim obimom podešavanja zaštitnog uređaja $100 \div 70\%$ nazivnog napona generatora), sa najmanjim obimom podešavanja vremenske zadržke $0,2 \div 3$ sekunde,
  - frekventna zaštita (nadfrekventna zaštita sa najmanjim obimom podešavanja zaštitnog uređaja $48 \div 52$ Hz i podfrekventna zaštita sa najmanjim obimom podešavanja zaštitnog uređaja $52 \div 48$ Hz), sa najmanjim obimom podešavanja vremenske zadržke $0,2 \div 3$ sekunde.
- (31) Odredbe iz stava (26) ovog člana ne primjenjuju se kod fotonaponskih elektrana nazivne aktivne snage do 30 kW, pri čemu naponske i frekventne zaštite mogu biti integrisane u okviru invertora, te u tom slučaju uključenje/isključenje sa mreže može biti izvedeno od strane invertora.
- (32) Nadzor nad vođenjem pogona distribuirane elektrane se detaljnije uređuje pogonskim uputstvom, kojeg zajednički utvrđuju ODS i proizvođač.
- (33) Nije dozvoljen ostrvski režim rada distribuirane elektrane.

Član 46.

(Dodatni uslovi za krajnjeg kupca koji proizvodi električnu energiju za vlastite potrebe)

- (1) Krajnji kupac mora usklađivati proizvodnju električne energije sa svojom potrošnjom i ne smije isporučivati električnu energiju u distributivnu mrežu.
- (2) Pri radu proizvodne jedinice u ostrvskom režimu, odnosno pri nestanku mrežnog napona, krajnji kupac mora biti odvojen sa distributivne mreže.
- (3) ODS ne preuzima bilo kakvu odgovornost za eventualno nastalu štetu koju pretrpi krajnji kupac, a koja je posljedica uticaja rada objekta za proizvodnju električne energije za vlastite potrebe.

Član 47.

(Dodatni uslovi za korištenje uređaja za rezervno napajanje)

- (1) Uređaj krajnjeg kupca kojim obezbjeđuje rezervno napajanje svojih trošila mora biti priključen na način da se onemogućiti paralelan rad ovog uređaja sa mrežom, odnosno povratno napajanje mreže iz ovog uređaja, bez obzira na predviđeni način prebacivanja sa mrežnog na napajanje iz uređaja za rezervno napajanje.
- (2) Električna trošila za koja se planira da imaju mogućnost napajanja i iz mreže i iz uređaja za rezervno napajanje, moraju biti priključena na zaseban razvodni ormar.
- (3) Krajnji kupac kroz projekat obezbjeđenja uređaja za rezervno napajanje mora predvidjeti vezu razvodnog ormara uređaja za rezervno napajanje sa razvodnim ormarom koji se napaja samo iz mreže, kao i uređaj za automatsko/ručno uključenje/isključenje uređaja za rezervno napajanje.
- (4) Za mjerenje utrošene električne energije trošila krajnjeg kupca koja se mogu napajati i iz uređaja za rezervno napajanje, za vrijeme dok se napajaju iz mreže važe isti uslovi kao za ostale uređaje opšte potrošnje.

DIO ČETVRTI - MJERE ZA SIGURAN I POUZDAN RAD SISTEMA

Član 48.

(Odgovornost za siguran i pouzdan rad sistema)

- (1) ODS je odgovoran za osiguranje sigurnog i pouzdanog rada sistema u cilju snabdijevanja kupaca i preuzimanja električne energije od proizvođača, priključenih na distributivnu mrežu.
- (2) ODS je dužan obezbijediti sigurnu i pouzdanu eksploataciju sistema, u mjeri u kojoj to dozvoljavaju tehnički parametri sistema.

Član 49.

(Pogon SN mreže u skladu sa kriterijem (n-1))

- (1) U slučajevima u kojima to nivo izgrađenosti distributivne mreže dopušta, ODS u pravilu planira pogon SN distributivne mreže u skladu sa kriterijem (n-1).
- (2) Prilikom obavljanja manipulacija, između ostalog, sa ciljem postizanja pogona mreže u skladu sa kriterijem (n-1), distributivna mreža se ne smije niti za jedan trenutak dovesti u paralelan režim sa susjednom mrežom preko vodova nižeg ili istog naponskog nivoa, a vodovi međusobno uvijek moraju biti u fazi.
- (3) U slučaju potrebe da se u paralelan režim dovedu vodovi nižeg naponskog nivoa, a što bi za posledicu imalo i paralelan rad transformatora nazivnog napona 110/x/y kV, obavezno je prethodno konsultovati i tražiti saglasnost nadležnog centra upravljanja u Elektroprenosu BiH.
- (4) Pri planiranju aktivnosti za održanje pogona SN mreže u skladu sa kriterijem (n-1), ODS uvažava tehničke i ekonomske kriterije, vodeći pri tome računa o izgrađenosti distributivne mreže, vjerovatnoći pretpostavljenog događaja, njegovim posljedicama, troškovima njegovog sprječavanja,

kao i troškovima aktiviranja zaštitnih mjera za sprječavanje daljeg širenja poremećaja u distributivnoj mreži.

Član 50.

(Pogon NN mreže u skladu sa kriterijem (n-1))

- (1) ODS ne primjenjuje kriterij (n-1) pri planiranju pogona NN mreže, osim u pojedinačnim slučajevima napajanja većih stambenih i drugih objekata u urbanim zonama ili po posebnoj zahtjevu krajnjeg kupca/proizvođača.
- (2) Dodatne troškove obezbjeđenja takvog kriterija snosi zainteresovani krajnji kupac/proizvođač.

Član 51.

(Održavanje frekvencije)

NOSBiH je nadležan i odgovoran za održavanje frekvencije u elektroenergetskom sistemu Bosne i Hercegovine.

Član 52.

(Održavanje napona u distributivnoj mreži)

- (1) NOSBiH, Elektroprenos BiH i ODS-ovi su odgovorni za održavanje napona u elektroenergetskom sistemu Bosne i Hercegovine u propisanim granicama, svako u okviru svoje nadležnosti.
- (2) Sa ciljem osiguranja propisanih granica odstupanja napona u distributivnoj mreži, učinski transformatori nazivnog napona 110/x kV su sa automatskom regulacijom napona, a oni u sredjenaponskoj mreži su sa regulacijom primarnog napona u beznaponskom stanju, sa rasponom $\pm 2 \cdot 2,5\%$.
- (3) Elektroprenos BiH obezbjeđuje tehničku ispravnost automatske regulacije napona na primarnoj strani učinskih transformatora nazivnog napona 110/x kV, kojima se električnom energijom napaja distributivna mreža.
- (4) DCU ODS-a nalaže teritorijalno nadležnom centru upravljanja Elektroprenosa BiH referentni regulacioni napon na učinskim transformatorima nazivnog napona 110/x kV.
- (5) Po nalogu ODS-a, u održavanju napona u distributivnoj mreži učestvuju i proizvođači električne energije priključeni na ovu mrežu.

Član 53.

(Utvrđivanje potrebe za kompenzacijom reaktivne energije)

- (1) ODS utvrđuje potrebu za kompenzacijom reaktivne energije kod krajnjih kupaca i proizvođača priključenih na distributivnu mrežu, a sa ciljem obezbjeđenja napona u propisanim granicama.
- (2) Krajnji kupac čija trošila i/ili uređaji preuzimaju iz mreže veću reaktivnu energiju nego što to odgovara faktoru snage iznosa 0,95 obavezan je izvršiti odgovarajuću kompenzaciju reaktivne snage.
- (3) Ukoliko krajnji kupac ne izvrši kompenzaciju iz stava (2) ovog člana, ODS će ga pismeno upozoriti, pri čemu se rok za realizaciju kompenzacije utvrđuje sporazumom.
- (4) ODS po potrebi realizuje elaborate o potrebi kompenzacije reaktivne energije u distributivnoj mreži i na osnovu rezultata elaborata preduzima nužne korake u ovom segmentu.

Član 54.

(Tretman neutralne tačke)

- (1) Ukoliko u SN mreži kapacitivna struja zemljospoja ne prelazi graničnu dozvoljenu vrijednost (20 A u mreži 10 kV, 15 A u mreži 20 kV i 10 A u mreži 35 kV), neutralna tačka treba biti izolovana.
- (2) ODS prati i provjerava vrijednosti kapacitivnih struja zemljospoja u SN mreži, i u slučaju da ista prelazi granične dozvoljene vrijednosti iz stava (1) ovog člana, daje nalog Elektroprenosu BiH da izvrši uzemljenje neutralne tačke napojne TS 110/x kV, definišući pri tome način uzemljenja.

- (3) Struja jednofaznog kratkog spoja za mreže 10 kV i 20 kV, uzemljene preko uređaja za uzemljenje, treba biti ograničena na 300 A.
- (4) Neutralna tačka u NN mreži je kruto uzemljena.

Član 55.

(Distributivni gubici)

- (1) ODS je odgovoran za praćenje nivoa tehničkih i netehničkih gubitaka električne energije u distributivnoj mreži i provođenje sistemskih mjera za njihovo smanjenje.
- (2) ODS svoje investicione i aktivnosti održavanja distributivne mreže planira i provodi, između ostalog, i sa ciljem smanjivanja nivoa tehničkih gubitaka, primjenjujući moderne tehnologije i birajući odgovarajuću opremu i presjeke vodiča.
- (3) ODS izrađuje godišnje elaborate i izvještaje o gubicima u distributivnom sistemu, po naponskim nivoima sa procjenom udjela tehničkih i netehničkih gubitaka.
- (4) Sa ciljem smanjivanja nivoa netehničkih gubitaka električne energije, ODS preduzima sve mjere propisane Opštim uslovima i odgovarajućim zakonima, a što podrazumijeva i kontrolu korištenja i ustanovljavanje neovlaštene potrošnje električne energije kod krajnjeg kupca.

Član 56.

(Aktivnosti održavanja opreme u distributivnoj mreži)

- (1) ODS održava svoja postrojenja u stanju koje omogućava kontinuiranu, pouzdanu i sigurnu isporuku električne energije, predviđenog kvaliteta.
- (2) ODS održava obračunska mjerna mjesta i priključke, u skladu sa Opštim uslovima (one koji su u njegovom vlasništvu i one koje krajnji kupci nisu prenijeli u vlasništvo ODS-u, što se uređuje ugovorom o korištenju distributivne mreže).
- (3) Održavanje pogonske spremnosti elemenata distributivne mreže ODS vrši kroz:
- održavanje građevinskog dijela, primarne i sekundarne opreme u transformatorskim stanicama i provođenje odgovarajućih ispitivanja i provjera na ovoj opremi,
  - održavanje nadzemnih vodova i provođenje odgovarajućih ispitivanja i provjera na njima,
  - održavanje podzemnih vodova i provođenje odgovarajućih ispitivanja i provjera na njima,
  - održavanje obračunskih mjernih mjesta i priključaka i provođenje odgovarajućih ispitivanja i provjera na njima,
  - održavanje sistema daljinskog nadzora i upravljanja i telekomunikacionog sistema.
- (4) O provedenim aktivnostima održavanja, ODS vodi urednu evidenciju obavljenih radova i izvršenih provjera i/ili ispitivanja.
- (5) Izvještaji iz stava (4) ovog člana se arhiviraju na propisani način i dostupni su korisnicima distributivnog sistema, proizvođačima i nadležnim inspekcijama.

DIJ PETA – POSTUPCI U KRIZNOM I POREMEĆENOM REŽIMU RADA I RESTRIKTIVNE MJERE

Član 57.

(Ograničenja i prekidi isporuke/preuzimanja električne energije)

U slučajevima opasnosti od raspada elektroenergetskog sistema, značajnijih ispada proizvodnih jedinica i značajnijih kvarova na objektima distributivne mreže, ODS može vršiti ograničenja ili prekide isporuke/preuzimanja električne energije, po nalogu NOSBiH-a ili samostalno.

Član 58.

(Kontrola potrošnje)

ODS se pridržava mjera redukcije potrošnje koje preduzima NOSBiH sa ciljem obezbjeđenja sigurnosti sistema i nesmetanog napajanja prioritarnih kupaca.

Član 59.

(Metode kontrole potrošnje)

Kontrola potrošnje uključuje:

- redukciju napona krajnjeg kupca,
- smanjenje opterećenja po nalogu NOSBiH-a i
- automatsko podfrekventno rasterećenje.

Član 60.

(Redukcija napona krajnjeg kupca)

U slučajevima opasnosti od pojave naponskog kolapsa, ODS slijedi uputstva i naloge NOSBiH-a i Elektroprenosna BiH koji se tiču mjera redukcije napona krajnjih kupaca.

Član 61.

(Smanjenje opterećenja po nalogu NOSBiH-a)

- Prilikom poremećaja u elektroenergetskom sistemu Bosne i Hercegovine koji mogu ili već ugrožavaju sigurnost sistema, a za koje se pretpostavlja da mogu trajati duži period, ODS slijedi naloge NOSBiH-a u pogledu redukcije opterećenja.
- ODS učestvuje u pripremi plana redukcije kojeg sačinjava NOSBiH, uvažavajući pri tome restriktivne mjere koje u skladu sa Zakonom o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine priprema nadležno ministarstvo pri Vladi Federacije Bosne i Hercegovine.
- Plan redukcije opterećenja podrazumijeva redukciju za 50% potrošnje (raspodijeljenu u pet koraka po 10%) na SN odvodima u TS prenosnog odnosa 110/x kV.
- Tokom pripreme plana redukcije, ODS poštuje i odredbe posebnog programa zaštite ugroženih kupaca koji, u skladu sa Zakonom o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine, donosi Vlada Federacije Bosne i Hercegovine i koliko je to moguće, uvažava:
  - minimalne potrebe kupaca za električnom energijom sa ciljem eliminisanja opasnosti od ugrožavanja ljudi, materijalnih dobara i životne sredine,
  - nediskriminaciju kupaca na način da se grupisanjem omogući ciklična izmjena grupa koja se isključuju ili im se opterećenja redukuju.
- Tokom pripreme plana redukcije iz stava (2) ovog člana, ODS priprema i svoje postupke u skladu sa odredbama pravilnika Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije, a kojeg ovo ministarstvo donosi u skladu sa odredbama Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine.
- Pripremljene postupke, u pisanoj formi, ODS dostavlja FERK-u bez odlaganja.
- ODS obavještava krajnje kupce o pripremljenom planu redukcije, i to putem sredstava javnog informisanja i na internet stranici, kao i putem kancelarija za odnose sa korisnicima distributivnog sistema.

Član 62.

(Automatsko podfrekventno rasterećenje)

- ODS dostavlja NOSBiH-u podatke o potrebi podešavanja i/ili ugradnje podfrekventne zaštite, sa rasporedom odvoda u transformatorskim stanicama nazivnog napona 110/x kV, prema stepenu njihovog prioriteta, tehnološkim karakteristikama i snazi, vodeći pri tome računa da se podfrekventna zaštita ne postavlja na odvode na koje su priključene proizvodne jedinice na obnovljive izvore.
- Podfrekventni releji koji se koriste za podfrekventnu zaštitu moraju imati diferencijalni i vremenski član.

- (3) ODS i NOSBiH dogovaraju broj stepeni (koraka) podešavanja frekvencije na podfrekventnoj zaštiti (u rasponu od 49,0 do 48,0 Hz, pri čemu jedan korak iznosi maksimalno 200 mHz) i procentualne iznose automatskog rasterećenja za svaki stepen podešavanja, uvažavajući pri tome i karakteristike postojeće podfrekventne zaštite.
- (4) Podaci o procentima automatskog rasterećenja odnose se na vršne snage ostvarene u prethodnoj godini na SN odvodima u TS kojima se električnom energijom napajaju objekti distributivne mreže u nadležnosti ODS-a.
- (5) Ugradnju podfrekventne zaštite i njeno podešavanje vrši Elektroprenos BiH.

Član 63.

(Havarijsko ručno rasterećenje)

ODS realizuje nalog NOSBiH-a koji se odnosi na havarijsko ručno isključenje opterećenja u pojedinim dijelovima sistema, sa ciljem izbjegavanja ugrožavanja sigurnosti elektroenergetskog sistema ili njegovih pojedinih dijelova sa prijetnjom totalnog ili djelimičnog raspada praćenog preopterećenjem elemenata prenosne mreže, smanjenjem napona i/ili frekvencije ispod dozvoljenih granica.

Član 64.

(Obnova rada elektroenergetskog sistema nakon djelimičnog ili totalnog raspada)

- (1) NOSBiH vrši izradu i ažuriranje Plana obnove rada elektroenergetskog sistema nakon raspada, prilikom čije izrade i ažuriranja ODS saraduje sa NOSBiH-om i dostavlja zahtijevane podatke.
- (2) Nakon raspada elektroenergetskog sistema ODS provodi aktivnosti u skladu sa Planom obnove rada elektroenergetskog sistema i realizuje naloge NOSBiH-a koji se odnose na obnovu rada sistema.
- (3) ODS izvodi sve potrebne manipulacije da bi se ponovo obezbijedio pouzdan rad distributivne mreže, pri čemu ove aktivnosti imaju prednost nad bilo kakvim pojedinačnim interesima korisnika distributivnog sistema i proizvođača.

Član 65.

(Obaveze krajnjih kupaca i proizvođača tokom poremećenih režima rada)

- (1) Tokom poremećenih režima rada krajnji kupci i proizvođači su obavezni da se ponašaju u skladu sa nalogima ODS-a.
- (2) Na zahtjev ODS-a krajnji kupci i proizvođači moraju dostaviti zahtijevane podatke koji se odnose na stanje pogona njihovih postrojenja.

Član 66.

(Evidentiranje podataka tokom poremećenog režima rada)

- (1) ODS vodi evidenciju podataka o poremećajima u distributivnoj mreži, uvažavajući odredbe odgovarajućih zakona i propisa u Federaciji Bosne i Hercegovine.
- (2) Korisnik distributivnog sistema/proizvođač koji je tokom poremećaja pretrpio štetu, ima pravo pristupa evidenciji iz stava (1) ovog člana.

DIO ŠESTI - POVEZIVANJE SA SUSJEDNIM MREŽAMA

POGLAVLJE I. POVEZIVANJE SA PRENOSNOM MREŽOM

Član 67.

(Mjesto povezivanja)

Veza distributivne sa prenosnom mrežom ostvaruje se transformatorskim stanicama u vlasništvu Elektroprenosa BiH, pri čemu je upravljanje SN odvodima u nadležnosti ODS-a.

Član 68.

(Uslovi za priključak)

- (1) Uslovi za priključak ODS-a na prenosnu mrežu su definisani odredbama Pravilnika o priključku i Pravila za SN priključak u objektima Elektroprenosa BiH.
- (2) Uslove za priključak na SN nivou u svojim objektima definiše Elektroprenos BiH u saradnji sa ODS-om.
- (3) ODS i Elektroprenos BiH zaključuju Ugovor o priključku, kojim se definišu tehnički uslovi za priključak, te svi principi međusobnih odnosa čiji je cilj obezbijediti siguran i kvalitetan rad distributivnog sistema.

Član 69.

(Mjerenje na mjestu kontakta sa prenosnom mrežom)

Način mjerenja električne energije i karakteristike mjernih uređaja na mjestu preuzimanja električne energije između Elektroprenosa BiH i ODS-a definisani su odredbama Mrežnog kodeksa.

POGLAVLJE II. POVEZIVANJE SA SUSJEDNOM DISTRIBUTIVNOM MREŽOM

Član 70.

(Svrha povezivanja)

Nakon iskazanog obostranog interesa i postignutog dogovora, realizuje se povezivanje dvije susjedne distributivne mreže, sa ciljem poboljšanja parametara kvaliteta električne energije na nekom području, sigurnosti u snabdijevanju kupaca i ekonomičnijeg rada sistema.

Član 71.

(Tehničko rješenje povezivanja)

Tehničko rješenje povezivanja susjednih distributivnih mreža dogovaraju dva nadležna ODS-a, a sa ciljem postizanja njegove tehnokonomске korektnosti.

Član 72.

(Ugovor o povezivanju mreža)

- (1) Ugovorom o povezivanju mreža, kao posebnim ugovorom, definišu se, između ostalog, nivo potrebnog investiranja i princip vlasništva nad eventualno novoizgrađenim objektima.
- (2) Ugovorom iz stava (1) ovog člana regulišu se i pitanja veza na za međusobnu komunikaciju, način upravljanja, parametri kvaliteta električne energije, način formiranja i budućeg održavanja obračunskog mjernog mjesta, osnovni principi zaštite i sl.
- (3) Poseban dio ugovora iz stava (1) ovog člana je način nadzora i upravljanja opremom na mjestu povezivanja dvije mreže.

Član 73.

(Mjerenje na mjestu kontakta sa drugom distributivnom mrežom)

- (1) Na mjestu povezivanja mreža minimalno treba mjeriti snagu, te aktivnu i reaktivnu energiju u oba smjera, a mjernu opremu je potrebno uskladiti sa odredbama Pravilnika o mjernom mjestu.
- (2) Klasa tačnosti za mjerne transformatore i brojilo aktivne energije je minimalno 0,5, a za brojilo reaktivne energije 2.
- (3) Brojila trebaju imati mogućnost daljinskog očitavanja.
- (4) Ugovorom o povezivanju mreža definišu se i način očitavanja, izrada zapisnika, način fakturisanja usluga, izrada registra, te podaci o instalisanoj mjernoj opremi i načinu njenog održavanja.

DIO SEDMI – PRISTUP DISTRIBUTIVNOJ MREŽI

Član 74.

(Obezbjedenje pristupa distributivnoj mreži)

ODS je obavezan, u skladu sa tehničkim i energetske mogućnostima, svim korisnicima distributivnog sistema i proizvođačima obezbijediti objektivna, transparentna i nedriskrim-

rajući pristup, odnosno korištenje mreže, prema principima regulisanog pristupa treće strane, u skladu sa Zakonom o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine i Opštim uslovima.

Član 75.

(Ograničenje korištenja u normalnom režimu rada)

U normalnom režimu rada distributivnog sistema, ODS preuzima tehničke i komercijalne metode za ograničenje preuzimanja električne energije i snage u okviru ugovorenih vrijednosti.

Član 76.

(Ograničenje korištenja mreže u ostalim režimima rada)

- (1) U uslovima ograničenog kapaciteta distributivne mreže, te u uslovima rada distributivne mreže koji odstupaju od normalnog pogona, ODS ima pravo ograničiti pristup krajnjim kupcima/proizvođačima, uz poštivanje principa ravnopravnosti korisnika distributivnog sistema/proizvođača, vodeći se isključivo tehničkim zahtjevima mreže.
- (2) Krajnji kupci/proizvođači kojima je nalogom ODS-a naloženo ograničenje pristupa, obavezni su uskladiti svoje opterećenje/proizvodnju sa nalogom ODS-a.
- (3) Za slučajeve iz stava (1) ovog člana, ODS je obavezan informisati krajnjeg kupca/proizvođača o razlozima svog postupanja, pri čemu razlozi moraju biti objektivni, nediskriminirajući i zasnovani na provjerljivim činjenicama.
- (4) Ukoliko krajnji kupac/proizvođač ne postupi po nalogu ODS-a iz stava (2) ovog člana, ODS ima pravo privremeno isključiti postrojenje krajnjeg kupca/proizvođača sa mreže, u skladu sa odredbama Opštih uslova.
- (5) Nakon sticanja uslova za ponovno priključenje krajnjeg kupca/proizvođača, a najkasnije nakon isteka okolnosti zbog kojih se rad distributivne mreže odvijao u uslovima koji odstupaju od normalnih, krajnji kupac/proizvođač ima pravo na ponovno uključivanje.

Član 77.

(Ograničenje korištenja mreže zbog nedozvoljenih uticaja postrojenja krajnjeg kupca/proizvođača na mrežu)

- (1) U slučaju da se tokom eksploatacije ustanovi da oprema krajnjeg kupca/proizvođača izaziva nedopušten povratni uticaj na distributivnu mrežu ili opremu ostalih krajnjih kupaca/proizvođača, ODS će krajnjem kupcu/proizvođaču u pismenom obraćanju, uz odgovarajuće obrazloženje, odrediti rok za otklanjanje uzroka negativnog uticaja.
- (2) Ukoliko krajnji kupac/proizvođač ne izvrši otklanjanje uzroka negativnog uticaja u roku iz stava (1) ovog člana, ODS ima pravo privremeno isključiti njegovo postrojenje sa mreže, u skladu sa odredbama Opštih uslova.
- (3) Nakon otklanjanja razloga zbog kojeg mu je izvršeno isključivanje postrojenja sa mreže, krajnji kupac/proizvođač ima pravo na ponovno uključivanje.

DIO OSMI – RAZVOJ I IZGRADNJA DISTRIBUTIVNOG SISTEMA

Član 78.

(Principi planiranja razvoja i izgradnje distributivne mreže)

- (1) Prilikom planiranja razvoja i izgradnje distributivne mreže, ODS svoje planove usklađuje sa odgovarajućim prostornim, regulacionim i urbanističkim planovima i promjenama u konzumu, vodeći računa o realnim mogućnostima realizacije planova i njihovim uticajima na tarife za korištenje distributivne mreže.
- (2) Osnovni principi ODS-a pri planiranju razvoja i izgradnje distributivne mreže su:
  - a) na vrijeme obezbijediti dovoljan kapacitet distributivne mreže koji treba zadovoljiti procijenjeno uveća-

nje potreba njenih postojećih krajnjih kupaca i proizvođača,

- b) na vrijeme obezbijediti dovoljan kapacitet distributivne mreže koji treba omogućiti priključenje novih krajnjih kupaca i proizvođača, istovremeno uvažavajući principe otvorenog tržišta električne energije,
- c) obezbijediti uslove neophodne za siguran, efikasan i kvalitetan rad distributivnog sistema,
- d) koristiti postojeće i razvijati nove kapacitete distributivne mreže do tehnoeekonomski opravdanih granica,
- e) birati pravce razvoja uvažavajući opciju najekonomičnijeg rada distributivnog sistema,
- f) ispunjavati odredbe propisanih standarda, uključivo i onih koji propisuju kvalitet isporučene električne energije,
- g) poštivati odredbe propisa o zaštiti na radu, zaštite od požara i okolinske zaštite i
- h) poštivati odgovarajuće tehničke kriterije za planiranje razvoja distributivne mreže.

Član 79.

(Tehnički kriteriji za planiranje razvoja i izgradnje distributivne mreže)

Pri planiranju razvoja i izgradnje distributivne mreže, ODS uzima u obzir sljedeće osnovne tehničke kriterije:

- a) dozvoljeno strujno opterećenje elemenata mreže,
- b) dozvoljeno odstupanje napona i
- c) kriterij sigurnosti ($n-1$).

Član 80.

(Kriterij dozvoljenog strujnog opterećenja elemenata distributivne mreže)

Kriterij dozvoljenog strujnog opterećenja elemenata distributivne mreže podrazumijeva da u normalnom pogonu niti jedan element neće biti opterećen iznad svoje nazivne struje, a da u kriznom (kratkotrajnom) pogonu elementi mogu biti opterećeni maksimalnom vrijednošću struje koja neće dovesti do narušavanja osobina materijala i koja se računa uzimajući u obzir vrstu opreme, pogonske i uslove okoline.

Član 81.

(Kriterij dozvoljenog odstupanja napona)

Pri planiranju razvoja i izgradnje distributivne mreže, dozvoljeno odstupanje napona je definisano odredbama standarda BAS EN 60038.

Član 82.

(Kriterij sigurnosti ($n-1$))

- (1) Razvoj i izgradnja SN mreža se u pravilu planiraju poštujući kriterijum ($n-1$), osim u slučajevima kada to nije ekonomski opravdano, a što dokazuje ODS.
- (2) U slučaju ekonomske neopravdanosti iz stava (1) ovog člana, ukoliko to insistira, razvoj i izgradnju dijela mreže po kriteriju ($n-1$) finansira zainteresovani krajnji kupac/proizvođač.
- (3) Razvoj i izgradnja novih NN mreža se ne planira po kriteriju ($n-1$), osim u pojedinačnim slučajevima napajanja većih stambenih i drugih objekata u urbanim zonama ili po posebnoj zahtjevu krajnjeg kupca/proizvođača, u kojem slučaju troškove obezbjeđenja poštivanja kriterija ($n-1$) finansira zainteresovani krajnji kupac/proizvođač.

Član 83.

(Planovi razvoja i izgradnje distributivne mreže)

- (1) ODS priprema kratkoročne i dugoročne planove razvoja i izgradnje distributivne mreže.
- (2) Dugoročni planovi razvoja i izgradnje se donose za period od tri i 10 godina.

- (3) Dugoročnim planom razvoja i izgradnje se određuje strategija razvoja distributivne mreže i definiše obim izgradnje elektroenergetskih objekata u planskom periodu.
- (4) Dugoročni planovi razvoja i izgradnje se inoviraju svake godine.
- (5) Kratkoročni plan razvoja i izgradnje distributivne mreže se priprema za period od jedne godine i predstavlja detaljniju razradu podataka dugoročnog plana razvoja i izgradnje za razmatranu godinu.
- (6) Planovi iz stava (1) se rade u skladu sa Strateškim planom razvoja elektroenergetskog sektora u Federaciji Bosne i Hercegovine.
- (7) FERK odobrava planove razvoja i izgradnje distributivne mreže.
- (8) ODS je obavezan dostaviti FERK-u kratkoročne i dugoročne (inovirane) planove razvoja i izgradnje u roku od 30 dana nakon usvajanja istih od strane nadležnih organa ODS-a.
- (9) ODS svoje planove razvoja i izgradnje čini dostupnim javnosti.

Član 84.

(Dugoročni plan razvoja i izgradnje distributivne mreže)

- (1) Dugoročni plan razvoja i izgradnje distributivne mreže sadrži:
  - a) prognozu potrošnje po kategorijama potrošnje, uvažavajući tri moguća scenarija razvoja potrošnje (nizak, srednji i visoki rast potrošnje u razmatranom periodu),
  - b) rješenja vezana za tehničke karakteristike mreže (izbor naponskog nivoa, prelazak sa 10 kV-nog na naponski nivo 20 kV, promjene vezane za uzemljenje neutralne tačke, strategije automatizacije mreže, daljinskog upravljanja, nadzora i prikupljanja podataka o pogonskim i obračunskim veličinama, razvoja sistema za prenos podataka,...),
  - c) spisak TS i vodova predviđenih za izgradnju ili uvećanje kapaciteta, sa godišnjom dinamikom izgradnje,
  - d) spisak proizvodnih objekata za koje se procjenjuje da će se priključiti na distributivnu mrežu u razmatranom periodu,
  - e) karakteristike opreme predviđene za ugradnju,
  - f) spisak opreme za SDNiU,
  - g) procjene struja kratkih spojeva u distributivnoj mreži,
  - h) procjenu slobodnih kapaciteta distributivne mreže,
  - i) procjenu poboljšanja pouzdanosti distributivne mreže,
  - j) procjenu smanjenja nivoa distributivnih gubitaka,
  - k) procjenu potrebnih investicija za realizaciju predloženih aktivnosti i
  - l) dio koji definiše potrebu rekonstrukcije postojećih i/ili izgradnje novih objekata u prenosnoj mreži, koji imaju uticaj na stanje distributivnog sistema, sa odgovarajućim obrazloženjima.
- (2) Trogodišnji plan razvoja i izgradnje predstavlja detaljniju razradu podataka iz desetogodišnjeg plana razvoja i izgradnje, za razmatranih tri godine.

Član 85.

(Kratkoročni plan razvoja i izgradnje distributivne mreže)

- (1) Kratkoročni plan razvoja i izgradnje se priprema za period od jedne godine.
- (2) Plan iz stava (1) ovog člana detaljno razrađuje odgovarajući trogodišnji plan razvoja i izgradnje za razmatranu godinu.

Član 86.

(Obezbjedenje podataka za pripremu planova razvoja i izgradnje distributivne mreže)

- (1) ODS prikuplja podloge za pripremu planova razvoja i izgradnje kroz trajno praćenje naponskih prilika, opterećenja i pouzdanosti rada mreže i stanje elemenata mreže kroz segment održavanja, prikupljajući podatke od krajnjih kupaca i proizvođača, i sl.
- (2) ODS prikuplja dostupne podatke od snabdjevača i proizvođača električne energije čiji su objekti priključeni na mrežu u nadležnosti ODS-a, u segmentu procjene potrošnje i proizvodnje električne energije za tretirani period.
- (3) ODS od krajnjih kupaca i proizvođača pribavlja podatke preuzimajući ih iz izdatih elektroenergetskih saglasnosti, potpisanih ugovora o priključenju, odnosno povećanju/smanjenju priključne snage i korištenju distributivne mreže, kao i zahtijevajući dostavu odgovarajućih podataka u toku same pripreme planova, koje su krajnji kupci i proizvođači obavezni dostaviti (podaci o nazivnim karakteristikama opreme koju planiraju priključiti na mrežu, npr.).
- (4) Ukoliko krajnji kupac/proizvođač ne raspolaže podacima iz stava (3) ovog člana, ODS čini objektiviziranu procjenu koristeći dostupne uporedne podatke.

Član 87.

(Aktivnosti ODS-a prilikom izrade planova koje rade NOSBiH i Elektroprenos BiH)

- (1) ODS saraduje i razmjenjuje podatke sa NOSBiH-om i Elektroprenosom BiH tokom pripreme planova razvoja i izgradnje prenosne mreže.
- (2) ODS jedan put godišnje dostavlja NOSBiH-u izvode iz svojih planova razvoja i izgradnje, kao podlogu za pripremu desetogodišnjeg plana razvoja i izgradnje prenosnih kapaciteta i Indikativnog plana razvoja proizvodnje u Bosni i Hercegovini.
- (3) ODS procjenjuje usklađenost predloženih planova NOSBiH-a i Elektroprenosa BiH iz stavova (1) i (2) ovog člana sa planiranim razvojem distributivne mreže.
- (4) Ukoliko ODS procijeni da planovi iz stavova (1) i (2) ovog člana ne prate planirani razvoj i izgradnju distributivne mreže, ima pravo zahtijevati njihovu izmjenu.

DIO DEVETI - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 88.

(Prestanak važenja prethodnih Mrežnih pravila)

Stupanjem na snagu ovih Mrežnih pravila prestaju važiti Mrežna pravila distribucije Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. – Sarajevo, donesena Odlukom FERK-a broj 01-07-1237-02/08, od 19.11.2008. godine ("Službene novine Federacije BiH", broj 88/08).

Član 89.

(Tumačenje Mrežnih pravila)

- (1) Tumačenje odredbi Mrežnih pravila daje FERK.
- (2) Izmjene i dopune Mrežnih pravila donosi FERK na vlastitu inicijativu ili na prijedlog ODS-a.

Član 90.

(Stupanje na snagu)

Ova Mrežna pravila stupaju na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH", a ista se objavljuju i na oglasnoj tabli i internet stranici FERK-a.

Broj 01-07-467-02/18
20. aprila 2018. godine
Mostar

Predsjednik FERK-a
Jasmin Bešo, s. r.

Na temelju članka 21. stavak (1) točka 11) i članka 53. stavak (3) Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 66/13 i 94/15), članka 10. stavak (1) Statuta Regulatorne komisije za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 24/14 i 91/15) i članka 32. stavak (1) Poslovnika o radu Regulatorne komisije za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 29/14 i 31/16), na prijedlog Operatora distribucijskog sustava Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. – Sarajevo, Regulatorna komisija za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine - FERK je, na VIII. redovitoj sjednici održanoj 20.4.2018. godine, donijela

MREŽNA PRAVILA
DISTRIBUCIJE OPERATORA DISTRIBUCIJSKOG
SUSTAVA JAVNOG PREDUZEĆA ELEKTROPRIVREDA
BOSNE I HERCEGOVINE D.D. – SARAJEVO
DIO PRVI - OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(Predmet Mrežnih pravila distribucije)

- (1) Mrežnim pravilima distribucije Operatora distribucijskog sustava Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. – Sarajevo (u daljnjem tekstu: Mrežna pravila) uređuju se pogon i način vođenja distribucijske mreže u elektroenergetskom sustavu u nadležnosti Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. – Sarajevo.
- (2) Mrežna pravila propisuju:
  - a) tehničke i druge uvjete za priključak krajnjih kupaca i proizvođača na mrežu,
  - b) tehničke i druge uvjete za siguran pogon elektroenergetskog sustava radi pouzdane opskrbe kvalitetnom električnom energijom,
  - c) postupke pri pogonu elektroenergetskog sustava u kriznim stanjima,
  - d) tehničke i druge uvjete za međusobno povezivanje i djelovanje mreža,
  - e) kriterije za pristup mreži i
  - f) planiranje razvoja i izgradnje distribucijske mreže.

Članak 2.

(Cilj Mrežnih pravila distribucije)

Cilj Mrežnih pravila distribucije je definiranje elemenata za sigurno i pouzdano funkcioniranje distribucijske mreže sukladno usvojenim standardima kvalitete, uz osiguranje priključka na distribucijsku mrežu sadašnjih i budućih krajnjih kupaca i proizvođača, na tehnički ispravan i nediskriminirajući način.

Članak 3.

(Definicije i kratice)

Definicije i kratice upotrijebljene u ovim Mrežnim pravilima imaju sljedeća značenja:

- a) **APU** znači automatski ponovni uklop prekidača u slučaju prorade zaštite,
- b) **Automatsko podfrekventno rasterećenje** znači automatsko rasterećenje sustava zbog preopterećenja i pada frekvencije u sustavu,
- c) **BAS** znači državni standard Bosne i Hercegovine,
- d) **DCU** znači distribucijski centar upravljanja kojim se ostvaruje kontinuirano upravljanje dijelom distribucijskog sustava,
- e) **Depeša** znači kratka i sažeta poruka napisana u standardiziranom obliku dokumenta, kojom se izdaju nalozi za vršenje manipulacija ili daju važna priopćenja, zahtjevi ili odobrenja od pogonske važnosti,

- f) **Distribucijski sustav** znači infrastruktura potrebna za distribuciju električne energije (srednjenaponski vodovi, transformatorske stanice i niskonaponska mreža),
- g) **Distribuirana elektrana** znači elektrana, odnosno proizvodna jedinica registriranog proizvođača, priključena na distribucijski sustav, koja u sustav isporučuje proizvedenu električnu energiju,
- h) **Elektroenergetska suglasnost** znači dokument kojim operator distribucijskog sustava definira tehničko-energetske parametre priključenja na distribucijsku mrežu,
- i) **Elektroenergetski objekt** znači građevinsko-elektromontažna cjelina koja služi za prijenos, transformaciju ili distribuciju (razvođenje) električne energije,
- j) **Elektroenergetsko postrojenje** znači transformatorska stanica ili razvodno postrojenje - objekt namijenjen za transformaciju, odnosno distribuciju električne energije,
- k) **Elektroprijenos BiH** znači Elektroprijenos/Elektroprenos Bosne i Hercegovine a.d. Banja Luka,
- l) **EP BiH** znači Javno preduzeće Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. – Sarajevo,
- m) **EN** znači Europska norma,
- n) **Faktor snage (cos φ)** znači odnos aktivne snage prema prividnoj snazi,
- o) **FERK** znači Regulatorna komisija za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine,
- p) **Fliker** znači vidom primjetno prekidanje izazvano svjetlosnim podražajem s vremenskim kolebanjem svjetlosne gustoće ili spektralne razdiobe, a intenzitet smetnje se utvrđuje pomoću sljedećih veličina:
  - 1) kratkotrajna jačina treperenja (P_{st}) tijekom vremenskog trajanja od 10 minuta,
  - 2) dugotrajna jačina treperenja mjerenja (P_{lt}) koja se na osnovi niza od 12 vrijednosti P_{st} tijekom 2 sata (120 minuta) računa prema relaciji:

$$P_{lt} = \sqrt[3]{\sum_{i=1}^{i=12} \frac{P_{st_i}^3}{12}}$$

- q) **FS** znači faktor smetnji izazvan flikerima dugog trajanja, a izračunava se prema relaciji:

$$FS = \left(c_{fn} \cdot \frac{\sum S_n}{S_{ks3}} \right)^3 = \left(\frac{c_{f1}}{\sqrt{n}} \cdot \frac{\sum S_n}{S_{ks3}} \right)^3$$

- pri čemu je n broj generatora u distribuiranoj elektrani, c_{fn} koeficijent flikera distribuirane elektrane s n generatora, c_{f1} koeficijent flikera distribuirane elektrane s jednim generatorom, $\sum S_n$ ukupna snaga generatora u distribuiranoj elektrani, a S_{ks3} snaga trolnog kratkog spoja na mjestu priključenja distribuirane elektrane,
- r) **Frekvencija** znači broj ciklusa izmjenične struje u sekundi, izražen u hertzima (Hz),
  - s) **IEC** znači standarde odobrene od Međunarodne elektrotehničke komisije,
  - t) **Ispad** znači neplaniran prijelaz mrežnog ili proizvodnog elementa iz pogonskog u izvanpogonsko stanje,

- u) **Korisnik sustava** znači svaka pravna osoba koja opskrbljuje, ili pravna i fizička osoba koja biva opskrbljivana prijenosnim ili distribucijskim sustavom,
- v) **Krajnji kupac** znači kupac koji električnu energiju kupuje za vlastite potrebe,
- w) **Kriterij (n-1)** znači kriterij jednostrukog ispada; u SN mreži je zadovoljen ako ispad SN voda ili transformatora ne dovodi do narušavanja normalnog rada distribucijske mreže, odnosno ako je moguće spriječiti sljedeće negativne posljedice:
- 1) trajno prekoračenje opterećenja jedinica srednjenaponske mreže i
  - 2) sprječavanje daljnjeg prekida isporuke električne energije izvan dijela mreže koji je u kvaru,
- x) **Kupac** znači kupca na veliko ili krajnjeg kupca električne energije,
- y) **Kvaliteta napona** znači stabilnost fizikalnih veličina napona u odnosu na nazivne vrijednosti (efektivnu vrijednost, frekvenciju, valni oblik, simetričnost faznih vrijednosti napona i dr.),
- z) **Kvar** znači stanje u kojem jedinica mreže ili proizvodna jedinica ne može u pogon bez popravka ili zamjene bar jedne komponente,
- aa) **Mrežni kodeks** znači Mrežni kodeks Neovisnog operatora sustava u Bosni i Hercegovini,
- bb) **Nazivni napon** znači napon kojim su mreža ili oprema označeni i u odnosu na koji se daju njihove radne karakteristike,
- cc) **Netehnički gubici** električne energije znači gubici električne energije nastali zbog neovlaštene potrošnje električne energije, eventualnih grešaka uzrokovanih pogrešnim očitajima i obračunima potrošnje električne energije i neispravnosti na obračunskim mjernim mjestima,
- dd) **NN** znači niski napon (napon nazivne vrijednosti do 1.000 V),
- ee) **NOSBiH** znači Neovisni operator sustava u Bosni i Hercegovini,
- ff) **Obračunsko mjerno mjesto** znači mjesto u mreži na kojem se mjere parametri električne energije radi obračuna,
- gg) **ODS** znači operator distribucijskog sustava, odnosno pravna osoba koja posjeduje licencu - dozvolu za djelatnost distribucije i nadležna je za pogon, upravljanje, održavanje, izgradnju i razvoj elektrodistribucijske mreže i priključenja novih kupaca i proizvođača,
- hh) **Opći uvjeti** znači Opći uvjeti za isporuku električne energije,
- ii) **PJD** znači poslovna jedinica distribucije,
- jj) **Pravilnik o mjernom mjestu** znači Pravilnik o mjernom mjestu krajnjeg kupca (dokument Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. – Sarajevo),
- kk) **Pravilnik o održavanju** znači Pravilnik o održavanju elektroenergetskih objekata u elektrodistribucijskoj djelatnosti Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. – Sarajevo,
- ll) **Pravilnik o priključku** znači Pravilnik o priključku Elektroprijenosa Bosne i Hercegovine,
- mm) **Priključak** znači sklop električnih vodova i uređaja srednjeg i/ili niskog napona, uključujući i obračunsko mjerno mjesto, kojima se objekt kupca/proizvođača priključuje na distribucijsku mrežu isključujući glavne razvodne ormare, razvodne ormare, mjerne ormare po etažama i usponske vodove koji su sastavni dio građevine, a preko kojih se povezuje mjerno mjesto kupca,
- nn) **Proizvođač** znači fizička ili pravna osoba koja proizvodi električnu energiju (u slučaju kada proizvođač preuzima električnu energiju za vlastite potrebe u smislu odredbi Općih uvjeta, smatra se krajnjim kupcem),
- oo) **SCADA** znači sustav za nadzor, upravljanje i prikupljanje podataka,
- pp) **SDNiU** znači sustav daljinskog nadzora i upravljanja,
- qq) **SN** znači srednji napon (napon nazivnih vrijednosti od 1.000 V do 35.000 V),
- rr) **Tehnički gubici električne energije** znači gubici električne energije na distribucijskoj mreži tijekom njene eksploatacije koji nastaju isključivo u elementima mreže koji su pod pogonskim naponom i kroz koje se tokovima snaga obavlja distribucija električne energije od ulaznih mjernih mjesta do uključivo izlaznih mjernih mjesta; postoje stalni (gubici u željezu transformatora, gubici zbog korone i odvoda preko izolatora kod vodova, dielektrični gubici u kabelima i kondenzatorima, gubici u naponskim zavojima brojila električne energije,...) i tehnički gubici ovisni o opterećenju mreže (gubici u vodičima vodova i namotima transformatora),
- ss) **TS** znači transformatorska stanica,
- tt) **Upravljanje** znači upravljanje proizvodnjom, distribucijom i potrošnjom električne energije,
- uu) **Upravljanje distribucijskim sustavom** znači aktivnosti koje omogućavaju prevladavanje i ograničavanje utjecaja smetnji i kvarova u okviru raspoloživih pogonskih mogućnosti; u upravljanje distribucijskim sustavom spadaju:
- 1) nadzor nad pogonom distribucijskog sustava i
  - 2) izvođenje sklopnih manipulacija,
- vv) **Upravljanje potrošnjom** znači skup sustavnih mjera kojima se postiže smanjenje vršnog opterećenja, odnosno bolje usklađivanje potražnje s raspoloživošću električnom energijom,
- ww) **Zastoj** znači stanje jedinice distribucijske mreže ili proizvodne jedinice, izvan pogona, prouzročeno nekim od sljedećih razloga:
- 1) neispravnošću promatrane jedinice,
  - 2) neispravnošću drugih jedinica, ali tako da je to prouzročilo i stanje promatrane jedinice izvan pogona, odnosno, u slučaju planiranog zastoja,
  - 3) potrebnim radovima ili zahvatima na promatranoj jedinici,
  - 4) potrebnim radovima ili zahvatima izvan promatrane jedinice, ali koji se mogu obaviti samo uz stanje promatrane jedinice izvan pogona,
- pri čemu zastoj ne predstavlja:
- 1) stavljanje ispravne jedinice u rezervu,
  - 2) stavljanje ispravne jedinice u stanje izvan pogona radi naponskih prilika, ograničenja struje kratkog spoja i sličnih razloga u distribucijskoj mreži.

DIO DRUGI – POGON I UPRAVLJANJE DISTRIBUCIJSKOM MREŽOM POGLAVLJE I. POGON DISTRIBUCIJSKE MREŽE

Članak 4.

(Pogon distribucijske mreže)

- (1) ODS realizira aktivnosti kojima osigurava optimalno uklopno stanje, razinu sigurnosti i pouzdanosti distribucijske mreže, održavanje elemenata mreže, te priključenje novih objekata na distribucijsku mrežu i njeno korištenje.
- (2) Kad je riječ o pogonu distribucijske mreže, ODS je odgovoran za:
  - a) pogonske manipulacije sklopnim uređajima u postrojenjima distribucijske mreže,
  - b) pogonska mjerenja i signalizacije u distribucijskoj mreži,

- c) primjenu pravila i mjera zaštite na radu, zaštite od požara i zaštite okoliša,
- d) analizu gubitaka te provedbu mjera za njihovo smanjenje,
- e) vođenje statistike pogonskih događaja i
- f) prekid ili promjenu načina pogona distribucijske mreže i isporuke/preuzimanja električne energije krajnjim kupcima/od proizvođača, sukladno Općim uvjetima.

Članak 5.

(Operativno planiranje)

ODS realizira aktivnosti operativnog planiranja s ciljem prognoze količine električne energije i snage koje će se distribuirati do/od krajnjih kupaca/proizvođača, te aktivnosti na izradi investicijskih planova i planova održavanja.

Članak 6.

(Izrada elektroenergetske bilance)

- (1) ODS izrađuje elektroenergetske bilance s ciljem osiguranja sigurnog i kvalitetnog rada distribucijskog sustava kojim upravlja.
- (2) ODS svake godine priprema trogodišnje elektroenergetske bilance za mrežu distribucije, s detaljnijom razradom i naznačenom mjesečnom dinamikom samo za prvu godinu.
- (3) Prilikom pripreme elektroenergetske bilance, opskrbljivači i proizvođači električne energije čiji su objekti priključeni na mrežu u nadležnosti ODS-a dostavljaju ODS-u, najkasnije do kraja rujna tekuće godine, svoje procjene potrošnje i proizvodnje električne energije za narednu godinu s naznačenom mjesečnom dinamikom.
- (4) Sukladno obvezi iz stavka (3) ovog članka, opskrbljivači dostavljaju i objektivne procjene minimalne i maksimalne snage koju planiraju prenijeti do svog konzuma, za svaki mjesec i za svaku napojnu točku za opskrbljivača, odnosno za svako mjesto priključenja.
- (5) Sukladno obvezi iz stavka (3) ovog članka, proizvođači dostavljaju i objektivne procjene snage za svaku svoju proizvodnu jedinicu, za svaki mjesec.
- (6) ODS vrši procjenu potrebne energije za pokrivanje gubitaka na mreži u svojoj nadležnosti.
- (7) ODS dostavlja NOSBiH-u podatke koji su mu nužni za izradu elektroenergetske bilance za mrežu prijenosa.

Članak 7.

(Uskladjivanje planova)

- (1) Rokovi i obim Plana održavanja kojeg priprema ODS usklađeni su s odredbama Pravilnika o održavanju.
- (2) ODS s krajnjim kupcima, proizvođačima, susjednim sustavima i Elektroprijenosom BiH, u situacijama i na lokacijama gdje je to primjereno, usklađuje investicijske planove i planove održavanja.

Članak 8.

(Provođenje investicijskih planova, planova održavanja, te interventnih aktivnosti na objektima distribucijske mreže)

- (1) ODS provodi investicijske planove i planove održavanja, te aktivnosti na otkrivanju i otklanjanju uzroka i eliminiranju posljedica kvarova na elementima distribucijske mreže, uz osiguranje pouzdanog pogona preostalog dijela distribucijske mreže.
- (2) ODS provodi i aktivnosti na otkrivanju i otklanjanju uzroka kvarova na elementima distribucijske mreže koji za posljedicu imaju nepravilan rad prijenosne mreže kojom se napaja distribucijska mreža.

POGLAVLJE II. UPRAVLJANJE PREKIDIMA

Članak 9.

(Planirani prekidi isporuke/preuzimanja električne energije)

- (1) ODS izrađuje analize pogona distribucijske mreže i usklađuje planove optimalnog rada distribucijske mreže.
- (2) Planirani prekidi isporuke/preuzimanja električne energije u distribucijskoj mreži od ODS-a, provode se prema ranije utvrđenom godišnjem, mjesečnom ili nekom drugom terminskom planu održavanja i/ili planu provođenja investicijskih aktivnosti, uz obvezno prethodno obavještanje korisnika distribucijskog sustava, proizvođača i drugih subjekata na koje to utječe, na način kako je to propisano u Općim uvjetima.
- (3) ODS planira termine prekida napajanja/preuzimanja u distribucijskoj mreži s ciljem izbjegavanja ugrožavanja sigurnosti ljudi i oštećenja na postrojenjima krajnjih kupaca/proizvođača električne energije.
- (4) ODS obavještava krajnje kupce/proizvođače o planiranim radovima i obustavama isporuke/preuzimanja električne energije najkasnije 48 sati prije početka obustave isporuke/preuzimanja, i to na internetskoj stranici i u uredima za odnose s korisnicima distribucijskog sustava, preko dnevnog tiska ili drugih sredstava javnog informiranja, a proizvođače i krajnje kupce s kojima je ugovorio poseban način obavještanja, sukladno istima.
- (5) ODS obavještava opskrbljivače o planiranoj obustavi prekida isporuke električne energije u roku koji će omogućiti opskrbljivačima da o tome obavijeste svoje kupce najkasnije 48 sati prije početka obustave isporuke.

Članak 10.

(Neplanirani prekidi isporuke/preuzimanja električne energije)

- (1) Do neplaniranih prekida isporuke/preuzimanja dolazi u slučaju više sile ili kvara u sustavu.
- (2) Ukoliko zbog kvara u elektroenergetskom sustavu koji je posljedica više sile, nije moguće postići standardni napon u sustavu ni nakon primjene svih neophodnih mjera, ODS što je moguće prije o istom obavještava krajnje kupce i proizvođače, kako bi se spriječile ili umanjile moguće štete.

Članak 11.

(Odobrenje isključenja zbog izvođenja radova)

- (1) Radove koji se izvode na objektima u nadležnosti ODS-a ili su u blizini objekta pod naponom, nije moguće izvesti bez prethodnog osiguranja sigurnosnih uvjeta i izdavanja odgovarajuće dozvole za rad.
- (2) Sve radove na dovođenju mjesta rada u beznaponsko stanje i njegovo ponovno uključivanje, odobrava i koordinira teritorijalno nadležni DCU ODS-a.
- (3) Zahtjev za isključenje unutar ODS-a se podnosi DCU-u na propisanom obrascu, minimalno tri radna dana prije planiranog isključenja.
- (4) Krajnji kupci i proizvođači moraju radove u okviru svojih investicijskih planova i planova održavanja, koji imaju utjecaj na distribucijsku mrežu, uskladiti s ODS-om.
- (5) Kada krajnji kupac/proizvođač planira vršiti radove na elektroenergetskim objektima koji su u njegovom vlasništvu, a koji nisu u nadležnosti ODS-a i za koje je neophodno prethodno isključenje distribucijskog objekta čije je upravljanje u nadležnosti ODS-a, obavezan je nadležnom centru upravljanja pri ODS-u uputiti pisani zahtjev za isključenje, minimalno četiri radna dana prije početka planiranih radova.

- (6) U zahtjevu za isključenje kojeg krajnji kupac/proizvođač upućuje ODS-u, odnosno njegovom nadležnom centru upravljanja, obvezno se navode sljedeći podatci:
- naziv objekta kojeg je potrebno isključiti,
  - kratak opis planiranih radova,
  - zahtijevano vrijeme isključenja i vrijeme ponovnog uključanja objekta,
  - ime kontakt osobe i
  - ime rukovoditelja radova ispred izvođača radova.
- (7) Nadležni DCU ODS-a obavezan je razmotriti zaprimljeni zahtjev iz stavka (5) ovog članka i najkasnije u roku od dva radna dana nakon zaprimanja zahtjeva dostaviti odgovor podnositelju zahtjeva, koji sadrži mogućnost realizacije zahtijevanog isključenja.
- (8) Odgovor na zahtjev za isključenje unutar ODS-a se dostavlja najkasnije u roku od 24 sata nakon zaprimanja zahtjeva.
- (9) Ukoliko DCU ne odobri zahtijevani termin isključenja, podnositelj zahtjeva ima pravo podnijeti novi zahtjev ODS-u i bez dobivanja odgovarajuće dozvole za rad od DCU-a ne smije otpočeti s obavljanjem radova.

Članak 12.

(Poduzimanje mjera tijekom izvođenja radova)

Tijekom izvođenja radova na elektroenergetskim objektima obvezno je poštivanje svih mjera zaštite na radu propisanih odgovarajućim zakonima, pravila i mjera sigurnosti pri radu na objektima ove vrste, kao i odredbi pogonske upute za objekt na kojem se izvode radovi, te korištenje propisanih osobnih i skupnih zaštitnih sredstva.

Članak 13.

(Ponovno uključenje objekta nakon završetka radova)

Nakon završetka radova, manipulacija uključena pod napon ne može započeti dok rukovoditelj radova nadležnom centru/jedinici upravljanja ODS-a na pouzdan način (depešom ili odgovarajućom pisanim dokumentom) ne dostavi obavijest o završetku radova, uključivo da su sudionici radova napustili mjesto rada, da su uklonjene naprave za uzemljenje, kratko spajanje i alat, te da je postrojenje tehnički ispravno i da se može pustiti u funkciju.

Članak 14.

(Trajanje prekida isporuke/preuzimanja električne energije)

- ODS poduzima odgovarajuće aktivnosti s ciljem da trajanje prekida isporuke/preuzimanja električne energije bude svedeno na najmanju moguću opravdanu mjeru, i isporuku odnosno preuzimanje električne energije uspostavi odmah nakon prestanka razloga za obustavljanje isporuke/preuzimanja.
- U slučajevima planiranih prekida isporuke/preuzimanja električne energije, trajanje prekida ne smije biti duže nego što je to navedeno u odgovarajućoj obavijesti koja je prethodila prekidu.
- Ukoliko tijekom izvođenja planiranih radova nastane potreba za produženjem trajanja prekida iz stavka (2) ovog članka, ODS je obavezan produženje svesti na minimum i voditi evidenciju ovakvih slučajeva i razloga njihovog pojavljivanja, uz obavijest korisnika distribucijskog sustava i proizvođača o produženju, na svojoj internetskoj stranici i/ili preko medija.
- U slučaju iz stavka (3) ovog članka, ODS navodi razloge produženja trajanja planiranih prekida.

Članak 15.

(Obavješćavanje ODS-a o ispadima, od proizvođača i Elektroprijenosu BiH)

- U slučajevima da proizvođač ima potrebu za neplaniranim isključenjem iz bilo kog razloga, isti o tome mora odmah

obavijestiti ODS i zatražiti isključenje, uz objašnjenje razloga za ovakav zahtjev.

- U slučaju da su neki od elemenata prijenosne mreže ili proizvodna jedinica priključena na distribucijski sustav, pogođena prinudnim isključenjem (ispadom), Elektroprijenos BiH ili nadležni proizvođač treba obavijestiti ODS o ovom događaju što je moguće prije, s procjenom mogućeg trajanja ispada i ostalim odgovarajućim podacima vezanim za konkretan događaj.
- Nadležni proizvođač ili Elektroprijenos BiH o događaju iz stavka (2) ovog članka redovito obavještava ODS o poduzetim mjerama sve do otklanjanja uzroka prinudnog isključenja.

Članak 16.

(Evidentiranje prekida u isporuci električne energije)

- ODS vodi evidenciju podataka na osnovi kojih izračunava statističke pokazatelje koji definiraju pouzdanost isporuke električne energije preko distribucijske mreže u njegovoj nadležnosti.
- Evidencija iz stavka (1) ovog članka podrazumijeva evidentiranje zastoja u radu objekata u distribucijskoj mreži, odnosno prekida u isporuci električne energije, kao i razloga zastoja i prekida.

Članak 17.

(Zaprimanje informacija o prekidima isporuke električne energije i kvarovima u distribucijskoj mreži od korisnika distribucijskog sustava i proizvođača)

- ODS je obavezan posjedovati telefonske brojeve na koje korisnici distribucijskog sustava i proizvođači mogu tijekom 24 sata upućivati hitne pozive.
- Ovi telefonski brojevi se objavljuju u sredstvima javnog informiranja, internetskoj stranici ODS-a i istaknuti su na oglasnim pločama u uredima za odnose s korisnicima distribucijskog sustava.

POGLAVLJE III. KRITERIJI KVALITETE NAPONA

Članak 18.

(Kvaliteta napona)

- ODS isporučuje električnu energiju čija kvaliteta zadovoljava odredbe Općih uvjeta.
- Odstupanje od nazivnog napona na mjestu isporuke električne energije krajnjem kupcu priključenom na distribucijsku mrežu, može biti u rasponu $\pm 10\%$ (za kupce priključene na SN mrežu), odnosno od -10% do $+5\%$ za kupce na NN mreži.
- U poremećenom pogonu prouzrokovanom višom silom, odstupanje napona od propisanog na mjestima isporuke električne energije krajnjem kupcu, može biti veće nego što je propisano i dopušteno je samo za vrijeme trajanja posljedica više sile, a o čemu ODS na odgovarajući način obavještava krajnje kupce.
- U slučajevima kad u dijelovima distribucijske mreže zbog njene neizgrađenosti nije moguće postići propisanu kvalitetu napona, način i rokovi dostizanja propisane kvalitete napona su definirani odredbama Općih uvjeta.

Članak 19.

(Simetriranje opterećenja po fazama)

- Prilikom planiranja i izgradnje mreže i priključaka, ODS vodi računa o simetriranju opterećenja mreže po fazama.
- ODS vrši simetriranje opterećenja mreže po fazama, te sukladno tome zahtijeva od krajnjih kupaca da opterećenja njihovih trošila budu u najvećoj mogućoj mjeri raspoređena simetrično po fazama.

Članak 20.

(Kontrola kvalitete električne energije)

- (1) ODS vrši evidentiranje i obradu podataka na osnovi kojih se utvrđuje kvaliteta isporučene električne energije na mjestima isporuke kupcima.
- (2) Na mjestima na kojima ODS preuzima električnu energiju, evidentiranje i obradu podataka vrši Elektroprijenos BiH ili proizvođač priključen na distribucijsku mrežu.
- (3) Evidentiranje podataka se vrši sukladno odredbama standardâ serije IEC/EN 61000-4, odnosno odgovarajućih bosanskohercegovačkih standardâ.

Članak 21.

(Prigovor krajnjih kupaca/proizvođača na kvalitetu napona)

Pisani prigovor na kvalitetu napona električne energije se podnosi i rješava sukladno Općim uvjetima.

POGLAVLJE IV. UPRAVLJANJE DISTRIBUCIJSKOM MREŽOM

Članak 22.

(Cilj upravljanja)

ODS vrši upravljanje distribucijskom mrežom s ciljem:

- a) sigurnog i pouzdanog pogona mreže,
- b) ostvarenja uklopnog stanja što je moguće bliže optimalnom,
- c) osiguranja pouzdane opskrbe kupaca električnom energijom propisane kvalitete,
- d) osiguranja pouzdanog prijema električne energije od proizvođača priključenih na distribucijsku mrežu,
- e) osiguranja minimuma gubitaka električne energije i troškova rada sustava i
- f) ispunjenja minimalnih tehničkih i organizacijskih zahtjeva za pristup mreži i njeno korištenje.

Članak 23.

(Elementi i organizacija upravljanja distribucijskom mrežom)

- (1) Elektroenergetski sustav EP BiH je dio jedinstvenog elektroenergetskog sustava u Bosni i Hercegovini.
- (2) ODS upravljanje distribucijskom mrežom ostvaruje preko teritorijalno organiziranih DCU, pri čemu se upravljanje NN dijelom sustava može ostvarivati i u teritorijalno nadležnim PJD.
- (3) Teritorijalna organizacija i nadležnost DCU definirana je po županijskom načelu i podrazumijeva postojanje DCU u sjedištima županija u kojima ODS vrši svoju djelatnost.

Članak 24.

(Zadatci DCU)

- (1) DCU na području svoje nadležnosti kontinuirano upravlja distribucijskim sustavom preko SDNiU ili na drugi način, preko niza aktivnosti s ciljem osiguranja maksimalne pogonske sigurnosti i raspoloživosti elektroenergetskih postrojenja, odnosno rada distribucijskog sustava što je bliže optimalnom, te realizacije svih obveza iz potpisanih ugovora o korištenju distribucijske mreže.
- (2) S ciljem ispunjenja zadataka iz stavka (1) ovog članka, DCU čini sljedeće:
  - a) upravlja uklopnim stanjem mreže,
  - b) prati i upravlja naponskim prilikama dajući naloge za promjenu položaja regulacijskih preklopki na transformatorima,
  - c) prati i upravlja tokovima snaga,
  - d) prati kvalitetu električne energije na mjestima preuzimanja i isporuke električne energije,
  - e) kontinuirano prati pogonske veličine i stanje uređaja zaštite,
  - f) vrši lociranje i odvajanje mjesta kvara i uspostavlja novo uklopno stanje s minimalnim brojem krajnjih

kupaca/proizvođača bez isporuke/preuzimanja električne energije,

- g) sudjeluje u izradi planova ograničenja isporuke/preuzimanja električne energije,
  - h) vrši provođenje mjera ograničenja isporuke/preuzimanja električne energije,
  - i) koordinira rad s nadležnim centrom upravljanja Elektroprijenosa BiH u svezi eventualne izmjene uklopnog stanja u dijelu elektroenergetskog sustava nazivnog napona 110 kV,
  - j) koordinira rad s drugim DCU u svezi izmjene uklopnog stanja vodova međusobne isporuke energije između njih,
  - k) vrši prikupljanje podataka i vodi evidenciju o pogonskom stanju objekata, prema jedinstveno utvrđenom obimu pogonske dokumentacije,
  - l) definira i provodi optimalni režim rada proizvodnih jedinica priključenih na distribucijski sustav u nadležnosti DCU, u kontekstu optimalne proizvodnje/potrošnje jalove energije i održavanja naponskih prilika u mreži,
  - m) po potrebi izdaje dozvole za izvođenje radova u postrojenjima i
  - n) vodi propisanu dokumentaciju.
- (3) DCU je odgovoran za sadržaje pojedinih naloga za manipulacije.
  - (4) Nadležni izvršitelji ODS-a, Elektroprijenosa BiH, krajnjih kupaca i proizvođača (svako u svojoj nadležnosti) odgovorni su za izvršavanje naloga iz stavka (3) ovog članka.

Članak 25.

(Upravljanje SN mrežom)

- (1) SN transformatorskim, spojnim i mjernim poljima u TS nazivnog napona 110/x/y kV upravlja dispečerski centar teritorijalno nadležnog operativnog područja Elektroprijenosa BiH.
- (2) SN odvodima u TS nazivnog napona 110/x/y kV u vlasništvu Elektroprijenosa BiH upravlja teritorijalno nadležni DCU, izravno preko sustava SCADA ili na način da osposobljeni izvršitelji izvršavaju naloge iz izdanih depeša.
- (3) SN odvodima u TS nazivnog napona 35/10(20) kV, vodovima i TS nazivnog napona 10(20)/0,4 kV u vlasništvu ODS-a, učinskim transformatorima, spojnim poljima i podužnim rastavljačima u ovim TS upravlja teritorijalno nadležni DCU, izravno preko SDNiU ili depešom koju izvršavaju za to osposobljeni izvršitelji.
- (4) Vodnim i mjernim poljima u TS nazivnih napona 35/10(20) kV i 10(20)/0,4 kV u vlasništvu trećih osoba, linijskim i učinskim linijskim rastavljačima na SN vodovima, te prekidačima za odvajanje proizvodnih jedinica priključenih na distribucijski sustav, upravlja teritorijalno nadležni DCU.

Članak 26.

(Upravljanje NN mrežom)

NN odvodima u TS nazivnog napona 10(20)/0,4 kV i pripadajućom mrežom upravlja teritorijalno nadležni DCU ili PJD.

Članak 27.

(Upravljanje postrojenjima krajnjih kupaca/proizvođača)

- (1) Kroz ugovore o korištenju distribucijske mreže, ODS i krajnji kupci/proizvođači koji su SN postrojenja zadržali u svom vlasništvu, definiraju način upravljanja ovim postrojenjima u sljedećim slučajevima:

- a) ako je objekt krajnjeg kupca/proizvođača izravno priključen na SN sabirnice u TS u vlasništvu Elektroprijenosna BiH ili ODS-a,
  - b) ako ODS procijeni da manipulacije u postrojenju krajnjeg kupca/proizvođača mogu utjecati na pouzdan rad distribucijske mreže u nadležnosti ODS-a.
- (2) Nadzor nad upravljanjem proizvodnog objekta uređuje se odgovarajućom pogonskom uputom, koju sačinjava proizvođač i usuglašava s ODS-om.
  - (3) Krajnji kupci i proizvođači koji u svom vlasništvu imaju SN postrojenje izrađuju odgovarajuće pogonske upute i usuglašavaju ih s ODS-om.
  - (4) Pogonske upute iz stavaka (2) i (3) ovog članka trebaju, između ostalog, sadržavati:
    - a) opće podatke o krajnjem kupcu/proizvođaču,
    - b) detaljne podatke o svim uređajima krajnjeg kupca/proizvođača,
    - c) jednopolne sheme,
    - d) ovlaštene osobe krajnjeg kupca/proizvođača (ime i funkcija),
    - e) nadležnost nad upravljanjem rasklopnom opremom,
    - f) definiranje pristupa uposlenika ODS-a uređajima,
    - g) mjere zaštite na radu,
    - h) uređaji i način komunikacije,
    - i) način vođenja pogonske dokumentacije i razmjene pogonskih podataka i
    - j) podatke o podešenim vrijednostima zaštitnih uređaja tamo gdje ih ima.

Članak 28.

(Normalni radni režim)

- (1) Normalni radni režim podrazumijeva stanje sustava u kojem je/su:
  - a) svim korisnicima distribucijskog sustava i proizvođačima omogućeno korištenje distribucijske mreže sukladno potpisanim ugovorima, odnosno svi kupci opskrbljeni električnom energijom i omogućeno preuzimanje električne energije od proizvođača,
  - b) parametri kvalitete električne energije na mjestima priključenja krajnjih kupaca/proizvođača u okviru propisanih vrijednosti,
  - c) opterećenja elemenata mreže manja od maksimalno trajno dopuštenih vrijednosti,
  - d) pretpostavljene struje kratkih spojeva u čvorovima mreže u okviru dopuštenih vrijednosti, odnosno manje od nazivne prekidne moći odgovarajućih prekidača,
  - e) oprema za nadzor i upravljanje u normalnom radu,
  - f) ostvareno uklopno stanje što je moguće bliže optimalnom (s tehnoeкономskog i sigurnosnog aspekta) i
  - g) realizirani svi planirani radovi.
- (2) Teritorijalno nadležni DCU kontinuirano vrši analizu rada sustava, procjenjuje i realizira mjere za očuvanje normalnog radnog režima.

Članak 29.

(Promjena uklopnog stanja)

- (1) Do promjene uklopnog stanja koje odgovara normalnom radnom režimu može doći zbog pojave nedostataka (kvarova ili preopterećenja) na pojedinim elementima sustava, potrebe isključenja zbog planskih radova, provođenja naloženog ograničenja isporuke električne energije i/ili snage, potrebe za alternativnim uklopnim stanjem radi osiguranja napajanja električnom energijom određenog broja kupaca, odnosno objekata u izvanrednim okolnostima, u slučaju prekida rada određenog broja proizvođača,

- kvarova na VN vodovima kojima se napajaju TS nazivnog napona 110/x/y kV.
- (2) Nakon provedenih analiza, teritorijalno nadležni DCU uspostavlja odgovarajuće novo uklopno stanje na dijelu sustava gdje je to nužno zbog nastalih okolnosti.
- (3) Teritorijalno nadležni DCU se tijekom uspostave novog uklopnog stanja rukovodi prvenstveno tehničkim i sigurnosnim načelima.
- (4) Prednost za osiguranje normalnog rada se daje proizvodnim jedinicama priključenim na distribucijski sustav koje koriste obnovljive izvore energije ili otpad i kogeneracijskim postrojenjima, sukladno Zakonu o korištenju obnovljivih izvora energije i učinkovite kogeneracije.
- (5) Nakon prestanka potrebe za izmijenjenim uklopnim stanjem iz stavka (2) ovog članka, DCU bez odlaganja vraća uklopno stanje koje odgovara normalnom radnom režimu.

Članak 30.

(Upravljanje sustavom pri preopterećenju elemenata mreže)

- (1) Kroz upravljanje dijelom mreže u svojoj nadležnosti, DCU poduzima odgovarajuće aktivnosti na sprječavanju preopterećenja elemenata distribucijske mreže.
- (2) U slučaju pojave preopterećenja iz stavka (1) ovog članka, DCU izvodi sve potrebne manipulacije za uspostavu pogonskog stanja u kojem će oprema raditi u okviru dopuštenih opterećenja.
- (3) U iznimnim okolnostima (viša sila, ispadi magistralnih vodova i sl.) teritorijalno nadležni DCU može privremeno realizirati pogon mreže u režimu kratkotrajnog preopterećenja pojedinih elemenata, pri čemu vodi računa o graničnim uvjetima rada pripadajuće opreme.
- (4) U slučaju preopterećenja elemenata distribucijske mreže koja nije moguće eliminirati odgovarajućim manipulacijama i izmjenom njene konfiguracije, DCU provodi ograničenja u korištenju kapaciteta distribucijske mreže.
- (5) Prilikom pripreme i realizacije ograničenja, ODS, odnosno teritorijalno nadležni DCU, vodi računa o zaštiti ugroženih kupaca, sukladno posebnom programu koji donosi Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, na osnovi Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine.
- (6) U slučaju da je zbog nastalih okolnosti nemoguće preuzeti proizvedenu električnu energiju iz svih proizvodnih jedinica priključenih na distribucijski sustav, DCU pri dispečiranju daje prednost proizvodnim jedinicama koje koriste obnovljive izvore energije ili otpad i kogeneracijskim postrojenjima, a sukladno Zakonu o korištenju obnovljivih izvora energije i učinkovite kogeneracije i Općim uvjetima.
- (7) U slučajevima iz stavka (6) ovog članka, ODS pravodobno obavještava proizvođače o nastaloj situaciji, poduzetim mjerama i očekivanom terminu ponovne uspostave normalnog pogona distribucijske mreže.

Članak 31.

(Ponašanje krajnjih kupaca i proizvođača u poremećenom režimu)

Za vrijeme poremećenog režima rada, odnosno režima koji odstupa od normalnog, krajnji kupci i proizvođači su dužni ponašati se sukladno nalogu ODS-a, odnosno teritorijalno nadležnog DCU.

Članak 32.

(Održavanje opreme za upravljanje distribucijskim sustavom)

- (1) ODS je nadležan za održavanje opreme čiji je vlasnik, a koja služi za upravljanje distribucijskim sustavom.
- (2) Elementi opreme iz stavka (1) ovog članka su sljedeći:
  - a) rasklopna oprema,
  - b) uređaji sustava SCADA,

- c) zaštitni i uređaji automatike,
- d) oprema za praćenje parametara kvalitete električne energije,
- e) oprema za pogonska i obračunska mjerenja,
- f) telekomunikacijska oprema i
- g) uređaji iz sustava za prijenos podataka.

DIO TREĆI - UVJETI ZA PRIKLJUČENJE NA DISTRIBUCIJSKU MREŽU

Članak 33.

(Pravo priključenja na mrežu)

- (1) Ovim Mrežnim pravilima definiraju se minimalni kriteriji u pogledu ispunjenja tehničke sigurnosti za projektiranje i priključenje opreme krajnjih kupaca i proizvođača na distribucijsku mrežu.
- (2) ODS definira tehničko rješenje priključenja opreme krajnjih kupaca i proizvođača na distribucijsku mrežu, pri čemu su krajnji kupci i proizvođači obvezni dostaviti ODS-u sve zahtijevane tehničke i druge podatke.

Članak 34.

(Minimalni tehnički uvjeti za priključenje na distribucijsku mrežu)

- (1) Oprema krajnjih kupaca i proizvođača mora zadovoljiti uvjete koji se odnose na:
  - a) nazivne vrijednosti i dopuštena odstupanja naponskih karakteristika,
  - b) nazivne vrijednosti i dopuštena odstupanja frekvencije,
  - c) odobrenu priključnu snagu,
  - d) dopuštene vrijednosti struja kratkih spojeva u mreži,
  - e) sustav uzemljenja mreže,
  - f) sustav zaštite od kvarova i smetnji u mreži i
  - g) druge uvjete koji proizlaze iz propisanih uvjeta korištenja mreže.
- (2) Pri analizi mogućnosti priključenja novog krajnjeg kupca/proizvođača, ne smije se narušiti zahtjev da se priključenjem postrojenja novog krajnjeg kupca/proizvođača, vodovi i transformatori u sustavu, u normalnom pogonu ne smiju teretiti iznad njihovih nazivnih vrijednosti struja i snaga.

Članak 35.

(Naponske karakteristike)

- (1) Naponske karakteristike se odnose na vrijednosti nazivnih napona, dozvoljenih odstupanja od nazivnih vrijednosti, faktorâ ukupnog harmonijskog izobličenja, faktorâ indeksâ jačine flikera i dopuštenih faznih nesimetrija.
- (2) Nazivne vrijednosti i dopuštena odstupanja karakteristika iz stavka (1) ovog članka definirane su odredbama standarda BAS EN 60038 i BAS EN 50160.
- (3) Priključenjem opreme novog krajnjeg kupca/proizvođača niti u jednoj točki sustava, niti u situaciji maksimalnog niti minimalnog opterećenja, ne smije doći do poremećaja naponskih prilika, odnosno napon u svim točkama smije varirati u obimu $\pm 10\%$ nazivne vrijednosti za SN mrežu, odnosno od -10% do $+5\%$ nazivne vrijednosti za NN mrežu.
- (4) ODS i krajnji kupac mogu dogovoriti i manja dopuštena odstupanja od onih iz stavka (3) ovog članka, ali takav način korištenja mreže ne smije imati negativan utjecaj na ostale krajnje kupce i proizvođače, a eventualna dodatna ulaganja osigurava krajnji kupac.
- (5) U slučaju priključenja novog postrojenja na dio mreže nazivnog napona 10 kV, krajnji kupac/proizvođač mora ugraditi opremu nazivnog napona 20 kV.

Članak 36.

(Karakteristike frekvencije)

- (1) Nazivne vrijednosti i dopuštena odstupanja frekvencije definirane su odredbama Mrežnog kodeksa.
- (2) Nazivna vrijednost frekvencije iznosi 50 Hz.
- (3) U normalnim pogonskim uvjetima standardni obim frekvencije iznosi $50 \pm 0,05$ Hz, a maksimalno odstupanje iznosi ± 200 mHz.
- (4) U poremećenim uvjetima pogona, frekvencija se može kretati od 47,5 do 49,8 Hz i od 50,2 do 51,5 Hz.

Članak 37.

(Struje kratkih spojeva koje mora zadovoljiti oprema krajnjeg kupca/proizvođača)

Ovisno o mjestu priključenja, oprema krajnjeg kupca/proizvođača treba biti dimenzionirana tako da izdrži sve utjecaje sljedećih vrijednosti struja trofaznih kratkih spojeva:

- a) u NN mreži: 25 kA,
- b) u mreži nazivnih napona 10 kV i 20 kV: 16 kA,
- c) u mreži nazivnog napona 35 kV: 12,5 kA.

Članak 38.

(Sustav uzemljenja kojeg mora ostvariti krajnji kupac/proizvođač)

- (1) ODS određuje način uzemljenja neutralne točke na dijelu mreže na kojem planira priključiti opremu krajnjeg kupca/proizvođača.
- (2) Krajnji kupac/proizvođač mora izraditi sustav uzemljenja koji će uvažiti sve odgovarajuće tehničke propise i sve uvjete koji proisteknu iz načina uzemljenja neutralne točke na dijelu mreže na kojem će se priključiti oprema krajnjeg kupca/proizvođača.

Članak 39.

(Prijenos signala kroz elemente distribucijske mreže)

- (1) Uređaji krajnjeg kupca/proizvođača ne smiju narušavati i sprječavati prijenos informacija i signala upravljanja po distribucijskoj mreži.
- (2) ODS osigurava da krajnji kupci/proizvođači ne ometaju informacije i signale koji se prenose kroz elemente distribucijske mreže.
- (3) ODS informira krajnje kupce/proizvođače o upotrebi elemenata mreže za prijenos signala.

Članak 40.

(Sustav zaštite od kvarova i smetnji kojeg mora osigurati krajnji kupac/proizvođač)

- (1) ODS definira načela koja se odnose na sustav zaštite postrojenja krajnjeg kupca/proizvođača u pogledu vremena otklanjanja kvara, selektivnosti i pouzdanosti.
- (2) Krajnji kupac/proizvođač je dužan dostaviti ODS-u na odobrenje sheme zaštita svojih postrojenja i njihovo podešenje.
- (3) Krajnji kupac/proizvođač mora ugraditi zaštitne uređaje koji imaju odgovarajući dokaz o kvaliteti.
- (4) Sustav zaštite krajnjeg kupca/proizvođača mora biti izveden tako da se isključenjem rasklopnog uređaja koji razdvaja njegov objekt od distribucijske mreže, sprječavaju utjecaji kvarova mreže na opremu krajnjeg kupca/proizvođača i obrnuto.
- (5) Krajnji kupac/proizvođač mora poštivati eventualne zahtjeve ODS-a koji se odnose na izmjene u sustavu zaštite, a uslijed promjena pogonskih uvjeta mreže.
- (6) Održavanje sustava zaštite krajnjeg kupca/proizvođača mora se provoditi sukladno odgovarajućim zakonskim odredbama.

Članak 41.

(Sustav zaštite od kvarova i smetnji kojeg osigurava ODS)

- (1) ODS vrši usuglašavanje podešenja zaštita s Elektroprijenosom BiH u cilju postizanja kriterija selektivnosti.
- (2) Dijelovi distribucijskog sustava mogu biti štice sustavima zaštite od preopterećenja, kratkog spoja i zemljospoja.
- (3) Za zračne vodove se može primijeniti APU s mogućnošću podešenja u tri stupnja, do tri minute.

Članak 42.

(Način potrošnje i proizvodnje jalove energije kojeg mora ostvariti krajnji kupac/proizvođač)

- (1) Krajnji kupac jalovu energiju preuzima maksimalno u iznosu koji odgovara faktoru snage u iznosu od 0,95.
- (2) Proizvođač treba preuzimanje jalove energije iz distribucijske mreže svoditi na minimum, prema uvjetima iz izdane elektroenergetske suglasnosti.
- (3) Proizvođač treba i proizvodnju/potrošnju jalove energije prilagoditi stvarnim potrebama sustava, odnosno održavanju napona i tokova snage u sustavu što bliže optimalnim, uz obvezno pridržavanje uvjeta i režima rada koje propisuje ODS.

Članak 43.

(Mjesto priključenja)

- (1) ODS određuje mjesto priključenja postrojenja i instalacija krajnjeg kupca/proizvođača na distribucijsku mrežu.
- (2) Mjesto priključenja postrojenja i instalacija krajnjeg kupca/proizvođača na distribucijsku mrežu je u pravilu i mjesto preuzimanja/predaje električne energije.
- (3) Ukoliko je neophodno izvršiti priključenje novog krajnjeg kupca/proizvođača na SN postrojenje u TS koja je u vlasništvu Elektroprijenosu BiH, ODS je dužan osigurati uvjete za priključenje od Elektroprijenosu BiH.

Članak 44.

(Negativan utjecaj na distribucijsku mrežu)

- (1) Krajnji kupac/proizvođač treba osigurati da njegova postrojenja ili uređaji ne unose smetnje u distribucijsku mrežu kako je definirano u ugovoru zaključenom sukladno Općim uvjetima i ovim Mrežnim pravilima.
- (2) Negativni utjecaji postrojenja ili uređaja krajnjeg kupca/proizvođača na distribucijsku mrežu moraju se eliminirati prije mjesta isporuke/preuzimanja električne energije.
- (3) ODS ne razmatra negativni utjecaj na distribucijsku mrežu ako je priključna snaga objekta u SN mreži manja od 0,10%, odnosno u NN mreži od 0,67% snage kratkog spoja na mjestu priključenja.
- (4) Za priključne snage objekata većih od onih iz stavka (3) ovog članka, odnosno za objekte krajnjih kupaca/proizvođača za koje se procjenjuje kako bi zbog svoje specifičnosti mogli imati nedopuštene smetnje (povratne utjecaje) na distribucijsku mrežu i/ili ostale krajnje kupce/proizvođače, ODS može zahtijevati izradu odgovarajuće analize povratnog utjecaja na mrežu.
- (5) ODS dostavlja krajnjem kupcu/proizvođaču sve podatke koji su mu nužni za izradu analize iz stavka (4) ovog članka.
- (6) Na osnovi procjene moguće razine smetnji, krajnji kupac/proizvođač mora provesti odgovarajuće mjere s ciljem dovođenja razina smetnji u dopuštene okvire.

Članak 45.

(Dodatni uvjeti za priključenje distribuirane elektrane)

- (1) Ukoliko se nazivni napon generatora u distribuiranoj elektrani razlikuje od vrijednosti nazivnog napona mreže na koju se priključuje, proizvođač mora primjenom odgovarajuće transformacije uskladiti napone i fazne

stavove generatora s vrijednostima nazivnog napona na mjestu priključenja.

- (2) Moguće je korištenje sinhronih i asinhronih generatora i izvora s elektroničkim pretvaračima izlaznog napona 50 Hz.
- (3) ODS može zahtijevati da generatori u distribuiranoj elektrani rade u jednom od sljedećih režima:
  - a) s konstantnim faktorom snage,
  - b) s konstantnom jalovom snagom,
  - c) s konstantnim naponom.
- (4) Za odabranu točku priključenja distribuirana elektrana treba zadovoljiti osnovne kriterije i energetske kriterije mreže.
- (5) Osnovni kriteriji iz stavka (4) ovog članka su:
  - a) kriterij dopuštene snage uzimajući u obzir brzu promjenu napona,
  - b) kriterij snage kratkog spoja,
  - c) kriterij flikera,
  - d) kriterij dopuštenih struja viših harmonika.
- (6) Energetski kriteriji iz stavka (4) ovog članka su:
  - a) kriterij dopušten promjene napona u mreži,
  - b) kriterij dopuštenog termičkog opterećenja vodova,
  - c) kriterij dopuštenog termičkog opterećenja transformatora.
- (7) Provjeru zadovoljenja kriterija iz stavaka (5) i (6) u pokrenutom postupku priključenja distribuirane elektrane se ne radi ukoliko je ispunjen sljedeći uvjet:

$$S_{nDE} + S_{\Sigma sDE} < 0,005 \cdot S_{ks3}$$

pri čemu je S_{nDE} nazivna snaga distribuirane elektrane koju se planira priključiti na mrežu, $S_{\Sigma sDE}$ snaga postojećih distribuiranih elektrana na mreži na koju se planira priključiti nova elektrana (uključene su sve distribuirane elektrane u mreži koja gravitira najbližoj TS prijenosnog odnosa SN/NN za NN mreže, te TS prijenosnog odnosa SN/SN ili VN/SN za priključenje distribuirane elektrane na SN mrežu), S_{ks3} snaga tropskog kratkog spoja na mjestu priključenja distribuirane elektrane na mrežu (uzimaju se u obzir samo izvori kratkospojne struje koji su na elektroenergetski sustav priključeni na naponskim razinama 110 kV i višim).

- (8) Ukoliko je kriterij iz stavka (7) ovog članka zadovoljen, ODS pristupa definiranju tehničkih karakteristika priključka distribuirane elektrane bez analize zadovoljenja kriterija iz stavaka (5) i (6) ovog članka.
- (9) U pogledu provjere zadovoljenja kriterija a) iz stavka (5) ovog članka, promjena napona na mjestu priključenja distribuirane elektrane pri njenom uključenju ili isključenju ne smije biti veća od 4% (u slučaju priključenja na SN mrežu), odnosno 5% (u slučaju priključenja na NN mrežu).
- (10) Za provjeru uvjeta iz stavka (9) ovog članka za vjetroagregate/vjetroelektrane, proizvođač mora ODS-u od proizvođača agregata osigurati vrijednost odgovarajućeg koeficijenta koji ovisi o faznom kutu impedance ekvivalentne distribucijske mreže na mjestu priključenja, i to za vrijednosti ovog kuta u iznosima od 30, 50, 70 i 85°.
- (11) U pogledu provjere kriterija b) iz stavka (5) ovog članka, priključenje distribuirane elektrane ne smije dovesti do uvećanja snaga kratkog spoja iznad vrijednosti za koje je dimenzionirana postojeća rasklopna oprema u distribucijskoj mreži.
- (12) Provjera uvjeta iz stavka (11) ovog članka podrazumijeva provjeru ispunjenja uvjeta za svaku točku analizirane mreže.
- (13) Za fotonaponske elektrane nije potrebno raditi provjeru zadovoljenja kriterija b) iz stavka (5) ovog članka.

- (14) Provjera zadovoljenja kriterija c) iz stavka (5) ovog članka podrazumijeva provjeru *FS*, pri čemu se distribuiranu elektranu može priključiti na distribucijsku mrežu ukoliko *FS* ima vrijednost $\leq 0,1$.
- (15) S ciljem provjere uvjeta iz stavka (14) ovog članka za priključenje vjetroagregata/vjetroelektrana, proizvođač mora osigurati:
- dokaz o zadovoljenju uvjeta za *FS* i
  - faktor brojnosti (emisije) flikera za različite vrijednosti faznog kuta impedance ekvivalentne distribucijske mreže na mjestu priključenja (30, 50, 70 i 85°).
- (16) U kontekstu provjere zadovoljenja kriterija d) iz stavka (5) ovog članka, prilikom analize vrši se provjera specifičnih struja harmonika (izraženih u [A/MVA]) za 3., 5., 7., 11., 13., 17., 19., 23. i 25. harmonik za SN mrežu i za 3., 5., 7., 11. i 13. harmonik za NN mrežu.
- (17) Kriteriji iz stavka (6) ovog članka moraju biti zadovoljeni za sve scenarije pogona distribucijske mreže s distribuiranom elektranom, a analiza se vrši za slučaj maksimalne potrošnje u distribucijskoj mreži pri isključenoj distribuiranoj elektrani i za slučaj i minimalne potrošnje u distribucijskoj mreži pri maksimalnoj proizvodnji distribuirane elektrane.
- (18) Kriterij a) iz stavka (6) ovog članka je zadovoljen ako analize iz stavka (17) ovog članka pokažu da su odstupanja napona u granicama definiranim u članku 35. stavak (3).
- (19) Kriterij b) iz stavka (6) ovog članka je zadovoljen ako analize iz stavka (17) ovog članka pokažu da su opterećenja vodova u granicama njihovih dopuštenih termičkih opterećenja.
- (20) Kriterij c) iz stavka (6) ovog članka je zadovoljen ako analize iz stavka (17) ovog članka pokažu da su opterećenja transformatora u granicama njihovih dopuštenih termičkih opterećenja, odnosno da su u trajanjima ne dužim od dva sata opterećenja unutar limita od 120% dopuštenih termičkih opterećenja.
- (21) Ukoliko nije zadovoljen neki od kriterija iz stavaka (5) i (6) ovog članka, ODS predviđa odgovarajuća ojačanja mreže i ponovo radi sve analize, pri čemu se iterativni postupak nastavlja dok se ne zadovolje svi kriteriji.
- (22) Eventualno izdavanje odobrenja za priključenje distribuirane elektrane na dio mreže nazivnog napona 35 kV podliježe dodatnim analizama i obrazloženjima, pri čemu se pri tome ne podrazumijeva izgradnju novog priključnog voda ove naponske razine i/ili nove TS prijenosnog odnosa 35/x kV, odnosno razvoj mreže ove naponske razine.
- (23) Prekidni uređaj u slučaju priključenja distribuirane elektrane na NN mrežu je rastavna sklopka s mogućnošću daljinskog upravljanja (za snagu elektrane ≤ 23 kW) ili prekidač s prekostrujnom i naponskom zaštitom (za snagu elektrane > 23 kW).
- (24) Prekidni uređaj u slučaju priključenja distribuirane elektrane na SN mrežu je prekidač s prekostrujnom i naponskom zaštitom, uveden u SDNiU, a spojni element u vodnim poljima SN postrojenja može biti troložajna rastavna sklopka ili prekidač s prekostrujnom zaštitom.
- (25) Minimalni skup zaštitnih funkcija kojim se osigurava siguran paralelni pogon distribuirane elektrane i distribucijske mreže čine:
- zaštita od odstupanja uvjeta paralelnog pogona distribuirane elektrane i mreže,
  - zaštita od međusobnih negativnih utjecaja distribuirane elektrane i mreže.
- (26) Ukoliko su zaštitni uređaji integriranog tipa (mikroprocesorski digitalni zaštitni uređaji ili u okviru integriranog sustava zaštite i upravljanja) djelovanje ovih uređaja mora biti neovisno o radu sustava mjerenja, sustava upravljanja i sustava komunikacije u okviru distribuirane elektrane.
- (27) ODS dostavlja proizvođaču sve neophodne podatke za izradu elaborata podešenja zaštitnih uređaja, čija je izrada u njegovoj nadležnosti.
- (28) ODS daje suglasnost proizvođaču na elaborat iz stavka (27) ovog članka.
- (29) Zaštitne funkcije koje se izvode na mjestu priključenja distribuirane elektrane na distribucijsku mrežu trebaju biti sljedeće:
- prekostrujna zaštita, odnosno trofazna maksimalna strujna vremenski neovisna zaštita, koja reagira s vremenskom zadržkom pri strujnim opterećenjima koja prelaze vrijednosti dopuštenih strujnih opterećenja priključnog voda (prekostrujna zaštita) i trenutno pri bliskim kratkim spojevima (kratkospojna zaštita), pri čemu:
    - mjerni releji prekostrujne zaštite su za struju 5 A i za najmanji opseg podešenja $3 \div 9$ A za prekostrujnu zaštitu, odnosno $20 \div 50$ A za kratkospojnu zaštitu,
    - najmanji opseg podešenja vremenske zadržke prekostrujne zaštite je $0,2 \div 3$ sekunde,
  - zemljospojna zaštita koja se izvodi ovisno o načinu uzemljenja neutralne točke SN mreže.
- (30) Sustavna zaštita generatora sadrži pojedinačne uređaje ili funkcije integriranog sustava sa sljedećom namjenom:
- naponska zaštita (prenaponska zaštita s najmanjim obimom podešenja zaštitnog uređaja $90 \div 110\%$ nazivnog napona generatora, i podnaponska zaštita s najmanjim obimom podešenja zaštitnog uređaja $100 \div 70\%$ nazivnog napona generatora), s najmanjim obimom podešenja vremenske zadržke $0,2 \div 3$ sekunde,
  - frekventna zaštita (nadfrekventna zaštita s najmanjim obimom podešenja zaštitnog uređaja $48 \div 52$ Hz i podfrekventna zaštita s najmanjim obimom podešenja zaštitnog uređaja $52 \div 48$ Hz), s najmanjim obimom podešenja vremenske zadržke $0,2 \div 3$ sekunde.
- (31) Odredbe iz stavka (26) ovog članka ne primjenjuju se kod fotonaponskih elektrana nazivne radne snage do 30 kW, pri čemu naponske i frekventne zaštite mogu biti integrirane u okviru invertora, te u tom slučaju uključenje/isključenje s mreže može biti izvedeno od invertora.
- (32) Nadzor nad vođenjem pogona distribuirane elektrane se detaljnije uređuje pogonskom uputom, kojeg zajednički utvrđuju ODS i proizvođač.
- (33) Nije dopušten otočni režim rada distribuirane elektrane.

Članak 46.

(Dodatni uvjeti za krajnjeg kupca koji proizvodi električnu energiju za vlastite potrebe)

- Krajnji kupac mora usklađivati proizvodnju električne energije sa svojom potrošnjom i ne smije isporučivati električnu energiju u distribucijsku mrežu.
- Pri radu proizvodne jedinice u otočnom režimu, odnosno pri nestanku mrežnog napona, krajnji kupac mora biti odvojen s distribucijske mreže.
- ODS ne preuzima bilo kakvu odgovornost za eventualno nastalu štetu koju pretrpi krajnji kupac, a koja je posljedica utjecaja rada objekta za proizvodnju električne energije za vlastite potrebe.

Članak 47.

(Dodatni uvjeti za korištenje uređaja za rezervno napajanje)

- Uređaj krajnjeg kupca kojim osigurava rezervno napajanje svojih trošila mora biti priključen na način da se onemogućiti

paralelan rad ovog uređaja s mrežom, odnosno povratno napajanje mreže iz ovog uređaja, bez obzira na predviđeni način prebacivanja s mrežnog na napajanje iz uređaja za rezervno napajanje.

- (2) Električna trošila za koja se planira mogućnost napajanja i iz mreže i iz uređaja za rezervno napajanje, moraju biti priključena na zaseban razvodni ormar.
- (3) Krajnji kupac kroz projekt osiguranja uređaja za rezervno napajanje mora predvidjeti vezu razvodnog ormara uređaja za rezervno napajanje s razvodnim ormarom koji se napaja samo iz mreže, kao i uređaj za automatsko/ručno uključenje/isključenje uređaja za rezervno napajanje.
- (4) Za mjerenje utrošene električne energije trošila krajnjeg kupca koja se mogu napajati i iz uređaja za rezervno napajanje, za vrijeme dok se napajaju iz mreže važe isti uvjeti kao za ostale uređaje opće potrošnje.

DIO ČETVRTI - MJERE ZA SIGURAN I POUZDAN RAD SUSTAVA

Članak 48.

(Odgovornost za siguran i pouzdan rad sustava)

- (1) ODS je odgovoran za osiguranje sigurnog i pouzdanog rada sustava u cilju opskrbe kupaca i preuzimanja električne energije od proizvođača, priključenih na distribucijsku mrežu.
- (2) ODS je dužan osigurati sigurnu i pouzdanu eksploataciju sustava, u mjeri u kojoj to dopuštaju tehnički parametri sustava.

Članak 49.

(Pogon SN mreže sukladno kriteriju (n-1))

- (1) U slučajevima u kojima to razina izgrađenosti distribucijske mreže dopušta, ODS u pravilu planira pogon SN distribucijske mreže sukladno kriteriju (n-1).
- (2) Prilikom obavljanja manipulacija, između ostalog, s ciljem postizanja pogona mreže sukladno kriteriju (n-1), distribucijska mreža se ne smije niti za jedan trenutak dovesti u paralelan režim sa susjednom mrežom preko vodova niže ili iste naponske razine, a vodovi međusobno uvijek moraju biti u fazi.
- (3) U slučaju potrebe da se u paralelan režim dovedu vodovi niže naponske razine, a što bi za posljedicu imalo i paralelan rad transformatora nazivnog napona 110/x/y kV, obvezno je prethodno konsultirati i tražiti suglasnost nadležnog centra upravljanja u Elektroprijenosu BiH.
- (4) Pri planiranju aktivnosti za održanje pogona SN mreže sukladno kriteriju (n-1), ODS uvažava tehničke i ekonomske kriterije, vodeći pri tome računa o izgrađenosti distribucijske mreže, vjerojatnoći pretpostavljenog događaja, njegovim posljedicama, troškovima njegovog sprječavanja, kao i troškovima aktiviranja zaštitnih mjera za sprječavanje daljnjeg širenja poremećaja u distribucijskoj mreži.

Članak 50.

(Pogon NN mreže sukladno kriteriju (n-1))

- (1) ODS ne primjenjuje kriterij (n-1) pri planiranju pogona NN mreže, osim u pojedinačnim slučajevima napajanja većih stambenih i drugih objekata u urbanim zonama ili po posebnom zahtjevu krajnjeg kupca/proizvođača.
- (2) Dodatne troškove osiguranja takvog kriterija snosi zainteresirani krajnji kupac/proizvođač.

Članak 51.

(Održavanje frekvencije)

NOSBiH je nadležan i odgovoran za održavanje frekvencije u elektroenergetskom sustavu Bosne i Hercegovine.

Članak 52.

(Održavanje napona u distribucijskoj mreži)

- (1) NOSBiH, Elektroprijenos BiH i ODS-ovi su odgovorni za održavanje napona u elektroenergetskom sustavu Bosne i Hercegovine u propisanim granicama, svako u okviru svoje nadležnosti.
- (2) S ciljem osiguranja propisanih granica odstupanja napona u distribucijskoj mreži, učinski transformatori nazivnog napona 110/x kV su s automatskom regulacijom napona, a oni u sredjenaponskoj mreži su s regulacijom primarnog napona u beznaponskom stanju, s rasponom $\pm 2 \cdot 2,5\%$.
- (3) Elektroprijenos BiH osigurava tehničku ispravnost automatske regulacije napona na primarnoj strani učinskih transformatora nazivnog napona 110/x kV, kojima se električnom energijom napaja distribucijska mreža.
- (4) DCU ODS-a nalaže teritorijalno nadležnom centru upravljanja Elektroprijenosa BiH referentni regulacijski napon na učinskim transformatorima nazivnog napona 110/x kV.
- (5) Po nalogu ODS-a, u održavanju napona u distribucijskoj mreži sudjeluju i proizvođači električne energije priključeni na ovu mrežu.

Članak 53.

(Utvrđivanje potrebe za kompenzacijom jalove energije)

- (1) ODS utvrđuje potrebu za kompenzacijom jalove energije kod krajnjih kupaca i proizvođača priključenih na distribucijsku mrežu, a s ciljem osiguranja napona u propisanim granicama.
- (2) Krajnji kupac čija trošila i/ili uređaji preuzimaju iz mreže veću jalovu energiju nego što to odgovara faktoru snage iznosa 0,95 obavezan je izvršiti odgovarajuću kompenzaciju jalove snage.
- (3) Ukoliko krajnji kupac ne izvrši kompenzaciju iz stavka (2) ovog članka, ODS će ga pismeno upozoriti, pri čemu se rok za realizaciju kompenzacije utvrđuje sporazumom.
- (4) ODS po potrebi realizira elaborate o potrebi kompenzacije jalove energije u distribucijskoj mreži i na osnovi rezultata elaborata poduzima nužne korake u ovom segmentu.

Članak 54.

(Tretman neutralne točke)

- (1) Ukoliko u SN mreži kapacitivna struja zemljospoja ne prelazi graničnu dozvoljenu vrijednost (20 A u mreži 10 kV, 15 A u mreži 20 kV i 10 A u mreži 35 kV), neutralna točka treba biti izolirana.
- (2) ODS prati i provjerava vrijednosti kapacitivnih struja zemljospoja u SN mreži, i u slučaju da ista prelazi granične dozvoljene vrijednosti iz stavka (1) ovog članka, daje nalog Elektroprijenosu BiH da izvrši uzemljenje neutralne točke napojne TS 110/x kV, definirajući pri tome način uzemljenja.
- (3) Struja jednog polnog kratkog spoja za mreže 10 kV i 20 kV, uzemljene preko uređaja za uzemljenje, treba biti ograničena na 300 A.
- (4) Neutralna točka u NN mreži je kruto uzemljena.

Članak 55.

(Distribucijski gubitci)

- (1) ODS je odgovoran za praćenje razina tehničkih i netehničkih gubitaka električne energije u distribucijskoj mreži i provođenje sustavnih mjera za njihovo smanjenje.
- (2) ODS svoje investicijske i aktivnosti održavanja distribucijske mreže planira i provodi, između ostalog, i s ciljem smanjenja razina tehničkih gubitaka, primjenjujući moderne tehnologije i birajući odgovarajuće opremu i presjeke vodiča.

- (3) ODS izrađuje godišnje elaborate i izvješća o gubitcima u distribucijskom sustavu, po naponskim razinama s procjenom udjela tehničkih i netehničkih gubitaka.
- (4) S ciljem smanjenja razina netehničkih gubitaka električne energije, ODS poduzima sve mjere propisane Općim uvjetima i odgovarajućim zakonima, a što podrazumijeva i kontrolu korištenja i ustanovljenje neovlaštene potrošnje električne energije kod krajnjeg kupca.

Članak 56.

(Aktivnosti održavanja opreme u distribucijskoj mreži)

- (1) ODS održava svoja postrojenja u stanju koje omogućava kontinuiranu, pouzdanu i sigurnu isporuku električne energije, predviđene kvalitete.
- (2) ODS održava obračunska mjerna mjesta i priključke, sukladno Općim uvjetima (one koji su u njegovom vlasništvu i one koje krajnji kupci nisu prenijeli u vlasništvo ODS-u, što se uređuje ugovorom o korištenju distribucijske mreže).
- (3) Održavanje pogonske spremnosti elemenata distribucijske mreže ODS vrši kroz:
- održavanje građevinskog dijela, primarne i sekundarne opreme u transformatorskim stanicama i provođenje odgovarajućih ispitivanja i provjera na ovoj opremi,
  - održavanje nadzemnih vodova i provođenje odgovarajućih ispitivanja i provjera na njima,
  - održavanje podzemnih vodova i provođenje odgovarajućih ispitivanja i provjera na njima,
  - održavanje obračunskih mjernih mjesta i priključaka i provođenje odgovarajućih ispitivanja i provjera na njima,
  - održavanje sustava daljinskog nadzora i upravljanja i telekomunikacijskog sustava.
- (4) O provedenim aktivnostima održavanja, ODS vodi urednu evidenciju obavljenih radova i izvršenih provjera i/ili ispitivanja.
- (5) Izvješća iz stavka (4) ovog članka se arhiviraju na propisani način i dostupni su korisnicima distribucijskog sustava, proizvođačima i nadležnim inspekcijama.

DIO PETI – POSTUPCI U KRIZNOM I POREMEĆENOM REŽIMU RADA I RESTRIKTIVNE MJERE

Članak 57.

(Ograničenja i prekidi isporuke/preuzimanja električne energije)

U slučajevima opasnosti od raspada elektroenergetskog sustava, značajnijih ispada proizvodnih jedinica i značajnijih kvarova na objektima distribucijske mreže, ODS može vršiti ograničenja ili prekide isporuke/preuzimanja električne energije, po nalogu NOSBiH-a ili samostalno.

Članak 58.

(Kontrola potrošnje)

ODS se pridržava mjera redukcije potrošnje koje poduzima NOSBiH s ciljem osiguranja sigurnosti sustava i nesmetanog napajanja prioritarnih kupaca.

Članak 59.

(Metode kontrole potrošnje)

Kontrola potrošnje uključuje:

- redukciju napona krajnjeg kupca,
- smanjenje opterećenja po nalogu NOSBiH-a i
- automatsko podfrekventno rasterećenje.

Članak 60.

(Redukcija napona krajnjeg kupca)

U slučajevima opasnosti od pojave naponskog kolapsa, ODS slijedi upute i naloge NOSBiH-a i Elektroprijenosa BiH koji se tiču mjera redukcije napona krajnjih kupaca.

Članak 61.

(Smanjenje opterećenja po nalogu NOSBiH-a)

- (1) Prilikom poremećaja u elektroenergetskom sustavu Bosne i Hercegovine koji mogu ili već ugrožavaju sigurnost sustava, a za koje se pretpostavlja da mogu trajati duže razdoblje, ODS slijedi naloge NOSBiH-a u pogledu redukcije opterećenja.
- (2) ODS sudjeluje u pripremi plana redukcije kojeg sačinjava NOSBiH, uvažavajući pri tome restriktivne mjere koje sukladno Zakonu o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine priprema nadležno ministarstvo pri Vladi Federacije Bosne i Hercegovine.
- (3) Plan redukcije opterećenja podrazumijeva redukciju za 50% potrošnje (raspodijeljenu u pet koraka po 10%) na SN odvodima u TS prijenosnog odnosa 110/x kV.
- (4) Tijekom pripreme plana redukcije, ODS poštuje i odredbe posebnog programa zaštite ugroženih kupaca koji, sukladno Zakonu o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine, donosi Vlada Federacije Bosne i Hercegovine i koliko je to moguće, uvažava:
- minimalne potrebe kupaca za električnom energijom s ciljem eliminiranja opasnosti od ugrožavanja ljudi, materijalnih dobara i životne sredine,
  - nediskriminaciju kupaca na način da se grupiranjem omogući ciklična izmjena grupa koja se isključuju ili im se opterećenja reduciraju.
- (5) Tijekom pripreme plana redukcije iz stavka (2) ovog članka, ODS priprema i svoje postupke sukladno odredbama pravilnika Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije, a kojeg ovo ministarstvo donosi sukladno odredbama Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine.
- (6) Pripremljene postupke, u pisanom obliku, ODS dostavlja FERK-u bez odlaganja.
- (7) ODS obavještava krajnje kupce o pripremljenom planu redukcije, i to preko sredstava javnog informiranja i na internetskoj stranici, kao i preko ureda za odnose s korisnicima distribucijskog sustava.

Članak 62.

(Automatsko podfrekventno rasterećenje)

- (1) ODS dostavlja NOSBiH-u podatke o potrebi podešenja i/ili ugradnje podfrekventne zaštite, s rasporedom odnosa u transformatorskim stanicama nazivnog napona 110/x kV, prema stupnju njihovog prioriteta, tehnološkim karakteristikama i snazi, vodeći pri tome računa da se podfrekventna zaštita ne postavlja na odvode na koje su priključene proizvodne jedinice na obnovljive izvore.
- (2) Podfrekventni releji koji se koriste za podfrekventnu zaštitu moraju imati diferencijalni i vremenski član.
- (3) ODS i NOSBiH dogovaraju broj stupnjeva (koraka) podešenja frekvencije na podfrekventnoj zaštiti (u rasponu od 49,0 do 48,0 Hz, pri čemu jedan korak iznosi maksimalno 200 mHz) i postotne iznose automatskog rasterećenja za svaki stupanj podešenja, uvažavajući pri tome i karakteristike postojeće podfrekventne zaštite.
- (4) Podatci o postotcima automatskog rasterećenja odnose se na vršne snage ostvarene u prethodnoj godini na SN odvodima u TS kojima se električnom energijom napajaju objekti distribucijske mreže u nadležnosti ODS-a.
- (5) Ugradnju podfrekventne zaštite i njeno podešenje vrši Elektroprijenos BiH.

Članak 63.

(Havarijsko ručno rasterećenje)

ODS realizira nalog NOSBiH-a koji se odnosi na havarijsko ručno isključenje opterećenja u pojedinim dijelovima sustava,

s ciljem izbjegavanja ugrožavanja sigurnosti elektro-energetskog sustava ili njegovih pojedinih dijelova s prijetnjom totalnog ili djelomičnog raspada praćenog preopterećenjem elemenata prijenosne mreže, smanjenjem napona i/ili frekvencije ispod dopuštenih granica.

Članak 64.

(Obnova rada elektroenergetskog sustava nakon djelomičnog ili totalnog raspada)

- (1) NOSBiH vrši izradu i ažuriranje Plana obnove rada elektroenergetskog sustava nakon raspada, prilikom čije izrade i ažuriranja ODS surađuje s NOSBiH-om i dostavlja zahtijevane podatke.
- (2) Nakon raspada elektroenergetskog sustava ODS provodi aktivnosti sukladno Planu obnove rada elektroenergetskog sustava i realizira naloge NOSBiH-a koji se odnose na obnovu rada sustava.
- (3) ODS izvodi sve potrebne manipulacije kako bi se ponovo osigurao pouzdan rad distribucijske mreže, pri čemu ove aktivnosti imaju prednost nad bilo kakvim pojedinačnim interesima korisnika distribucijskog sustava i proizvođača.

Članak 65.

(Obveze krajnjih kupaca i proizvođača tijekom poremećenih režima rada)

- (1) Tijekom poremećenih režima rada krajnji kupci i proizvođači su obvezni ponašati se sukladno nalogu ODS-a.
- (2) Na zahtjev ODS-a krajnji kupci i proizvođači moraju dostaviti zahtijevane podatke koji se odnose na stanje pogona njihovih postrojenja.

Članak 66.

(Evidentiranje podataka tijekom poremećenog režima rada)

- (1) ODS vodi evidenciju podataka o poremećajima u distribucijskoj mreži, uvažavajući odredbe odgovarajućih zakona i propisa u Federaciji Bosne i Hercegovine.
- (2) Korisnik distribucijskog sustava/proizvođač koji je tijekom poremećaja pretrpio štetu, ima pravo pristupa evidenciji iz stavka (1) ovog članka.

DIO ŠESTI - POVEZIVANJE SA SUSJEDNIM MREŽAMA

POGLAVLJE I. POVEZIVANJE S PRIJENOSNOM MREŽOM

Članak 67.

(Mjesto povezivanja)

Veza distribucijske s prijenosnom mrežom ostvaruje se transformatorskim stanicama u vlasništvu Elektroprijenosa BiH, pri čemu je upravljanje SN odvodima u nadležnosti ODS-a.

Članak 68.

(Uvjeti za priključak)

- (1) Uvjeti za priključak ODS-a na prijenosnu mrežu su definirani odredbama Pravilnika o priključku i Pravila za SN priključak u objektima Elektroprijenosa BiH.
- (2) Uvjeti za priključak na SN razini u svojim objektima definira Elektroprijenos BiH u suradnji s ODS-om.
- (3) ODS i Elektroprijenos BiH zaključuju Ugovor o priključku, kojim se definiraju tehnički uvjeti za priključak, te sva načela međusobnih odnosa čiji je cilj osigurati siguran i kvalitetan rad distribucijskog sustava.

Članak 69.

(Mjerenje na mjestu kontakta s prijenosnom mrežom)

Način mjerenja električne energije i karakteristike mjernih uređaja na mjestu preuzimanja električne energije između Elektroprijenosa BiH i ODS-a definirani su odredbama Mrežnog kodeksa.

POGLAVLJE II. POVEZIVANJE SA SUSJEDNOM DISTRIBUCIJSKOM MREŽOM

Članak 70.

(Svrha povezivanja)

Nakon iskazanog obostranog interesa i postignutog dogovora, realizira se povezivanje dvije susjedne distribucijske mreže, s ciljem poboljšanja parametara kvalitete električne energije na nekom području, sigurnosti u opskrbi kupaca i ekonomičnijeg rada sustava.

Članak 71.

(Tehničko rješenje povezivanja)

Tehničko rješenje povezivanja susjednih distribucijskih mreža dogovaraju dva nadležna ODS-a, a s ciljem postizanja njegove tehnokonomске korektnosti.

Članak 72.

(Ugovor o povezivanju mreža)

- (1) Ugovorom o povezivanju mreža, kao posebnim ugovorom, definiraju se, između ostalog, razina potrebnog investiranja i načelo vlasništva nad eventualno novoizgrađenim objektima.
- (2) Ugovorom iz stavka (1) ovog članka reguliraju se i pitanja vezana za međusobnu komunikaciju, način upravljanja, parametri kvalitete električne energije, način formiranja i budućeg održavanja obračunskog mjernog mjesta, osnovna načela zaštite i sl.
- (3) Poseban dio ugovora iz stavka (1) ovog članka je način nadzora i upravljanja opremom na mjestu povezivanja dvije mreže.

Članak 73.

(Mjerenje na mjestu kontakta s drugim distribucijskim mrežama)

- (1) Na mjestu povezivanja mreža minimalno treba mjeriti snagu, te radnu i jalovu energiju u oba smjera, a mjernu opremu je potrebno uskladiti s odredbama Pravilnika o mjernom mjestu.
- (2) Klasa točnosti za mjerne transformatore i brojilo radne energije je minimalno 0,5, a za brojilo jalove energije 2.
- (3) Brojila trebaju imati mogućnost daljinskog očitavanja.
- (4) Ugovorom o povezivanju mreža definiraju se i način očitavanja, izrada zapisnika, način fakturiranja usluga, izrada registra, te podatci o instaliranoj mjernoj opremi i načinu njenog održavanja.

DIO SEDMI – PRISTUP DISTRIBUCIJSKOJ MREŽI

Članak 74.

(Osiguranje pristupa distribucijskoj mreži)

ODS je obvezan, sukladno tehničkim i energetskim mogućnostima, svim korisnicima distribucijskog sustava i proizvođačima osigurati objektivni, transparentan i nediskriminirajući pristup, odnosno korištenje mreže, prema načelima reguliranog pristupa treće strane, sukladno Zakonu o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine i Općim uvjetima.

Članak 75.

(Ograničenje korištenja u normalnom režimu rada)

U normalnom režimu rada distribucijskog sustava, ODS poduzima tehničke i komercijalne metode za ograničenje preuzimanja električne energije i snage u okviru ugovorenih vrijednosti.

Članak 76.

(Ograničenje korištenja mreže u ostalim režimima rada)

- (1) U uvjetima ograničenog kapaciteta distribucijske mreže, te u uvjetima rada distribucijske mreže koji odstupaju od normalnog pogona, ODS ima pravo ograničiti pristup krajnjim kupcima/proizvođačima, uz poštovanje načela ravnopravnosti korisnika distribucijskog sustava/proizvođača, vodeći se isključivo tehničkim zahtjevima mreže.

- (2) Krajnji kupci/proizvođači kojima je nalogom ODS-a naloženo ograničenje pristupa, obvezni su uskladiti svoje opterećenje/proizvodnju s nalogima ODS-a.
- (3) Za slučajeve iz stavka (1) ovog članka, ODS je obavezan informirati krajnjeg kupca/proizvođača o razlozima svog postupanja, pri čemu razlozi moraju biti objektivni, nediskriminirajući i temeljeni na provjerljivim činjenicama.
- (4) Ukoliko krajnji kupac/proizvođač ne postupi po nalogu ODS-a iz stavka (2) ovog članka, ODS ima pravo privremeno isključiti postrojenje krajnjeg kupca/proizvođača s mreže, sukladno odredbama Općih uvjeta.
- (5) Nakon stjecanja uvjeta za ponovno priključenje krajnjeg kupca/proizvođača, a najkasnije nakon isteka okolnosti zbog kojih se rad distribucijske mreže odvijao u uvjetima koji odstupaju od normalnih, krajnji kupac/proizvođač ima pravo na ponovno uključivanje.

Članak 77.

(Ograničenje korištenja mreže zbog nedopuštenih utjecaja postrojenja krajnjeg kupca/proizvođača na mrežu)

- (1) U slučaju da se tijekom eksploatacije ustanovi da oprema krajnjeg kupca/proizvođača izaziva nedopušten povratni utjecaj na distribucijsku mrežu ili opremu ostalih krajnjih kupaca/proizvođača, ODS će krajnjem kupcu/proizvođaču u pisanom obraćanju, uz odgovarajuće obrazloženje, odrediti rok za otklanjanje uzroka negativnog utjecaja.
- (2) Ukoliko krajnji kupac/proizvođač ne izvrši otklanjanje uzroka negativnog utjecaja u roku iz stavka (1) ovog članka, ODS ima pravo privremeno isključiti njegovo postrojenje s mreže, sukladno odredbama Općih uvjeta.
- (3) Nakon otklanjanja razloga zbog kojeg mu je izvršeno isključenje postrojenja s mreže, krajnji kupac/proizvođač ima pravo na ponovno uključivanje.

DIO OSMI – RAZVOJ I IZGRADNJA DISTRIBUCIJSKOG SUSTAVA

Članak 78.

(Načela planiranja razvoja i izgradnje distribucijske mreže)

- (1) Prilikom planiranja razvoja i izgradnje distribucijske mreže, ODS svoje planove usklađuje s odgovarajućim prostornim, regulacijskim i urbanističkim planovima i promjenama u konzumu, vodeći računa o realnim mogućnostima realizacije planova i njihovim utjecajima na tarife za korištenje distribucijske mreže.
- (2) Osnovna načela ODS-a pri planiranju razvoja i izgradnje distribucijske mreže su:
  - a) na vrijeme osigurati dovoljan kapacitet distribucijske mreže koji treba zadovoljiti procijenjeno uvećanje potreba njenih postojećih krajnjih kupaca i proizvođača,
  - b) na vrijeme osigurati dovoljan kapacitet distribucijske mreže koji treba omogućiti priključenje novih krajnjih kupaca i proizvođača, istovremeno uvažavajući načela otvorenog tržišta električne energije,
  - c) osigurati uvjete neophodne za siguran, učinkovit i kvalitetan rad distribucijskog sustava,
  - d) koristiti postojeće i razvijati nove kapacitete distribucijske mreže do tehnoeкономski opravdanih granica,
  - e) birati pravce razvoja uvažavajući opciju najekonomičnijeg rada distribucijskog sustava,
  - f) ispunjavati odredbe propisanih standarda, uključivo i onih koji propisuju kvalitetu isporučene električne energije,
  - g) poštivati odredbe propisa o zaštiti na radu, zaštite od požara i zaštite okoliša i

- h) poštivati odgovarajuće tehničke kriterije za planiranje razvoja distribucijske mreže.

Članak 79.

(Tehnički kriteriji za planiranje razvoja i izgradnje distribucijske mreže)

Pri planiranju razvoja i izgradnje distribucijske mreže, ODS uzima u obzir sljedeće osnovne tehničke kriterije:

- a) dopušteno strujno opterećenje elemenata mreže,
- b) dopušteno odstupanje napona i
- c) kriterij sigurnosti ($n-1$).

Članak 80.

(Kriterij dopuštenog strujnog opterećenja elemenata distribucijske mreže)

Kriterij dopuštenog strujnog opterećenja elemenata distribucijske mreže podrazumijeva da u normalnom pogonu niti jedan element neće biti opterećen iznad svoje nazivne struje, a da u kriznom (kratkotrajnom) pogonu elementi mogu biti opterećeni maksimalnom vrijednošću struje koja neće dovesti do narušavanja osobina materijala i koja se računa uzimajući u obzir vrstu opreme, pogonske i uvjete okoliša.

Članak 81.

(Kriterij dopuštenog odstupanja napona)

Pri planiranju razvoja i izgradnje distribucijske mreže, dopušteno odstupanje napona je definirano odredbama standarda BAS EN 60038.

Članak 82.

(Kriterij sigurnosti ($n-1$))

- (1) Razvoj i izgradnja SN mreža se u pravilu planiraju poštujući kriterij ($n-1$), osim u slučajevima kada to nije ekonomski opravdano, a što dokazuje ODS.
- (2) U slučaju ekonomske neopravdanosti iz stavka (1) ovog članka, ukoliko to inzistira, razvoj i izgradnju dijela mreže po kriteriju ($n-1$) financira zainteresirani krajnji kupac/proizvođač.
- (3) Razvoj i izgradnja novih NN mreža se ne planira po kriteriju ($n-1$), osim u pojedinačnim slučajevima napajanja većih stambenih i drugih objekata u urbanim zonama ili po posebnom zahtjevu krajnjeg kupca/proizvođača, u kojem slučaju troškove osiguranja poštivanja kriterija ($n-1$) financira zainteresirani krajnji kupac/proizvođač.

Članak 83.

(Planovi razvoja i izgradnje distribucijske mreže)

- (1) ODS priprema kratkoročne i dugoročne planove razvoja i izgradnje distribucijske mreže.
- (2) Dugoročni planovi razvoja i izgradnje se donose za razdoblje od tri i 10 godina.
- (3) Dugoročnim planom razvoja i izgradnje se određuje strategija razvoja distribucijske mreže i definira obim izgradnje elektroenergetskih objekata u planskom razdoblju.
- (4) Dugoročni planovi razvoja i izgradnje se inoviraju svake godine.
- (5) Kratkoročni plan razvoja i izgradnje distribucijske mreže se priprema za razdoblje od jedne godine i predstavlja detaljniju razradu podataka dugoročnog plana razvoja i izgradnje za razmatranu godinu.
- (6) Planovi iz stavka (1) se rade sukladno Strateškom planu razvoja elektroenergetskog sektora u Federaciji Bosne i Hercegovine.
- (7) FERK odobrava planove razvoja i izgradnje distribucijske mreže.
- (8) ODS je obavezan dostaviti FERK-u kratkoročne i dugoročne (inovirane) planove razvoja i izgradnje u roku od 30 dana nakon usvajanja istih od nadležnih tijela ODS-a.

- (9) ODS svoje planove razvoja i izgradnje čini dostupnim javnosti.

Članak 84.

(Dugoročni plan razvoja i izgradnje distribucijske mreže)

- (1) Dugoročni plan razvoja i izgradnje distribucijske mreže sadrži:
- prognozu potrošnje po kategorijama potrošnje, uvažavajući tri moguća scenarija razvoja potrošnje (nizak, srednji i visoki rast potrošnje u razmatranom razdoblju),
  - rješenja vezana za tehničke karakteristike mreže (izbor naponske razine, prelazak s 10 kV-nog na naponsku razinu 20 kV, promjene vezane za uzemljenje neutralne točke, strategije automatizacije mreže, daljinskog upravljanja, nadzora i prikupljanja podataka o pogonskim i obračunskim veličinama, razvoja sustava za prijenos podataka,...),
  - popis TS i vodova predviđenih za izgradnju ili uvećanje kapaciteta, s godišnjom dinamikom izgradnje,
  - popis proizvodnih objekata za koje se procjenjuje da će se priključiti na distribucijsku mrežu u razmatranom razdoblju,
  - karakteristike opreme predviđene za ugradnju,
  - popis opreme za SDNiU,
  - procjene struja kratkih spojeva u distribucijskoj mreži,
  - procjenu slobodnih kapaciteta distribucijske mreže,
  - procjenu poboljšanja pouzdanosti distribucijske mreže,
  - procjenu smanjenja razina distribucijskih gubitaka,
  - procjenu potrebnih investicija za realizaciju predloženih aktivnosti i
  - dio koji definira potrebu rekonstrukcije postojećih i/ili izgradnje novih objekata u prijenosnoj mreži, koji imaju utjecaj na stanje distribucijskog sustava, s odgovarajućim obrazloženjima.
- (2) Trogodišnji plan razvoja i izgradnje predstavlja detaljniju razradu podataka iz desetogodišnjeg plana razvoja i izgradnje, za razmatranih tri godine.

Članak 85.

(Kratkoročni plan razvoja i izgradnje distribucijske mreže)

- Kratkoročni plan razvoja i izgradnje se priprema za razdoblje od jedne godine.
- Plan iz stavka (1) ovog članka detaljno razrađuje odgovarajući trogodišnji plan razvoja i izgradnje za razmatranu godinu.

Članak 86.

(Osiguranje podataka za pripremu planova razvoja i izgradnje distribucijske mreže)

- ODS prikuplja podloge za pripremu planova razvoja i izgradnje kroz trajno praćenje naponskih prilika, opterećenja i pouzdanosti rada mreže i stanje elemenata mreže kroz segment održavanja, prikupljajući podatke od krajnjih kupaca i proizvođača, i sl.
- ODS prikuplja dostupne podatke od opskrbljivača i proizvođača električne energije čiji su objekti priključeni na mrežu u nadležnosti ODS-a, u segmentu procjene potrošnje i proizvodnje električne energije za tretirano razdoblje.
- ODS od krajnjih kupaca i proizvođača pribavlja podatke preuzimajući ih iz izdanih elektroenergetskih suglasnosti, potpisanih ugovora o priključenju, odnosno povećanju/smanjenju priključne snage i korištenju distribucijske mreže, kao i zahtijevajući dostavu odgovarajućih podataka tijekom same pripreme planova, koje su krajnji kupci i proizvođači obvezni dostaviti (podatci o nazivnim

karakteristikama opreme koju planiraju priključiti na mrežu, npr.).

- Ukoliko krajnji kupac/proizvođač ne raspolaže podacima iz stavka (3) ovog članka, ODS čini objektiviziranu procjenu koristeći dostupne usporedne podatke.

Članak 87.

(Aktivnosti ODS-a prilikom izrade planova koje rade NOSBiH i Elektroprijenos BiH)

- ODS surađuje i razmjenjuje podatke s NOSBiH-om i Elektroprijenosom BiH tijekom pripreme planova razvoja i izgradnje prijenosne mreže.
- ODS jedanput godišnje dostavlja NOSBiH-u izvode iz svojih planova razvoja i izgradnje, kao podlogu za pripremu desetogodišnjeg plana razvoja i izgradnje prijenosnih kapaciteta i Indikativnog plana razvoja proizvodnje u Bosni i Hercegovini.
- ODS procjenjuje usklađenost predloženih planova NOSBiH-a i Elektroprijenosa BiH iz stavaka (1) i (2) ovog članka s planiranim razvojem distribucijske mreže.
- Ukoliko ODS procijeni da planovi iz stavaka (1) i (2) ovog članka ne prate planirani razvoj i izgradnju distribucijske mreže, ima pravo zahtijevati njihovu izmjenu.

DIO DEVETI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 88.

(Prestanak važenja prethodnih Mrežnih pravila)

Stupanjem na snagu ovih Mrežnih pravila prestaju važiti Mrežna pravila distribucije Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. – Sarajevo, donesena Odlukom FERK-a broj 01-07-1237-02/08, od 19.11.2008. godine ("Službene novine Federacije BiH", broj 88/08).

Članak 89.

(Tumačenje Mrežnih pravila)

- Tumačenje odredbi Mrežnih pravila daje FERK.
- Izmjene i dopune Mrežnih pravila donosi FERK na vlastitu inicijativu ili na prijedlog ODS-a.

Članak 90.

(Stupanje na snagu)

Ova Mrežna pravila stupaju na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH", a ista se objavljuju i na oglasnoj ploči i internetskoj stranici FERK-a.

Broj 01-07-467-02/18

20. travnja 2018. godine
Mostar

Predsjednik FERK-a
Jasmin Bešo, v. r.

На основу члана 21. став (1) тачка 11) и члана 53. став (3) Закона о електричној енергији у Федерацији Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", број 66/13 и 94/15), члана 10. став (1) Статута Регулаторне комисије за енергију у Федерацији Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", број 24/14 и 91/15) и члана 32. став (1) Пословника о раду Регулаторне комисије за енергију у Федерацији Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", број 29/14 и 31/16), на приједлог Оператора дистрибутивног система Јавног предузећа Електропривреда Босне и Херцеговине д.д. – Сарајево, Регулаторна комисија за енергију у Федерацији Босне и Херцеговине - ФЕРК је, на VIII редовној сједници одржаној 20.04.2018. године, донијела

**МРЕЖНА ПРАВИЛА
ДИСТРИБУЦИЈЕ ОПЕРАТОРА ДИСТРИБУТИВНОГ
СИСТЕМА ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА
ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ Д.Д. –
САРАЈЕВО**

ДИО ПРВИ - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

(Предмет Мрежних правила дистрибуције)

- (1) Мрежним правилима дистрибуције Оператора дистрибутивног система Јавног предузећа Електропривреда Босне и Херцеговине д.д. – Сарајево (у даљем тексту: Мрежна правила) уређују се погон и начин вођења дистрибутивне мреже у електроенергетском систему у надлежности Јавног предузећа Електропривреда Босне и Херцеговине д.д. – Сарајево.
- (2) Мрежна правила прописују:
  - a) техничке и друге услове за прикључак крајњих купаца и произвођача на мрежу,
  - b) техничке и друге услове за сигуран погон електроенергетског система ради поузданог снабдијевања квалитетном електричном енергијом,
  - c) поступке при погону електроенергетског система у кризним стањима,
  - d) техничке и друге услове за међусобно повезивање и дјеловање мрежа,
  - e) критеријуме за приступ мрежи и
  - f) планирање развоја и изградње дистрибутивне мреже.

Члан 2.

(Циљ Мрежних правила дистрибуције)

Циљ Мрежних правила дистрибуције је дефинисање елемената за сигурно и поуздано функционисање дистрибутивне мреже у складу са усвојеним стандардима квалитета, уз осигурање прикључка на дистрибутивну мрежу садашњих и будућих крајњих купаца и произвођача, на технички исправан и недискриминирајући начин.

Члан 3.

(Дефиниције и скраћенице)

Дефиниције и скраћенице употребљене у овим Мрежним правилима имају следећа значења:

- a) **АПУ** значи аутоматски поновни уклоп прекидача у случају прораде заштите,
- b) **Аутоматско подфреквентно растерећење** значи аутоматско растерећење система због преоптерећења и пада фреквенције у систему,
- c) **БАС** значи државни стандард Босне и Херцеговине,
- d) **ДЦУ** значи дистрибутивни центар управљања којим се остварује континуирано управљање дијелом дистрибутивног система,
- e) **Депеша** значи кратка и сажета порука написана у стандардизованој форми документа, којом се издају налози за вршење манипулација или дају важна саопштења, захтјеви или одобрења од погонског значаја,
- f) **Дистрибутивни систем** значи инфраструктура потребна за дистрибуцију електричне енергије (средњенапонски водови, трансформаторске станице и нисконапонска мрежа),
- g) **Дистрибуирана електрана** значи електрана, односно производна јединица регистрованог произвођача, прикључена на дистрибутивни систем, која у систем испоручује произведену електричну енергију,

- h) **Електроенергетска сагласност** значи документ којим оператор дистрибутивног система дефинише техничко-енергетске параметре прикључења на дистрибутивну мрежу,
- i) **Електроенергетски објекат** значи грађевинско-електромонтажна цјелина која служи за пренос, трансформацију или дистрибуцију (развођење) електричне енергије,
- j) **Електроенергетско постројење** значи трансформаторска станица или разводно постројење - објекат намијењен за трансформацију, односно дистрибуцију електричне енергије,
- k) **Електропренос БиХ** значи Електропренос/Електропренос Босне и Херцеговине а.д. Бања Лука,
- l) **ЕП БиХ** значи Јавно предузеће Електропривреда Босне и Херцеговине д.д. – Сарајево,
- m) **ЕН** значи Европска норма,
- n) **Фактор снаге (cos φ)** значи однос активне снаге према привидној снази,
- o) **ФЕРК** значи Регулаторна комисија за енергију у Федерацији Босне и Херцеговине,
- p) **Фликер** значи видом примјетно прекидање изазвано свјетлосним подражајем са временским колебањем свјетлосне густоће или спектралне раздиобе, а интензитет сметње се утврђује помоћу следећих величина:
  - 1) краткотрајна јачина треперења (P_{st}) током временског трајања од 10 минута,
  - 2) дуготрајна јачина треперења мјерења (P_{it}) која се на основу низа од 12 вриједности P_{st} током 2 часа (120 минута) рачуна према релацији:

$$P_{it} = \sqrt[3]{\sum_{i=1}^{i=12} \frac{P_{sti}^3}{12}}$$

- q) **ФС** значи фактор сметњи изазван фликерима дугог трајања, а израчунава се према релацији:

$$FS = \left(c_{fn} \cdot \frac{\sum S_n}{S_{ks3}} \right)^3 = \left(\frac{c_{f1}}{\sqrt{n}} \cdot \frac{\sum S_n}{S_{ks3}} \right)^3$$

при чему је n број генератора у дистрибуираној електрани, c_{fn} коефицијент фликера дистрибуиране електране са n генератора, c_{f1} коефицијент фликера дистрибуиране електране са једним генератором, $\sum S_n$ укупна снага генератора у дистрибуираној електрани, а S_{ks3} снага трополног кратког споја на мјесту прикључења дистрибуиране електране,

- r) **Фреквенција** значи број циклуса измјеничне струје у секунди, изражен у херцима (Hz),
- s) **ИЕЦ** значи стандарде одобрене од Међународне електротехничке комисије,
- t) **Испад** значи непланиран прелаз мрежног или производног елемента из погонског у ванпогонско стање,
- u) **Корисник система** значи свако правно лице које снабдијева, или правно и физичко лице које бива снабдијевано преносним или дистрибутивним системом,

- v) **Крајњи купац** значи купац који електричну енергију купује за сопствене потребе,
- w) **Критеријум (n-1)** значи критеријум једноструког испада; у СН мрежи је задовољен ако испад СН вода или трансформатора не доводи до нарушавања нормалног рада дистрибутивне мреже, односно ако је могуће спријечити слjedeће негативне посљедице:
- 1) трајно прекорачење оптерећења јединица средњенапонске мреже и
  - 2) спречавање даљег прекида испоруке електричне енергије изван дијела мреже који је у квару,
- x) **Купац** значи купца на велико или крајњег купца електричне енергије,
- y) **Квалитет напона** значи стабилност физикалних величина напона у односу на називне вриједности (ефективну вриједност, фреквенцију, вални облик, симетричност фазних вриједности напона и др.),
- z) **Квар** значи стање у којем јединица мреже или производна јединица не може у погон без поправка или замјене бар једне компоненте,
- aa) **Мрежни кодекс** значи Мрежни кодекс Независног оператора система у Босни и Херцеговини,
- bb) **Називни напон** значи напон којим су мрежа или опрема означени и у односу на који се дају њихове радне карактеристике,
- cc) **Нетехнички губици електричне енергије** значи губици електричне енергије настали због неовлашћене потрошње електричне енергије, евентуалних грешака узрокованих погрешним читањима и обрачунима потрошње електричне енергије и неисправности на обрачунским мјерним мјестима,
- dd) **НН** значи ниски напон (напон називне вриједности до 1.000 V),
- ee) **НОСБиХ** значи Независни оператор система у Босни и Херцеговини,
- ff) **Обрачунско мјерно мјесто** значи мјесто у мрежи на којем се мјере параметри електричне енергије ради обрачуна,
- gg) **ОДС** значи оператор дистрибутивног система, односно правно лице које посједује лиценцу - дозволу за дјелатност дистрибуције и надлежно је за погон, управљање, одржавање, изградњу и развој електродистрибутивне мреже и прикључења нових купаца и произвођача,
- hh) **Општи услови** значи Општи услови за испоруку електричне енергије,
- ii) **ПЈД** значи пословна јединица дистрибуције,
- jj) **Правилник о мјерном мјесту** значи Правилник о мјерном мјесту крајњег купца (докуменат Јавног предузећа Електропривреда Босне и Херцеговине д.д. – Сарајево),
- kk) **Правилник о одржавању** значи Правилник о одржавању електроенергетских објеката у електродистрибутивној дјелатности Јавног предузећа Електропривреда Босне и Херцеговине д.д. – Сарајево,
- ll) **Правилник о прикључку** значи Правилник о прикључку Електропреноса Босне и Херцеговине,
- mm) **Прикључак** значи склоп електричних водова и уређаја средњег и/или ниског напона, укључујући и обрачунско мјерно мјесто, којима се објекат купца/произвођача прикључује на дистрибутивну мрежу искључујући главне разводне ормаре, разводне ормаре, мјерне ормаре по етажама и успонске водове који су саставни дио грађевине, а преко којих се повезује мјерно мјесто купца,
- nn) **Произвођач** значи физичко или правно лице које производи електричну енергију (у случају када произвођач преузима електричну енергију за сопствене потребе у смислу одредби Општих услова, сматра се крајњим купцем),
- oo) **СЦАДА** значи систем за надзор, управљање и прикупљање података,
- pp) **СДНиУ** значи систем даљинског надзора и управљања,
- qq) **СН** значи средњи напон (напон називних вриједности од 1.000 V до 35.000 V),
- rr) **Технички губици електричне енергије** значи губици електричне енергије на дистрибутивној мрежи током њене експлоатације који настају искључиво у елементима мреже који су под погонским напоном и кроз које се токовима снага обавља дистрибуција електричне енергије од улазних мјерних мјеста до укључиво излазних мјерних мјеста; постоје стални (губици у гвожђу трансформатора, губици због короне и одвода преко изолатора код водова, диелектрични губици у кабловима и кондензаторима, губици у напонским завојима бројила електричне енергије,...) и технички губици зависни о оптерећењу мреже (губици у водичима водова и намотима трансформатора),
- ss) **ТС** значи трансформаторска станица,
- tt) **Управљање** значи управљање производњом, дистрибуцијом и потрошњом електричне енергије,
- uu) **Управљање дистрибутивним системом** значи активности које омогућавају превладавање и ограничавање утицаја сметњи и кварова у оквиру расположивих погонских могућности; у управљање дистрибутивним системом спадају:
- 1) надзор над погоном дистрибутивног система и
  - 2) извођење склопних манипулација,
- vv) **Управљање потрошњом** значи скуп системских мјера којима се постиже смањење вршног оптерећења, односно боље усклађивање потражње са расположивом електричном енергијом,
- ww) **Застој** значи стање јединице дистрибутивне мреже или производне јединице, ван погона, проузроковано неким од следећих разлога:
- 1) неисправношћу посматране јединице,
  - 2) неисправношћу других јединица, али тако да је то проузроковало и стање посматране јединице ван погона, односно, у случају планираног застоја,
  - 3) потребним радовима или захватима на посматраној јединици,
  - 4) потребним радовима или захватима ван посматране јединице, али који се могу обавити само уз стање посматране јединице ван погона, при чему застој не представља:
    - 1) стављање исправне јединице у резерву,
    - 2) стављање исправне јединице у стање ван погона ради напонских прилика, ограничења струје кратког споја и сличних разлога у дистрибутивној мрежи.

ДИО ДРУГИ – ПОГОН И УПРАВЉАЊЕ ДИСТРИБУТИВНОМ МРЕЖОМ ПОГЛАВЉЕ I ПОГОН ДИСТРИБУТИВНЕ МРЕЖЕ

Члан 4.

(Погон дистрибутивне мреже)

- (1) ОДС реализује активности којима обезбјеђује оптимално уклопно стање, ниво сигурности и поузданости дистрибутивне мреже, одржавање елемената

мреже, те прикључење нових објеката на дистрибутивну мрежу и њено коришћење.

- (2) Кад је ријеч о погону дистрибутивне мреже, ОДС је одговоран за:
- погонске манипулације склопним уређајима у постројењима дистрибутивне мреже,
  - погонска мјерења и сигнализације у дистрибутивној мрежи,
  - примјену правила и мјера заштите на раду, заштите од пожара и заштите околине,
  - анализу губитака те провођење мјера за њихово смањење,
  - вођење статистике погонских догађаја и
  - прекид или промјену начина погона дистрибутивне мреже и испоруке/преузимања електричне енергије крајњим купцима/од произвођача, у складу са Општим условима.

Члан 5.

(Оперативно планирање)

ОДС реализује активности оперативног планирања са циљем прогнозе количине електричне енергије и снаге које ће се дистрибуирати до/од крајњих купаца/произвођача, те активности на изради инвестиционих планова и планова одржавања.

Члан 6.

(Израда електроенергетског биланса)

- ОДС израђује електроенергетске билансе са циљем обезбјеђења сигурног и квалитетног рада дистрибутивног система којим управља.
- ОДС сваке године припрема трогодишње електроенергетске билансе за мрежу дистрибуције, са детаљном разрадом и назначеном мјесечном динамиком само за прву годину.
- Приликом припреме електроенергетског биланса, снабдјевачи и произвођачи електричне енергије чији су објекти прикључени на мрежу у надлежности ОДС-а достављају ОДС-у, најкасније до краја септембра текуће године, своје процјене потрошње и производње електричне енергије за наредну годину са назначеном мјесечном динамиком.
- У складу са обавезом из става (3) овог члана, снабдјевачи достављају и објективне процјене минималне и максималне снаге коју планирају пренијети до свог конзума, за сваки мјесец и за сваку напојну тачку за снабдјевача, односно за свако мјесто прикључења.
- У складу са обавезом из става (3) овог члана, произвођачи достављају и објективне процјене снаге за сваку своју производну јединицу, за сваки мјесец.
- ОДС врши процјену потребне енергије за покривање губитака на мрежи у својој надлежности.
- ОДС доставља НОСБиХ-у податке који су му нужни за израду електроенергетског биланса за мрежу преноса.

Члан 7.

(Усклађивање планова)

- Рокови и обим Плана одржавања којег припрема ОДС усклађени су са одредбама Правилника о одржавању.
- ОДС са крајњим купцима, произвођачима, сусједним системима и Електропреносом БиХ, у ситуацијама и на локацијама гдје је то примјерено, усклађује инвестиционе планове и планове одржавања.

Члан 8.

(Провођење инвестиционих планова, планова одржавања, те интервентних активности на објектима дистрибутивне мреже)

- ОДС проводи инвестиционе планове и планове одржавања, те активности на откривању и отклањању узрока и елиминисању посљедица кварова на елементима дистрибутивне мреже, уз осигурање поузданог погона преосталог дијела дистрибутивне мреже.
- ОДС проводи и активности на откривању и отклањању узрока кварова на елементима дистрибутивне мреже који за посљедицу имају неправилан рад преносне мреже којом се напаја дистрибутивна мрежа.

ПОГЛАВЉЕ II УПРАВЉАЊЕ ПРЕКИДИМА

Члан 9.

(Планирани прекиди испоруке/преузимања електричне енергије)

- ОДС израђује анализе погона дистрибутивне мреже и усклађује планове оптималног рада дистрибутивне мреже.
- Планирани прекиди испоруке/преузимања електричне енергије у дистрибутивној мрежи од стране ОДС-а, проводе се према раније утврђеном годишњем, мјесечном или неком другом терминском плану одржавања и/или плану провођења инвестиционих активности, уз обавезно претходно обавјештавање корисника дистрибутивног система, произвођача и других субјеката на које то утиче, на начин како је то прописано у Општим условима.
- ОДС планира термине прекида напајања/преузимања у дистрибутивној мрежи са циљем избјегавања угрожавања безбједности људи и оштећења на постројењима крајњих купаца/произвођача електричне енергије.
- ОДС обавјештава крајње купце/произвођаче о планираним радовима и обуставама испоруке/преузимања електричне енергије најкасније 48 сати прије почетка обустављања испоруке/преузимања, и то на интернет страници и у канцеларијама за односе са корисницима дистрибутивног система, путем дневне штампе или других средстава јавног информисања, а произвођаче и крајње купце са којима је уговорио посебан начин обавјештавања, у складу са истим.
- ОДС обавјештава снабдјеваче о планираном обустављању прекида испоруке електричне енергије у року који ће омогућити снабдјевачима да о томе обавијесте своје купце најкасније 48 сати прије почетка обустављања испоруке.

Члан 10.

(Непланирани прекиди испоруке/преузимања електричне енергије)

- До непланираних прекида испоруке/преузимања долази у случају више силе или квара у систему.
- Уколико због квара у електроенергетском систему који је посљедица више силе, није могуће постићи стандардни напон у систему ни након примјене свих неопходних мјера, ОДС што је могуће прије о истом обавјештава крајње купце и произвођаче, да би се спријечиле или умањиле могуће штете.

Члан 11.

(Одобрење искључења због извођења радова)

- Радове који се изводе на објектима у надлежности ОДС-а или су у близини објекта под напоном, није могуће извести без претходног обезбјеђења сигурносних услова и издавања одговарајуће дозволе за рад.

- (2) Све радове на довођењу мјеста рада у безнапонско стање и његово поновно укључење, одобрава и координира територијално надлежни ДЦУ ОДС-а.
- (3) Захтјев за искључење унутар ОДС-а се подноси ДЦУ-у на прописаном обрасцу, минимално три радна дана прије планираног искључења.
- (4) Крајњи купци и произвођачи морају радове у оквиру својих инвестиционих планова и планова одржавања, који имају утицај на дистрибутивну мрежу, ускладити са ОДС-ом.
- (5) Када крајњи купац/произвођач планира вршити радове на електроенергетским објектима који су у његовом власништву, а који нису у надлежности ОДС-а и за које је неопходно претходно искључење дистрибутивног објекта чије је управљање у надлежности ОДС-а, обавезан је надлежном центру управљања при ОДС-у упутити писани захтјев за искључење, минимално четири радна дана прије почетка планираних радова.
- (6) У захтјеву за искључење којег крајњи купац/произвођач упућује ОДС-у, односно његовом надлежном центру управљања, обавезно се наводе сљедећи подаци:
  - a) назив објекта којег је потребно искључити,
  - b) кратак опис планираних радова,
  - c) захтијevano вријеме искључења и вријеме поновног укључења објекта,
  - d) име контакт лица и
  - e) име руководиоца радова испред извођача радова.
- (7) Надлежни ДЦУ ОДС-а обавезан је размотрити примљени захтјев из става (5) овог члана и најкасније у року од два радна дана након примања захтјева доставити одговор подносиоцу захтјева, који садржи могућност реализације захтијevanoг искључења.
- (8) Одговор на захтјев за искључење унутар ОДС-а се доставља најкасније у року од 24 сата након примања захтјева.
- (9) Уколико ДЦУ не одобри захтијevano термин искључења, подносилац захтјева има право поднијети нови захтјев ОДС-у и без добијања одговарајуће дозволе за рад од стране ДЦУ-а не смије отпочети са обављањем радова.

Члан 12.

(Предузимање мјера током извођења радова)

Током извођења радова на електроенергетским објектима обавезно је поштивање свих мјера заштите на раду прописаних одговарајућим законима, правила и мјера сигурности при раду на објектима ове врсте, као и одредби погонског упутства за објекат на којем се изводе радови, те коришћење прописаних личних и скупних заштитних средстава.

Члан 13.

(Поновно укључење објекта након завршетка радова)

Након завршетка радова, манипулација укључења под напон не може започети док руководиоца радова надлежном центру/јединици управљања ОДС-а на поуздан начин (депешом или одговарајућим писаним документом) не достави обавјештење о завршетку радова, укључиво да су учесници радова напустили мјесто рада, да су уклоњене направе за уземљење, кратко спајање и алат, те да је постројење технички исправно и да се може пустити у функцију.

Члан 14.

(Трајање прекида испоруке/преузимања електричне енергије)

- (1) ОДС предузима одговарајуће активности са циљем да трајање прекида испоруке/преузимања електричне

енергије буде сведено на најмању могућу оправдану мјеру, и испоруку односно преузимање електричне енергије успостави одмах након престанка разлога за обустављање испоруке/преузимања.

- (2) У случајевима планираних прекида испоруке/преузимања електричне енергије, трајање прекида не смије бити дуже него што је то наведено у одговарајућем обавјештењу које је претходило прекиду.
- (3) Уколико током извођења планираних радова настане потреба за продужењем трајања прекида из става (2) овог члана, ОДС је обавезан продужење свести на минимум и водити евиденцију оваквих случајева и разлога њиховог појављивања, уз обавјештење корисника дистрибутивног система и произвођача о продужењу, на својој интернет страници и/или путем медија.
- (4) У случају из става (3) овог члана, ОДС наводи разлоге продужења трајања планираних прекида.

Члан 15.

(Обавјештавање ОДС-а о испадима, од стране произвођача и Електропреноса БиХ)

- (1) У случајевима да произвођач има потребу за непланираним искључењем из било ког разлога, исти о томе мора одмах обавјестити ОДС и затражити искључење, уз објашњење разлога за овакав захтјев.
- (2) У случају да су неки од елемената преносне мреже или производна јединица прикључена на дистрибутивни систем, погођена принудним искључењем (испадом), Електропренос БиХ или надлежни произвођач треба обавјестити ОДС о овом догађају што је могуће прије, са процјеном могућег трајања испада и осталим одговарајућим подацима везаним за конкретан догађај.
- (3) Надлежни произвођач или Електропренос БиХ о догађају из става (2) овог члана редовно обавјештава ОДС о предузетим мјерама све до отклањања узрока принудног искључења.

Члан 16.

(Евидентирање прекида у испоруци електричне енергије)

- (1) ОДС води евиденцију података на основу којих израчунава статистичке показатеље који дефинишу поузданост испоруке електричне енергије путем дистрибутивне мреже у његовој надлежности.
- (2) Евиденција из става (1) овог члана подразумијева евидентирање застоја у раду објеката у дистрибутивној мрежи, односно прекида у испоруци електричне енергије, као и разлога застоја и прекида.

Члан 17.

(Примање информација о прекидима испоруке електричне енергије и кваровима у дистрибутивној мрежи од стране корисника дистрибутивног система и произвођача)

- (1) ОДС је обавезан да посједује телефонске бројеве на које корисници дистрибутивног система и произвођачи могу током 24 сата упућивати хитне позиве.
- (2) Ови телефонски бројеви се објављују у средствима јавног информисања, интернет страници ОДС-а и истакнути су на огласним таблама у канцеларијама за односе са корисницима дистрибутивног система.

ПОГЛАВЉЕ III КРИТЕРИЈУМИ КВАЛИТЕТА НАПОНА

Члан 18.

(Квалитет напона)

- (1) ОДС испоручује електричну енергију чији квалитет задовољава одредбе Општих услова.

- (2) Одступање од називног напона на мјесту испоруке електричне енергије крајњем купцу прикљученом на дистрибутивну мрежу, може бити у распону $\pm 10\%$ (за купце прикључене на СН мрежу), односно од -10% до $+5\%$ за купце на НН мрежи.
- (3) У поремећеном погону проузрокованом вишом силом, одступање напона од прописаног на мјестима испоруке електричне енергије крајњем купцу, може бити веће него што је прописано и дозвољено је само за вријеме трајања последица више силе, а о чему ОДС на одговарајући начин обавјештава крајње купце.
- (4) У случајевима кад у дијеловима дистрибутивне мреже због њене неизграђености није могуће постићи прописани квалитет напона, начин и рокови достизања прописаног квалитета напона су дефинисани одредбама Општинских услова.

Члан 19.

(Симетрирање оптерећења по фазама)

- (1) Приликом планирања и изградње мреже и прикључака, ОДС води рачуна о симетрирању оптерећења мреже по фазама.
- (2) ОДС врши симетрирање оптерећења мреже по фазама, те у складу са тим захтијева од крајњих купаца да оптерећења њихових трошила буду у највећој могућој мјери распоређена симетрично по фазама.

Члан 20.

(Контрола квалитета електричне енергије)

- (1) ОДС врши евидентирање и обраду података на основу којих се утврђује квалитет испоручене електричне енергије на мјестима испоруке купцима.
- (2) На мјестима на којима ОДС преузима електричну енергију, евидентирање и обраду података врши Електропренос БиХ или произвођач прикључен на дистрибутивну мрежу.
- (3) Евидентирање података се врши у складу са одредбама стандарда серије ИЕЦ/ЕН 61000-4, односно одговарајућих босанскохерцеговачких стандарда.

Члан 21.

(Приговор крајњих купаца/произвођача на квалитет напона)

Писани приговор на квалитет напона електричне енергије се подноси и рјешава у складу са Општинским условима.

ПОГЛАВЉЕ IV УПРАВЉАЊЕ ДИСТРИБУТИВНОМ МРЕЖОМ

Члан 22.

(Циљ управљања)

ОДС врши управљање дистрибутивном мрежом са циљем:

- a) безбједног и поузданог погона мреже,
- b) остварења укупног стања што је могуће ближе оптималном,
- c) осигурања поузданог снабдијевања купаца електричном енергијом прописаног квалитета,
- d) осигурања поузданог пријема електричне енергије од произвођача прикључених на дистрибутивну мрежу,
- e) осигурања минимума губитака електричне енергије и трошкова рада система и
- f) испуњавања минималних техничких и организационих захтјева за приступ мрежи и њено коришћење.

Члан 23.

(Елементи и организација управљања дистрибутивном мрежом)

- (1) Електроенергетски систем ЕП БиХ је дио јединственог електроенергетског система у Босни и Херцеговини.
- (2) ОДС управљање дистрибутивном мрежом остварује путем територијално организованих ДЦУ, при чему се управљање НН дијелом система може остваривати и у територијално надлежним ПЈД.
- (3) Територијална организација и надлежност ДЦУ дефинисана је по кантоналном принципу и подразумијева постојање ДЦУ у сједиштима кантона у којима ОДС врши своју дјелатност.

Члан 24.

(Задачи ДЦУ)

- (1) ДЦУ на подручју своје надлежности континуирано управља дистрибутивним системом путем СДНиУ или на други начин, преко низа активности са циљем обезбјеђења максималне погонске сигурности и расположивости електроенергетских постројења, односно рада дистрибутивног система што је ближе оптималном, те реализације свих обавеза из потписаних уговора о коришћењу дистрибутивне мреже.
- (2) Са циљем испуњавања задатака из става (1) овог члана, ДЦУ чини сљедеће:
  - a) управља укупним стањем мреже,
  - b) прати и управља напонским приликама дајући налоге за промјену положаја регулационих преклопки на трансформаторима,
  - c) прати и управља токовима снага,
  - d) прати квалитет електричне енергије на мјестима преузимања и испоруке електричне енергије,
  - e) континуирано прати погонске величине и стање уређаја заштите,
  - f) врши лоцирање и одвајање мјеста квара и успоставља ново укупно стање са минималним бројем крајњих купаца/произвођача без испоруке/преузимања електричне енергије,
  - g) учествује у изради планова ограничења испоруке/преузимања електричне енергије,
  - h) врши провођење мјера ограничења испоруке/преузимања електричне енергије,
  - i) координира рад са надлежним центром управљања Електропреноса БиХ у вези евентуалне измјене укупног стања у дијелу електроенергетског система називног напона 110 kV,
  - j) координира рад са другим ДЦУ у вези измјене укупног стања водова међусобне испоруке енергије између њих,
  - k) врши прикупљање података и води евиденцију о погонском стању објеката, према јединствено утврђеном обиму погонске документације,
  - l) дефинише и проводи оптимални режим рада производних јединица прикључених на дистрибутивни систем у надлежности ДЦУ, у контексту оптималне производње/потрошње реактивне енергије и одржавања напонских прилика у мрежи,
  - m) по потреби издаје дозволе за извођење радова у постројењима и
  - n) води прописану документацију.
- (3) ДЦУ је одговоран за садржаје појединих налога за манипулације.

- (4) Надлежни извршиоци ОДС-а, Електропреноса БиХ, крајњих купаца и произвођача (свако у својој надлежности) одговорни су за изршавање налога из става (3) овог члана.

Члан 25.

(Управљање СН мрежом)

- (1) СН трансформаторским, спојним и мјерним пољима у ТС називног напона 110/x/y kV управља диспечерски центар територијално надлежног оперативног подручја Електропреноса БиХ.
- (2) СН одводима у ТС називног напона 110/x/y kV у власништву Електропреноса БиХ управљају територијално надлежни ДЦУ, директно путем система СЦАДА или на начин да оспособљени извршиоци извршавају налоге из издатих депеша.
- (3) СН одводима у ТС називног напона 35/10(20) kV, водовима и ТС називног напона 10(20)/0,4 kV у власништву ОДС-а, учинским трансформаторима, спојним пољима и подужним растављачима у овим ТС управљају територијално надлежни ДЦУ, директно путем СДНиУ или депешом коју извршавају за то оспособљени извршиоци.
- (4) Водним и мјерним пољима у ТС називних напона 35/10(20) kV и 10(20)/0,4 kV у власништву трећих лица, линијским и учинским линијским растављачима на СН водовима, те прекидачима за одвајање производних јединица прикључених на дистрибутивни систем, управљају територијално надлежни ДЦУ.

Члан 26.

(Управљање НН мрежом)

НН одводима у ТС називног напона 10(20)/0,4 kV и припадајућом мрежом управља територијално надлежни ДЦУ или ПЈД.

Члан 27.

(Управљање постројењима крајњих купаца/произвођача)

- (1) Кроз уговоре о коришћењу дистрибутивне мреже, ОДС и крајњи купци/произвођачи који су СН постројења задржали у свом власништву, дефинишу начин управљања овим постројењима у сљедећим случајевима:
  - a) ако је објекат крајњег купца/произвођача директно прикључен на СН сабирнице у ТС у власништву Електропреноса БиХ или ОДС-а,
  - b) ако ОДС процијени да манипулације у постројењу крајњег купца/произвођача могу утицати на поуздан рад дистрибутивне мреже у надлежности ОДС-а.
- (2) Надзор над управљањем производног објекта уређује се одговарајућим погонским упутством, којег сачињава произвођач и усаглашава са ОДС-ом.
- (3) Крајњи купци и произвођачи који у свом власништву имају СН постројење израђују одговарајућа погонска упутства и усаглашавају их са ОДС-ом.
- (4) Погонска упутства из ставова (2) и (3) овог члана требају, између осталог, садржавати:
  - a) опште податке о крајњем купцу/произвођачу,
  - b) детаљне податке о свим уређајима крајњег купца/произвођача,
  - c) једнополне шеме,
  - d) овлашћена лица крајњег купца/произвођача (име и функција),
  - e) надлежност над управљањем расклопном опремом,
  - f) дефинисање приступа запосленика ОДС-а уређајима,

- g) мјере заштите на раду,
- h) уређаји и начин комуникације,
- i) начин вођења погонске документације и размјене погонских података и
- j) податке о подешеним вриједностима заштитних уређаја тамо гдје их има.

Члан 28.

(Нормални радни режим)

- (1) Нормални радни режим подразумијева стање система у којем је/су:
  - a) свим корисницима дистрибутивног система и произвођачима омогућено коришћење дистрибутивне мреже у складу са потписаним уговорима, односно сви купци снабдијевени електричном енергијом и омогућено преузимање електричне енергије од произвођача,
  - b) параметри квалитета електричне енергије на мјестима прикључења крајњих купаца/произвођача у оквиру прописаних вриједности,
  - c) оптерећења елемената мреже мања од максимално трајно дозвољених вриједности,
  - d) претпостављене струје кратких спојева у чворовима мреже у оквиру дозвољених вриједности, односно мање од називне прекидне моћи одговарајућих прекидача,
  - e) опрема за надзор и управљање у нормалном раду,
  - f) остварено уклопно стање што је могуће ближе оптималном (са техноекономског и безбједносног аспекта) и
  - g) реализовани сви планирани радови.
- (2) Територијално надлежни ДЦУ континуирано врши анализу рада система, процијенује и реализује мјере за очување нормалног радног режима.

Члан 29.

(Промјена уклопног стања)

- (1) До промјене уклопног стања које одговара нормалном радном режиму може доћи због појаве недостатака (кварова или преоптерећења) на појединим елементима система, потребе искључења због планских радова, провођења наложеног ограничења испоруке електричне енергије и/или снаге, потребе за алтернативним уклопним стањем ради обезбјеђења напајања електричном енергијом одређеног броја купаца, односно објеката у ванредним околностима, у случају прекида рада одређеног броја произвођача, кварова на ВН водовима којима се напајају ТС називног напона 110/x/y kV.
- (2) Након проведених анализа, територијално надлежни ДЦУ успоставља одговарајуће ново уклопно стање на дијелу система гдје је то нужно због насталих околности.
- (3) Територијално надлежни ДЦУ се током успостављања новог уклопног стања руководи првенствено техничким и безбједоносним принципима.
- (4) Предност за обезбјеђење нормалног рада се даје производним јединицама прикљученим на дистрибутивни систем које користе обновљиве изворе енергије или отпад и когенерацијским постројењима, у складу са Законом о коришћењу обновљивих извора енергије и ефикасне когенерације.
- (5) Након престанка потребе за измијењеним уклопним стањем из става (2) овог члана, ДЦУ без одлагања враћа уклопно стање које одговара нормалном радном режиму.

Члан 30.

(Управљање системом при преоптерећењу елемената мреже)

- (1) Кроз управљање дијелом мреже у својој надлежности, ДЦУ предузима одговарајуће активности на спречавању преоптерећења елемената дистрибутивне мреже.
- (2) У случају појаве преоптерећења из става (1) овог члана, ДЦУ изводи све потребне манипулације за успостављање погонског стања у којем ће опрема радити у оквиру допуштених оптерећења.
- (3) У изузетним околностима (виша сила, испади магистралних водова и сл.) територијално надлежни ДЦУ може привремено реализовати погон мреже у режиму краткотрајног преоптерећења појединих елемената, при чему води рачуна о граничним условима рада припадајуће опреме.
- (4) У случају преоптерећења елемената дистрибутивне мреже која није могуће елиминисати одговарајућим манипулацијама и измјеном њене конфигурације, ДЦУ проводи ограничења у коришћењу капацитета дистрибутивне мреже.
- (5) Приликом припреме и реализације ограничења, ОДС, односно територијално надлежни ДЦУ, води рачуна о заштити угрожених купаца, у складу са посебним програмом који доноси Влада Федерације Босне и Херцеговине, на основу Закона о електричној енергији у Федерацији Босне и Херцеговине.
- (6) У случају да је због насталих околности немогуће преузети произведену електричну енергију из свих производних јединица прикључених на дистрибутивни систем, ДЦУ при диспечирању даје предност производним јединицама које користе обновљиве изворе енергије или отпад и когенерацијским постројењима, а у складу са Законом о коришћењу обновљивих извора енергије и ефикасне когенерације и Општим условима.
- (7) У случајевима из става (6) овог члана, ОДС благовремено обавјештава произвођаче о насталој ситуацији, предузетим мјерама и очекиваном термину поновног успостављања нормалног погона дистрибутивне мреже.

Члан 31.

(Понашање крајњих купаца и произвођача у поремећеном режиму)

За вријеме поремећеног режима рада, односно режима који одступа од нормалног, крајњи купци и произвођачи су дужни да се понашају у складу са налогом ОДС-а, односно територијално надлежног ДЦУ.

Члан 32.

(Одржавање опреме за управљање дистрибутивним системом)

- (1) ОДС је надлежан за одржавање опреме чији је власник, а која служи за управљање дистрибутивним системом.
- (2) Елементи опреме из става (1) овог члана су сљедећи:
  - a) расклопна опрема,
  - b) уређаји система СЦАДА,
  - c) заштитни и уређаји аутоматике,
  - d) опрема за праћење параметара квалитета електричне енергије,
  - e) опрема за погонска и обрачунска мјерења,
  - f) телекомуникациона опрема и
  - g) уређаји из система за пренос података.

ДИО ТРЕЋИ - УСЛОВИ ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ НА ДИСТРИБУТИВНУ МРЕЖУ

Члан 33.

(Право прикључења на мрежу)

- (1) Овим Мрежним правилима дефинишу се минимални критеријуми у погледу испуњавања техничке сигур-

ности за пројектовање и прикључење опреме крајњих купаца и произвођача на дистрибутивну мрежу.

- (2) ОДС дефинише техничко рјешење прикључења опреме крајњих купаца и произвођача на дистрибутивну мрежу, при чему су крајњи купци и произвођачи обавезни доставити ОДС-у све захтијеване техничке и друге податке.

Члан 34.

(Минимални технички услови за прикључење на дистрибутивну мрежу)

- (1) Опрема крајњих купаца и произвођача мора задовољити услове који се односе на:
  - a) називне вриједности и дозвољена одступања напонских карактеристика,
  - b) називне вриједности и дозвољена одступања фреквенције,
  - c) одобрену прикључну снагу,
  - d) допуштене вриједности струја кратких спојева у мрежи,
  - e) систем уземљења мреже,
  - f) систем заштите од кварова и сметњи у мрежи и
  - g) друге услове који проистичу из прописаних услова коришћења мреже.
- (2) При анализи могућности прикључења новог крајњег купца/произвођача, не смије се нарушити захтјев да се прикључењем постројења новог крајњег купца/произвођача, водови и трансформатори у систему, у нормалном погону не смију теретити изнад њихових називних вриједности струја и снага.

Члан 35.

(Напонске карактеристике)

- (1) Напонске карактеристике се односе на вриједности називних напона, дозвољених одступања од називних вриједности, фактора укупног хармонијског изобличења, фактора индекса јачине фликера и дозвољених фазних несиметрија.
- (2) Називне вриједности и дозвољена одступања карактеристика из става (1) овог члана дефинисане су одредбама стандарда БАС ЕН 60038 и БАС ЕН 50160.
- (3) Прикључењем опреме новог крајњег купца/произвођача нити у једној тачки система, нити у ситуацији максималног нити минималног оптерећења, не смије доћи до поремећаја напонских прилика, односно напон у свим тачкама смије варирати у обиму $\pm 10\%$ називне вриједности за СН мрежу, односно од -10% до $+5\%$ називне вриједности за НН мрежу.
- (4) ОДС и крајњи купац могу договорити и мања дозвољена одступања од оних из става (3) овог члана, али такав начин коришћења мреже не смије имати негативан утицај на остале крајње купце и произвођаче, а евентуална додатна улагања обезбјеђује крајњи купац.
- (5) У случају прикључења новог постројења на дио мреже називног напона 10 kV, крајњи купац/произвођач мора уградити опрему називног напона 20 kV.

Члан 36.

(Карактеристике фреквенције)

- (1) Називне вриједности и дозвољена одступања фреквенције дефинисане су одредбама Мрежног кодекса.
- (2) Називна вриједност фреквенције износи 50 Hz.
- (3) У нормалним погонским условима стандардни обим фреквенције износи $50 \pm 0,05$ Hz, а максимално одступање износи ± 200 mHz.
- (4) У поремећеним условима погона, фреквенција се може кретати од 47,5 до 49,8 Hz и од 50,2 до 51,5 Hz.

Члан 37.

(Струје кратких спојева које мора задовољити опрема крајњег купца/произвођача)

Зависно од мјеста прикључења, опрема крајњег купца/произвођача треба бити димензионисана тако да издржи све утицаје следећих вриједности струја трофазних кратких спојева:

- a) у НН мрежи: 25 kA,
- b) у мрежи називних напона 10 kV и 20 kV: 16 kA,
- c) у мрежи називног напона 35 kV: 12,5 kA.

Члан 38.

(Систем уземљења којег мора остварити крајњи купац/произвођач)

- (1) ОДС одређује начин уземљења неутралне тачке на дијелу мреже на којем планира прикључити опрему крајњег купца/произвођача.
- (2) Крајњи купац/произвођач мора израдити систем уземљења који ће уважити све одговарајуће техничке прописе и све услове који проистекну из начина уземљења неутралне тачке на дијелу мреже на којем ће се прикључити опрема крајњег купца/произвођача.

Члан 39.

(Пренос сигнала кроз елементе дистрибутивне мреже)

- (1) Уређаји крајњег купца/произвођача не смију нарушавати и спрјечавати пренос информација и сигнала управљања по дистрибутивној мрежи.
- (2) ОДС обезбјеђује да крајњи купци/произвођачи не ометају информације и сигнале који се преносе кроз елементе дистрибутивне мреже.
- (3) ОДС информира крајње купце/произвођаче о употреби елемената мреже за пренос сигнала.

Члан 40.

(Систем заштите од кварова и сметњи којег мора обезбиједити крајњи купац/произвођач)

- (1) ОДС дефинише принципе који се односе на систем заштите постројења крајњег купца/произвођача у погледу времена отклањања квара, селективности и поузданости.
- (2) Крајњи купац/произвођач је дужан доставити ОДС-у на одобрење шеме заштите својих постројења и њихово подешавање.
- (3) Крајњи купац/произвођач мора уградити заштитне уређаје који имају одговарајући доказ о квалитету.
- (4) Систем заштите крајњег купца/произвођача мора бити изведен тако да се искључењем расклопног уређаја који раздваја његов објекат од дистрибутивне мреже, спрјечавају утицаји кварова мреже на опрему крајњег купца/произвођача и обратно.
- (5) Крајњи купац/произвођач мора поштивати евентуалне захтјеве ОДС-а који се односе на измјене у систему заштите, а усљед промјена погонских услова мреже.
- (6) Одржавање система заштите крајњег купца/произвођача мора се проводити у складу са одговарајућим законским одредбама.

Члан 41.

(Систем заштите од кварова и сметњи којег обезбјеђује ОДС)

- (1) ОДС врши усаглашавање подешавања заштите са Електропреносом БиХ у циљу постизања критеријума селективности.
- (2) Дијелови дистрибутивног система могу бити штићени системима заштите од преоптерећења, кратког споја и земљоспоја.
- (3) За зрачне водове се може примјенити АПУ са могућношћу подешавања у три степена, до три минута.

Члан 42.

(Начин потрошње и производње реактивне енергије којег мора остварити крајњи купац/произвођач)

- (1) Крајњи купац реактивну енергију преузима максимално у износу који одговара фактору снаге у износу од 0,95.
- (2) Произвођач треба преузимање реактивне енергије из дистрибутивне мреже сводити на минимум, према условима из издате електроенергетске сагласности.
- (3) Произвођач треба и производњу/потрошњу реактивне енергије прилагодити стварним потребама система, односно одржавању напона и токова снаге у систему што ближе оптималним, уз обавезно придржавање услова и режима рада које прописује ОДС.

Члан 43.

(Мјесто прикључења)

- (1) ОДС одређује мјесто прикључења постројења и инсталација крајњег купца/произвођача на дистрибутивну мрежу.
- (2) Мјесто прикључења постројења и инсталација крајњег купца/произвођача на дистрибутивну мрежу је у правилу и мјесто преузимања/предаје електричне енергије.
- (3) Уколико је неопходно извршити прикључење новог крајњег купца/произвођача на СН постројење у ТС која је у власништву Електропреноса БиХ, ОДС је дужан обезбиједити услове за прикључење од Електропреноса БиХ.

Члан 44.

(Негативан утицај на дистрибутивну мрежу)

- (1) Крајњи купац/произвођач треба обезбиједити да његова постројења или уређаји не уносе сметње у дистрибутивну мрежу како је дефинисано у уговору закљученом у складу са Општим условима и овим Мрежним правилима.
- (2) Негативни утицаји постројења или уређаја крајњег купца/произвођача на дистрибутивну мрежу морају се елиминисати прије мјеста испоруке/преузимања електричне енергије.
- (3) ОДС не разматра негативни утицај на дистрибутивну мрежу ако је прикључна снага објекта у СН мрежи мања од 0,10%, односно у НН мрежи од 0,67% снаге кратког споја на мјесту прикључења.
- (4) За прикључне снаге објеката већих од оних из става (3) овог члана, односно за објекте крајњих купца/произвођача за које се процјењује да би због своје специфичности могли имати недозвољене сметње (повратне утицаје) на дистрибутивну мрежу и/или остале крајње купце/произвођаче, ОДС може захтијевати изradу одговарајуће анализе повратног утицаја на мрежу.
- (5) ОДС доставља крајњем купцу/произвођачу све податке који су му нужни за изradу анализе из става (4) овог члана.
- (6) На основу процјене могућег нивоа сметњи, крајњи купац/произвођач мора провести одговарајуће мјере са циљем довођења нивоа сметњи у дозвољене оквире.

Члан 45.

(Додатни услови за прикључење дистрибуиране електране)

- (1) Уколико се називни напон генератора у дистрибуираној електрани разликује од вриједности називног напона мреже на коју се прикључује, произвођач мора примјеном одговарајуће трансформације ускладити напоне и фазне ставове генератора са вриједностима називног напона на мјесту прикључења.

- (2) Могуће је коришћење синхроних и асинхроних генератора и извора са електронским претварачима излазног напона 50 Hz.
- (3) ОДС може захтијевати да генератори у дистрибуираној електрани раде у једном од следећих режима:
- са константним фактором снаге,
  - са константном реактивном снагом,
  - са константним напонем.
- (4) За одабрану тачку прикључења дистрибуирана електрана треба задовољити основне критеријуме и енергетске критеријуме мреже.
- (5) Основни критеријуми из става (4) овог члана су:
- критеријум дозвољене снаге узимајући у обзир брзу промјену напона,
  - критеријум снаге кратког споја,
  - критеријум фликера,
  - критеријум дозвољених струја виших хармоника.
- (6) Енергетски критеријуми из става (4) овог члана су:
- критеријум дозвољене промјене напона у мрежи,
  - критеријум дозвољеног термичког оптерећења водова,
  - критеријум дозвољеног термичког оптерећења трансформатора.
- (7) Провјеру задовољења критеријума из ставова (5) и (6) у покренутом поступку прикључења дистрибуиране електране се не ради уколико је испуњен следећи услов:

$$S_{nDE} + S_{\Sigma sDE} < 0,005 \cdot S_{ks3}$$

при чему је S_{nDE} називна снага дистрибуиране електране коју се планира прикључити на мрежу, $S_{\Sigma sDE}$ снага постојећих дистрибуираних електрана на мрежи на коју се планира прикључити нова електрана (укључене су све дистрибуиране електране у мрежи која гравитира најближој ТС преносног односа СН/НН за НН мреже, те ТС преносног односа СН/СН или ВН/СН за прикључење дистрибуиране електране на СН мрежу), S_{ks3} снага трополног кратког споја на мјесту прикључења дистрибуиране електране на мрежу (узимају се у обзир само извори краткоспојне струје који су на електроенергетски систем прикључени на напонским нивоима 110 kV и вишим).

- (8) Уколико је критеријум из става (7) овог члана задовољен, ОДС приступа дефинисању техничких карактеристика прикључка дистрибуиране електране без анализе задовољења критеријума из ставова (5) и (6) овог члана.
- (9) У погледу провјере задовољења критеријума а) из става (5) овог члана, промјена напона на мјесту прикључења дистрибуиране електране при њеном укључењу или искључењу не смије бити већа од 4% (у случају прикључења на СН мрежу), односно 5% (у случају прикључења на НН мрежу).
- (10) За провјеру услова из става (9) овог члана за вјетроагрегате/вјетроелектране, произвођач мора ОДС-у од произвођача агрегата обезбиједити вриједност одговарајућег коефицијента који зависи од фазног угла импедансе еквивалентне дистрибутивне мреже на мјесту прикључења, и то за вриједности овог угла у износима од 30, 50, 70 и 85°.
- (11) У погледу провјере критеријума б) из става (5) овог члана, прикључење дистрибуиране електране не смије довести до увећања снага кратког споја изнад

вриједности за које је димензионисана постојећа расклопна опрема у дистрибутивној мрежи.

- (12) Провјера услова из става (11) овог члана подразумијева провјеру испуњавања услова за сваку тачку анализираних мреже.
- (13) За фотонапонске електране није потребно радити провјеру задовољења критеријума б) из става (5) овог члана.
- (14) Са циљем задовољења критеријума ц) из става (5) овог члана подразумијева провјеру FS , при чему се дистрибуирану електрану може прикључити на дистрибутивну мрежу уколико ΦC има вриједност $\leq 0,1$.
- (15) Са циљем провјере услова из става (14) овог члана за прикључење вјетроагрегата/вјетроелектрана, произвођач мора обезбиједити:
- доказ о задовољењу услова за FS и
  - фактор бројности (емисије) фликера за различите вриједности фазног угла импедансе еквивалентне дистрибутивне мреже на мјесту прикључења (30, 50, 70 и 85°).
- (16) У контексту провјере задовољења критеријума д) из става (5) овог члана, приликом анализе врши се провјера специфичних струја хармоника (изражених у [A/MVA]) за 3., 5., 7., 11., 13., 17., 19., 23. и 25. хармоник за СН мрежу и за 3., 5., 7., 11. и 13. хармоник за НН мрежу.
- (17) Критерији из става (6) овог члана морају бити задовољени за све сценарије погона дистрибутивне мреже са дистрибуираном електраном, а анализа се врши са случај максималне потрошње у дистрибутивној мрежи при искљученој дистрибуираној електрани и за случај и минималне потрошње у дистрибутивној мрежи при максималној производњи дистрибуиране електране.
- (18) Критеријум а) из става (6) овог члана је задовољен ако анализе из става (17) овог члана покажу да су одступања напона у границама дефинисаним у члану 35. став (3).
- (19) Критериј б) из става (6) овог члана је задовољен ако анализе из става (17) овог члана покажу да су оптерећења водова у границама њихових дозвољених термичких оптерећења.
- (20) Критериј ц) из става (6) овог члана је задовољен ако анализе из става (17) овог члана покажу да су оптерећења трансформатора у границама њихових дозвољених термичких оптерећења, односно да су у трајањима не дужим од два сата оптерећења унутар лимита од 120% дозвољених термичких оптерећења.
- (21) Уколико није задовољен неки од критеријума из ставова (5) и (6) овог члана, ОДС предвиђа одговарајућа ојачања мреже и поново ради све анализе, при чему се итеративни поступак наставља док се не задовоље сви критеријуми.
- (22) Евентуално издавање одобрења за прикључење дистрибуиране електране на дио мреже називног напона 35 kV подлијеже додатним анализама и образложењима, при чему се при томе не подразумијева изградњу новог прикључног вода овог напонског нивоа и/или нове ТС преносног односа 35/x kV, односно развој мреже овог напонског нивоа.
- (23) Прекидни уређај у случају прикључења дистрибуиране електране на НН мрежу је раставна склопка са могућношћу даљинског управљања (за снагу електране ≤ 23 kW) или прекидач са прекострујном и напонском заштитом (за снагу електране > 23 kW).

- (24) Прекидни уређај у случају прикључења дистрибуиране електране на СН мрежу је прекидач са прекострујном и напонском заштитом, уведен у СДНиУ, а спојни елемент у водним пољима СН постројења може бити троположајна раставна склопка или прекидач са прекострујном заштитом.
- (25) Минимални скуп заштитних функција којим се обезбјеђује сигуран паралелни погон дистрибуиране електране и дистрибутивне мреже чине:
- заштита од одступања услова паралелног погона дистрибуиране електране и мреже,
  - заштита од међусобних негативних утицаја дистрибуиране електране и мреже.
- (26) Уколико су заштитни уређаји интегрисаног типа (микропроцесорски дигитални заштитни уређаји или у оквиру интегрисаног система заштите и управљања) дјеловање ових уређаја мора бити независно од рада система мјерења, система управљања и система комуникације у оквиру дистрибуиране електране.
- (27) ОДС доставља произвођачу све неопходне податке за израду елабората подешања заштитних уређаја, чија је израда у његовој надлежности.
- (28) ОДС даје сагласност произвођачу на елаборат из става (27) овог члана.
- (29) Заштитне функције које се изводе на мјесту прикључења дистрибуиране електране на дистрибутивну мрежу требају бити сљедеће:
- прекострујна заштита, односно трофазна максимална струјна временски независна заштита, која реагује са временском задршком при струјним оптерећењима која прелазе вриједности дозвољених струјних оптерећења прикључног вода (прекострујна заштита) и тренутно при блиским кратким спојевима (краткоспојна заштита), при чему:
    - мјерни релеји прекострујне заштите су за струју 5 А и за најмањи обим подешања $3 \div 9$ А за прекострујну заштиту, односно $20 \div 50$ А за краткоспојну заштиту,
    - најмањи обим подешања временске задршке прекострујне заштите је $0,2 \div 3$ секунде,
  - земљоспојна заштита која се изводи зависно од начина уземљења неутралне тачке СН мреже.
- (30) Системска заштита генератора садржи појединачне уређаје или функције интегрисаног система са сљедећом намјеном:
- напонска заштита (пренапонска заштита са најмањим обимом подешавања заштитног уређаја $90 \div 110\%$ називног напона генератора, и поднапонска заштита са најмањим обимом подешавања заштитног уређаја $100 \div 70\%$ називног напона генератора), са најмањим обимом подешавања временске задршке $0,2 \div 3$ секунде,
  - фреквентна заштита (надфреквентна заштита са најмањим обимом подешавања заштитног уређаја $48 \div 52$ Hz и подфреквентна заштита са најмањим обимом подешавања заштитног уређаја $52 \div 48$ Hz), са најмањим обимом подешавања временске задршке $0,2 \div 3$ секунде.
- (31) Одредбе из става (26) овог члана не примјењују се код фотонапонских електрана називне активне снаге до 30 kW, при чему напонске и фреквентне заштите могу бити интегрисане у оквиру инвертора, те у том случају укључење/искључење са мреже може бити изведено од стране инвертора.
- (32) Надзор над вођењем погона дистрибуиране електране се детаљније уређује погонским упутством, којег заједнички утврђују ОДС и произвођач.
- (33) Није дозвољен острвски режим рада дистрибуиране електране.

Члан 46.

(Додатни услови за крајњег купца који производи електричну енергију за сопствене потребе)

- Крајњи купац мора усклађивати производњу електричне енергије са својом потрошњом и не смије испоручивати електричну енергију у дистрибутивну мрежу.
- При раду производне јединице у острвском режиму, односно при нестанку мрежног напона, крајњи купац мора бити одвојен с дистрибутивне мреже.
- ОДС не преузима било какву одговорност за евентуално насталу штету коју претрпи крајњи купац, а која је последица утицаја рада објекта за производњу електричне енергије за сопствене потребе.

Члан 47.

(Додатни услови за коришћење уређаја за резервно напајање)

- Уређај крајњег купца којим обезбјеђује резервно напајање својих трошила мора бити прикључен на начин да се онемогући паралелан рад овог уређаја са мрежом, односно повратно напајање мреже из овог уређаја, без обзира на предвиђени начин пребацивања са мрежног на напајање из уређаја за резервно напајање.
- Електрична трошила за која се планира да имају могућност напајања и из мреже и из уређаја за резервно напајање, морају бити прикључена на засебан разводни ормар.
- Крајњи купац кроз пројекат обезбјеђења уређаја за резервно напајање мора предвидјети везу разводног ормара уређаја за резервно напајање са разводним ормаром који се напаја само из мреже, као и уређај за аутоматско/ручно укључење/искључење уређаја за резервно напајање.
- За мјерење утрошене електричне енергије трошила крајњег купца која се могу напајати и из уређаја за резервно напајање, за вријеме док се напајају из мреже важе исти услови као за остале уређаје опште потрошње.

ДИО ЧЕТВРТИ - МЈЕРЕ ЗА СИГУРАН И ПОУЗДАН РАД СИСТЕМА

Члан 48.

(Одговорност за сигуран и поуздан рад система)

- ОДС је одговоран за осигурање сигурног и поузданог рада система у циљу снабдијевања купца и преузимања електричне енергије од произвођача, прикључених на дистрибутивну мрежу.
- ОДС је дужан обезбиједити сигурну и поуздану експлоатацију система, у мјери у којој то дозвољавају технички параметри система.

Члан 49.

(Погон СН мреже у складу са критеријумом ($n-1$))

- У случајевима у којима то ниво изграђености дистрибутивне мреже допушта, ОДС у правилу планира погон СН дистрибутивне мреже у складу са критеријумом ($n-1$).
- Приликом обављања манипулација, између осталог, са циљем постизања погона мреже у складу са критеријумом ($n-1$), дистрибутивна мрежа се не смије нити за један тренутак довести у паралелан режим са сусједном мрежом преко водава нижег или истог

напонског нивоа, а водови међусобно увијек морају бити у фази.

- (3) У случају потребе да се у паралелан режим доведу водови нижег напонског нивоа, а што би за последицу имало и паралелан рад трансформатора називног напона 110/x/y kV, обавезно је претходно консултовати и тражити сагласност надлежног центра управљања у Електропреносу БиХ.
- (4) При планирању активности за одржање погона СН мреже у складу са критеријумом (n-1), ОДС уважава техничке и економске критеријуме, водећи при томе рачуна о изграђености дистрибутивне мреже, вјероватноћи претпостављеног догађаја, његовим последицама, трошковима његовог спрјечавања, као и трошковима активирања заштитних мјера за спрјечавање даљег ширења поремећаја у дистрибутивној мрежи.

Члан 50.

(Погон НН мреже у складу са критеријумом (n-1))

- (1) ОДС не примјењује критеријум (n-1) при планирању погона НН мреже, осим у појединачним случајевима нападања већих стамбених и других објеката у урбаним зонама или по посебном захтјеву крајњег купца/произвођача.
- (2) Додатне трошкове обезбјеђења таквог критеријума сноси заинтересовани крајњи купац/произвођач.

Члан 51.

(Одржавање фреквенције)

НОСБиХ је надлежан и одговоран за одржавање фреквенције у електроенергетском систему Босне и Херцеговине.

Члан 52.

(Одржавање напона у дистрибутивној мрежи)

- (1) НОСБиХ, Електропренос БиХ и ОДС-ови су одговорни за одржавање напона у електроенергетском систему Босне и Херцеговине у прописаним границама, свако у оквиру своје надлежности.
- (2) Са циљем осигурања прописаних граница одступања напона у дистрибутивној мрежи, учински трансформатори називног напона 110/x kV су са аутоматском регулацијом напона, а они у средњенапонској мрежи су са регулацијом примарног напона у безнапонском стању, са распоном $\pm 2 \cdot 2,5\%$.
- (3) Електропренос БиХ обезбјеђује техничку исправност аутоматске регулације напона на примарној страни учинских трансформатора називног напона 110/x kV, којима се електричном енергијом напаја дистрибутивна мрежа.
- (4) ДЦУ ОДС-а налаже територијално надлежном центру управљања Електропреноса БиХ референтни регулациони напон на учинским трансформаторима називног напона 110/x kV.
- (5) По налогу ОДС-а, у одржавању напона у дистрибутивној мрежи учествују и произвођачи електричне енергије прикључени на ову мрежу.

Члан 53.

(Утврђивање потребе за компензацијом реактивне енергије)

- (1) ОДС утврђује потребу за компензацијом реактивне енергије код крајњих купца и произвођача прикључених на дистрибутивну мрежу, а са циљем обезбјеђења напона у прописаним границама.
- (2) Крајњи купац чија трошила и/или уређаји преузимају из мреже већу реактивну енергију него што то одговара фактору снаге износа 0,95 обавезан је извршити одговарајућу компензацију реактивне снаге.
- (3) Уколико крајњи купац не изврши компензацију из става (2) овог члана, ОДС ће га писмено упозорити, при

чему се рок за реализацију компензације утврђује споразумом.

- (4) ОДС по потреби реализује елаборате о потреби компензације реактивне енергије у дистрибутивној мрежи и на основу резултата елабората предузима нужне кораке у овом сегменту.

Члан 54.

(Третман неутралне тачке)

- (1) Уколико у СН мрежи капацитивна струја земљоспоја не прелази граничну дозвољену вриједност (20 А у мрежи 10 kV, 15 А у мрежи 20 kV и 10 А у мрежи 35 kV), неутрална тачка треба бити изолована.
- (2) ОДС прати и провјерава вриједности капацитивних струја земљоспоја у СН мрежи, и у случају да иста прелази граничне дозвољене вриједности из става (1) овог члана, даје налог Електропреносу БиХ да изврши уземљење неутралне тачке напојне ТС 110/x kV, дефинишући при томе начин уземљења.
- (3) Струја једнополног кратког споја за мреже 10 kV и 20 kV, уземљене преко уређаја за уземљење, треба бити ограничена на 300 А.
- (4) Неутрална тачка у НН мрежи је круто уземљена.

Члан 55.

(Дистрибутивни губици)

- (1) ОДС је одговоран за праћење нивоа техничких и нетехничких губитака електричне енергије у дистрибутивној мрежи и провођење системских мјера за њихово смањење.
- (2) ОДС своје инвестиционе и активности одржавања дистрибутивне мреже планира и проводи, између осталог, и са циљем смањивања нивоа техничких губитака, примјењујући модерне технологије и бирајући одговарајућу опрему и пресеке водича.
- (3) ОДС израђује годишње елаборате и извјештаје о губицима у дистрибутивном систему, по напонским нивоима са проценом удјела техничких и нетехничких губитака.
- (4) Са циљем смањивања нивоа нетехничких губитака електричне енергије, ОДС предузима све мјере прописане Општим условима и одговарајућим законима, а што подразумева и контролу коришћења и установљавање неовлашћене потрошње електричне енергије код крајњег купца.

Члан 56.

(Активности одржавања опреме у дистрибутивној мрежи)

- (1) ОДС одржава своја постројења у стању које омогућава континуирану, поуздану и сигурну испоруку електричне енергије, предвиђеног квалитета.
- (2) ОДС одржава обрачунска мјерна мјеста и прикључке, у складу са Општим условима (оне који су у његовом власништву и оне које крајњи купци нису пренијели у власништво ОДС-у, што се уређује уговором о коришћењу дистрибутивне мреже).
- (3) Одржавање погонске спремности елемената дистрибутивне мреже ОДС врши кроз:
  - a) одржавање грађевинског дијела, примарне и секундарне опреме у трансформаторским станицама и провођење одговарајућих испитивања и провјера на овој опреми,
  - b) одржавање надземних водова и провођење одговарајућих испитивања и провјера на њима,
  - c) одржавање подземних водова и провођење одговарајућих испитивања и провјера на њима,

- d) одржавање обрачунских мјерних мјеста и прикључака и провођење одговарајућих испитивања и провјера на њима,
  - e) одржавање система даљинског надзора и управљања и телекомуникационог система.
- (4) О проведеним активностима одржавања, ОДС води уредну евиденцију обављених радова и извршених провјера и/или испитивања.
- (5) Извјештаји из става (4) овог члана се архивирају на прописани начин и доступни су корисницима дистрибутивног система, произвођачима и надлежним инспекцијама.

ДИО ПЕТИ – ПОСТУПЦИ У КРИЗНОМ И ПОРЕМЕЋЕНОМ РЕЖИМУ РАДА И РЕСТРИКТИВНЕ МЈЕРЕ

Члан 57.

(Ограничења и прекиди испоруке/преузимања електричне енергије)

У случајевима опасности од распада електроенергетског система, значајнијих испада производних једница и значајнијих кварова на објектима дистрибутивне мреже, ОДС може вршити ограничења или прекиде испоруке/преузимања електричне енергије, по налогу НОСБиХ-а или самостално.

Члан 58.

(Контрола потрошње)

ОДС се придржава мјера редукације потрошње које предузима НОСБиХ са циљем обезбјеђења сигурности система и несметаног напајања приоритетних купаца.

Члан 59.

(Метод контроле потрошње)

Контрола потрошње укључује:

- a) редукацију напона крајњег купца,
- b) смањење оптерећења по налогу НОСБиХ-а и
- c) аутоматско подфреквентно растерећење.

Члан 60.

(Редукација напона крајњег купца)

У случајевима опасности од појаве напонског колапса, ОДС слиједи упутства и налоге НОСБиХ-а и Електропреноса БиХ који се тичу мјера редукације напона крајњих купаца.

Члан 61.

(Смањење оптерећења по налогу НОСБиХ-а)

- (1) Приликом поремећаја у електроенергетском систему Босне и Херцеговине који могу или већ угрожавају сигурност система, а за које се претпоставља да могу трајати дужи период, ОДС слиједи налоге НОСБиХ-а у погледу редукације оптерећења.
- (2) ОДС учествује у припреми плана редукације којег сачињава НОСБиХ, уважавајући при томе рестриктивне мјере које у складу са Законом о електричној енергији у Федерацији Босне и Херцеговине припрема надлежно министарство при Влади Федерације Босне и Херцеговине.
- (3) План редукације оптерећења подразумијева редукацију за 50% потрошње (расподијељену у пет корака по 10%) на СН одводима у ТС преносног односа 110/x kV.
- (4) Током припреме плана редукације, ОДС поштује и одредбе посебног програма заштите угрожених купаца који, у складу са Законом о електричној енергији у Федерацији Босне и Херцеговине, доноси Влада Федерације Босне и Херцеговине и колико је то могуће, уважава:

- a) минималне потребе купаца за електричном енергијом са циљем елиминисања опасности од угрожавања људи, материјалних добара и животне средине,
  - b) недискриминацију купаца на начин да се груписањем омогући циклична измјена група која се искључују или им се оптерећења редукују.
- (5) Током припреме плана редукације из става (2) овог члана, ОДС припрема и своје поступке у складу са одредбама правилника Федералног министарства енергије, рударства и индустрије, а којег ово министарство доноси у складу са одредбама Закона о електричној енергији у Федерацији Босне и Херцеговине.
- (6) Припремљене поступке, у писаној форми, ОДС доставља ФЕРК-у без одлагања.
- (7) ОДС обавјештава крајње купце о припремљеном плану редукације, и то путем средстава јавног информисања и на интернет страници, као и путем канцеларија за односе са корисницима дистрибутивног система.

Члан 62.

(Аутоматско подфреквентно растерећење)

- (1) ОДС доставља НОСБиХ-у податке о потреби подешавања и/или уградње подфреквентне заштите, са распоредом одвода у трансформаторским станицама називног напона 110/x kV, према степену њиховог приоритета, технолошким карактеристикама и снази, водећи при томе рачуна да се подфреквентна заштита не поставља на одводе на које су прикључене производне јединице на обновљиве изворе.
- (2) Подфреквентни релеји који се користе за подфреквентну заштиту морају имати диференцијални и временски члан.
- (3) ОДС и НОСБиХ договарају број степени (корака) подешавања фреквенције на подфреквентној заштити (у распону од 49,0 до 48,0 Hz, при чему један корак износи максимално 200 mHz) и процентуалне износе аутоматског растерећења за сваки степен подешавања, уважавајући при томе и карактеристике постојеће подфреквентне заштите.
- (4) Подаци о процентима аутоматског растерећења односе се на вршне снаге остварене у претходној години на СН одводима у ТС којима се електричном енергијом напајају објекти дистрибутивне мреже у надлежности ОДС-а.
- (5) Уградњу подфреквентне заштите и њено подешавање врши Електропренос БиХ.

Члан 63.

(Хаваријско ручно растерећење)

ОДС реализује налог НОСБиХ-а који се односи на хаваријско ручно искључење оптерећења у појединим дијеловима система, са циљем избегавања угрожавања сигурности електроенергетског система или његових појединих дијелова са пријетњом тоталног или дјелимичног распада праћеном преоптерећењем елемената преносне мреже, смањењем напона и/или фреквенције испод дозвољених граница.

Члан 64.

(Обнова рада електроенергетског система након дјелимичног или тоталног распада)

- (1) НОСБиХ врши изразу и ажурирање Плана обнове рада електроенергетског система након распада, приликом чије израде и ажурирања ОДС сарађује са НОСБиХ-ом и доставља захтијеване податке.
- (2) Након распада електроенергетског система ОДС проводи активности у складу са Планом обнове рада

електроенергетског система и реализује налоге НОСБиХ-а који се односе на обнову рада система.

- (3) ОДС изводи све потребне манипулације да би се поново обезбједио поуздан рад дистрибутивне мреже, при чему ове активности имају предност над било каквим појединачним интересима корисника дистрибутивног система и произвођача.

Члан 65.

(Обавезе крајњих купаца и произвођача током поремећених режима рада)

- (1) Током поремећених режима рада крајњи купци и произвођачи су обавезни да се понашају у складу са налозима ОДС-а.
- (2) На захтјев ОДС-а крајњи купци и произвођачи морају доставити захтијеване податке који се односе на стање погона њихових постројења.

Члан 66.

(Евидентирање података током поремећеног режима рада)

- (1) ОДС води евиденцију података о поремећајима у дистрибутивној мрежи, уважавајући одредбе одговарајућих закона и прописа у Федерацији Босне и Херцеговине.
- (2) Корисник дистрибутивног система/произвођач који је током поремећаја претрпио штету, има право приступа евиденцији из става (1) овог члана.

ДИО ШЕСТИ - ПОВЕЗИВАЊЕ СА СУСЈЕДНИМ МРЕЖАМА ПОГЛАВЉЕ I ПОВЕЗИВАЊЕ СА ПРЕНОСНОМ МРЕЖОМ

Члан 67.

(Мјесто повезивања)

Веза дистрибутивне са преносном мрежом остварује се трансформаторским станицама у власништву Електропреноса БиХ, при чему је управљање СН одводима у надлежности ОДС-а.

Члан 68.

(Услови за прикључак)

- (1) Услови за прикључак ОДС-а на преносну мрежу су дефинисани одредбама Правилника о прикључку и Правила за СН прикључак у објектима Електропреноса БиХ.
- (2) Услов за прикључак на СН нивоу у својим објектима дефинише Електропренос БиХ у сарадњи са ОДС-ом.
- (3) ОДС и Електропренос БиХ закључују Уговор о прикључку, којим се дефинишу технички услови за прикључак, те сви принципи међусобних односа чији је циљ обезбједити сигуран и квалитетан рад дистрибутивног система.

Члан 69.

(Мјерење на мјесту контакта са преносном мрежом)

Начин мјерења електричне енергије и карактеристике мјерних уређаја на мјесту преузимања електричне енергије између Електропреноса БиХ и ОДС-а дефинисани су одредбама Мрежног кодекса.

ПОГЛАВЉЕ II ПОВЕЗИВАЊЕ СА СУСЈЕДНОМ ДИСТРИБУТИВНОМ МРЕЖОМ

Члан 70.

(Сврха повезивања)

Након исказаног обостраног интереса и постигнутог договора, реализује се повезивање двије сусједне дистрибутивне мреже, са циљем побољшања параметара квалитета електричне енергије на неком подручју, сигурности у снабдијевању купаца и економичнијег рада система.

Члан 71.

(Техничко рјешење повезивања)

Техничко рјешење повезивања сусједних дистрибутивних мрежа договарају два надлежна ОДС-а, а са циљем постизања његове техноекономске коректности.

Члан 72.

(Уговор о повезивању мрежа)

- (1) Уговором о повезивању мрежа, као посебним уговором, дефинишу се, између осталог, ниво потребног инвестирања и принцип власништва над евентуално новоизграђеним објектима.
- (2) Уговором из става (1) овог члана регулишу се и питања везана за међусобну комуникацију, начин управљања, параметри квалитета електричне енергије, начин формирања и будућег одржавања обрачунског мјерног мјеста, основни принципи заштите и сл.
- (3) Посебан дио уговора из става (1) овог члана је начин надзора и управљања опремом на мјесту повезивања двије мреже.

Члан 73.

(Мјерење на мјесту контакта са другом дистрибутивном мрежом)

- (1) На мјесту повезивања мрежа минимално треба мјерити снагу, те активну и реактивну енергију у оба смјера, а мјерну опрему је потребно ускладити са одредбама Правилника о мјерном мјесту.
- (2) Класа тачности за мјерне трансформаторе и бројило активне енергије је минимално 0,5, а за бројило реактивне енергије 2.
- (3) Бројила требају имати могућност даљинског читања.
- (4) Уговором о повезивању мрежа дефинишу се и начин читања, израда записника, начин фактурисања услуга, израда регистра, те подаци о инсталисаној мјерној опреми и начину њеног одржавања.

ДИО СЕДМИ – ПРИСТУП ДИСТРИБУТИВНОЈ МРЕЖИ

Члан 74.

(Обезбјеђење приступа дистрибутивној мрежи)

ОДС је обавезан, у складу са техничким и енергетским могућностима, свим корисницима дистрибутивног система и произвођачима обезбједити објективан, транспарентан и недискриминарајући приступ, односно коришћење мреже, према принципима регулисаног приступа треће стране, у складу са Законом о електричној енергији у Федерацији Босне и Херцеговине и Општим условима.

Члан 75.

(Ограничење коришћења у нормалном режиму рада)

У нормалном режиму рада дистрибутивног система, ОДС предузима техничке и комерцијалне методе за ограничење преузимања електричне енергије и снаге у оквиру уговорених вриједности.

Члан 76.

(Ограничење коришћења мреже у осталим режимима рада)

- (1) У условима ограниченог капацитета дистрибутивне мреже, те у условима рада дистрибутивне мреже који одступају од нормалног погона, ОДС има право ограничити приступ крајњим купцима/произвођачима, уз поштивање принципа равноправности корисника дистрибутивног система/произвођача, водећи се искључиво техничким захтјевима мреже.
- (2) Крајњи купци/произвођачи којима је налогом ОДС-а наложено ограничење приступа, обавезни су ускладити своје оптерећење/производњу са налозима ОДС-а.

- (3) За случајеве из става (1) овог члана, ОДС је обавезан информисати крајњег купца/произвођача о разлозима свог поступања, при чему разлози морају бити објективни, недискриминирајући и засновани на провјерљивим чињеницама.
- (4) Уколико крајњи купац/произвођач не поступи по налогу ОДС-а из става (2) овог члана, ОДС има право привремено искључити постројење крајњег купца/произвођача са мреже, у складу са одредбама Општих услова.
- (5) Након стицања услова за поновно прикључење крајњег купца/произвођача, а најкасније након истека околности због којих се рад дистрибутивне мреже одвијао у условима који одступају од нормалних, крајњи купац/произвођач има право на поновно укључење.

Члан 77.

(Ограничење коришћења мреже због недозвољених утицаја постројења крајњег купца/произвођача на мрежу)

- (1) У случају да се током експлоатације установи да опрема крајњег купца/произвођача изазива недопуштен повратни утицај на дистрибутивну мрежу или опрему осталих крајњих купца/произвођача, ОДС ће крајњем купцу/произвођачу у писменом обраћању, уз одговарајуће образложење, одредити рок за отклањање узрока негативног утицаја.
- (2) Уколико крајњи купац/произвођач не изврши отклањање узрока негативног утицаја у року из става (1) овог члана, ОДС има право привремено искључити његово постројење са мреже, у складу са одредбама Општих услова.
- (3) Након отклањања разлога због којег му је извршено искључивање постројења са мреже, крајњи купац/произвођач има право на поновно укључење.

ДИО ОСМИ – РАЗВОЈ И ИЗГРАДЊА ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА

Члан 78.

(Принципи планирања развоја и изградње дистрибутивне мреже)

- (1) Приликом планирања развоја и изградње дистрибутивне мреже, ОДС своје планове усклађује са одговарајућим просторним, регулационим и урбанистичким плановима и промјенама у конзуму, водећи рачуна о реалним могућностима реализације планова и њиховим утицајима на тарифе за коришћење дистрибутивне мреже.
- (2) Основни принципи ОДС-а при планирању развоја и изградње дистрибутивне мреже су:
  - a) на вријеме обезбиједити довољан капацитет дистрибутивне мреже који треба задовољити процијењено увећање потреба њених постојећих крајњих купца и произвођача,
  - b) на вријеме обезбиједити довољан капацитет дистрибутивне мреже који треба омогућити прикључење нових крајњих купца и произвођача, истовремено уважавајући принципе отвореног тржишта електричне енергије,
  - c) обезбиједити услове неопходне за сигуран, ефикасан и квалитетан рад дистрибутивног система,
  - d) користити постојеће и развијати нове капацитете дистрибутивне мреже до техноекономски оправданих граница,
  - e) бирати правце развоја уважавајући опцију најекономичнијег рада дистрибутивног система,

- f) испуњавати одредбе прописаних стандарда, укључиво и оних који прописују квалитет испоручене електричне енергије,
- g) поштовати одредбе прописа о заштити на раду, заштите од пожара и околнске заштите и
- h) поштовати одговарајуће техничке критеријуме за планирање развоја дистрибутивне мреже.

Члан 79.

(Технички критеријуми за планирање развоја и изградње дистрибутивне мреже)

При планирању развоја и изградње дистрибутивне мреже, ОДС узима у обзир следеће основне техничке критеријуме:

- a) дозвољено струјно оптерећење елемената мреже,
- b) дозвољено одступање напона и
- c) критеријум сигурности (n-1).

Члан 80.

(Критериј дозвољеног струјног оптерећење елемената дистрибутивне мреже)

Критериј дозвољеног струјног оптерећења елемената дистрибутивне мреже подразумева да у нормалном погону нити један елемент неће бити оптерећен изнад своје називне струје, а да у кризном (краткотрајном) погону елементи могу бити оптерећени максималном вриједношћу струје која неће довести до нарушавања особина материјала и која се рачуна узимајући у обзир врсту опреме, погонске и услове околине.

Члан 81.

(Критериј дозвољеног одступање напона)

При планирању развоја и изградње дистрибутивне мреже, дозвољено одступање напона је дефинисано одредбама стандарда БАС ЕН 60038.

Члан 82.

(Критеријум сигурности (n-1))

- (1) Развој и изградња СН мрежа се у правилу планирају поштујући критеријум (n-1), осим у случајевима када то није економски оправдано, а што доказује ОДС.
- (2) У случају економске неоправданости из става (1) овог члана, уколико то инсистира, развој и изградњу дијела мреже по критеријуму (n-1) финансира заинтересовани крајњи купац/произвођач.
- (3) Развој и изградња нових НН мрежа се не планира по критеријуму (n-1), осим у појединачним случајевима напајања већих стамбених и других објеката у урбаним зонама или по посебном захтјеву крајњег купца/произвођача, у којем случају трошкове обезбјеђења поштивања критеријума (n-1) финансира заинтересовани крајњи купац/произвођач.

Члан 83.

(Планови развоја и изградње дистрибутивне мреже)

- (1) ОДС припрема краткорочне и дугорочне планове развоја и изградње дистрибутивне мреже.
- (2) Дугорочни планови развоја и изградње се доносе за период од три и 10 година.
- (3) Дугорочним планом развоја и изградње се одређује стратегија развоја дистрибутивне мреже и дефинише обим изградње електроенергетских објеката у планском периоду.
- (4) Дугорочни планови развоја и изградње се иновирају сваке године.
- (5) Краткорочни план развоја и изградње дистрибутивне мреже се припрема за период од једне године и представља детаљнију разраду података дугорочног плана развоја и изградње за разматрану годину.

- (6) Планови из става (1) се раде у складу са Стратешким планом развоја електроенергетског сектора у Федерацији Босне и Херцеговине.
- (7) ФЕРК одобрава планове развоја и изградње дистрибутивне мреже.
- (8) ОДС је обавезан доставити ФЕРК-у краткорочне и дугорочне (иновирани) планове развоја и изградње у року од 30 дана након усвајања истих од стране надлежних органа ОДС-а.
- (9) ОДС своје планове развоја и изградње чини доступним јавности.

Члан 84.

- (Дугорочни план развоја и изградње дистрибутивне мреже)
- (1) Дугорочни план развоја и изградње дистрибутивне мреже садржи:
    - a) прогнозу потрошње по категоријама потрошње, уважавајући три могућа сценарија развоја потрошње (низак, средњи и високи раст потрошње у разматраном периоду),
    - b) рјешења везана за техничке карактеристике мреже (избор напонског нивоа, прелазак са 10 kV-ног на напонски ниво 20 kV, промјене везане за уземљење неутралне тачке, стратегије аутоматизације мреже, даљинског управљања, надзора и прикупљања података о погонским и обрачунским величинама, развоја система за пренос података,...),
    - c) списак ТС и водова предвиђених за изградњу или увећање капацитета, са годишњом динамиком изградње,
    - d) списак производних објеката за које се процјењује да ће се прикључити на дистрибутивну мрежу у разматраном периоду,
    - e) карактеристике опреме предвиђене за уградњу,
    - f) списак опреме за СДНиУ,
    - g) процјене струја кратких спојева у дистрибутивној мрежи,
    - h) процјену слободних капацитета дистрибутивне мреже,
    - i) процјену побољшања поузданости дистрибутивне мреже,
    - j) процјену смањења нивоа дистрибутивних губитака,
    - k) процјену потребних инвестиција за реализацију предложених активности и
    - l) дио који дефинише потребу реконструкције постојећих и/или изградње нових објеката у преносној мрежи, који имају утицај на стање дистрибутивног система, са одговарајућим образложењима.
  - (2) Трогодишњи план развоја и изградње представља детаљнију разраду података из десетогодишњег плана развоја и изградње, за разматраних три године.

Члан 85.

(Краткорочни план развоја и изградње дистрибутивне мреже)

- (1) Краткорочни план развоја и изградње се припрема за период од једне године.
- (2) План из става (1) овог члана детаљно разрађује одговарајући трогодишњи план развоја и изградње за разматрану годину.

Члан 86.

(Обезбјеђење података за припрему планова развоја и изградње дистрибутивне мреже)

- (1) ОДС прикупља подлоге за припрему планова развоја и изградње кроз трајно праћење напонских прилика, оптерећења и поузданости рада мреже и стање елемената мреже кроз сегмент одржавања, прикупљајући податке од крајњих купаца и произвођача, и сл.
- (2) ОДС прикупља доступне податке од снабдјевача и произвођача електричне енергије чији су објекти прикључени на мрежу у надлежности ОДС-а, у сегменту процјене потрошње и производње електричне енергије за третирани период.
- (3) ОДС од крајњих купаца и произвођача прибавља податке преузимајући их из издатих електроенергетских сагласности, потписаних уговора о прикључењу, односно повећању/смањењу прикључне снаге и коришћењу дистрибутивне мреже, као и захтијевајући доставу одговарајућих података у току саме припреме планова, које су крајњи купци и произвођачи обавезни доставити (подаци о називним карактеристикама опреме коју планирају прикључити на мрежу, нпр.).
- (4) Уколико крајњи купац/произвођач не располаже подацима из става (3) овог члана, ОДС чини објективизирану процјену користећи доступне упоредне податке.

Члан 87.

(Активности ОДС-а приликом израде планова које раде НОСБиХ и Електропренос БиХ)

- (1) ОДС сарађује и размјењује податке са НОСБиХ-ом и Електропреносом БиХ током припреме планова развоја и изградње преносне мреже.
- (2) ОДС један пут годишње доставља НОСБиХ-у изводе из својих планова развоја и изградње, као подлогу за припрему десетогодишњег плана развоја и изградње преносних капацитета и Индикативног плана развоја производње у Босни и Херцеговини.
- (3) ОДС процјењује усклађеност предложених планова НОСБиХ-а и Електропреноса БиХ из ставова (1) и (2) овог члана са планираним развојем дистрибутивне мреже.
- (4) Уколико ОДС процијени да планови из ставова (1) и (2) овог члана не прате планирани развој и изградњу дистрибутивне мреже, има право захтијевати њихову измјену.

ДИО ДЕВЕТИ - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 88.

(Престанак важења претходних Мрежних правила)
 Ступањем на снагу ових Мрежних правила престају важити Мрежна правила дистрибуције Јавног предузећа Електропривреда Босне и Херцеговине д.д. – Сарајево, донесена Одлуком ФЕРК-а број: 01-07-1237-02/08, од 19.11.2008. године ("Службене новине Федерације БиХ", број 88/08).

Члан 89.

(Тумачење Мрежних правила)

- (1) Тумачење одредби Мрежних правила даје ФЕРК.
- (2) Измјене и допуне Мрежних правила доноси ФЕРК на сопствене иницијативу или на приједлог ОДС-а.

Члан 90.

(Ступање на снагу)

Ова Мрежна правила ступају на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеним новинама Федерације БиХ", а иста се објављују и на огласној табли и интернет страници ФЕРК-а.

Број 01-07-467-02/18

20. априла 2018. године

Мостар

Предсједник ФЕРК-а

Јасмин Бешо, с. р.

(SI-462/18-F)

DRŽAVNA REGULATORNA KOMISIJA ZA ELEKTRICNU ENERGIJU - DERK

630

Na osnovu člana 4.8. Zakona o prijenosu, regulatoru i operatoru sistema električne energije u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 7/02, 13/03, 76/09 i 1/11) i čl. 6. i 7. Pravilnika o tarifnom postupku ("Službeni glasnik BiH", broj 44/05), na sjednici Državne regulatorne komisije za električnu energiju, održanoj 18. aprila 2018. godine, donijeta je

ODLUKA¹

- Nezavisnom operatoru sistema u Bosni i Hercegovini se određuje potrebni godišnji prihod za 2018. godinu u iznosu od 6.340.127 KM.
- Utvrđuje se tarifa za rad Nezavisnog operatora sistema u BiH u iznosu od:
  - tarifa koju plaćaju kupci 0,0521 feninga/kWh koja se primjenjuje zaključno sa 30. novembrom 2018. godine,
  - i
  - tarifa koju plaćaju proizvođači 0,0039 feninga/kWh i
  - tarifa koju plaćaju kupci 0,0469 feninga/kWh, a koje se primjenjuju počevši od 1. decembra 2018. godine.
- Potrebni godišnji prihod za 2018. godinu se odobrava u strukturi i iznosima navedenim u trećoj koloni sljedeće tabele:

Opis	2018. zahtjev	2018. odobreno	Indeks (3/2)
1	2	3	4
Troškovi materijala	67.000	60.800	0,907
Troškovi energenata i komunalni troškovi	143.000	118.000	0,825
Troškovi usluga	1.752.559	1.553.579	0,886
Bruto plate i naknade zaposlenim	4.101.300	3.336.834	0,814
Amortizacija	444.491	332.200	0,747
Finansijski troškovi	237.602	117.389	0,494
Putni troškovi	129.000	127.000	0,984
Ostali porezi i takse	36.000	29.500	0,819
Ostali rashodi	727.000	664.825	0,914
A. Ukupno troškovi i rashodi	7.637.952	6.340.127	0,830
1. Višak prihoda			
2. Višak rashoda	457.952		
3. Ostali prihodi			
4. Prihodi od el. energije (A+1-2)	7.180.000	6.340.127	0,883
Višak prihoda iz prethodnog perioda		160.038	
B. Ukupno prihodi (3+4)	7.180.000	6.340.127	0,883
C. Energija (kWh)			
- potrošnja	12.128.358.170	12.172.990.114	1,004
- proizvodnja		16.334.830.000	
D. Tarifa (fening/kWh)	0,0592	0,0521	0,880
- potrošnja	0,0592	0,0469	0,792
- proizvodnja		0,0039	

- Nezavisni operator sistema u BiH i Elektroprijenos BiH dužni su da po isteku svakog kalendarskog mjeseca, u saradnji sa vlasnicima licence za distribuciju električne

energije, kupcima koji su direktno priključeni na prijenosni sistem i vlasnicima licence za proizvodnju električne energije koji posjeduju proizvodne objekte priključene na prijenosni sistem, sačine izvještaj o energetske veličinama u svim tačkama injektiranja/preuzimanja u/iz prijenosnog sistema.

- Na osnovu izvještaja iz prethodne tačke ove odluke, za kupca priključenog na prijenosni sistem, usluge NOS-a BiH fakturišu se njegovom snabdjevaču, a za kupca priključenog na distributivni sistem operatoru distributivnog sistema (ODS), odnosno pravnom licu u okviru kojeg ODS djeluje. Usluge NOS-a BiH za proizvođača koji injektira i/ili preuzima električnu energiju iz prijenosnog sistema fakturišu se licenciranom proizvođaču, odnosno pravnom licu u okviru kojeg proizvođač djeluje.
- Za energiju preuzetu u pumpnom načinu rada, proizvođačima se ne naplaćuje tarifa za rad NOS-a BiH.
- Tarifa određena ovom odlukom se koristi prilikom određivanja tarifa/cijena za krajnje kupce, prema strukturi tarifnih elemenata u okviru pojedinih kategorija potrošnje.
- Ova odluka stupa na snagu danom donošenja, a primjenjuje se od 1. maja 2018. godine.

Dispozitiv odluke objavljuje se u "Službenom glasniku BiH", službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Број 04-28-5-364-47/17

18. априла 2018. године

Тузла

Предсједavajuћи Комисије

Никола Пејић, с. р.

Na temelju članka 4.8. Zakona o prijenosu, regulatoru i operatoru sustava električne energije u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 7/02, 13/03, 76/09 i 1/11) i čl. 6. i 7. Pravilnika o tarifnom postupku ("Službeni glasnik BiH", broj 44/05), na sjednici Državne regulatorne komisije za električnu energiju, održanoj 18. travnja 2018. godine, donijeta je

ODLUKA²

- Neovisnom operatoru sustava u Bosni i Hercegovini se određuje potrebni godišnji prihod za 2018. godinu u iznosu od 6.340.127 KM.
- Utvrđuje se tarifa za rad Neovisnog operatora sustava u BiH u iznosu od:
  - tarifa koju plaćaju kupci 0,0521 feninga/kWh koja se primjenjuje zaključno sa 30. studenim 2018. godine,
  - i
  - tarifa koju plaćaju proizvođači 0,0039 feninga/kWh i
  - tarifa koju plaćaju kupci 0,0469 feninga/kWh, a koje se primjenjuju počevši od 1. prosinca 2018. godine.
- Potrebni godišnji prihod za 2018. godinu se odobrava u strukturi i iznosima navedenim u trećoj koloni sljedeće tablice:

Opis	2018. zahtjev	2018. odobreno	Indeks (3/2)
1	2	3	4
Troškovi materijala	67.000	60.800	0,907
Troškovi energenata i komunalni troškovi	143.000	118.000	0,825
Troškovi usluga	1.752.559	1.553.579	0,886
Bruto plaće i naknade zaposlenim	4.101.300	3.336.834	0,814
Amortizacija	444.491	332.200	0,747
Financijski troškovi	237.602	117.389	0,494

¹ Odluka objavljena u "Službenom glasniku BiH", broj 27/18

² Odluka objavljena u "Službenom glasniku BiH", broj 27/18

Putni troškovi	129.000	127.000	0,984
Ostali porezi i pristojbe	36.000	29.500	0,819
Ostali rashodi	727.000	664.825	0,914
A. Ukupno troškovi i rashodi	7.637.952	6.340.127	0,830
1. Višak prihoda			
2. Višak rashoda	457.952		
3. Ostali prihodi			
4. Приходи од ел. енергије (А+1-2)	7.180.000	6.340.127	0,883
Вишак прихода из претходног периода		160.038	
B. Ukupno prihodi (3+4)	7.180.000	6.340.127	0,883
C. Energija (kWh)			
- potrošnja	12.128.358.170	12.172.990.114	1,004
- proizvodnja		16.334.830.000	
D. Tarifa (fening/kWh)			
- potrošnja	0,0592	0,0521	0,880
- potrošnja	0,0592	0,0469	0,792
- proizvodnja		0,0039	

4. Neovisni operator sustava u BiH i Elektroprijenos BiH dužni su da po isteku svakog kalendarskog mjeseca, u suradnji sa vlasnicima licence za distribuciju električne energije, kupcima koji su direktno priključeni na prijenosni sustav i vlasnicima licence za proizvodnju električne energije koji posjeduju proizvodne objekte priključene na prijenosni sustav, sačine izvješće o energetskim veličinama u svim tačkama injektiranja/preuzimanja u/iz prijenosnog sustava.

5. Na temelju izvješća iz prethodne točke ove odluke, za kupca priključenog na prijenosni sustav, usluge NOS-a BiH fakturiraju se njegovom opskrbljivaču, a za kupca priključenog na distributivni sustav operatoru distributivnog sustava (ODS), odnosno pravnoj osobi u okviru kojeg ODS djeluje. Usluge NOS-a BiH za proizvođača koji injektira i/ili preuzima električnu energiju iz prijenosnog sustava fakturiraju se licenciranom proizvođaču, odnosno pravnoj osobi u okviru koje proizvođač djeluje.

6. Za energiju preuzetu u crpnom načinu rada, proizvođačima se ne naplaćuje tarifa za rad NOS-a BiH.

7. Tarifa određena ovom odlukom se koristi prilikom određivanja tarifa/cijena za krajnje kupce, prema strukturi tarifnih elemenata u okviru pojedinih kategorija potrošnje.

8. Ova odluka stupa na snagu danom donošenja, a primjenjuje se od 1. svibnja 2018. godine.

Dispozitiv odluke objavljuje se u "Službenom glasniku BiH", službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Broj 04-28-5-364-47/17
18. travnja 2018. godine
Tuzla

Predsjedatelj Komisije
Nikola Pejić, v. r.

Na osnovu člana 4.8. Zakona o prenosu, regulatoru i operatoru sistema električne energije u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 7/02, 13/03, 76/09 i 1/11) i čl. 6. i 7. Pravilnika o tarifnom postupku ("Službeni glasnik BiH", broj 44/05) na sjednici Dржавне regulatorne komisije за електричну енергију, одржаној 18. априла 2018. године, донијета је

ОДЛУКА¹

1. Независном оператору система у Босни и Херцеговини се одређује потребни годишњи приход за 2018. годину у износу од 6.340.127 КМ.

2. Утврђује се тарифа за рад Независног оператора система у БиХ у износу од:

- тарифа коју плаћају купци 0,0521 фенинга/kWh која се примјењује закључно са 30. новембром 2018. године,

и

- тарифа коју плаћају произвођачи 0,0039 фенинга/kWh и

- тарифа коју плаћају купци 0,0469 фенинга/kWh, а које се примјењују почевши од 1. децембра 2018. године.

3. Потребни годишњи приход за 2018. годину се одобрава у структури и износима наведеним у трећој колони следеће табеле:

Опис	2018. захтјев	2018. одобрено	Индекс (3/2)
1	2	3	4
Трошкови материјала	67.000	60.800	0,907
Трошкови енергената и комунални трошкови	143.000	118.000	0,825
Трошкови услуга	1.752.559	1.553.579	0,886
Бруто плате и накнаде запосленим	4.101.300	3.336.834	0,814
Амортизација	444.491	332.200	0,747
Финансијски трошкови	237.602	117.389	0,494
Путни трошкови	129.000	127.000	0,984
Остали порези и таксе	36.000	29.500	0,819
Остали расходи	727.000	664.825	0,914
A. Укупно трошкови и расходи	7.637.952	6.340.127	0,830
1. Вишак прихода			
2. Вишак расхода	457.952		
3. Остали приходи			
4. Приходи од ел. енергије (А+1-2)	7.180.000	6.340.127	0,883
Вишак прихода из претходног периода		160.038	
B. Укупно приходи (3+4)	7.180.000	6.340.127	0,883
Ц. Енергија (kWh)			
- потрошња	12.128.358.170	12.172.990.114	1,004
- производња		16.334.830.000	
D. Тарифа (фенинг/kWh)			
- потрошња	0,0592	0,0521	0,880
- потрошња	0,0592	0,0469	0,792
- производња		0,0039	

4. Независни оператор система у БиХ и Електропренос БиХ дужни су да по истеку сваког календарског мјесеца, у сарадњи са власницима лиценце за дистрибуцију електричне енергије, купцима који су директно прикључени на преносни систем и власницима лиценце за производњу електричне енергије који посједују производне објекте прикључене на преносни систем, сачине извјештај о енергетским величинама у свим тачкама ињектирања/преузимања у/из преносног система.

5. На основу извјештаја из претходне тачке ове одлуке, за купца прикљученог на преносни систем, услуге НОС-а БиХ фактуришу се његовом снабдјевачу, а за купца прикљученог на дистрибутивни систем оператору дистрибутивног система (ОДС), односно правном лицу у оквиру којег ОДС дјелује. Услуге НОС-а БиХ за произвођача који инјектира и/или преузима електричну енергију из преносног система фактуришу се лиценцираном произвођачу, односно правном лицу у оквиру којег произвођач дјелује.

6. За енергију преузету у пумпном начину рада, произвођачима се не наплаћује тарифа за рад НОС-а БиХ.

7. Тарифа одређена овом одлуком се користи приликом одређивања тарифа/цијена за крајње купце, према структури тарифних елемената у оквиру појединих категорија потрошње.

8. Ова одлука ступа на снагу даном доношења, а примјењује се од 1. маја 2018. године.

¹ Odluka objavljena u "Službenom glasniku BiH", broj 27/18

Диспозитив одлуке објављује се у "Службеном гласнику БиХ", службеним гласилима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

Број 04-28-5-364-47/17
18. априла 2018. године
Тузла

Председавајући Комисије
Никола Пејић, с. р.

(SI-459/18-F)

631

Na osnovu člana 4.8. Zakona o prijenosu, regulatoru i operateru sistema električne energije u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 7/02, 13/03, 76/09 i 1/11), člana 14. Statuta Državne regulatorne komisije za električnu energiju ("Službeni glasnik BiH", br. 41/03, 59/04, 2/10 i 93/17) i člana 13. Pravilnika o tarifnom postupku ("Službeni glasnik BiH", broj 44/05), na sjednici Državne regulatorne komisije za električnu energiju, održanoj 18. aprila 2018. godine, donijeta je

ODLUKA¹

O PRODUŽENJU VAŽENJA ODLUKE O TARIFAMA ZA SISTEMSKU I POMOĆNE USLUGE

1. Produžava se važenje Odluke Državne regulatorne komisije za električnu energiju o tarifama za sistemsku i pomoćne usluge ("Službeni glasnik BiH", broj 02/16, 51/16 i 50/17).
2. Državna regulatorna komisija za električnu energiju će i dalje pratiti razvoj prilika na balansnom tržištu i, po potrebi, pristupiti podešavanju tarife za sistemsku i pomoćne usluge.
3. Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u "Službenom glasniku BiH" i službenim gasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Број 04-28-5-364-48/17
18. априла 2018. године
Тузла

Председавајући Комисије
Никола Пејић, с. р.

Na temelju članka 4.8. Zakona o prijenosu, regulatoru i operateru sustava električne energije u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 7/02, 13/03, 76/09 i 1/11), članka 14. Statuta Državne regulatorne komisije za električnu energiju ("Službeni glasnik BiH", br. 41/03, 59/04, 2/10 i 93/17) i članka 13. Pravilnika o tarifnom postupku ("Službeni glasnik BiH", broj 44/05), na sjednici Državne regulatorne komisije za električnu energiju, održanoj 18. travnja 2018. godine, donijeta je

ODLUKA²

O PRODULJENJU VAŽENJA ODLUKE O TARIFAMA ZA SUSTAVNU I POMOĆNE USLUGE

1. Produljava se važenje Odluke Državne regulatorne komisije za električnu energiju o tarifama za sustavnu i pomoćne usluge ("Službeni glasnik BiH", broj 02/16, 51/16 i 50/17).
2. Državna regulatorna komisija za električnu energiju će i dalje pratiti razvoj prilika na balansnom tržištu i, po potrebi, pristupiti podešavanju tarife za sustavnu i pomoćne usluge.

¹ Odluka objavljena u "Službenom glasniku BiH", broj 27/18

² Odluka objavljena u "Službenom glasniku BiH", broj 27/18

3. Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u "Službenom glasniku BiH" i službenim gasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Број 04-28-5-364-48/17
18. travnja 2018. godine
Tuzla

Председатељ Комисије
Никола Пејић, в. р.

Na osnovu člana 4.8. Zakona o prenosu, regulatoru i operateru sistema električne energije u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 7/02, 13/03, 76/09 i 1/11), člana 14. Statuta Državne regulatorne komisije za električnu energiju ("Službeni glasnik BiH", br. 41/03, 59/04, 2/10 i 93/17) и члана 13. Правилника о тарифном поступку ("Службени гласник БиХ", број 44/05), на сједници Државне регулаторне комисије за електричну енергију, одржаној 18. априла 2018. године, донијета је

ODLUKA³

O PRODUŽEŃU VAŽEŃA ODLUKE O TARIFAMA ZA SISTEMSKU I POMOĆNE USLUGE

1. Продужава се важење Одлуке Државне регулаторне комисије за електричну енергију о тарифама за системску и помоћне услуге ("Службени гласник БиХ", број 02/16, 51/16 и 50/17).
2. Државна регулаторна комисија за електричну енергију ће и даље пратити развој прилика на балансном тржишту и, по потреби, приступити подешавању тарифе за системску и помоћне услуге.
3. Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објавиће се у "Службеном гласнику БиХ" и службеним гасилима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

Број 04-28-5-364-48/17
18. априла 2018. године
Тузла

Председавајући Комисије
Никола Пејић, с. р.

(SI-460/18-F)

JP "LOKOM" D.O.O. SARAJEVO

632

Na osnovu člana 17. Statuta Javnog preduzeća za upravljanje, zaštitu i održavanje objekata u vlasništvu Općine Novi Grad Sarajevo "LOKOM" d.o.o. Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 15/13, 47/14), te člana 44. Poslovnika o radu Skupštine JP "LOKOM" d.o.o. Sarajevo br. 1216/13 od 01.07.2013. godine, Skupština JP "LOKOM" d.o.o. Sarajevo na 23. sjednici održanoj dana 19.04.2018. godine, donijela je

ODLUKU

O RAZRJEŠENJU DUŽNOSTI ČLANA NADZORNOG ODBORA JP "LOKOM" D.O.O. SARAJEVO

Član 1.

Ovom Odlukom razrješava se dužnosti član Nadzornog odbora JP "LOKOM" d.o.o. Sarajevo dipl. ing. rudarstva Alikadić Emir iz Sarajeva.

Član 2.

Razrješenje dužnosti člana Nadzornog odbora JP "LOKOM" d.o.o. Sarajevo vrši se sa danom 19.04.2018. godine, a radi podnošenja ostavke na članstvo od strane imenovanog.

³ Odluka objavljena u "Službenom glasniku BiH", broj 27/18

Član 3.

Odluka stupa na snagu i počinje sa primjenom danom donošenja.

Odluka će se objaviti u "Službenim novinama Federacije BiH" i na oglasnoj ploči Preduzeća.

Predsjednik
Skupštine JP "LOKOM" d.o.o.
Sarajevo

Broj 390/18
19. aprila/travnja 2018. godine

Emir Dedović, s. r.
(SI-499/18-F)

JZU "DOM ZDRAVLJA SA STACIONAROM" ODŽAK

633

Na temelju članka 40 a. stavak 1. alineja 2. i članka 43. Zakona o zdravstvenoj zaštiti ("Narodne novine Županije Posavske", broj 6/03 i 7/13), članka 30. i 37. Statuta Doma zdravlja sa stacionarom Odžak, uz suglasnost ministra zdravstva, rada i socijalne politike Županije Posavske, broj 07-37-126/18 od 12.04.2018. godine, Upravno vijeće JZU Doma zdravlja sa stacionarom Odžak, na sjednici održanoj dana 23.04.2018. godine, donosi

ODLUKU

O POSTAVLJANJU VRŠITELJA DUŽNOSTI RAVNATELJA JZU "DOM ZDRAVLJA SA STACIONAROM" ODŽAK

I.

Za vršitelja dužnosti ravnatelja Doma zdravlja sa stacionarom Odžak postavlja se Anto Majić dr. med. spec. pedijatar, iz Odžaka.

II.

Vršitelj dužnosti ravnatelja iz točke I. ove Odluke imenuje se na period do 6 mjeseci.

III.

Vršitelj dužnosti ima sva prava i dužnosti ravnatelja.

IV.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u "Službenim novinama Federacije BiH".

Broj 01-06/18
23. travnja/aprila 2018. godine

Predsjednik Upravnog vijeća
Šimo Vranjić, v. r.

(SI-498/18-F)

SADRŽAJ

PARLAMENT FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

600	Zakon o izmjeni Zakona o doprinosima (bosanski jezik)	1
	Zakon o izmjeni Zakona o doprinosima (hrvatski jezik)	1
	Закон о измјени Закона о доприносима (српски језик)	1
601	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o visini stope zatezne kamate na javne prihode (bosanski jezik)	2
	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o visini stope zatezne kamate na javne prihode (hrvatski jezik)	2
	Закон о измјенама и допунама Закона о висини стопе затезне камате на јавне приходе (српски језик)	3

VLADA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

602	Odluka o davanju saglasnosti na Odluku o naknadama za usluge Finansijsko-informatičke agencije (bosanski jezik)	3
	Odluka o davanju saglasnosti na Odluku o naknadama za usluge Finansijsko-informatičke agencije (hrvatski jezik)	3
	Одлука о давању сагласности на Одлуку о накнадама за услуге Финансијско-информатичке агенције (српски језик)	4

603	Odluka o davanju prethodne saglasnosti na Prijedlog rješenja o dodjeli dijela sredstava Trajnog revolving fonda kod Union banke d.d. Sarajevo Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije za dugoročno finansiranje projekata putem dodjele kredita za 2017. godinu Privrednom društvu ALAT d.o.o. Konjic u iznosu od 500.000,00 KM (bosanski jezik)	4
	Odluka o davanju prethodne suglasnosti na Prijedlog rješenja o dodjeli dijela sredstava Trajnog revolving fonda kod Union banke d.d. Sarajevo Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije za dugoročno financiranje projekata putem dodjele kredita za 2017. godinu Gospodarskom društvu ALAT d.o.o. Konjic u iznosu od 500.000,00 KM (hrvatski jezik)	4
	Одлука о давању претходне сагласности на Приједлог рјешења о додјели дијела средстава Трајног револвинг фонда код Унион банке д.д. Сарајево Федералног министарства енергије, рударства и индустрије за дугорочно финансирање пројеката путем додјеле кредита за 2017. годину Привредном друштву АЛАТ д.о.о. Коњиц у износу од 500.000,00 КМ (српски језик)	5

604	Odluka o davanju prethodne saglasnosti na Prijedlog rješenja o dodjeli dijela sredstava Trajnog revolving fonda kod Union banke d.d. Sarajevo Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije za dugoročno finansiranje projekata putem dodjele kredita za 2017. godinu Privrednom društvu SARAJ-KOMERC d.o.o. Gornji Vakuf-Uskoplje, u iznosu od 290.117,88 KM (bosanski jezik)		Rješenje broj 01-05.3-059-1033/18 (hrvatski jezik)	11
	Odluka o davanju prethodne suglasnosti na Prijedlog rješenja o dodjeli dijela sredstava Trajnog revolving fonda kod Union banke d.d. Sarajevo Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije za dugoročno finansiranje projekata putem dodjele kredita za 2017. godinu gospodarskom društvu SARAJ-KOMERC d.o.o. Gornji Vakuf-Uskoplje, u iznosu od 290.117,88 KM (hrvatski jezik)	5	Rješenje broj 01-05.3-059-1033/18 (srpski jezik)	11
	Odluka o davanju prethodne saglasnosti na Prijedlog rješenja o dodjeli dijela sredstava Trajnog revolving fonda kod Union banke d.d. Sarajevo Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije za dugoročno finansiranje projekata putem dodjele kredita za 2017. godinu Privrednom društvu SARAJ-KOMERC d.o.o. Gornji Vakuf-Uskoplje, u iznosu od 290.117,88 KM (bosanski jezik)	610	Rješenje broj 01-05.3-059-1033-1/18 (bosanski jezik)	12
			Rješenje broj 01-05.3-059-1033-1/18 (hrvatski jezik)	12
			Rješenje broj 01-05.3-059-1033-1/18 (srpski jezik)	12
		5	Rješenje broj 01-05.3-059-1054/18 (bosanski jezik)	12
			Rješenje broj 01-05.3-059-1054/18 (hrvatski jezik)	13
		612	Rješenje broj 01-05.3-059-1054-1/18 (bosanski jezik)	13
			Rješenje broj 01-05.3-059-1054-1/18 (hrvatski jezik)	13
			Rješenje broj 01-05.3-059-1054-1/18 (srpski jezik)	14
		6	Rješenje broj 01-05.3-059-1054-2/18 (bosanski jezik)	14
			Rješenje broj 01-05.3-059-1054-2/18 (hrvatski jezik)	14
			Rješenje broj 01-05.3-059-1054-2/18 (srpski jezik)	14
		614	Rješenje broj 01-05.3-059-1054-3/18 (bosanski jezik)	15
			Rješenje broj 01-05.3-059-1054-3/18 (hrvatski jezik)	15
		6	Rješenje broj 01-05.3-059-1054-3/18 (srpski jezik)	15
605	Odluka o odobravanju realizacije Projekta Rehabilitacija regionalne ceste R425a, dionica Tromeda-Trebižat (bosanski jezik)	7	Rješenje broj 01-05.3-059-1054-4/18 (bosanski jezik)	15
	Odluka o odobravanju realizacije Projekta Rehabilitacija regionalne ceste R425a, dionica Tromeda-Trebižat (hrvatski jezik)	7	Rješenje broj 01-05.3-059-1054-4/18 (hrvatski jezik)	16
	Odluka o odobravanju realizacije Projekta Rehabilitacija regionalne ceste R425a, dionica Tromeda-Trebižat (srpski jezik)	7	Rješenje broj 01-05.3-059-1054-4/18 (srpski jezik)	16
606	Odluka o davanju saglasnosti na Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije (bosanski jezik)	8	Rješenje broj 01-05.3-059-1054-5/18 (bosanski jezik)	16
	Odluka o davanju suglasnosti na Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije (hrvatski jezik)	8	Rješenje broj 01-05.3-059-1054-5/18 (hrvatski jezik)	16
	Odluka o davanju saglasnosti na Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije (srpski jezik)	8	Rješenje broj 01-05.3-059-1054-5/18 (srpski jezik)	17
		617	Rješenje broj 01-05.3-059-1054-6/18 (bosanski jezik)	17
		8	Rješenje broj 01-05.3-059-1054-6/18 (hrvatski jezik)	17
			Rješenje broj 01-05.3-059-1054-6/18 (srpski jezik)	17
		8	Rješenje broj 01-05.3-059-1054-7/18 (bosanski jezik)	18
			Rješenje broj 01-05.3-059-1054-7/18 (hrvatski jezik)	18
			Rješenje broj 01-05.3-059-1054-7/18 (srpski jezik)	18
607	Pravilnik o izmjeni Pravilnika o utvrđivanju procenta vojnog invaliditeta (bosanski jezik)	8	Rješenje broj 01-05.3-059-1054-8/18 (bosanski jezik)	18
	Pravilnik o izmjeni Pravilnika o utvrđivanju postotka vojnog invaliditeta (hrvatski jezik)	9	Rješenje broj 01-05.3-059-1054-8/18 (hrvatski jezik)	19
	Pravilnik o izmjeni Pravilnika o utvrđivanju procenta vojnog invaliditeta (srpski jezik)	9	Rješenje broj 01-05.3-059-1054-8/18 (srpski jezik)	19
		9	Rješenje broj 01-05.3-059-1054-9/18 (bosanski jezik)	19
		620	Rješenje broj 01-05.3-059-1054-9/18 (hrvatski jezik)	19
		10	Rješenje broj 01-05.3-059-1054-9/18 (srpski jezik)	19
		10	Rješenje broj 01-05.3-059-1054-9/18 (srpski jezik)	20
		11	Rješenje broj 01-05.3-059-1087/18 (bosanski jezik)	20

**FEDERALNO MINISTARSTVO ZA PITANJA
BORACA/BRANITELJA I INVALIDA ODBRAMBENO-
OSLOBODILAČKOG/DOMOVINSKOG RATA**

FEDERALNO MINISTARSTVO ZDRAVSTVA

**AGENCIJA ZA NADZOR OSIGURANJA FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE**

	Rješenje broj 01-05.3-059-1087/18 (hrvatski jezik)	20	Одлука о давању сагласности Јавном предузећу "Електропривреда Хрватске заједнице Херцег Босне" дионичко друштво Мостар на дијаграме оптерећења (српски језик)	26
622	Рјешење број 01-05.3-059-1087/18 (српски језик)	20	Мрежна правила дистрибуције Оператора дистрибутивног система Јавног предузећа Електропривреда Босне и Херцеговине д.д. – Сарајево (босански језик)	27
	Рјешење број 01-05.3-059-1087-1/18 (босански језик)	21		
	Рјешење број 01-05.3-059-1087-1/18 (српски језик)	21		
623	Рјешење број 01-05.3-059-1096/18 (босански језик)	21		
	Рјешење број 01-05.3-059-1096/18 (српски језик)	22		
624	Рјешење број 01-05.3-059-1097/18 (босански језик)	22		
	Рјешење број 01-05.3-059-1097/18 (српски језик)	22		
625	Рјешење број 01-05.3-059-1098/18 (босански језик)	22		
	Рјешење број 01-05.3-059-1098/18 (српски језик)	23		
	Рјешење број 01-05.3-059-1098/18 (српски језик)	23		
626	Рјешење број 01-05.3-059-1137/18 (босански језик)	23		
	Рјешење број 01-05.3-059-1137/18 (српски језик)	24		
	Рјешење број 01-05.3-059-1137/18 (српски језик)	24		
	FINANSIJSKO-INFORMATIČKA AGENCIJA			
627	Odluka o naknadama za usluge finansijsko-informatičke agencije	24		
	REGULATORNA KOMISIJA ZA ENERGIJU U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE - FERK			
628	Odluka o davanju saglasnosti Javnom poduzeću "Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne" dioničko društvo Mostar na dijagrame opterećenja (bosanski jezik)	26		
	Odluka o davanju suglasnosti Javnom poduzeću "Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne" dioničko društvo Mostar na krivulje opterećenja (hrvatski jezik)	26		
			DRŽAVNA REGULATORNA KOMISIJA ZA ELEKTRIČNU ENERGIJU - DERK	
			630 Odluka broj 04-28-5-364-47/17 (bosanski jezik)	70
			Odluka broj 04-28-5-364-47/17 (hrvatski jezik)	70
			Одлука број 04-28-5-364-47/17 (српски језик)	71
			631 Odluka o produženju važenja Odluke o tarifama za sistemsku i pomoćne usluge (bosanski jezik)	72
			Odluka o produljenju važenja Odluke o tarifama za sustavnu i pomoćne usluge (hrvatski jezik)	72
			Одлука о продужењу важења Одлуке о тарифама за системску и помоћне услуге (српски језик)	72
			JP "LOKOM" D.O.O. SARAJEVO	
			632 Odluka o razrješenju dužnosti člana Nadzornog odbora JP "LOKOM" d.o.o. Sarajevo	72
			JZU "DOM ZDRAVLJA SA STACIONAROM" ODŽAK	
			633 Odluka o postavljanju vršitelja dužnosti ravnatelja JZU "Dom zdravlja sa stacionarom" Odžak	73

Kantonalna administrativna sl... x Službeni List x Službeni List- Naslovna Stranica x +

www.sluzbenilist.ba/home/index

SLUŽBENILISTBIH
JP NIO Službeni List
Bosne i Hercegovine

Jezik v Službena glasila v Oglašavanje Izdavaštvo Pretraga Info Kontakti Vijesti

Naslovna stranica

PLAN JAVNIH NABAVKI ZA 2015. GODINU

Administracija
Pretplata
Cjenovnik
Izdavaštvo
Info - historijat
Kontakt
Međun. saradnja
Korisni linkovi
Oglasni dio

superuser
Promjena šifre
Odjava

Službeni glasnik BiH
broj 45/15

PREDSTAVNIČKI DOM PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE
ODLUKU O IZMJENAMA ODLUKE O IZBORU ČLANOVA ZAJEDNIČKIH KOMISIJA OBA DOMA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE

VUJEĆE MINISTARA BOSNE I HERCEGOVINE
ODLUKU O IMENOVANJU DELEGACIJE BOSNE I HERCEGOVINE PRI KOMITETU EKSPERATA VIJEĆA EVROPE

Službene novine Federacije BiH
broj 43/15

VLADA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
ODLUKU O USVAJANJU PROGRAMA I KRITERIJA RASPODJELE SREDSTAVA "TEKUĆI TRANSFERI DRUGIM NIVOIMA VLASTI I FONDovima - ZA SANACIJU ŠTETA NASTALIH USLJED POPLAVA I KLIZIŠTA"

VLADA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
ODLUKU O ODOBRAVANJU RASPOREDA SREDSTAVA SA POSEBNOG NAMJENSKOG TRANSKACIJSKOG RAČUNA

Službene novine Kantona Sarajevo
broj 21/15

SKUPŠTINA KANTONA SARAJEVO
ODLUKU O POTVRĐIVANJU IMENOVANJA VRŠIOCA DUŽNOSTI PREDSIJEDNIKA SKUPŠTINE KANTONALNOG JAVNOG PREDUZEĆA "ZOI '84" OLIMPIJSKI CENTAR SARAJEVO D.O.O. SARAJEVO

SKUPŠTINA KANTONA SARAJEVO
ODLUKU O DAVANJU SAGLASNOSTI NA IZVJEŠTAJ O RADU I IZVJEŠTAJ O FINANSUSKOM POSLOVANJU FONDA

Međunarodni ugovori
broj 3/15

PREDSJEDNIŠTVO BOSNE I HERCEGOVINE
ODLUKU O RATIFIKACIJI SPORAZUMA O FINANSIRANJU (PROJEKT ENERGETSKE EFIKASNOSTI) IZMEĐU BOSNE I HERCEGOVINE I MEĐUNARODNE ASOCIJACIJE ZA RAZVOJ

PREDSJEDNIŠTVO BOSNE I HERCEGOVINE
SPORAZUM O FINANSIRANJU (PROJEKT ENERGETSKE EFIKASNOSTI) IZMEĐU BOSNE I HERCEGOVINE I MEĐUNARODNE ASOCIJACIJE ZA RAZVOJ

Niša izdanja u digitalnom obliku

JP NIO
Službeni list BiH
Dž. Bijedića 39/III
71000 Sarajevo, BiH
tel/fax:
+387 33 72 20 30
e-pošta:
Sluzbenilist@bih.gov.ba

Stara web stranica
www.slust.ba

Objava dodijeljenih ugovora

Izdavač: JP NIO Službeni list BiH Sarajevo, Džemala Bijedića 39/III - Direktor: Dragan Prusina - Telefoni: Centrala: 722-030 - Direktor: 722-061 - Pretplata: 722-054, faks: 722-071 - Oglasni odjel: 722-049, 722-050, faks: 722-074 - Služba za pravne i opće poslove: 722-051 - Računovodstvo: 722-044, 722-046 - Komercijala: 722-042 - Pretplata se utvrđuje polugodišnje, a uplata se vrši UNAPRIJED u korist računa: UNICREDIT BANK d.d. 338-320-22000052-11, VAKUFKA BANKA d.d. Sarajevo 160-200-00005746-51, HYPO-ALPE-ADRIA-BANK A.D. Banja Luka, filijala Brčko 552-000-00000017-12, RAIFFEISEN BANK d.d. BiH Sarajevo 161-000-00071700-57 - Štampa: "Unioninvestplastika" d.d. Sarajevo - Za štampariju: Jasmin Muminović - Reklamacije za neprimljene brojeve primaju se 20 dana od izlaska glasila. "Službene novine Federacije BiH", su upisane u evidenciju javnih glasila pod rednim brojem 414. Upis u sudski registar kod Kantonalnog suda u Sarajevu, broj UF 2168/97 od 10.07.1997. godine. - Identifikacijski broj 4200226120002. - Porezni broj 01071019. - PDV broj 200226120002.

Molimo pretplatnike da obavezno dostave svoj PDV broj radi izdavanja poreske fakture.

Izdanje na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku. Pretplata za I polugodište 2018. godine na "Službene novine Federacije BiH" 110,00 KM. Pretplata za I polugodište 2018. godine na "Službeni glasnik BiH" i "Međunarodne ugovore" 120,00 KM.

Web izdanje: <http://www.sluzbenenovine.ba> - godišnja pretplata 240,00 KM po korisniku.